

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO GYMNAZIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
denní forma vzdělávání

Gymnázium Havlíčkův Brod

„Dignitatis memores ad optima intenti“

1. Obsah:

1. Obsah:	2
SPOLEČNÁ ČÁST	4
2. Identifikační údaje	5
3. Charakteristika školy	6
3.1. Velikost školy.....	6
3.2. Podmínky a vybavení školy.....	6
3.3. Charakteristika pedagogického sboru.....	7
3.4. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce.....	7
3.5. Spolupráce se zákonnými zástupci, rodiči a dalšími partnery školy	8
3.6. Informační systém.....	8
4. Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
4.1. Zaměření školy	9
4.2. Profil absolventa	9
4.3. Organizace přijímacího řízení.....	9
4.4. Maturitní zkouška.....	10
4.5. Výchovné a vzdělávací strategie.....	11
4.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
4.7. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků	13
NIŽŠÍ GYMNÁZIUM	14
5. Průřezová témata	15
5.1. Začlenění průřezových témat do ŠVP.....	15
5.2. Charakteristika jednotlivých projektů	17
6. Školní učební plán	21
6.1. Člověk a svět práce.....	22
6.2. Výchova ke zdraví.....	22
6.3. Charakteristika volitelných předmětů	22
6.3.1. Žurnalistika	22
6.3.2. Cvičení z matematiky.....	23
6.3.3. Přírodní vědy.....	23
6.3.4. Cvičení z dalšího cizího jazyka.....	23
6.3.5. Úvod do programování	24
6.4. Nepovinné předměty.....	24
7. Učební osnovy	25
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura.....	25
Vyučovací předmět: Anglický jazyk.....	35
Vyučovací předmět: Francouzský jazyk	42
Vyučovací předmět: Německý jazyk	48
Vyučovací předmět: Občanská výchova.....	54
Vyučovací předmět: Dějepis.....	65
Vyučovací předmět: Zeměpis.....	73
Vyučovací předmět: Matematika	81
Vyučovací předmět: Fyzika	88
Vyučovací předmět: Chemie.....	96
Vyučovací předmět: Biologie	104
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie	114
Vyučovací předmět: Hudební výchova	119
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	126
Vyučovací předmět: Tělesná výchova	134
VYŠŠÍ GYMNÁZIUM	145
8. Průřezová témata	146
8.1. Začlenění průřezových témat do ŠVP.....	146

9. Školní učební plán.....	147
9.1. Volitelné předměty.....	149
9.1.1. Volitelné předměty pro 3. ročník a septimu.....	149
9.1.2. Volitelné předměty pro 4. ročník a oktávu	156
9.2. Nepovinně volitelné předměty	165
10. Učební osnovy.....	167
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	167
Vyučovací předmět: Anglický jazyk.....	180
Vyučovací předmět: Francouzský jazyk	187
Vyučovací předmět: Německý jazyk	197
Vyučovací předmět: Ruský jazyk	205
Vyučovací předmět: Latina	212
Vyučovací předmět: Základy společenských věd.....	215
Vyučovací předmět: Dějepis.....	225
Vyučovací předmět: Zeměpis.....	231
Vyučovací předmět: Matematika.....	239
Vyučovací předmět: Deskriptivní geometrie	246
Vyučovací předmět: Fyzika	249
Vyučovací předmět: Chemie.....	258
Vyučovací předmět: Biologie	272
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie	281
Vyučovací předmět: Hudební výchova	285
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	289
Vyučovací předmět: Tělesná výchova	297
SPOLEČNÁ ČÁST.....	304
11. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a autoevaluace školy.....	305
11.1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	305
11.1.1. Způsoby hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	305
11.1.2. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	305
11.2. Autoevaluace školy (vlastní hodnocení školy).....	308
12. Přehled jednotlivých vydání ŠVP GHB	313
13. Autorský kolektiv.....	314

Zpracováno podle RVP ZV a RVP G

SPOLEČNÁ ČÁST

2. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:
Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

Motivační název školního vzdělávacího programu:

Dignitatis memores ad optima intenti

- **denní forma vzdělávání**
- **osmiletý vzdělávací program**
 - **nižší stupeň (podle RVP ZV)**
 - **vyšší stupeň (podle RVP G)**
- **čtyřletý vzdělávací program (podle RVP G)**

Čtyřletý vzdělávací program je shodný se vzdělávacím programem pro vyšší stupeň osmiletého vzdělávacího programu.

V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání - RVP ZV

V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia - RVP G

Údaje o škole, předkladatel:

Gymnázium Havlíčkův Brod

Sídlo: 580 01 Havlíčkův Brod, Štáflova 2063

Identifikátor zařízení: 600 011 500

Jméno ředitele: PhDr. Hynek Bouchal, PhD.

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 60 126 621

IZO: 102 006 881

RED IZO: 600 011 500

Kontakty: www.ghb.cz

ghb@ghb.cz

tel.: 569 669 330

fax: 569 669 354

Zřizovatel školy:

Kraj Vysočina

Právní forma: územní orgán samosprávy

Sídlo: Jihlava, Žižkova 57

Kontakty: www.kr-vysocina.cz

tel.: 564 602 276

(vedoucí oddělení organizace školství; Odbor školství, mládeže a tělovýchovy)

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2013, č.j. GHB 346/2013 Školská rada Gymnázia Havlíčkův Brod se k návrhu tohoto školního vzdělávacího programu vyjádřila dne 10. 6. 2009. Tento program je současně prezentován veřejnosti formou webových stránek školy a v listinné podobě přímo u vedení školy. Ke změnám provedeným pod č.j. GHB 346/2013 ze dne 18. 6. 2013 se školská rada vyjádřila dne 20. 6. 2013.

Počet příloh: 1

V Havlíčkově Brodě 1. 9. 2013

L.S.

podpis ředitele školy

3. Charakteristika školy

Gymnázium Havlíčkův Brod je školou s téměř třísetletou tradicí (založeno v roce 1735), bylo vždy přínosem pro kulturní a společenský život města. Za dobu své existence na něm studovalo velké množství žáků, z nichž se později stali známí vědci, spisovatelé, výtvarní umělci, hudební skladatelé, vynálezci, lékaři, inženýři i sportovci. Mezi nejvýznamnější žáky bezesporu patřili Karel Havlíček Borovský, Bedřich Smetana, Josef Dobrovský, Jaroslav Křička a František Jaromír Rubeš. Na škole působilo i mnoho učitelů, kteří vynikli v životě vědeckém i veřejném, mnozí se stali významnými vysokoškolskými profesory.

Navázat na tradice předků je zavazující. I nadále budeme pokračovat ve vytváření příznivého klimatu školy, v nastolených pravidlech partnerství a hlavně v intenzivnější komunikaci s žáky a jejich rodiči – to vše za předpokladu sounáležitosti žáků i pedagogů se školou jako takovou.

Dopravní dostupnost autobusy a vlaky pro města a obce z nejbližšího okolí je dobrá, žáci mohou využít i Městskou hromadnou dopravu.

3.1. Velikost školy

– osmiletý studijní cyklus ve šk. roce 2013/14:

Nižší stupeň:

Počet tříd celkem:	4
Počet tříd v ročníku:	1
Označení tříd:	1.A (prima), 2.A (sekunda), 3.A (tercie), 4.A (kvarta)

Vyšší stupeň:

Počet tříd celkem:	7
Počet tříd v ročníku:	kvinta – 1, další ročníky - 2
Označení tříd:	5.A (kvinta A), 6.A (sexta A), 7.A (septima A), 8.A (oktáva A) 6.B (sexta B), 7.B (septima B), 8.B (oktáva B)

– čtyřletý studijní cyklus:

Počet tříd celkem:	5
Počet tříd v ročníku:	první ročník – 2, další ročníky - 1
Označení tříd:	1.C (první C), 2.C (druhá C), 3.C (třetí C), 4.C (čtvrtá C) 1.D (první D), 2.D (druhá D), 3.D (třetí D), 4.D (čtvrtá D)

Předpokládané změny v rozložení počtu tříd:

Od školního roku 2014/2015 se v každém roce o jednu třídu sníží celkový počet tříd na vyšším stupni osmiletého cyklu a zvýší se o jednu třídu celkový počet tříd ve čtyřletém studijním cyklu. Od školního roku 2016/2017 se rozložení tříd v jednotlivých ročnících nebude měnit.

3.2. Podmínky a vybavení školy

Prostorové, materiální i technické podmínky jsou vyhovující. Pracovní prostředí je v souladu s hygienickými a bezpečnostními normami a pravidelně je zajišťována technická údržba.

Pro výuku odborných předmětů slouží učebny biologie, fyziky, zeměpisu, ateliér, 2 učebny výpočetní techniky, 2 učebny hudební výchovy a 4 učebny pro výuku cizích jazyků. Škola disponuje laboratořemi biologie, chemie a fyziky. Tyto a další učebny jsou vybavené didaktickou technikou jako čtecí kamery, počítače, televize, videa, DVD přehrávače, dataprojektory. Vyučující mají k dispozici notebooky i stolní počítače, učebny i kabinety jsou propojené sítí včetně možnosti přístupu na internet.

Kmenové, respektive univerzální učebny jsou vybaveny funkčním nábytkem a základním didaktickým vybavením.

Výtvarná výchova ve svém podkrovním ateliéru využívá keramickou pec, grafický lis a další pomůcky.

Výuka tělesné výchovy se realizuje ve dvou tělocvičnách a posilovně v suterénu školy. Rovněž jsou využívány venkovní prostory školního dvoru a přilehlý park.

Žáci i učitelé mohou pro své studium využívat knihovnu se studovnou, kde jsou k dispozici kromě knih a časopisů také deskové hry, kopírka a počítače připojené na internet. V suterénu školy je též k dispozici útulný bufet s možností posezení.

Rovněž všechny kabinety vyučujících jsou propojeny počítačovou sítí s možností internetové komunikace.

Do budovy je umožněn díky výtahu bezbariérový přístup.

Stravování žáků je zajišťováno prostřednictvím Školní jídelny ZŠ Štáflova, která je od školy vzdálena cca. 5 minut chůze. Budova školy se nachází v centru Havlíčkova Brodu v blízkosti několika stanovišť MHD.

3.3. Charakteristika pedagogického sboru

Složení pedagogického sboru odpovídá potřebě efektivně skloubit aprobační požadavky a nároky na učitele s kompetencemi důležitými pro moderní výchovu a vzdělávání. Právě na přístup k žákům, komunikaci a nejnovější metody, formy a výchovně-vzdělávací strategie bylo v minulých letech převážně zaměřeno další vzdělávání pedagogických pracovníků. Nadále budeme pokračovat ve vzdělávání pedagogických pracovníků s důrazem na jejich schopnosti zajistit osvojování klíčových kompetencí u žáků.

Pedagogický sbor je v optimálním odborném i věkovém složení, má smysl pro toleranci a komunikaci jak mezi sebou, tak vůči žákům a okolí.

Pedagogický sbor tvoří 45 učitelů včetně ředitele školy a dvou zástupců ředitele. Počet pedagogů v učitelském sboru mírně kolísá. V pedagogickém sboru pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a koordinátor pro environmentální výchovu. Výuka je zajištěna ve všech vyučovacích předmětech aprobovaně, škola podporuje všechny formy dalšího vzdělávání učitelů. Velice kladně lze hodnotit bohatou publikační činnost některých učitelů, zejména jejich podíl na tvorbě středoškolských učebnic.

Škola zabezpečuje systém specializace pedagogů na poskytování poradenských služeb ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními:

- v oblasti **výchovného poradenství** za využití spolupráce s úřadem práce, pedagogicko-psychologickou poradnou, vysokými školami a dalšími institucemi,
- na práci se **žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**
- na poradenství v oblasti **negativních společenských jevů**, kdy jsou využívány kontakty s preventivními centry,
- na práci s **nadanými a mimořádně nadanými žáky**, v této oblasti využíváme mj. spolupráci s organizací Mensa ČR.

Vzdělávací program umožňuje pedagogům individuálně rozvíjet tvořivý styl práce, uplatňovat odlišné metodické postupy s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, využívat diferencovaného vyučování, kooperativních metod. Neomezuje učitele při uplatnění časových i metodických odlišností, které vycházejí z efektivních způsobů výuky. Uplatňované organizační formy jsou sestaveny tak, aby byly volně aplikovatelné v různých oborech, představují flexibilní nabídku volitelných předmětů, podporu experimentů, seminářů, besed, kurzů a jiných forem jako projektové vyučování se zaměřením na specializované či nadané žáky s možností individuální práce i kooperace ve skupinách.

3.4. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

K dlouhodobým projektům organizovaným školou patří

„Prima týden“ – několikadenní adaptace pro žáky prvních ročníků studia se zaměřením na problémy přechodu na střední školu, efektivní způsoby studia, sociální komunikaci a prevenci sociálně patologických jevů

„Jeden svět na školách“ - projekt podporující systematickou metodu vzdělávání žáků k obraně lidských práv, aktivnímu vystupování v rámci občanské společnosti a k tolerantním postojům nutným pro život v multikulturní společnosti

škola je členem *Asociace školních klubů ČR (AŠK ČR)* a také *Asociace školních sportovních klubů (AŠSK ČR)*

žáci mají díky vyučujícím anglického a německého jazyka možnost být připravováni na složení zkoušek k získání mezinárodních jazykových certifikátů jako jsou *First Certificate, Sprachdiplom* atd.

Mezinárodní spolupráce:

s Odborem školství kraje Vechta (SRN), kdy při společném projektu „Česko-německá setkání“ prožívají dvakrát ročně Němci a Češi společných 10 dní

s partnerskými městy Brielle (Nizozemsko), Kongsberg (Norsko)

v rámci programů Comenius a Arion navázány kontakty s mnoha středními školami Evropy, s nimiž jsou připravovány partnerské projekty (např. Savonlinna, Finsko)

běžně jsou výjezdy do zemí, ve kterých se užívá námi vyučovaný jazyk (Anglie, Francie, Rakousko, SRN, Švýcarsko).

3.5. Spolupráce se zákonnými zástupci, rodiči a dalšími partnery školy

Naší snahou je vytvářet programy či využívat příležitostí, které podporují především spolupráci školy s městem, ostatními školami (např. Speciální škola Havlíčkův Brod, Masarykova univerzita), občanskými sdruženími (např. Centrum Vysočiny, o.p.s.) a jinými organizacemi, ať už se jedná o kontakty jednorázové nebo dlouhodobé.

Těž spolupráce se Spolkem rodičů a přátel gymnázia je velice intenzivní díky zájmu rodičů o dění ve škole.

Aktivní spoluúčast žáků na vzdělávání a životě školy je postavena na demokratickém principu a realizována prostřednictvím voleného Studentského parlamentu. Pravidla spolupráce respektují práva i povinnosti obou stran, v souladu se stanovenými legislativními normami. Studentský parlament si volí tři zástupce, kteří jsou v úzkém kontaktu s vedením školy, dále též spravuje řízené internetové diskusní fórum.

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy.

Školská rada má šest členů, její funkční období je tři roky a ve své činnosti se řídí podle §167 a §168 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění. Jednání probíhá v souladu s jednacím řádem nejméně dvakrát ročně. Bližší informace lze získat na webových stránkách školy.

3.6. Informační systém

Návštěvou webových stránek školy <http://www.ghb.cz> je možné získat základní informace o škole jako celku. V případě zájmu zde lze najít podrobné aktuální informace o jednotlivých aktivitách školy včetně organizačních záležitostí (rozvrhy, suplování atd.). Slouží rovněž ke komunikaci s jednotlivými vyučujícími prostřednictvím zveřejněných e-mailových adres a konzultačních hodin a pomáhá informovat rodiče a žáky vybraných tříd o průběžné klasifikaci. Důležitým informačním nástrojem je též *Studijní průkaz*.

4. Charakteristika školního vzdělávacího programu

4.1. Zaměření školy

Škola je součástí výchovně vzdělávací soustavy a připravuje ve čtyřletém i osmiletém vzdělávacím programu především k dalšímu studiu na vysokých školách. Základními rysy koncepce práce se žáky je snaha o propojení výchovné a vzdělávací složky, rozvoj vědomostí a dovedností, ovlivňování osobnostního vývoje žáků, důraz na dobré interpersonální vztahy a motivace k pozitivnímu přístupu k životu. Nezanedbatelné je i budování kladného vztahu ke vzdělávání jako základní podmínce pro celoživotní učení, neboť absolventi školy budou i ve svém profesním životě konfrontováni s novými poznatky a neustálé vzdělávání bude součástí jejich pracovní náplně. Zaměření školy je všeobecné, přičemž humanitní, jazyková, přírodovědná a umělecká oblast jsou v učebním plánu rovnoměrně zastoupeny.

Škola si klade za cíl v tomto školním vzdělávacím programu „*Dignitatis memores ad optima intenti*“ rozvíjet u žáků klíčové kompetence a naplňovat výstupy jednotlivých oborů v souladu s *Rámcovými vzdělávacími programy (RVP ZV, RVP G)*, navíc je vede ke spoluúčasti na vzdělávání a životě školy postavené na demokratických principech. Práva a povinnosti žáků jsou tak shrnuty ve *Školním řádu a Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků*, na jejichž tvorbě se žáci prostřednictvím *Studentského parlamentu* podílí.

Důsledně, prokazatelně a pravidelně jsou žáci instruováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při činnostech, jichž se účastní v průběhu vzdělávání i výchovných aktivitách.

Škola realizuje vhodný režim vyučování v návaznosti na povinné a nepovinné vzdělávání.

4.2. Profil absolventa

Záměrem ŠVP je výchova člověka tvořivého, komunikativního, svobodně jednajícího, s touhou se dále vzdělávat a zlepšovat kvalitu svého života, člověka zvědavého, hledajícího své místo ve světě, člověka, který si uvědomuje hodnotu zdraví a aktivně usiluje o jeho ochranu, člověka, který dokáže rozumně reagovat v konkrétních životních situacích.

ŠVP je vytvořen tak, aby umožnil žákům školy dosáhnout velmi dobré úrovně akademického vzdělání, rozvíjel jejich nadání, vědomosti, dovednosti a také přispíval ke kultivaci postojů důležitých pro jejich osobnostní rozvoj. ŠVP není zaměřen jednostranně, je otevřený, reaguje nejen na změny společenské, ale i v oblasti vědy a techniky, orientuje se na vědomé vytváření zdravého životního stylu. Absolvent nižšího stupně osmiletého gymnázia by tak měl být otevřenou osobností s vědomým hodnotovým systémem, člověkem cítícím sounáležitost se společností i prostředím, člověkem otevřeným vůči vzdělání, schopným spolupráce, kultivovaným, zodpovědným nejen k sobě i druhým, ale i k prostředí, v němž žije.

Úspěšným ukončením tohoto školního vzdělávacího programu získá absolvent **středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou**.

4.3. Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je organizováno podle ustanovení § 59-61 školského zákona v platném znění a vyhlášky č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, v každém roce jsou posuzovány konkrétní podmínky řízení. Nejpozději do konce ledna je zveřejněn na webových stránkách školy a na informační tabuli v budově školy nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů a obory vzdělání pro následující školní rok.

Do prvního ročníku nižšího stupně gymnázia lze přijmout uchazeče, kteří úspěšně ukončili 5. třídu základní školy. Kritéria jsou zveřejňována na webových stránkách školy a v budově školy vždy do konce března daného roku.

Přijímací zkouška (pokud se koná) je realizována písemnou formou, zjišťované vědomosti a dovednosti nepřesahují vzdělávací obsah RVP ZV.

Přihlášku ke vzdělávání podává uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče řediteli školy, ve které plní povinnou školní docházku, v ostatních případech řediteli střední školy, a to na předepsaném tiskopisu. Součástí přihlášky nezletilého uchazeče je jeho souhlasné vyjádření.

4.4. Maturitní zkouška

Pokračuje-li žák studiem na vyšším stupni osmiletého gymnázia, je jeho studium ukončeno maturitní zkouškou. Maturitní zkouška má dvě části, společnou (státní) a profilovou. Žák získá podle § 77 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění, střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části.

Společná část

Společná (státní) část maturitní zkoušky se skládá ze dvou zkoušek. Aby žák vykonal společnou část, musí úspěšně složit obě zkoušky. Naše škola připraví žáka na následující zkoušky:

- Český jazyk a literatura
- Volitelná zkouška (volba mezi cizím jazykem a matematikou)

Všechny zkoušky společné části zadává podle § 78 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy všem maturantům ve stejném termínu, za předem daných podmínek. Ministerstvo určuje v rozsahu daném zákonem obsah a formu zkoušek, stanoví také kritéria hodnocení. Obsah zkoušek se orientuje na základní znalosti a dovednosti, které mají význam pro budoucí život žáka, což naše škola ve svém Školním vzdělávacím programu zohledňuje a na tento druh zkoušek a jejich dílčí subtesty žáky soustavně připravuje (program MATURITNÍ GENERÁLKA).

Profilová část

Rovněž profilová (školní) část obsahuje tři zkoušky, které žák musí úspěšně absolvovat, aby profilovou část vykonal. Škola připraví žáka na následující zkoušky: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk (Anglický jazyk, Francouzský jazyk, Německý jazyk), Matematika, Občanský a společenskovědní základ, Biologie, Dějepis, Chemie, Fyzika, Hudební výchova, Informační a komunikační technologie, Výtvarná výchova, Zeměpis. Formu zkoušek profilové části určuje ředitel školy. Podle školského zákona jí může být nejen tradiční ústní zkouška před zkušební maturitní komisí, písemná zkouška nebo praktická zkouška, ale i vypracování maturitní práce a její obhajoba před zkušební maturitní komisí.

V profilové části maturitní zkoušky si žák volí tři předměty, z nichž se jeden může překrývat s předmětem ze společné části maturitní zkoušky. Alespoň v jedné části maturitní zkoušky (ve společné nebo profilové části) musí být žákem zvolen cizí jazyk. Kromě těchto 3 povinných zkoušek si žák může zvolit podle odst. 3 § 79 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění, až 4 zkoušky nepovinné. Škola pro tyto účely nabízí seznam odpovídající nabídky profilových zkoušek, navíc si může žák vybrat i z nabídky ministerstvem zadávaných zkoušek.

Výsledky nepovinných zkoušek se uvádějí na maturitní vysvědčení, do celkového výsledku maturitní zkoušky se však nezapočítávají.

4.5. Výchovné a vzdělávací strategie

Tyto strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Klíčové kompetence jsou souborem předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot podstatných pro uplatnění v životě. Jsou základem rozvoje předpokladů pro jejich celoživotní vzdělávání.

4.5.1. Postupy k dosažení klíčových kompetencí

Klíčové kompetence	Postupy k dosažení klíčových kompetencí
Kompetence k učení	Učitelé vedou žáky k samostatnému objevování při získávání nových poznatků a jejich zpracování, vedou je k využívání odborné literatury a školní knihovny. Učitelé podněcují žáky k organizaci a řízení vlastního učení a motivaci sama sebe pro další učení. Žáci se učí stanovovat si dostupné cíle a hodnotit míru jejich dosažení jednak sami sebou, ale i v rámci společné diskuze s ostatními žáky. Žáci se naučí orientovat v širší nabídce informačních zdrojů a využívat tuto skutečnost při tvorbě svých prací. Učitelé organizují ve většině předmětů školní kola olympiád a soutěží, aby žákům pomohli uspět v kolech vyšších. <i>Formy vzdělávání-např.:</i> <i>Olympiády, soutěže, srovnávací testy, výměnné jazykové pobyty aj.</i>
Kompetence k řešení problémů	Žáci individuálně či společně řeší úkoly, navrhují a porovnávají různá řešení, vzájemně je hodnotí, učí se vyvozovat závěry z vlastních i cizích chyb. Žáci jsou vedeni k orientaci v běžných životních situacích. Učitelé vedou žáky k argumentaci podložené důkazy, pomáhají žákům pochopit propojenost jednotlivých oborů, rozlišit problémy a hledat jejich příčiny (využití např. ve Studentské radě). Žáci se podílejí na organizaci výuky, soutěží, prezentací, výstav. Učitel aplikuje herní formy řešení problémů vzájemným zadáváním a hodnocením úkolů např. pomocí PC, internetu, e-mailu, časopisu, nástěnných zpráv aj. Zařazováním úloh testového typu vedou učitelé žáky ke strategii řešení těchto úloh. <i>Formy vzdělávání-např.:</i> <i>Soutěže, Středoškolská odborná činnost, projekty, kurzy, Studentský parlament, školní časopis, přístup k deskovým hrám aj.</i>
Kompetence komunikativní	Učitelé vedou žáky k aktualizaci a prezentaci poznatků získaných při exkurzích. Učitelé podněcují žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (knihovna, internet, Studentský parlament aj.) Učitelé učí žáky používat přesná vyjádření adekvátní situaci (zapojení žáků do prezentací, projektů, organizace akcí typu Štěpánská, maturitní ples apod., moderování aj.). Učitelé podněcují žáky ke kultivované komunikaci mezi sebou, s pedagogy i mimo školu, a to s důrazem na uplatnění komunikačních dovedností v rozmanitých praktických situacích. Učitelé společně se žáky navazují a rozvíjí vztahy s jinými školami a subjekty (projekty, mimoškolní aktivity). <i>Formy vzdělávání-např.:</i> <i>Využíváme kooperativní formy výuky a vytváříme podmínky pro komunikaci v cizích jazycích (Česko-německá setkání, zájezdy, korespondence se zahraničím).</i>
Kompetence sociální a personální	Učitelé vedou žáky ke schopnosti společně tvořit a vyhodnocovat, vytváří podmínky při praktických cvičeních pro práci ve skupině a dodržování základních pravidel skupiny. Žáci jsou vedeni k respektování pravidel chodu školy, na nichž se sami podílejí. Učitelé společně se žáky organizují celoškolní Den plný projektů s cílem vytvoření hodnotných mezilidských vztahů a atmosféry tolerance, a to na bázi společných zájmů napříč školou. Výchovná koncepce školy vede k vytváření a posilování vztahů nejen uvnitř tříd, ročníků, ale i mezi žáky různých ročníků a typů studia. Učitelé posilují samostatné a zodpovědné chování žáků při organizování různých činností

<i>Formy vzdělávání-např.:</i>	a školních akcí. Učitelé se snaží dosáhnout vyváženého všestranného rozvoje ve všech oborech. Učíme žáky poznávat sebe sama jakožto jedinečné, neopakovatelné bytosti s přednostmi, ale i limity. <i>Kooperativní a týmová práce, Prima týden</i> <i>Organizujeme výuku ve skupinách vytvořených z více tříd a někdy i z více ročníků, výběrové exkurze..</i>
Kompetence občanské <i>Formy vzdělávání-např.:</i>	Učitelé vedou žáky k přijetí pravidel platných při realizaci konkrétní činnosti ve škole a k poznávání zásad bezpečnosti a zdravého životního stylu. Studentský parlament a třídní samospráva se podílejí na tvorbě Školního řádu. Žáci spolurozhodují o různých otázkách chodu školy (výzdoba tříd, skladba volitelných předmětů). Škola učí žáky orientovat se ve složité síti sociálních vztahů, aby uměli zaujmout stanovisko ke konkrétním společenským tématům a problémům. Učíme žáky prezentovat veřejnosti sami sebe a život školy (školní časopis, média). Vedeme žáky k respektování ekologických souvislostí. Učitelé vedou žáky k toleranci vůči jiným kulturám. Učitelé společně se žáky organizují návštěvy zajímavých osobností společenského a kulturního života. <i>BI a TV projekty; Prima týden</i>
Kompetence pracovní <i>Formy vzdělávání-např.:</i>	Učitelé vedou žáky k poznávání zásad bezpečnosti práce, ochrany svého zdraví i druhých, ochrany kulturních a společenských hodnot. Učitelé vedou a motivují žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v různých oblastech při přípravě na budoucí studium a povolání. Žáci získávají základní zručnost manipulací s laboratorní technikou, při práci s modely a při využití výpočetní techniky. Učitelé termínováním úkolů vedou žáky k posílení vytrvalosti a soustavnosti při jejich plnění. <i>Kroužky, zájmové útvary a nepovinné předměty, nepravidelná laboratorní cvičení, SOČ</i>

4.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je na naší škole realizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcích předpisů, navíc je vypracován program individuálního přístupu k těmto žákům. Žáci jsou se souhlasem zákonného zástupce diagnostikováni ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, popřípadě se speciálním pedagogickým centrem. Hodnocení jsou průběžně aktualizována.

V rámci přijímacího řízení ke studiu, v průběhu studia a při jeho ukončování maturitní zkouškou jsou těmto žákům stanoveny vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků se speciálními potřebami se přihlídnou k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Odbornou práci zajišťuje vyškolený výchovný poradce, a to pro všechny vzdělávací oblasti. Ve spolupráci s ním je žákům zpracován individuální vzdělávací program v problémových oborech. Individuální výukový plán je vždy projednán se zákonným zástupcem. Za dodržování zásad uvedených v programech odpovídají třídní učitelé a jednotliví vyučující.

Žákům jsou zajišťovány potřebné materiálně-technické podmínky a v případě potřeby pak speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky přizpůsobené individuálním potřebám žáka.

Vzhledem k prostorovému řešení budovy jsme školou s bezbariérovým přístupem.

Sociálně slabým žákům je nabízena pomoc formou doučování, využívání didaktických pomůcek i mimo výuku. Sociálně slabí žáci jsou maximálně zapojováni do života školy motivujícím přístupem pedagogických pracovníků. Studenti sociálně slabí mají možnost zapůjčení učebnic zdarma. U této skupiny žáků je obzvláště kladen důraz na sledování možného vývoje sociálně-patologických jevů. V případě potřeby je možné těmto žákům vytvořit individuální vzdělávací program (např. vzhledem k jazykovým bariérám). Škola organizuje charitativní akce, jež jsou zaměřeny právě na sociálně slabé studenty.

4.7. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Přístup k nadaným a mimořádně nadaným žákům se uskutečňuje v souladu s ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy a po dohodě s příslušným školským poradenským zařízením, přičemž jsou zohledněny specifické dovednosti žáka.

Výchova a vzdělávání nadaných žáků vyžaduje schopnost pedagoga identifikovat takového žáka a vytvořit pro něj optimální vzdělávací prostředí. K tomu slouží další vzdělávání učitelů, které vede pedagogy ke schopnosti dát žákovi příležitost projevit nadání, motivovat ho trvale a dostatečně a vytvořit pro něj prostředí podporující jeho talent.

Jednou z možností jak nalézat mezi žáky nadané jedince je aktivní spolupráce školy s organizací Mensa ČR. Další možnosti jsou např. ve volitelných předmětech, v realizaci různých druhů testů, ve využívání individuálních konzultací.

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Havlíčkově Brodě při tvorbě možností způsobu práce s těmito žáky. Koordinací této práce je pověřen výchovný poradce.

Mimořádně nadaný žák může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu s ohledem na osobnost žáka a druh jeho nadání.

Z forem a metod jsou často využívány problémově orientovaná výuka, projektové vyučování, integrace jednotlivých vzdělávacích oborů, zařazování volitelných předmětů podle zájmu žáků, využívání možností mimovyučovací aktivit, preference individuálního přístupu, vytváření studijních skupin podle úrovně znalostí.

Zpracováno podle RVP ZV

NIŽŠÍ GYMNÁZIUM

5. Průřezová témata

Průřezová témata si kladou za cíl obohatit výchovně-vzdělávací proces na gymnáziu a obsahy jednotlivých předmětů o aktivity především výchovného charakteru, chceme jejich prostřednictvím u žáků ovlivňovat postoje, hodnotový systém a jednání, díky naplňování průřezových témat budeme rovněž zabezpečovat osvojování klíčových kompetencí žáky. Na vyšším stupni osmiletého gymnázia plynule navážeme na obsah průřezových témat nižšího stupně.

Témata je možné realizovat jako součást vzdělávacího obsahu jednotlivých oborů ve formě integrace, ale také jako samostatné besedy, semináře, kurzy (KURZ), exkurze (EX) a projekty (PRO).

5.1. Začlenění průřezových témat do ŠVP

Začlenění průřezových témat do ŠVP				
Tematické okruhy průřezových témat	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
<i>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</i>				
Osobnostní rozvoj - (1) rozvoj schopností poznávání Integrace v předmětu	PRO Prima týden, PRO Praha, EX zoologická FY, ZE	PRO Praha, FY	PRO Praha EX botanicko- zoologická FY, BI, ZE	PRO Praha FY
- (2) sebezpoznání a sebezpojetí Integrace v předmětu	PRO Prima týden FY, TV	PRO Prima týden FY, TV	FY, TV, OV	FY, TV
- (3) seberegulace a sebeorganizace Integrace v předmětu	TV, MA	TV, MA	ZE, TV, MA	TV, MA
- (4) psychohygienu Integrace v předmětu	FY	KURZ sportovní FY	KURZ 1. pomoci FY, OV	KURZ lyžařský FY
- (5) kreativita Integrace v předmětu	HV, VV, FY	MA, FY, HV, VV	HV, VV, FY	PRO Hudebně- výtvarná akademie HV, VV, FY
Sociální rozvoj - (6) poznávání lidí Integrace v předmětu	PRO Prima týden,	PRO Prima týden	FY	ZE
- (7) mezilidské vztahy Integrace v předmětu	PRO Prima týden FY	PRO Prima týden KURZ sportovní FY	FY	KURZ lyžařský FY
- (8) komunikace Integrace v předmětu	ČJ, AJ, FY	PRO Prima týden ČJ, AJ, DCJ, FY	ČJ, AJ, DCJ, FY	ČJ, AJ, FY
- (9) kooperace a kompetice Integrace v předmětu	PRO Prima týden, EX zoologická, MA, TV	PRO Prima týden MA, TV, DCJ	MA, FY, TV	PRO Hudebně- výtvarná akademie MA, TV, DCJ
Morální rozvoj - (10) řešení problémů a rozhodovací dovednosti Integrace v předmětu	PRO Praha TV, OV, FY	PRO Praha TV, OV, FY	PRO Praha TV, FY	PRO Praha TV, FY
- (11) hodnoty, postoje, praktická etika Integrace v předmětu	OV, FY	KURZ sportovní OV, FY	OV, FY	KURZ lyžařský OV, FY
<i>Výchova demokratického občana (VDO)</i>				
(1) Občanská společnost a škola Integrace v předmětu	PRO Prima týden OV	OV	OV	OV
(2) Občan, občanská společnost a stát Integrace v předmětu	OV, DE	OV	OV, DE, ZE	OV, DE

(3) Formy participace občanů v politickém životě Integrace v předmětu	OV, DE	OV	OV, DE	OV, DE
(4) Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Integrace v předmětu	OV, DE, FY	OV, FY	OV, ZE, DE, FY	PRO Praha OV, DE, FY
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)				
(1) Evropa a svět nás zajímá Integrace v předmětu	ZE, AJ, FY	ZE, FY	ZE, FY	ZE, OV, FY
(2) Objevujeme Evropu a svět Integrace v předmětu	ZE, AJ, FY	ZE, AJ, DCJ, OV, FY	ZE, AJ, DCJ, OV, FY	ZE, AJ, DCJ, FY
(3) Jsme Evropané Integrace v předmětu	DE, HV, VV, FY	ZE, DE, HV, VV, FY	ZE, DE, HV, VV, FY	ZE, DE, HV, VV, FY
Multikulturní výchova (MUV)				
(1) Kulturní diference Integrace v předmětu	ZE, OV	OV	BI, OV	PRO Hudebně-výtvarná akademie OV
(2) Lidské vztahy Integrace v předmětu	PRO Prima týden DE, OV	DE, OV	OV	OV
(3) Etnický původ Integrace v předmětu	OV	DE, ZE, OV	BI, OV	ZE, OV
(4) Multikulturalita Integrace v předmětu	AJ	AJ	AJ, DCJ	AJ, DCJ
(5) Princip sociálního smíru a solidarity Integrace v předmětu		OV		
Environmentální výchova (ENV)				
(1) Ekosystémy Integrace v předmětu	BI, FY	BI, FY	ZE, FY	ZE, BI, FY
(2) Základní podmínky života Integrace v předmětu	BI, ZE	CH, ZE		BI, CH, FY
(3) Lidské aktivity a problémy životního prostředí Integrace v předmětu	ZE, FY	CH, FY	CH, ZE, DE, FY	BI, OV, AJ, ZE, FY
(4) Vztah člověka k prostředí Integrace v předmětu	DE, ZE, FY	KURZ sportovní CH, FY	ZE, FY, ICT	KURZ lyžařský KURZ ekologický ZE, BI, FY, ICT
Mediální výchova (MEV)				
Receptivní činnosti				
(1) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Integrace v předmětu	ČJ, ZE	ČJ	ČJ, ZE	ČJ, ZE
(2) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	CJ	CJ, ICT	CJ	PRO Hudebně-výtvarná akademie CJ
(3) Stavba mediálních sdělení	CJ	CJ, OV, ICT	CJ, ICT	PRO Hudebně-výtvarná akademie CJ, ICT
(4) Vnímání autora mediálních sdělení	CJ	CJ	CJ, ICT	PRO Hudebně-výtvarná akademie ICT

(5) Fungování a vliv médií ve společnosti Integrace v předmětu	ZE, FY	FY	FY	ZE, FY
<i>Produktivní činnosti</i>				
(6) Tvorba mediálního sdělení	PRO Praha	PRO Praha	PRO Praha	PRO Hudebně-výtvarná akademie PRO Hudebně-výtvarná akademie PRO Praha
(7) Práce v realizačním týmu				

Vysvětlivky:

PRO – realizace pomocí projektu, KURZ – kurz, EX – exkurze, FY – fyzika, ZE – zeměpis, BI – biologie, TV – tělesná výchova, OV – občanská výchova, MA – matematika, VV – výtvarná výchova, HV – hudební výchova, CJ – český jazyk, AJ – anglický jazyk, DCJ – další cizí jazyk, DE – dějepis, CH – chemie, ICT – informační a komunikační technika

5.2. Charakteristika jednotlivých projektů

Prima týden – prima

Žáci nastupující do prim jsou prostřednictvím kurzu seznamováni s prostředím školy, na níž by měli strávit dlouhých osm let svého života. Kurz slouží k tomu, aby si zvykli na nové prostředí, aby se seznámili mezi sebou navzájem a poznali své učitele. Celá akce bude probíhat v několika vzájemně se prolínajících blocích. V prvním bloku se žáci prostřednictvím interaktivních her seznámí mezi sebou navzájem (program připraví učitelé OV). V následující části budou podrobně seznámeni s prostředím školy formou půldenní exkurze; jejich průvodci budou žáci sekund, kteří je též seznámí s historií školy. Posléze se žáci projdou městem, poznají důležité budovy a instituce města (obě exkurze připraví třídní učitelé). Následovat bude kreativně umělecký blok, v jehož rámci pod vedením učitelů estetických výchov vytvoří artefakty, jež budou posléze vystaveny v interiéru školy. Žáci se tak představí všem ostatním návštěvníkům školy. V dalších blocích se žáci hravou formou seznámí s tím, co je čeká v předmětech český jazyk a literatura a matematika. Celá seznamovací akce vyvrcholí nočním rituálem „pasování nováčků“. Jednu noc přespí žáci ve škole. Bude pro ně připraven večerní program na hřišti školy, v jehož rámci budou noví žáci „pasováni“ oktávány. Po venkovním programu bude následovat pozdně večerní filmová projekce v interiéru školy. Celý kurz skončí v pátek ráno. Zodpovědnost za tuto část kurzu nesou třídní učitelé vždy společně s dalším pedagogem.

Zoologická exkurze – prima

Termín: duben, květen, červen
 Časový rozsah: 1 den

Žáci primy navštíví v rámci předmětu biologie zoologickou zahradu, stanici pro záchranu ohrožených živočichů nebo středisko ekologické výchovy. Náplní exkurze je výukový program vedený odborným pracovníkem nebo učitelem biologie. Žáci dokumentují exkurzi fotografiemi, kresbami, případně videozáznamy. Garanty akce jsou učitelé biologie prim.

Cílem této exkurze je motivovat žáky prim k učivu zoologie následujícího ročníku a poskytnout jim nové poznatky aktivní a zajímavou formou, rozvíjet u žáků kladný vztah k přírodě a upozornit je na důležitost ochrany životního prostředí. Náplní a formou práce tato exkurze přispívá k rozvoji mnoha klíčových kompetencí žáků (kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní) a zasahuje do několika tematických okruhů průřezového tématu environmentální výchova, částečně také do okruhu osobnostní a sociální výchova.

Projekt PRAHA – prima až kvarta

Projekt PRAHA je určen pro žáky nižšího stupně gymnázia. Jeho hlavním posláním je zejména neformálně propojit teoretickou výuku s praxí, naučit žáky samostatně a zodpovědně plnit vytyčené cíle, pracovat v týmu. Projekt umožní podpořit kreativitu žáků, rozvíjet jejich konstruktivní myšlení, posílit pozitivní vztahy v kolektivu a také vytváří prostor pro realizaci specifických zajímavých a smysluplných nápadů, které vhodně doplní klasickou formu získávání poznatků.

Realizace projektu PRAHA probíhá tak, že si žáci za odborné pomoci pedagogů zvolí podle svého zájmu vhodná a přiměřeně náročná témata zaměřená na oblast přírodních a společenských věd, historii, umění a kulturu i aktuální otázky ze současnosti. Výběr témat a koncepci celého projektu koordinuje třídní učitel (garant akce) v úzké spolupráci s vyučujícími odborných předmětů. Na základě společných zájmů vytvoří žáci menší pracovní týmy a stanoví si jasné cíle i postup, jak těchto cílů dosáhnout. V průběhu studia se věnují teoretické přípravě projektu a celá akce vrcholí výjezdem do Prahy, kde teoretické poznatky spojí s praktickým poznáním (např. návštěva ZOO, botanické zahrady. Planetária, pracovišť AV, VŠ, muzeí, galerií, parlamentu, kulturních a historických památek...). Odborné poznávání žáků je kombinováno s jejich kulturními a emotivními zážitky (např. návštěva divadla, koncertu, baletu, procházka jarní Prahou, projížďka lodí po Vltavě,...). Celý projekt je žáky průběžně dokumentován (foto, film, reportáže, odborné referáty...). Po návratu do školy dokončí týmy žáků závěrečnou práci a vhodným způsobem ji prezentují (fotoseriál, film, fejeton, odborná zpráva, novinový článek, prezentace na internetu, odborná přednáška, výstavka samostatných prací, kreseb,...). Žáci zhodnotí splnění vytyčených cílů autoevaluací, vyučující odborných předmětů rozeberou se žáky klady i zápory, které se při realizaci projektu vyskytly a ohodnotí podíl žáků na realizaci odborných cílů projektu, třídní učitelé rozeberou se žáky vliv projektu na třídní kolektiv.

Zoologicko-botanická exkurze – tercie

Termín: září, říjen, duben, květen, červen
Časový rozsah: 2 dny

Zoologicko-botanická exkurze je organizována formou každodenní docházky do školy. Žáci navštíví zajímavou přírodní lokalitu na Vysočině, stanici pro záchranu ohrožených živočichů nebo středisko ekologické výchovy. Exkurze je vedena převážně jako terénní cvičení, které zahrnuje pozorování a sběr našich běžných i méně známých živočichů a rostlin. Žáci jsou rozděleni do skupin, ve kterých pod vedením učitelů biologie nebo externích lektorů vyhledávají druhy rostlin a živočichů dané lokality, případně jsou upozorněni na druhy chráněné nebo jinak významné. Při tom si všímají znaků důležitých pro jejich rozpoznání, doplňují výklad učitele nebo lektora dřívějšími poznatky z hodin biologie, zařazují nalezené druhy do biologického systému. Učí se metodám sběru rostlin a živočichů, pozorování provádějí pouhým okem, lupou i dalekohledem. Žáci si vedou zápis, zhotovují nákresy, pořizují také fotodokumentaci nebo videozáznamy, případně zakládají herbář či sbírku přírodnin. V případě nepříznivého počasí tvoří alternativu terénních cvičení návštěva Muzea Vysočiny v Jihlavě. Garanty akce jsou učitelé biologie tercií.

Cílem exkurze je doplnit a ověřit teoretické poznatky z botaniky a zoologie prvních dvou ročníků nižšího gymnázia setkáním s živými organismy v jejich přirozeném prostředí, získat praktické dovednosti spojené s pozorováním přírody, zhotovováním dokumentace a archivací materiálu, rozvíjet u žáků kladný vztah k přírodě a podpořit jejich zájem o biologii jako vědní obor.

Exkurze umožňuje rozvíjet několik klíčových kompetencí žáků (především kompetenci k učení, kompetenci komunikativní, kompetenci pracovní), dále pak odpovídá některým tematickým okruhům průřezového tématu environmentální výchova.

Letní sportovní kurz (LSK) – sekunda

Žáci sekund se v rámci předmětu tělesná výchova zúčastní letního sportovního kurzu. Tato akce je plánována na druhé pololetí škol.roku, časový rozsah kurzu tři dny. Úkolem žáků je zvládnout aktivní roli sportovce, do níž se promítají některé klíčové kompetence (viz. kapitola 4.5.1). Náplní kurzu jsou drobné míčové hry (forma soutěží a turnajů), turistika a pobyt v přírodě, přežití a orientace v přírodě, budování nouzového přístřešku, zajištění potravy a vody, tepla. Náplní kurzu mohou případně být drobné hry ve vodním prostředí a plavání. Role učitelů při této akci spočívá v naplánování sport. disciplín a akcí dle

schopností a dovedností žáků, organizačně zajistit kurz. Dále je úkolem učitelů zajistit bezpečný průběh celého kurzu.

Garantem této akce jsou učitelé tělesné výchovy ve spolupráci s třídními učiteli.

Letní sportovní kurz podporuje rozvoj klíčových kompetencí u žáků (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální - viz. kapitola 4.5.1) a zároveň obsahuje některé tematické okruhy jednotlivých průřezových témat (především osobnostní rozvoj - psychohygiena, mezilidské vztahy, morální rozvoj a další viz. kapitola 5.1.).

Ekologický kurz – kvarta

Termín: během školního roku, dle možností

Časový rozsah: 3 dny

Pro žáky je zajištěn pobyt ve středisku ekologické výchovy nebo v CHKO. Pracovníci střediska nebo správy CHKO ve spolupráci s vyučujícími biologie zajišťují program všech tří dnů složený z odborných přednášek, terénních cvičení, her, soutěží apod. Kurz lze v případě nutnosti realizovat též formou denní docházky v místě školy a na ekologicky zajímavých lokalitách v okolí..

Cílem kurzu je seznámit žáky s problematikou ekologie, se smyslem ochrany přírody a s jejími zásadami. Dále je rozvíjena schopnost poznávání přírody, žáci se učí chápat vzájemné vztahy v přírodě, hodnotit důsledky činnosti člověka pro životní prostředí. Poznatky a praktické zkušenosti z této exkurze jsou dále rozvíjeny v rámci učiva biologie. Garantem akce jsou učitelé biologie kvart.

Exkurze rozvíjí u žáků především kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní a občanské, svým obsahem naplňuje tematické okruhy průřezového tématu environmentální výchova.

Kurz první pomoci – tercie

Termín: není pevně určen

Časový rozsah: 10 hodin

Kurz první pomoci zajišťuje oblastní spolek Červeného kříže, finančně je akce zabezpečena Krajským úřadem kraje Vysočina v Jihlavě. Náplní je seznámení žáků se zásadami ošetření zlomenin, krvácení, popálenin, omrzlin, bezvědomí a postupem resuscitace. Důležitou součástí kurzu je pak praktický nácvik poskytnutí první pomoci na modelech i na sobě navzájem, nacvičován je i správný způsob transportu zraněného. Žáci mají dále možnost prohlédnout si vybavení vozu rychlé záchranné služby. Kurz je zaměřen také na správný postup při komunikaci s pracovníkem operačního střediska záchranné služby a pravidla chování při vzniku mimořádných událostí.

Kurz je veden zdravotní sestrou, která doplňuje svůj výklad také vlastními zkušenostmi se zachraňováním raněných. V závěru kurzu jsou získané poznatky a dovednosti žáků prověřeny teoretickým testem a praktickou zkouškou.

Kurz rozvíjí občanské a pracovní kompetence žáků. Naplňuje obsah průřezových témat výchova demokratického občana, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova, neboť vytváří vědomí povinnosti poskytnout první pomoc, motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat bez ohledu na etnickou, náboženskou či jinou příslušnost, napomáhá zvládnutí vlastního chování v krizových a eticky problematických situacích (mimořádné události, hrozba AIDS apod.) a uvědomění si hodnoty lidského života.

Lyžařský výcvikový kurz (LVK) – kvarta

Žáci kvart se v rámci předmětu tělesná výchova zúčastní lyžařského výcvikového kurzu. Tato akce je plánována na zimní měsíce školního roku (prosinec až březen - dle povětrnostních podmínek) s délkou trvání 7 dnů (výjezdní pobytová akce). Úkolem žáků je zvládnout aktivní roli sportovce, do níž se promítají některé klíčové kompetence (viz. kapitola 4.5.1), osvojit si základní lyžařské či snowboardové dovednosti (případně již získané dovednosti rozvíjet dle schopností žáků), dále pohyb v zimní přírodě a pobytové aktivity. Role

učitelů při této akci spočívá v aktivním vedení výcviku s ohledem na schopnosti a dovednosti žáků. Dále je úkolem učitelů zajistit bezpečný průběh celého kurzu, zajištění kurzu po organizační stránce.

Garantem této akce jsou učitelé tělesné výchovy.

Lyžařský výcvikový kurz podporuje rozvoj klíčových kompetencí u žáků (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální - viz. kapitola 4.5.1) a zároveň obsahuje některé tematické okruhy jednotlivých průřezových témat (především osobnostní rozvoj - psychohygienu, mezilidské vztahy, morální rozvoj a další viz. kapitola 5.1.).

Hudebně-výtvarná akademie – kvarta

Žáci kvart mají za úkol v rámci předmětů hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, český jazyk a popř. i volitelného předmětu žurnalistika naplánovat, zorganizovat a realizovat hudebně-výtvarnou akademii. Akademie se koná koncem školního roku, program je určen všem žákům gymnázia, trvá max. 60 minut a obsahem je prezentace hudebních a pohybových dovedností, výtvarné, fotografické a keramické tvorby a přednesu. Žáci kvart oslovují ostatní žáky školy a nabízejí jim možnost prezentace na akademii, zabezpečují výběr děl a instalaci výstavy, provázejí akademii mluveným slovem a starají se o propagaci celé akce (plakáty, články, tištěné programy), role učitelů jednotlivých předmětů spočívá v koordinaci celé přípravy (průběžně celé 2. pololetí, 4 vyučovací hodiny koncem května, 4 vyučovací hodiny koncem června akademie). Garantem akce jsou učitelé hudební výchovy kvart.

Projekt podporuje rozvoj klíčových kompetencí u žáků (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní – viz kapitola 4.5.1) a obsahuje několik tematických okruhů jednotlivých průřezových témat (kreativita, kooperace a kompetice, kulturní diference, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu – viz kapitola 5.1).

6. Školní učební plán

Nižší stupeň osmiletého gymnázia, v souladu s RVP ZV

Vyučovací předměty	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta	dotace za 4 roky	min. dotace za 4 roky
Ročníky:						
Český jazyk a literatura <i>Z toho INT Člověk a svět práce do Českého jaz.:</i>	5 -	4 0,25 ⁴	4 -	4 0,25 ⁴	17 0,5	15
Anglický jazyk <i>Z toho INT Člověk a svět práce do AJ:</i> <i>Z toho INT Výchova ke zdraví do AJ:</i>	4/4 - -	3/3 - -	3/3 0,25 ¹ -	3/3 - 0,5 ⁷	13 0,25 0,5	12
Další cizí jazyk (FJ, NJ)	-	2/2	2/2	3/3	7/7	6
Matematika	5	4	4	4	17	15
Fyzika <i>Z toho INT Člověk a svět práce do Fyziky:</i>	2 -	2 -	2,33 0,5 ²	2 -	8,33 0,5	21
Chemie <i>Z toho INT Člověk a svět práce do Chemie:</i>	- -	2 -	2,33 0,5 ³	2 -	6,33 0,5	
Biologie <i>Z toho INT Člověk a svět práce do Biologie:</i> <i>Z toho INT Výchova ke zdraví do Biologie:</i>	2 - 0,25 ⁷	2 - 0,25 ⁷	2,33 0,5 ³ 1 ⁸	2 - -	8,33 0,5 1,5	
Zeměpis	2	2	2	2	8	
Občanská výchova <i>Z toho INT Výchova ke zdraví do Občanské vých.:</i>	2 0,5 ⁷	1 -	1 0,25 ⁸	1 0,25 ⁹	5 1	11
Dějepis	2	2	2	2	8	
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8
Hudební výchova	2/2	1/1	1/1	1/1	10	10
Výtvarná výchova <i>Z toho INT Člověk a svět práce do Výtvarné vých.:</i>	1/1 -	2/2 -	1/1 0,25 ⁵	1/1 -		
Informační a komunikační technologie <i>Z toho INT Člověk a svět práce do ICT:</i>	- -	1/1 -	1/1 0,75 ⁶	2/2 0,75 ⁶	4 1,5	1
Volitelné předměty	-	-	1/1*	1/1*	2	2
<i>Integrovaný předmět Člověk a svět práce</i>	-	0,25	2,75	1	4	3
<i>Integrovaný předmět Výchova ke zdraví</i>	0,75	0,25	1,25	0,75	3	2
Průřezová témata – viz tabulka 5.1						
<i>Rozpětí hodinové dotace:</i>	28-30	28-30	30-32	30-32	max. 122	-
Celkem předepsaných hodin	29	30	31	32	122	max. 122

Poznámky k vzdělávacím oborům „Člověk a svět práce“ a „Výchova ke zdraví“:

1) Tematický okruh 8 (Svět práce); 2) TO 2,6 (Design a konstruování, Práce s laboratorní technikou); 3) TO 6; 4) TO 8; 5) TO 2; 6) TO 7 (Využití digitálních technologií); 7) TO 3 (Zdravý způsob života a péče o zdraví); 8) TO 4 (Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence); 9) TO 1, 4 (Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Rizika...); 10) TO 3-6 (Zdravý způsob..., Rizika..., Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj)

Nabídka volitelných předmětů: * Žurnalistika, Cvičení z matematiky, Přírodní vědy, Cvičení z dalšího CJ, Úvod do programování

6.1. Člověk a svět práce

Obor *Člověk a svět práce* je integrován, je tedy součástí vyučovacích předmětů Český jazyk (ČJ), Anglický jazyk (AJ), Fyzika (FY), Chemie (CH), Biologie (BI), Výtvarná výchova (VV) a Informační a komunikační technologie (ICT). Tento obor nachází uplatnění též v rámci různých projektů (viz 4.2), např. projektu *ICT-portfolio*.

Vzdělávací obsah	Prima / dotace	Sekunda / dotace	Tercie / dotace	Kvarta / dotace
Svět práce		ČJ / 0,25	AJ / 0,25	ČJ / 0,25
Design a konstruování			FY / 0,5 VV / 0,25	
Práce s laboratorní technikou			CH / 0,5 BI / 0,5	
Využití digitálních technologií			ICT / 0,75 ICT-portfolio (PRO)	ICT / 0,75 ICT-portfolio (PRO)
<i>Celkem týdně:</i>		0,25	2,75	1

6.2. Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví je součástí vyučovacích předmětů Biologie (BI), Občanská výchova (OV), Tělesná výchova (TV) a Informační a komunikační technologie (ICT). Tento obor nachází uplatnění též v rámci kurzů (viz 4.2), např. *Letní sportovní kurz, Lyžařský výcvikový kurz*.

Vzdělávací obsah	Prima / dotace	Sekunda / dotace	Tercie / dotace	Kvarta / dotace
Vztahy mezi lidmi a formy soužití				OV / 0,25
Zdravý způsob života a péče o zdraví	BI / 0,25 OV / 0,5	BI / 0,25		AJ / 0,5
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			OV / 0,25 BI / 1	OV
<i>Celkem týdně:</i>	0,75	0,25	1,25	0,75

6.3. Charakteristika volitelných předmětů

6.3.1. Žurnalistika

Cílová skupina studentů: studenti tercií a kvart osmiletého studia, doporučeno pro zájemce o budoucí studium na vysokých školách humanitního zaměření (žurnalistika, český jazyk, společenské vědy).

Týdenní hodinová dotace: 1 hodina týdně

Vzdělávací cíl předmětu: získání mediální gramotnosti, orientace v masmediálních textech, vlastní publicistická tvorba, školní časopis.

Vzdělávací obsah:

- Žurnalistika a příbuzné pojmy – média, komunikace
- Zpravodajství a publicistika – publicistické žánry a jejich znaky, titulky, jazyk
- Redakční práce, zdroje informací
- Typy žurnalistiky
- Dějiny žurnalistiky
- Žurnalisté a související profese
- Média (tištěná, elektronická, multimédia)
- Mluvená řeč
- Žurnalistika a zábava

Reklama

Metody a formy výuky: teoretická část (přednášky, prezentace audio a video nahrávek, konzultace), praktická část (tvorba publicistického textu, mluvní cvičení, práce s médii).

Hodnocení: bude provedeno na základě písemného testu, kvality mluvních cvičení a vlastních textů.

6.3.2. Cvičení z matematiky

Cílová skupina studentů: studenti tercií a kvart osmiletého studia; doporučeno pro všechny studenty, kteří chtějí nebo potřebují zdokonalit své matematické znalosti a dovednosti (tedy nejenom pro studenty na matematiku nadané)

Týdenní hodinová dotace: 1 hodina

Vzdělávací cíl předmětu: rozvíjení numerické a grafické zručnosti, logického usuzování, geometrické představivosti, abstraktního a analytického myšlení

Vzdělávací obsah: s přihlédnutím ke konkrétním potřebám studentů dané skupiny, zejména pak:

- počítání s různými typy čísel
- počítání s mocninami a odmocninami, s procenty, úpravy výrazů
- řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav
- početní a konstrukční geometrické úlohy v rovině i prostoru
- funkce

Metody a formy výuky: teoretická část (zopakování nejdůležitějších vlastností, vztahů, pravidel a vzorců; ukázky řešení typových úloh), praktická část (řešení různých úloh individuálně i ve skupinách)

Hodnocení: bude provedeno především na základě písemných zkoušení a aktivity při řešení úloh.

6.3.3. Přírodní vědy

Cílová skupina studentů: studenti tercií a kvart osmiletého studia, doporučeno pro zájemce o budoucí studium na vysokých školách přírodovědného zaměření (biologie nebo chemie).

Týdenní hodinová dotace: 1 hodina týdně

Vzdělávací cíl předmětu: prezentace rozšiřujícího učiva biologie nebo chemie, příprava studentů k přijímacímu řízení na přírodovědné, technické, geografické a ekologické obory.

Vzdělávací obsah:

Filosofie přírodních věd

Objektivní poznávání v oboru

Návaznost a rozšíření základního učiva

Zaměření na praktické využití poznatků (pozorování, pokus, empirická data vs. teorie)

Laboratorní práce

Základní a rozšířená terminologie oboru

Metody a formy výuky: teoretická část (přednášky, video a PC prezentace, konzultace), praktické ukázky a poznávání přírodnin, laboratorní pokusy.

Hodnocení: bude provedeno na základě písemného testu, referátů a praktického poznávání přírodnin.

6.3.4. Cvičení z dalšího cizího jazyka

Cílová skupina studentů: studenti tercií a kvarty osmiletého studia, doporučeno pro zájemce, kteří se chtějí rychleji zdokonalit v běžné konverzaci.

Týdenní hodinová dotace: 1 hodina týdně

Vzdělávací cíl předmětu: rozvíjení aktivních mluvních dovedností.

Vzdělávací obsah: je rozdělen do dvou částí.

- První část je zaměřena na různé tematické okruhy (nákupy, cestování, rodina, město, sport atd.)
- Druhá část je zaměřena na vyjádření postojů a reakcí (omluvit se, představit se, vyjádřit souhlas, nesouhlas, napsat jednoduchý dopis atd.)

Metody a formy výuky: poslech a rozbor textů, hrané scénky, písně, video, kreslené seriály.

Hodnocení: se provádí formou soutěží a prezentací jednotlivých situací.

6.3.5. Úvod do programování

Cílová skupina studentů: studenti tercií a kvart osmiletého studia; doporučeno pro všechny studenty, kteří mají zájem seznámit se se základy programování a prostředím pro vývojáře.

Týdenní hodinová dotace: 1 hodina

Vzdělávací cíl předmětu: naučit studenty vytvářet jednoduché aplikace.

Vzdělávací obsah: s přihlédnutím ke konkrétním hardwarovým a softwarovým podmínkám:

- základy programovacího jazyka (C, Python)
- základy algoritmizace
- seznámení s vývojovým prostředím (Visual Studio, Code Blocks)
- tvorba jednoduchých aplikací (matematika, zpracování textů)

Metody a formy výuky: teoretická část (přednášky, PC prezentace, ukázky hotových aplikací), praktická část (řešení různých úloh individuálně i ve skupinách).

Hodnocení: bude provedeno především podle dovedností a aktivity při řešení praktických úloh.

6.4. Nepovinné předměty

Dějiny umění

Cílovou skupinou studentů jsou všichni zájemci, tedy děvčata a chlapci od primy po oktávu a čtvrtý ročník. Nepovinně volitelný předmět je určen primárně k rozšíření vědomostí z oblasti výtvarné kultury, k přípravě na maturitní zkoušku z výtvarné výchovy a také zájemcům o studium na vysokých školách humanitního zaměření.

Týdenní hodinová dotace: 1 vyučovací hodina

Vzdělávací cíl předmětu: Zvýšení kompetencí k analýze a interpretaci výtvarného díla, rozvoj komunikativních kompetencí při osvojování si odborného jazyka při interakci s vizuálně obrazným vyjádřením.

Vzdělávací obsah: tematické okruhy z dějin výtvarné kultury

Metody a formy výuky: výuka je složena z teoretických přednášek kombinovaných s diskusí a společnou analýzou a hodnocení výtvarného díla

Hodnocení: bude provedeno na základě vyhodnocení testu a průběžných kolokvií

7. Učební osnovy

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má studenty vést k umění kultivované komunikace v mateřském jazyce v nejširším slova smyslu. Tato komunikace zahrnuje tvorbu písemných textů, umění mluveného slova a v neposlední řadě též dovednosti naslouchání, porozumění a interpretace.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura v RVP ZV.

Do obsahu českého jazyka literatury jsou na nižším gymnáziu vřazena tato průřezová témata:

1. Mediální výchova *(průběžná integrace)*
2. Osobnostní a sociální výchova *(průběžná integrace)*

Časové a organizační vymezení předmětu:

Český jazyk a literatura je předmět, který je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia.

Komplexní obsah vyučovacího předmětu je na nižším gymnáziu rozdělen do tří složek s následující časovou dotací:

Prima	5 (týdně)
Sekunda	4 (týdně)
Tercie	4 (týdně)
Kvarta	4 (týdně)

Celkově tedy mají žáci v primě pět hodin týdně a v sekundě až kvartě čtyři hodiny Českého jazyka a literatury týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků NG směřují učitelé prostřednictvím realizace následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení

- vést žáky k volbě efektivních metod a způsobů učení českému jazyku a literatuře; využít při tom tematickou šíři předmětu, jež umožňuje jak osvojení tradičního paměťového učení, tak objevného, kreativního řešení problémů týmovou spoluprací apod.
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech (zejména cizí jazyky, ale též všechny ostatní předměty při osvojování komunikačních dovedností, viz kompetence komunikativní)
- vést žáky k systematickému sběru, třídění, vyhodnocování a interpretaci informací; využívat při tom tradiční média (knihovny, tištěná média, rozhlas, televize) i prostředí internetu
- vést žáky k propojování osvojených klíčových kompetencí tak, aby si uvědomovali komunikační a hodnotovou provázanost jednotlivých oblastí předmětu
- skrze osvojené poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje vést studenty k tvorbě vlastního a komplexního pohledu na široké pole společenských, kulturních a uměleckých témat
- vést studenty k samostatnému a kritickému poznání smyslu a cíle předmětu český jazyk a literatura

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k logickému přemýšlení o mluvnických jevech a k samostatnému hledání vztahů a souvislostí mezi těmito jevy
- metodou netradičních úloh práce s textem (např. vyhledávání stylistických a mluvnických nedostatků v zadaném textu, úprava textu do jiné podoby atd.) vést žáky k praktické dovednosti tvorby vlastního funkčního textu

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci myšlenek v logickém sledu, k výstižnému, souvislému a kultivovanému jazykovému projevu mluvenému i psanému
- rozvíjet u žáků schopnost diskutovat a vést dialog
- naučit žáky rozumět různým typům textů a záznamů, reagovat na ně a tvořivě je využívat
- rozšiřovat slovní zásobu žáků pomocí literárního i jazykového učiva

Kompetence sociální, občanské a personální

- vytvořit podmínky pro skupinovou práci žáků – např. zadání úkolů při návštěvě knihovny, výstavy, kulturní památky
- výstupy ze zadaných problémových úkolů rozebírat se žáky formou diskuse → naučit žáky respektovat názor druhých a obhájit názor vlastní
- cvičit modelové situace a umění říkat i nepříjemné skutečnosti, vychovávat ke slušnosti v mezilidských vztazích (zdvořilostní formule) → využít spolupráce s cizími jazyky
- vést žáky k úctě ke kulturnímu dědictví (motivované exkurze, regionální spisovatelé → příprava, seznámení formou work-shopů apod.)
- vést k úctě ke svobodě a právům jedince (motivace v literárních dílech)
- vést k ochraně krajiny – prezentace Vysočiny (panelová diskuse)

Kompetence pracovní

- v hodinách průběžně pracovat s odbornou literaturou (PČP, SSČ aj.)
- vést žáky k rychlému vyhledávání informací - rozvíjet u žáků pracovní návyky např. zadáváním domácích úkolů a referátů
- dbát na dodržování hygienických pravidel při psaní a čtení

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura			
Ročník: prima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ÚVOD DO JAZYKOVĚDY	○ definuje pojmy ze základů jazykovědy a základní složky jazykovědy ○ orientuje se v jazykových příručkách ○ vysvětlí rozdíly mezi zvukovou a písemnou podobou slova, správně intonuje	○ jazykověda ○ zvuková stránka jazyka ○ rozvrstvení národního jazyka ○ jazykové příručky	PRO: Prima týden
SLOVOTVORBA A STAVBA SLOVA	○ určí kořen, předponu, příponu, koncovku ○ pozná slova příbuzná ○ najde slovo základové ke slovu odvozenému ○ najde slovotvorný základ	○ slova příbuzná, kořen, předpona, přípona, koncovka ○ slovo základové, slovo odvozené, slovotvorný základ	ve spojitosti s výukou cizích jazyků
TVAROSLOVÍ	○ rozlišuje jednotlivé ohebné slovní druhy, pracuje s jejich tvary, určí určité mluvnické kategorie, znalostí využívá při tvorbě písemného textu	○ ohebné slovní druhy ○	
SKLADBA	○ vyhledá základní skladebnou dvojici a rozvíjející větné členy, vzájemně odliší jednoduchou větu a souvětí, orientuje se v základech psaní interpunkce	○ větné členy, věta jednoduchá, souvětí ○ ○	ve spojitosti s výukou cizích jazyků
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ADMINISTRATIVNÍ STYL	○ sestaví inzerát, objednávku, oznámení, zprávu	○ úvod k výuce slohu a komunikace ○ jednoduché tiskopisy a komunikační žánry	PRO: Prima týden
ODBORNÝ STYL	○ určí hlavní myšlenku textu, stručně a zřetelně podá informaci ○ v praxi aplikuje zásady popisu	○ výtah, popis, výpisky	interdisciplinární
VYBRANÉ ÚTVARY	○ stylizuje dopis, rozvíjí kultivovaný písemný projev ○ určí hlavní myšlenku textu, stručně a zřetelně podá informaci ○ stylizuje dopis, rozvíjí kultivovaný písemný projev	○ dopis ○ vypravování	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace PT: Mediální výchova TO: Stavba mediálních sdělení
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	○ rozlišuje poezii, prózu a drama ○ zdůvodní vztah mezi literaturou a životem ○ rozvíjí fantazii ○ reprodukuje přečtený text, vyhledá hlavní myšlenku, charakterizuje hl.postavu dle jejího chování	○ základy literární terminologie ○ poezie, próza, drama ○ lidová slovesnost, pohádka, pověst, bajka	PRO: Prima týden PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace PT: Výchova k myšl.

			v evrop. a glob. souvisl. TO: Objevujeme Evropu a svět PT: Multikult. výchova TO: Multikulturalita PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediál. Sdělení PT: Mediální výchova TO: Vnímání autora mediálních sdělení
ČETBA	○ přečte, převypráví a interpretuje 6 knih dle volby svého vyučujícího	○ Každý student v průběhu školního roku přečte 6 textů v přesně určeném pořadí a v předem daných termínech pak budou seminární formou analyzovány. Na celistvou analýzu jedné knihy je počítáno šest vyučovacích hodin. ○ Volba textů je zcela v kompetenci předmětové komise ČJ a příslušného pedagoga. Ten je povinen je zveřejnit nejpozději na počátku školního roku včetně podrobného termínového rozpisu.	PT: Mediální výchova TO: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA TVAROSLOVÍ	○ rozliší význam věcný a mluvnický ○ tvoří synonyma, homonyma a antonyma a vhodně je užívá v textu ○ navazuje na znalosti podst. a příd. jmen, správně rozlišuje slovesný rod a správně používá tvary sloves ○ tvoří spisovné tvary substantiv ozn. části těla, v zájm. „jenž“ ○ rozezná a určí neohebné slovní druhy v textu ○ zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	○ nauka o významu slov a jejich tvoření - význam slova, sousloví, synonyma, antonyma, odborné názvy, podst. jm. odvozování, příd. jm. odvozování, skládání slov, zkracování ○ ohebné slovní druhy, neohebné slovní druhy ○ pravopis – psaní velkých písmen ve vl jménech	
SKLADBA	○ rozliší věty dle postoje mluvčího, pozná a vytvoří větu jedno-, dvojčlennou, rozezná větu hlavní a vedlejší, určí základní druhy VV	○ věty podle postoje mluvčího ○ věta jednočlenná, dvojčlenná, věta hlavní, vedlejší	ve spojitosti s výukou cizích jazyků

	○ zvládá pravopis syntaktický ve větě i souvětí ○ rozlišuje význ. vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	○ druhy VV	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ODBORNÝ STYL	○ využívá vhodných jazykových prostředků, formuluje popis, zvládá popis činnosti ○ využívá získaných znalostí v samostatném slohovém projevu (mluveném i psaném) - popis	○ popis ○ popis pracovního postupu	INT: Člověk a svět práce TO: Svět práce PT: Mediální výchova TO: Stavba mediálních sdělení
VYBRANÉ SLOHOVÉ ÚTVARY	○ rozliší přímou a nepřímou charakteristiku, napíše prostou charakteristiku ○ sestaví souvislý i profesní životopis ○ vhodně stylizuje jednodušší vypravování, pozná retrospektivu a složitější umělecké vypravování ○ do popisu vkládá subjektivně zabarvené pasáže, odliší objektivní a subjektivní popis ○ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému projevu ○ využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří výtah z přečteného textu	○ charakteristika ○ vypravování ○ líčení ○ životopis ○ žádost ○ pozvánka ○ výtah	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace INT: Člověk a svět práce TO: Svět práce PT: Mediální výchova TO: Vnímání autora mediálních sdělení TO: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	○ poznává nové autory ○ využívá nové literární pojmy při práci s textem ○ formuluje vlastní názory na literární dílo ○ výrazně přednáší	○ bajky, báje, pověsti, legendy, kroniky ○ epika, lyrika ○ monolog, dialog ○ obrazné vyjadřování (metafora, metonymie, jinotaj) ○ literárně-výchovné aktivity	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace PT: Výchova k myšl. v evrop. a glob. souvisl. TO: Objevujeme Evropu a svět PT: Multikult. výchova TO: Multikulturalita PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediál. Sdělení učivo literární výchovy je úzce propojováno s výukou dějepisu, dějin

			umění a občanské výchovy
ČETBA	○ přečte, převypráví a interpretuje 6 knih dle volby svého vyučujícího	○ Každý student v průběhu školního roku přečte 6 textů v přesně určeném pořadí a v předem daných termínech pak budou seminární formou analyzovány. Na celistvou analýzu jedné knihy je počítáno šest vyučovacích hodin. ○ Volba textů je zcela v kompetenci předmětové komise ČJ a příslušného pedagoga. Ten je povinen je zveřejnit nejpozději na počátku školního roku včetně podrobného termínového rozpisu.	PT: Mediální výchova TO: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE	○ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ○ vyjmenuje slovanské jazyky, rozpozná některé slovanské jazyky	○ útvary českého jazyka a jazyková kultura ○ čeština jako jeden ze slovanských jazyků	navazuje na učivo dějepisu
NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ	○ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a definuje zásady tvoření českých slov ○ dokáže nahradit přejatá slova slovy domácími	○ slovní zásoba a tvoření slov ○ slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	
TVAROSLOVÍ	○ rozlišuje slovní druhy plnovýznamových i neplnovýznamových slov a využívá je ve svém projevu v gramaticky správných tvarech ○ zjistí rozdíly ve skloňování podstatných jmen přejatých, užívá je ve správných tvarech ○ pozná vid ○ zařadí slovesa do třídy a ke vzoru ○ samostatně využívá základních jazykových příruček	○ procvičování probraného učiva z tvarosloví ○ některé nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen ○ skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen ○ slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá ○ tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého ○ slovesné třídy a vzory ○ využití různých slovesných tvarů ○ morfologický pravopis (zejména koncovky jmen a sloves)	
SKLADBA	○ určuje větné členy ○ rozlišuje větu hlavní a vedlejší	○ stavba věty jednoduché (věta dvojjmenná, věta jednočlenná a větný ekvivalent)	ve spojitosti s výukou cizích jazyků

	○ určuje druh souvětí ○ rozlišuje druhy vedlejších vět a poměry mezi větami souřadně spojenými ○ zvládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický ○	○ zápor ○ základní a rozvíjející větné členy ○ několikanásobné větné členy ○ významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu ○ větné členy v přístavkovém vztahu ○ znázornění stavby věty jednoduché ○ souvětí podřadné – druhy vět vedlejších, souřadně spojené věty vedlejší ○ souvětí souřadné - významový poměr mezi větami hlavními ○ syntaktický pravopis	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	○ znalosti o charakteristice aplikuje při vytváření charakteristiky literární nebo filmové postavy ○ vlastní tvorbou se zdokonaluje v líčení ○ stylizuje jednoduchou úvahu	○ charakteristika literárních postav ○ líčení ○ úvaha	PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení PT: Mediální výchova TO: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ODBORNÝ STYL	○ dle dané osnovy sestaví výklad ○ pracuje s důležitými informacemi obsaženými v textu - vytvoří výtah	○ výklad, výtah	PT: Mediální výchova TO: Stavba mediálních sdělení
MLUVENÉ SLOVO	○ kultivovaně vystupuje v krátkých řečnických vystoupeních ○ bez opory psaného textu vystupuje se souvislou promluvou	○ rozvoj řečnictví, mluvené slovo	PT: Osobní a sociální výchova TO: Komunikace formou návštěvy recitačních pořadů, popřípadě besedy s rétorou PT: Mediální výchova TO: Vnímání autora mediálních sdělení
SHRNUTÍ O SLOHU	○ dokáže přiřadit texty k jednotlivým funkčním stylům ○ rozlišuje projev mluvený a psaný	○ funkční styly ○ mluvený a psaný projev	
LITERÁRNÍ	○ vnímá literaturu jako zdroj poznání	○ struktura literárního díla	PT: Vých. demokr.

VÝCHOVA	○ uceleně reprodukuje přečtený text ○ jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla ○ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci ○ vyjmenuje nejvýraznější osobnosti české a světové literatury ○ seznamuje se s různými druhy zpracování literárních děl (audio, film,...) ○ formuluje ústně i písmeně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	○ jazyk literárního díla ○ literatura umělecká a věcná ○ literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické ○ ukázky z tvorby významných autorů české i světové literatury ○ literárně-výchovně aktivity	občana TO: Objevujeme Evropu a svět PT: Výchova k myšl. v evrop. a glob. souvisl. TO: Objevujeme Evropu a svět PT: Multikult. výchova TO: Multikulturalita PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediál. Sdělení učivo literární výchovy je úzce propojováno s výukou dějepisu, dějin umění a občanské výchovy
ČETBA	○ přečte, převypráví a interpretuje 6 knih dle volby svého vyučujícího	○ Každý student v průběhu školního roku přečte 6 textů v přesně určeném pořadí a v předem daných termínech pak budou seminární formou analyzovány. Na celistvou analýzu jedné knihy je počítáno šest vyučovací hodiny. ○ Volba textů je zcela v kompetenci předmětové komise ČJ a příslušného pedagoga. Ten je povinen je zveřejnit nejpozději na počátku školního roku včetně podrobného termínového rozpisu.	PT: Mediální výchova TO: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	○ vyjmenuje a vysvětlí zásadní změny ve vývoji českého jazyka, rozezná a určí jednotlivé útvary čj	○ český jazyk – vývoj ○	
TVAROSLOVÍ	○ v textu vyhledává slovní druhy, určuje kategorie ohebných slovních druhů ○ pozná nesprávně vytvořené přechodníkové tvary, tvoří přechodníky	○ jmenné a slovesné kategorie ○ přechodníky ○	
SKLADBA	○ pojmenuje poměry mezi větami hlavními, určí druhy	○ souvětí souřadné, složité, odchylky od větné	PT: Osobní a sociální

	vět vedlejších a poměry mezi hlavními větami, graficky znázorní souvětí ○ odstraňuje skladební nedostatky ○ správně píše interpunkci ve větě jednoduché i souvětí, ovládá pravopis jevů ve větě jednoduché i v souvětí	skladby ○	výchova TO: Komunikace ve spojitosti s výukou cizích jazyků
OPAKOVÁNÍ	○ využívá získané znalosti a dovednosti k vytváření jazykových projevů ○ rozvíjí kultivovaný písemný projev ○ využívá jazykových příruček	○ shrnutí učiva NG ○ ○ ○	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA VYBRANÉ SLOHOVÉ ÚTVARY	○ dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazyk. prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ○ samostatně vypráví příhodu ze života ○ napíše popis pracovního postupu ○ charakterizuje literárního hrdinu	○ vypravování ○ druhy popisu a charakteristika	INT: Člověk a svět práce TO: Svět práce
PUBLICISTICKÝ STYL	○ rozliší a charakterizuje základní publicistické útvary, rozpoznává manipulativní komunikaci ○ v masmédiích a zaujímá k nim kritický postoj ○ orientuje se v tisku, formuluje vlastní názor	○ publicistické útvary	PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení PT: Mediální výchova TO: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ŘEČNICKÝ STYL	○ znalosti z jazykové výchovy a slohu aplikuje v řečnických projevech	○ řečnická cvičení ○	
ODBORNÝ STYL	○ dorozumí se kultivovaně, výstižně ○ uplatňuje spisovný jazyk ○ vypracuje samostatný výklad na základě předloženého textu ○ brání se manipulativnímu způsobu komunikace ○ samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	○ proslov, přednáška, diskuse ○ výklad a výtah ○ úvaha	INT: Člověk a svět práce TO: Svět práce PT: Mediální výchova TO: Stavba mediálních sdělení
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	○ využívá znalosti základních literárních pojmů při rozborech literárních děl ○ charakterizuje významné literární žánry, typy, orientuje se v základních literárních směrech ○ má přehled o významných představitelích české a	○ česká a světová tvorba – literatura umělecká a věcná ○ literární druhy a žánry ○ interpretace děl ○ literárně-výchovné aktivity	PT: Multikulturní výchova TO: Multikulturalita PT: Výchova k myšl. v evrop. a glob. souvisl.

	světové literatury ○ formuluje názory na literární dílo ○ pokouší se o vlastní literární texty ○ projevuje zájem navštěvovat divadla, výstavy, filmová představení, sleduje současnou televizní tvorbu		TO: Objevujeme Evropu a svět PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediál.sdělení učivo literární výchovy je úzce propojováno s výukou dějepisu, dějin umění a občanské výchovy
ČETBA	○ přečte, převypráví a interpretuje 6 knih dle volby svého vyučujícího	○ Každý student v průběhu školního roku přečte 6 textů v přesně určeném pořadí a v předem daných termínech pak budou seminární formou analyzovány. Na celistvou analýzu jedné knihy je počítáno šest vyučovacích hodin. ○ Volba textů je zcela v kompetenci předmětové komise ČJ a příslušného pedagoga. Ten je povinen je zveřejnit nejpozději na počátku školního roku včetně podrobného termínového rozpisu.	PT: Mediální výchova TO: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt,

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV. Předpokládá se dosažení úrovně A2: Žák rozumí větám a často používaným výrazům v oblastech, které se ho bezprostředně týkají. Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací. Popíše jednoduchým způsobem běžné situace. Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích

Předmět má také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se anglofonního světa a upevňovat vědomí existence rozlišných kultur.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Prima:	4 hodiny
Sekunda:	3 hodiny
Tercie:	3 hodiny
Kvarta:	3 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Anglický jazyk se vyučuje ve skupinách o počtu přibližně 11 – 22 žáků.

Hodiny probíhají ve třídě určené pro výuku cizích jazyků, případně ve třídě kmenové.

Pro žáky učící se anglicky škola organizuje poznávací zájezdy do Velké Británie, zprostředkovává nabídky studia v zahraničí a jazykové kurzy, nabízí možnost objednání časopisů a anglickou literaturu v originále dostupnou v knihovně, každoročně organizuje olympiády.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupu ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali (simulace, dramatizace, kombinační úkoly).
- Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využívají srovnání s jinými jazyky, které znají, i s mateřštinou (Žáci porovnají několik větných struktur v různých jazycích, hledají shody a rozdíly, s pomocí učitele se snaží najít specifické zákonitosti jednotlivých jazyků. Uvědomí si, že ne každou větu lze doslovně přeložit.)

- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem. (V hodinách se prakticky seznámí s různými typy slovníků, především výkladových a pravopisných, přičemž učitel využije nabídky ped. a žákovské knihovny.)

Kompetence k řešení problémů

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů. (Učitel využívá metod problémového vyučování a vhodně motivuje žáky praktickým užitím daného jevu.)
- Prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou nuceni domýšlet a hledat souvislosti.
- Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (komentují názory spolužáků, obhajují svůj názor, píšou dopisy na různá témata, vedou rozhovory)
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčných časopisů a prezentace výsledků před třídou).

Kompetence komunikativní

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Učitelé rozvíjejí čtení, poslech, mluvení a psaní.
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení (rozhovor, diskuse), stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.
- Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností. (Žáci se učí formulovat resumé a vyprávět příběhy. Žáci vytvářejí osnovy, učí se převyprávět text.)

Kompetence sociální a personální

- Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat (vnímání pocitů jiných, rozlišení temperamentu, tolerance).
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanské

- V rámci konverzace vede učitel žáky k tomu, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním.

Vyučovací předmět: Anglický jazyk			
Ročník: prima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
My friend	Poslech s porozuměním o rozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma dle obsahu učiva, přednesenému pomalu, zřetelně a spisovně buď učitelem, nebo reprodukovat o rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Fonetika, pravopis o zvukové rysy anglického jazyka – intonace, fonetická abeceda, výslovnost hlásek a slov, vázání slov ve větě o rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby o srovnání zvukové a písemné podoby jazyka,	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace (INT)
My hobbies	Čtení o čte s porozuměním krátké, jednoduché texty		PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás

Our house My family My daily routine My pets	obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě ○ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ○ v krátkých a jednoduchých textech vyhledá požadované informace Ústní, písemný projev ○ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ○ reaguje na jednoduché písemné sdělení ○ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Interaktivní dovednosti ○ jednoduše vyjádří svůj názor, přání, omluvu, souhlas, na podobné podněty přiměřeně reaguje	používání velkých písmen - vlastní jména, dny, měsíce, hláskování slov Mluvnice ○ určitý a neurčitý člen, základní a řadové číslovky, časování sloves <i>be, have (got), can</i>, pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen, <i>this, that – these, those</i>, vazba <i>there is – are</i>, <i>some – any</i>, rozkaz, osobní zájmena podmětová a předmětová, přivlastňovací zájmena nesamostatná a samostatná, přivlastňovací pád, přítomný čas prostý, frekvenční příslovce, časové předložky, místní předložky, tázací zájmena ○ rozvíjet používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Slovní zásoba a tematické okruhy ○ země, národnosti, povolání, popis osob, barvy, popis domu a jeho vybavení, rodina a její příslušníci, koníčky a aktivity ve volném čase, moderní technologie a média (PC), dny v týdnu, měsíce v roce, denní rutina, zvířata a jejich popis ○ písemný projev: popis osoby, popis domu / bytu, dopis příteli – představení své osoby a rodiny ○ ústní projev: můj volný čas, mé záliby, denní rutina, popis osob, popis zvířat, můj domov, každodenní aktivity Reálie ○ slavné světové památky, názvy vybraných států a jejich hlavních měst Komunikační situace ○ hláskování slov (jméno, bydliště), představení sebe i jiných osob, pozdravy, omluva, sdělování času a dat, sdělování adres a telefonních čísel, sdělování informací o rodině, přátelích, domácích mazlíčcích	zajímá (INT) TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Multikulturalita (INT)

Free time			
Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Weather, time	Poslech o porozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu (promluvy či konverzace) na běžné téma (viz učivo), předneseného spisovně, zřetelně, ne příliš rychle o rozliší jednotlivé mluvčí Čtení o čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty, vyhledá potřebnou informaci a porozumí jí Ústní, písemný projev o poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu (škola, volný čas a další osvojovaná témata)	Fonetika, pravopis o upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků o správná výslovnost koncovek v množném čísle podstatných jmen a v minulém čase Mluvnice o přítomný čas průběhový, přítomný čas prostý versus přítomný čas průběhový, tvoření množného čísla, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, vyjadřování množství u počítatelných a nepočítatelných podstatných jmen, <i>much, many, little, few, some, any</i>, minulý čas prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa v minulém čase prostém, předložky, určitý a neurčitý člen, budoucí čas – <i>will</i>, přídavná jména a příslovce, stupňování přídavných jmen, spojky Slovní zásoba a tematické okruhy o podnebí a počasí, oblečení, jídlo a pití, typy budov ve městě, slavní lidé a co dokázali, volba povolání, naše pocity, dopravní prostředky a prázdniny, škola o písemný projev: pohlednice přáteli, životopis Mozarta, popis města o ústní projev: nákup oblečení, objednání jídla v restauraci, vyprávění příběhu v minulosti	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Multikulturalita (INT)
Clothes	Ústní, písemný projev o poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu (škola, volný čas a další osvojovaná témata) o zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích o stručně vylíčí událost, nehodu, vypráví jednoduchý příběh, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života o napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů, popíše zážitek, jednoduchý příběh Interaktivní řečové dovednosti o stručně formuluje svůj názor, vyjádří naději, jistotu, možnost, apod. o získá a přidá informaci o zopakuje, co někdo řekl o poskytne konkrétní informaci (u lékaře)	Reálie o Stratford – rodiště W. Shakespeara, životopis známé osobnosti, stravování v Británii Komunikační situace o konverzace o počasí, jídlo a oblečení, zjišťování informací o minulosti poskytování osobních údajů, varování a udílení rad	
Food, eating habits			
Travelling, means of transport			
Jobs			

My holidays			
My school			
Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Travelling abroad	Poslech ○ rozumí jednoduchým faktografickým informacím z každodenního života, zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně Čtení ○ čte s porozuměním jednoduché texty vztahující se k tématům jeho zájmu	Fonetika ○ upevňování správných výslovnostních návyků, důraz na stažené tvary I'd, I'll, nemá písmena Mluvnice ○ přítomný čas prostý versus průběhový, vazba <i>used to</i>, pořadí přídavných jmen v přívlastku, stupňování přídavných jmen, vyjádření jistoty u modálních sloves, minulý čas průběhový, souvětí – spojky <i>when, while, as, and</i>, budoucí čas – <i>going to, will</i>, přítomný čas průběhový, podmínkové věty – typ 0, 1, spojky <i>if, when</i> a věty podmínkové, <i>so do I, neither do I, some, any, many, much, a few, a little</i>, časové spojky, <i>should, shouldn't</i>	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Multikulturalita (INT)
Our town	Ústní, písemný projev ○ poměrně plynule zvládne krátké, jednoduché vyprávění nebo popis osoby a věci z oblasti svého zájmu		
Shopping	○ jednoduše napíše souvislý text, vyprávění,	Slovní zásoba a tematické okruhy	

Eating out, meals Cultural life in a town	krátkou zprávu, dopis z dovolené Interaktivní řečové dovednosti o vyjádří souhlas, nesouhlas, názor, žádost, nabídku, zdvořilé odmítnutí o umí použít dvojjazyčný slovník, vyhledá jednoduché výrazy ve vhodném výkladovém slovníku	o cestování, lidé a země, města, vlastnosti, vzhled, povolání, obchody, obchodní domy, nakupování, vyjádření pocitů, jídlo, pití, restaurace, kultura o rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a situacím, práce se slovníkem o písemný projev - práce s dvojjazyčným slovníkem o ústní projev Reálie o Londýn – obchodní domy a některé významné památky, anglická kuchyně Komunikační situace o Souhlas – nesouhlas, zdvořilá žádost, nabídka, přivítání, zjišťování informací, ujednání schůzky	PRO: ICT portfolio INT: Člověk a svět práce
Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Health, at the doctors Healthy lifestyle Our environment Some problems of our	Poslech o rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu na běžné a známé téma, proneseného spisovně a zřetelně Čtení o rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných textech, rozpozná významné myšlenky v jednoduchých novinových článcích týkajících se běžných témat, porozumí jasně napsaným, jednoduše formulovaným návodům týkajících se nějakého zařízení Ústní projev, písem.projev o srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autent. text se slovní zásobou na běžné téma o popíše událost, zážitek. Interaktivní dovednosti o komunikuje ústně i písemně, s jistou dávkou sebedůvěry a používá široký repertoár osvojených	Mluvnice o předpřítomný čas prostý, předpřítomný čas průběhový, předminulý čas prostý, trpný rod, <i>too-enough</i>, rozkazovací způsob, zvrtná zájmena, modální slovesa, podmínkové věty - typ 2, vztažná zájmena Slovní zásoba a tematické okruhy o zdraví a nemoci, zážitky a pocity, pamětihodnosti, muzea, vynálezci, pravidla, varování, nehody, společnost a její problémy, životní prostředí – příroda a město, znečišťování ovzduší, deštné pralesy, ohrožené druhy, počasí, zaměstnání, dovolená o zdravý životní styl - příklad zdravého denního režimu, strava, význam sportu o ústní projev: popis předmětu, architektonické památky o písemný projev: dopis obsahující žádost, stížnost, příkaz; zážitky z dovolené, z cestování	(PT, TO, INT, PRO) PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Multikulturalita (INT) PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a

society Sightseeing	gramatických prostředků ○ komunikuje s rodilým mluvčím na známé a blízké téma ○ používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	Reálie ○ USA – Socha Svobody, Austrálie - Ayers Rock, Velká Británie – Vánoce, USA – Den děkuvzdání Komunikační situace ○ žádost o dovolení, omluvy, žádost o informace, pozitivní a negativní souhlas, návrh řešení problému	problémy životního prostředí (INT) PRO: ICT portfolio INT: Výchova ke zdraví

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, ICT – informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP ZV. Předpokládá se dosažení úrovně A1.

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Vede žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.

Předmět chce prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se frankofonního světa, vést a upevňovat pozitivní vztah k respektování kulturních rozmanitostí. Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Sekunda: 2 hodiny

Tercie: 2 hodiny

Kvarta: 3 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Francouzský jazyk se vyučuje ve skupinách čítajících asi 8 – 20 žáků.

Hodiny probíhají ve třídě určené pro výuku cizích jazyků, případně ve třídě kmenové.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupu ke studiu jazyka a vedou žáky k tomu, aby je využívali.
- Žáci jsou vedeni k vyhledávání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využívají srovnání s jinými jazyky, které znají, i s mateřštinou.
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.
- Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem.
- Důvěru ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou francouzských textů.

Kompetence k řešení problémů:

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívají příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vedou žáky k jeho respektování.

- Neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se učí žáci zacházet s nekompletními informacemi. Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu.
- Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.)
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou).
- V rámci konverzace na různá témata je po žácích vyžadována zřetelná argumentace při vyjadřování názorů.

Kompetence komunikativní:

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka.
- Ke komunikaci s rodilými mluvčími a francouzsky mluvícími cizinci dostávají studenti příležitost v rámci výměn
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.
- Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností.

Kompetence sociální a personální:

- Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat.
- Členění do skupin napříč ročníkem, flexibilita tohoto členění i kurzy a výměny, kterých se účastní studenti z různých tříd i ročníků, poskytují žákům možnosti setkávání a spolupráce s různými lidmi.
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanské:

- V rámci konverzace vedou učitelé žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata, během nichž žáci argumentují a obhajují své názory.
- Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot.

Kompetence pracovní:

- Žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu při plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků
- Učitel vede žáky k tomu, aby si uvědomovali význam a možnosti využití získaných vědomostí a dovedností v profesním životě.

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk			
Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Salut	Poslech o porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma/viz učivo/, přednesenému pomalu, zřetelně a spisovně učitelem nebo rodilým mluvčím a reagují na ně	Fonetika o přízvuk v rámci mluvního taktu a věty o základní výslovnostní návyky o vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov o větná melodie s důrazem na protiklad oznam. a tázací věty o samohláskové fonémy o výslovnost napjatých a nosových samohlásek o výslovnost polosamohlásek a nestálého e o znělé a neznělé souhlásky ve finální pozici	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Ou, quand, comment	Pomalé tempo, zřetelnost, spisovnost Čtení o čte s porozuměním krátké, jednoduché texty i mírně obtížné texty umělecké (básně) o rozumí slovní zásobě užívané v každodenním životě/viz učivo/ a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům o rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Pravopis o porovnání zvukové a grafické podoby jazyka, velká písmena, specifické znaky /přízvuky/, pasivně fonetické znaky	TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) <i>- nacházíme shody a rozdíly: české a francouzské školství</i> <i>stravovací zvyklosti</i> <i>oslavy tradičních svátků</i> <i>adresa</i> <i>La carte géographique</i>
Qu'est-ce que c'est	o Ústní, písemný projev o umí jednoduše vyjádřit základní dotazy, popíše své okolí, své zájmy o popíše určitou osobu o stručně reaguje na písemné sdělení	Mluvnice o určitý, neurčitý, dělivý člen o základní gramatické struktury, typy vět o rod a číslo podstatných a přídavných jmen o časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase; slovesa zvrtná o otázka, zápor, rozkazovací způsob u sloves o zájmena ukazovací, přivlastňovací nesamostatná; zájmena osobní samostatná o předložky a příslovce množství a místa o číslovky základní a řadové o jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	PRO: Založení dossier, zaznamenání splněných úkolů a dovedností
Ma famille	Interaktivní dovednost o jednoduše vyjádří svůj názor o představí sebe nebo druhou osobu o vyjádří přání, omluvu, souhlas o přiměřeně reaguje na podněty o zazpívá jednoduchou píseň nebo zarecituje báseň o vyjádří hodinu, datum	Slovní zásoba a témata o národnosti; profese o každodenní život; volný čas o fyzický popis osob; bydlení, domov, rodina o škola	
Notre classe	o popíše jednoduchý předmět, třídu o zvládne telefonní rozhovor o představí svůj denní program o umí pozvat přítele na návštěvu		
Ma semaine			

		○ stravování; tradiční svátky Písemný projev ○ jednoduchý portrét osoby, denní program, pozvání + odpověď ○ inzerát na byt ○ recept na jednoduché jídlo ○ ústní projev na téma: můj volný čas, mé záliby a plány na víkend, můj domov Reálie + literatura ○ Paříž- nejznámější památky ○ francouzská kuchyně – speciality; česká kuchyně – speciality ○ turistické oblasti ve Francii ○ tradiční svátky ○ V.Hugo: Chrám matky Boží v Paříži	
Ročník: Tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Habitation Le temps qui passe Le temps qu'il fait	Poslech ○ porozumí otázkám k běžným situacím každodenního života ○ rozumí pokynům a sdělením proneseným přirozenou hovorovou rychlostí ○ rozumí zákl. obsahu hovoru dvou i více osob ○ identifikuje základní jednoduchá témata z TV, rozhl. zpráv ○ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má vizuální podporu ○ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Čtení ○ umí vyhledat v textu odpovědi na otázku ○ čte s porozuměním, umí užít slovník učebnice ○ umí odhadnout význam neznámých výrazů a tvarů na základě podobnosti Ústní, písemný projev	Fonetika, pravopis ○ upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Mluvnice ○ osobní zájmena samost., ukazovací nesamostatná ○ vyjadřování budoucnosti a minulosti ○ zájmena předmětná, vztažná ○ stupňování přídavných jmen a příslovcí ○ passé composé ○ zvrtná slovesa ○ blízká budoucnost ○ příd. jména typu beau ○ zájmeno tout ○ řadové číslovky ○ průběžně nepr. slovesa Slovní zásoba a témata: Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem ○ sport	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace (INT) PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kooperace a kompetice (INT) <i>společná příprava „jeu de rôle“</i> PT: Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (turistika, ekologie, móda) (INT)

	o zvládne obměnit krátký probraný text o popíše jednoduchý obrázek o sdělí základní informace týkající se rodiny, bydlení, volného času o odpovídá na jednoduché otázky týkající se výše zmíněného a sám podobné otázky pokládá o vyplní základní údaje o sobě ve formuláři o zaznamená vyslechnutá fakta (jméno, číslo, adresu, vzkaz) o popíše zážitek, jednoduchý příběh o napíše krátký dopis, blahopřání o napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Interaktivní dovednosti o Vede neformální dialog o Vyjádří a zdůvodní vlastní názor o Požádá jednoduchou formou o potřebné věci (nákup, informace) o Ovládá základní komunikaci o Krátce a souvisle pohovoří o zájmech, volnočasových aktivitách	o bydlení, orientace o doprava (prostředky, cesta do školy) o kalendářní rok, svátky o počasí, roční období o knihovna, četba o prázdniny o příroda, zvířata o nákupy, móda Ústní a písemný projev: o Umí jednoduše pohovořit o probíraných tématech o Umí napsat vzkaz, omluvný dopis + odpověď, zprávu o události, přání, pohlednici z dovolené Reálie + literatura o významná města a oblasti Francie o francouzský tisk, politické a kulturní osobnosti o francouzské výrobky, turistika o Pohádka	PRO: ICT Portfolio
Ročník: Kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Les Fetes L'enseignement	Poslech: o žák porozumí textu čtenému normálním tempem o rozliší jednotlivé mluvčí o porozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na probírané téma Čtení: o čte s porozuměním texty, v kterých je schopný vyhledat požadované informace o porozumí základním faktům v neznámém textu, který se týká probíraného tématu Ústní a písemný projev: o souvisle promluví o svém koníčku o stručně vylíčí událost	Fonetika: o správně vyslovuje všechny francouzské hlásky o správně váže slova ve větě o zvládá slovní a větný přízvuk a intonaci o odhadne výslovnost neznámých slov Mluvnice: o dělivý člen o zájmenná příslovce o infinitivní vazby o imparfait (srovnání s passé composé) o ukazovací zájm. samostatné o futur simple o zájmenné předměty, dvojice záj. předmětů a	PT: Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (shody a rozdíly ve stravování, oslavy u nás a ve Francii, školský systém, olympijské hry) (INT) PRO: výstavka a

Le sport La musique	○ je schopný vysvětlit jednoduchý pracovní postup ○ napíše kratší členěný text o svém zážitku ○ popíše nějakou akci (oslava svátků) Interaktivní dovednosti: ○ je schopný monologického souvislého projevu na probírané téma ○ reaguje na doplňkové dotazy a zapojí se do jednoduchých rozhovorů ○ poskytne požadované informace prostřednictvím běžných výrazů ○ orientuje se ve dvojjazyčném slovníku a běžně ho používá	jejich postavení ○ tvoření příslovcí ○ průběžně doplňování nepr. sloves Slovní zásoba a témata: ○ jídlo a stravování, příprava jednoduchého jídla ○ návštěva v restauraci ○ školství (typy škol u nás a ve Francii, vyučovací předměty, mezinárodní studijní programy) ○ povolání ○ sport, olympijské hry ○ lidské tělo, zdraví a zdravý životní styl ○ oblékání, nákupy ○ kultura (hudba, divadlo, TV, film) ○ cestování (destinace, plánování cesty, propagace krás naší vlasti), naše město ○ návštěva u lékaře, nemoci, pobyt v nemocnici) Ústní projev: ○ pohovoří na téma Můj volný čas ○ seznámí s plány na víkend ○ popíše školu, třídu, přiblíží studijní program Písemný projev ○ zpracuje jednoduchý portrét osoby dle výběru (lze vycházet i z lit. textu) ○ připraví inzerát na byt ○ zpracuje plán výletu, včetně dopravy, ubytování a stravy ○ vypracuje recept na oblíbené jídlo	příprava francouzského jídla PRO:ICT Portfolio

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, ICT – informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV. Výuka předpokládá dosažení úrovně A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a používá je. Klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu a odpovídá na ně. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci. Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby, kultivace jazykových dovedností a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích.

Předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se německy mluvících zemí a regionů (SRN, Rakousko, Švýcarsko, Lucembursko, Lichtenštejnsko) a upevňovat vědomí existence rozlišných kultur.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Sekunda: 2 hodiny

Tercie: 2 hodiny

Kvarta: 3 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Německý jazyk se vyučuje ve skupinách o počtu přibližně 8 – 20 žáků.

Hodiny probíhají ve třídě určené pro výuku cizích jazyků a ve třídě kmenové.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupu ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali (inscenační, simulace, dramatizace, kombinační úkoly). Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí u jazykových struktur i u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využívají srovnání s jinými jazyky i s mateřštinou (Žáci porovnávají větné struktury v různých jazycích, hledají shody a rozdíly, snaží se najít specifické zákonitosti jednotlivých jazyků. Uvědomí si, že ne každou větu lze doslovně přeložit.)
- Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů. (Učitel zadává autentické texty, které získá na internetu, z časopisů či rozhlasových nahrávek.)
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, multimediálním jazykovým softwarem a internetem. (Žáci využívají internetových cvičení připravených např. Goetheinstitutem.)

V hodinách se prakticky seznámí s různými typy slovníků, především dvojjazyčných, výkladových a pravopisných.

- Učitel zadá např. úryvek z uměleckého textu, který žák přeloží a porovná např. s oficiálními překlady.)

Kompetence k řešení problémů

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů. (Učitel využívá metod problémového vyučování a vhodně motivuje žáky praktickým užitím daného jevu.) Prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou nuceni domýšlet a hledat souvislosti.
- Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (komentují názory spolužáků, obhajují svůj názor, píšou dopisy na různá témata, vedou rozhovory v různých kontextech – viz. www.varianty.cz - poslech neznámých mluvčích atd.)
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčných časopisů a prezentace výsledků před třídou, např. panelovou diskusí).

Kompetence komunikativní

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Učitelé rozvíjejí čtení, poslech, mluvení a psaní.
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení (rozhovor, diskuse), stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.
- Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností. (Žáci se učí vyprávět příběhy, reprodukovat rozhovor či promluvu, převyprávět slyšený či psaný text, vytvářet osnovy a formulovat hlavní myšlenky textu.)

Kompetence sociální a personální

- Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat (vnímání pocitů jiných, rozlišení temperamentu, tolerance).
- Členění do skupin napříč ročníkem, flexibilita tohoto členění poskytuje žákům možnost setkávání a spolupráce s různými lidmi (jazykový camp).
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanské

- V rámci konverzace vede učitel žáky k tomu, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním. Učitel podle možností zapojuje žáky do mezinárodních jazykových i jiných projektů.

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím studiu a povolání, např. při besedách s bývalými absolventy školy a studenty, kteří strávili část studia v zahraničí.

Vyučovací předmět: Německý jazyk			
Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)

Domov a bydlení Rodina Stravování Škola Nákupy	Poslech s porozuměním ○ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ○ porozumí jednoduchému rozhovoru dvou osob na běžné téma /viz učivo/ přednesenému pomalu, zřetelně a spisovně, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Čtení s porozuměním ○ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ○ nahlas, plynule a foneticky správně čte jednoduché texty v přiměřeném rozsahu slovní zásoby ○ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ○ rozumí smyslu krátkého jednoduchého textu, zvláště pokud má k dispozici vizuální oporu ○ v textu vyhledá potřebnou informaci ○ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný kapesní slovník a umí v něm vyhledat neznámé slovíčko Ústní a písemný projev ○ jednoduše a poměrně plynule popíše svou rodinu, svůj dům a jeho okolí, pohovoří o svém domácím zvířeti a o svém oblíbeném jídle, umí si koupit základní potraviny a zeptat se na jejich cenu ○ zvládne vyplnit formulář s jednoduchými osobními údaji, ○ umí převyprávět jednoduchý příběh ○ zapojí se do jednoduchých rozhovorů odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy apod. a podobné otázky pokládá Interaktivní dovednosti ○ jednoduše vyjádří svůj názor, přání, omluvu,	Zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky ○ abeceda, přehlásky, dvojhlásky, dlouhé a krátké vokály, aspirace p, t, k, ich- / ach-Laut, ß, ss, s, sch,sp, st, z, v, w ○ psaní velkých písmen u substantiv ○ intonace oznam. a táz. vět ○ porovnání zvukové a písemné podoby slov Gramatika Základní gramat. struktury a typy vět. ○ časování pravidelných a některých nepravidelných sloves, <i>haben</i> a <i>sein</i> v přítomném čase ○ sloveso <i>mögen</i>, tvar <i>ich möchte</i> ○ určitý, neurčitý a nulový člen; ○ množné číslo podstatných jmen ○ 4. pád podst. jmen ○ tvoření oznam. vět a otázek ○ zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací <i>das</i> ○ záporny <i>nein, nicht, kein</i> ○ číslovky 0 - 1000, cena zboží ○ vykání ○ neurčitý podmět <i>man</i> ○ předložky <i>in, bei, aus</i> ○ příd. jména v přísudku Slovní zásoba a tematické okruhy ○ komunikace (pozdravy, oslovení, pokyny při vyučování a reakce na ně) ○ jednoduchá omluva, prosba, poděkování a reakce na ně ○ názvy některých evropských měst a zemí, jejich autoznačky, názvy jazyků, barev ○ adresa a e-mailová adresa ○ téma domov, bydlení, rodina, domácí zvířata, oblíbené jídlo, stravování, škola, osobní údaje, nákupy, domácnost)	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (nacházíme shody a rozdíly ve stravovacích zvyklostech Čechů, Němců, Francouzů a Britů) (INT)

	souhlas, na podobné podněty přiměřeně reaguje, umí se pozdravit a rozloučit s učitelem i s kamarády	o dopis příteli / přítelkyni, jednoduchý popis bytu / domu, představení osoby	
Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Lidské tělo, nemoci a úrazy Všední den Volný čas, koníčky, zájmy a aktivity Oslava rodinné události Německy mluvící země	Poslech s porozuměním o porozumí základním informacím mluveného projevu na běžné téma /viz učivo/, předneseného spisovně, jasně, zřetelně a ne příliš rychle. Rozliší jednotlivé mluvčí. Čtení s porozuměním o čte s porozuměním nekomplikované texty, vyhledá v nich potřebnou informaci, rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům o v autentických textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky, o odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu, používá dvojjazyčný slovník středního rozsahu Ústní a písemný projev o sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat o stručně vylíčí událost, nehodu, popíše zážitek, vypráví jednoduchý příběh o napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů a toho, co je pro něj důležité o zformuluje pozvání na oslavu, dovede napsat blahopřání, napíše jednoduchý e-mail a osobní dopis, sjedná si telefonicky schůzku, umí na podobné situace reagovat	Zvuková a grafická podoba jazyka o upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků ze sekundy o intonace rozkazovacích vět o psaní a výslovnost složených a odvozených slov Gramatika o časování slovesa <i>werden</i> v přít. čase o tvoření imperativu a perfekta o předponová a modální slovesa o předložky s 3., 4., 3. a 4. pádem o časové údaje, zeměpisné názvy o zájmeno <i>wer</i>, osobní zájmena ve 3. a 4. pádě o 3. pád subst., vazba <i>es gibt</i> o slovosled vedl. věty, spojka <i>weil</i> o řadové číslovky, datum, letopočet o zeměpisné názvy (předložky <i>in, nach</i>) o fráze <i>Wie findest du?</i> Slovní zásoba a tematické okruhy o nemoci, obtíže a úrazy, části lidského těla o činnosti a události všedního dne, zájmy, koníčky, využití volného času o oslavy, nakupování, dárky, blahopřání o názvy dnů v týdnu, měsíců, ročních období, určování hodin o zákl. informace o něm. mluvících zemích	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (život v německy mluvících zemích, shody a rozdíly v písních evropských národů) (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Multikulturalita (INT) PRO: ICT portfolio

	○ dovede říci, co ho baví, jaké má koníčky, co umí Interaktivní řečové dovednosti ○ stručně formuluje svůj názor, posoudí výhody a nevýhody něčeho, vyjádří naději, jistotu, možnost ○ dokáže požádat o informaci, poděkovat za ni a předat ji, umí poskytnout konkrétní informaci		
Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Příroda a počasí Životopis, povolání Orientace ve městě Cestování Oblečení Sport Charakteristika, mezigenerační vztahy	Poslech s porozuměním ○ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních (osvojených) témat ○ rozumí jednoduché konverzaci ○ porozumí hlavním myšlenkám krátkého a jednoduchého autentického mluveného projevu na běžné téma Čtení s porozuměním ○ plynule a foneticky správně čte texty přiměřeného rozsahu obsahující známou i neznámou slovní zásobu ○ rozumí obsahu autentických materiálů (časopisy) a využívá je pro svou práci Ústní a písemný projev ○ umí si ověřit správnost pravopisu v pravopisném slovníku, používá dvojjazyčný slovník středního rozsahu ○ dokáže sestavit rozhovor na dané téma ○ sestaví jednoduché ústní a písemné texty související s probíranými tematickými okruhy a stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ○ umí vyprávět pohádku, sestavit inzerát, napsat	Zvuková a grafická podoba jazyka upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků s důrazem na intonaci a lexikální princip pravopisu Gramatika ○ zbylé předložky se 3., 4., 3. a 4.pádem ○ 2. pád subst. ○ stupňování příd. jmen a příslovcí ○ zájmenná příslovce, slovesné vazby ○ adj. v přívlastku po obou členech ○ futurum I, infinitiv, préteritum ○ jednoduchá souvětí, některé podřadící a souřadící spojky Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení. Slovní zásoba a tematické okruhy ○ příroda a počasí ○ životopisná data, názvy povolání ○ orientace a zařizování věcí ve městě ○ cestování, dopravní prostředky ○ oblečení, sport ○ mezigenerační vztahy, vlastnosti	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kooperace a kompetice (vzájemná pomoc) (INT) PT: Výchova k myšlení v globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (nacházíme shody a rozdíly v oslavách tradičních svátků) (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Multikulturalita (imigranti v Německu a jejich kultura, Švýcarsko) (INT) PRO: ICT portfolio

	jednoduchou žádost, pozdrav z prázdnin, sepsat svůj klasický i tabelární životopis, vyplnit dotazník, popsat a charakterizovat svého kamaráda, umí si zamluvit či koupit zájezd s cestovní kanceláří, zeptat se na cestu, pochopí vysvětlení směru cesty ○ umí vyjmenovat členské státy EU a jazyky, jimiž se v nich mluví Interaktivní řečové dovednosti ○ formuluje svůj názor, žádost, umí požádat o pomoc ○ umí poskytnout konkrétní informaci	○ členské státy EU Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, ICT – informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Občanská výchova vede žáky k získání zásadních občanských dovedností a hodnot a k poznání sebe sama. Učitelé společně se žáky procházejí všemi klíčovými oblastmi české společnosti; začínají u té nejdůležitější a pro žáky nejlépe srozumitelné: u rodiny, pokračují přes obec a region nejdříve směrem k národu a státu, posléze pak k Evropské unii, Evropě, ale i širším mezinárodním vztahům. Žáci se učí rozumět minulosti, jako skutečnosti, z které roste jejich současnost; učí se orientovat v právním, hospodářském i sociálním systému své vlasti. Druhou základní oblastí, při jejímž poznávání učitelé provázejí své žáky, je jejich vlastní psychika; učitelé při tom užívají postupů ověřených psychologů a sociálními vědami.

Občanská výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost vzdělávacího oboru Výchova k občanství v RVP ZV; dále do svého obsahu integruje vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a Člověk a svět práce (Podrobněji viz Školní učební plán)

Časové a organizační vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Prima:	2 hodiny
Sekunda:	1 hodina
Tercie:	1 hodina
Kvarta:	1 hodina

K organizaci výuky viz výchovné a vzdělávací strategie. Výuka probíhá ve škole, ale i ve městě: studenti se tváří v tvář seznamují s nejdůležitějšími institucemi a podivuhodnými místy města.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- řešením problémových úloh a týmovou prací učitelé povedou studenty k volbě účinných metod a způsobů učení občanské výchově.
- smysluplně vyhodnocovat a interpretovat informace získané během vyučování se studenty učí prostřednictvím interpretace nejrůznějších typů textů a následnou diskuzí nad těmito texty; studenti využívají diskuze jak v rámci menších skupin, tak panelové, celotřídní debaty

Kompetence k řešení problémů

- studenti vedení učiteli pravidelně sledují masmédiá, učí se interpretovat obsahy jejich sdělení, a tak se učí i recipovat problémové situace ve společnosti, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, hledají možná řešení těchto problémů; studenti sami hledají problémy, do nichž mohou aktivně zasáhnout (zejména oblast humanitární pomoci, životního prostředí), a pokoušejí se o to

Kompetence komunikativní

- studenti dokážou jasně a srozumitelně vyjádřit svůj názor k nejrůznějším společenským jevům jak prostřednictvím debat (viz výše), tak prostřednictvím samostatných (mluvených i psaných) vystoupení, úvah, esejů apod.
- díky pravidelným debatám a skupinové práci dokážou studenti naslouchat partnerům v komunikaci, porozumět jim a vhodně reagovat

Kompetence sociální a personální

- tím, že studenti pravidelně pracují ve skupinách, vedou diskuse i samostatně vystupují, učí se spolupracovat v týmu, znát a používat základní pravidla a zásady týmové kooperace
- skrze adresně mířené sociální aktivity zaměřené na rozvoj sociální interakce dokážou studenti dobře odhadnout své místo ve skupině, poznat svůj přínos a vnést jej do skupinové práce

Kompetence občanské

- díky neustálým diskuzím a skupinové práci studenti rozumí tomu, že řešení problémů společnosti se hledá v diskusi a dialogu a uvědomují si, že žádné řešení není dokonalé, nýbrž, že se hledá řešení nejméně špatné
- prostřednictvím výkladů, filmových projekcí apod. se studenti seznamují s kulturním dědictvím českým i evropským; osvojené znalosti si pak prohlubují skupinovou prací, debatami, prostřednictvím projektů.

Kompetence pracovní

- prostřednictvím výkladu a následného projektu se studenti učí orientovat se na trhu práce a umí vyřešit otázku dalšího vzdělávání a profesního zaměření
- prostřednictvím jednoduchých sociologických sond do vlastního rodinného prostředí se studenti učí porozumět tomu, jakou roli hraje rodinné zázemí při pracovních výkonech
- kombinací výkladu a skupinově vypracovaného projektu se studenti seznamují se základními ekonomickými pravidly a právními souvislostmi vyplývajícími z pracovního, obchodního a živnostenského zákona

Vyučovací předmět: Občanská výchova			
Ročník: prima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ÚVOD K OV	o seznamuje se s postavením občana ve společnosti, uvědomuje si spojitost svých práv a povinností	o Občan, občanství, národnost	Prima-víkend, PRO
ČLOVĚK V RYTMU ČASU	o orientuje se v čase a časovém řádu, využívá časové údaje při řešení situací v denním životě, sestavuje vlastní denní režim o pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	o Čas v praktickém životě člověka, měření času, relativnost vnímání času, letní čas, orloj o Orientace v čase, rovnodennost a slunovrat o Člověk – nedílná součást přírody	
TÉMA Z KALENDÁŘE	o vytváří si vztah k národním tradicím a historii o uvědomuje si význam rodiny v životě jednotlivce i společnosti	o Kalendář o Sv. Václav, Den české státnosti	PT: Osobnostní a sociální výchova
RODINNÝ ŽIVOT	o poznává význam příjemného rodinného prostředí a pomáhá je spoluvytvářet, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a	o Postavení rodiny v dnešní společnosti, typy rodiny o Rozdělení rolí v rodině, význam rolí v životě dnešního člověka, rodokmen	

TÉMA Z KALENDÁŘE ŽIVOT VE ŠKOLE DOMOV JE TAM, KDE ...	vztahy mezi nimi ○ chápe úlohu peněz a majetku v životě rodiny, uvědomuje si, jak může ovlivnit rodinný rozpočet ○ pod vlivem rodiny formuje své postoje ke světu a vytváří si vlastní žebříček hodnot ○ uvědomuje si příčiny umístění dětí v náhradních domovech, seznamuje se s možnostmi náhradní výchovy ○ orientuje se v historických souvislostech své země ○ popíše zvyky a rodinné tradice ○ vytváří si vztah k národním tradicím a historii ○ vytváří si vztah k národním tradicím a historii ○ vytváří si pozitivní vztah k učení i ke škole ○ upevňuje osobní kázeň dodržováním pravidel, pracuje na posilování zdravé sebedůvěry ○ posuzuje vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů ○ seznamuje se s historií i současností své obce, ○ popíše strukturu obecního úřadu, rozliší kompetence jednotlivých odborů ○ uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí a podle svých možností se na jeho ochraně podílí	○ Manželství, registrované partnerství, život bez oddacího listu ○ Vytvoření rodiny, vývoj člověka, základy sexuální výchovy, plánované rodičovství ○ Síla rodinných vazeb, citová funkce rodiny ○ Bezpečnost dětí, kde hledat pomoc, ochranná funkce rodiny ○ Úloha peněz a majetku v životě člověka, materiální funkce rodiny ○ Vliv rodiny na výchovu dítěte, výchovná funkce rodiny ○ Náhradní výchova, příčiny vedoucí k umístění v náhradní rodinné péči ○ Vznik samostatného Československa ○ 17. listopad ○ Vánoce ○ Prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace ○ Vzdělávání – celoživotní proces, školní docházka, systém našeho školství ○ Školní řád, pravidla školního života, studentská rada – školní parlament ○ Metody učení, plánování, organizace, odpočinek ○ Nadání – pouze zlomek úspěchu ○ Domov, vztah k obci ○ Podíl občana na životě své obce, státní správa, samospráva obce ○ Řešení záležitostí obce, obecní úřad, obecní zastupitelstvo, samostatná působnost obce, obecní rada, obecní rozpočet ○ Státní správa, přenesená působnost obce ○ Životní prostředí člověka, ekologie ○ Fauna, flóra	TO: Morální rozvoj TO: Hodnoty, postoje, praktická etika PT: Výchova demokratického občana TO: Občanská společnost a škola TO: Občan, občanská společnost a stát PT: Multikulturní výchova TO: Kulturní diference TO: Etnický původ TO: Lidské vztahy

MÁ VLAST MINIÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV PRVNÍ POMOC – KDYŽ ROZHODUJÍ VTEŘINY TÉMATA Z KALENDÁŘE	○ rozpozná státní symboly a vysvětlí jejich význam ○ objasní důvody rozdělení státní moci na tři složky, rozliší úkoly jednotlivých složek ○ orientuje se v zákl. událostech české historie ○ objevuje památná místa a významné osobnosti ○ posuzuje rozdílnosti mezi lidmi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ○ posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ○ respektuje práva druhých a přiměřeně uplatňuje svá práva ○ zaujímá postoj ke spojitosti práv a povinností jedince ○ na modelových situacích řeší konflikty, osvojuje si zásady řešení konfliktů ○ uvědomuje si zodpovědnost za život a zdraví své i lidí ve svém okolí ○ postupně si osvojuje zásady poskytování první pomoci ○ na modelech se učí pomoc poskytovat ○ poznává podstatu zdraví i příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení ○ poznává a upevňuje preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ○ vytváří si vztah k národním tradicím a historii	○ Státní symboly a jejich používání ○ Typy státní moci ○ Od pravěku až k Přemyslovcům ○ Od Lucemburků po 20. století ○ Umělci, vynálezci, sportovci, prezidenti ○ 13 zastavení Prahy ○ Shody a rozdíly mezi lidmi, respekt ○ Základní dokumenty o lidských právech ○ Všeobecná deklarace lidských práv ○ Práva dítěte ○ Pravidla usnadňují lidem život ○ Konflikt a jeho řešení ○ Červený kříž ○ diagnóza, resuscitace ○ zástava dýchání, zástava činnosti srdce a krevního oběhu, prudké krvácení: první pomoc ○ Ochrana člověka za mimořádných událostí ○ květen, červen, červenec, svátky, památné dny, obyčej, slavnosti, pranostiky	PT: Vých. demokr. ob. TO: Formy participace občanů v pol. životě TO: Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování PT: Osobnostní a sociální výchova TO: řešení problémů a rozhodovací dovednosti TO: hodnoty, postoje, praktická etika PT: Multikulturní výchova TO: Lidské vztahy INT: Výchova ke zdraví TO: Zdravý způsob života a péče o zdraví

Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ŽIVOT MEZI LIDMI	○ uvědomuje si význam lidského společenství pro život jedince ○ upevňuje základy chování mezi lidmi ○ objasňuje potřebu tolerance ve společnosti ○ začleňuje se do skupin ○ osvojuje si různé role, respektuje přijatá pravidla soužití ○ osvojuje si zásady komunikace v různých životních situacích ○ kriticky přistupuje k informacím masmédií, posuzuje nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka ve smyslu manipulace s lidmi	○ socializace, resocializace, záměrné a nezáměrné působení ○ sociální skupiny ○ komunikace slovní a mimoslovní, sdělovací a komunikační prostředky ○ bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Morální rozvoj TO: Hodnoty, postoje, praktická etika PT: Výchova demokratického občana TO: Občanská společnost a škola TO: Občan, občanská společnost a stát
ČLOVĚK A KULTURA	○ projevuje zájem o kulturu ○ ke kulturnímu dědictví přistupuje s úctou a pomáhá ho chránit ○ rozezná různé druhy umění ○ dokáže zařadit umělecké výtvořky k určitému druhu ○ poznává různá náboženství ○ respektuje náboženské cítění lidí	○ kultura, antropologie, etnografie ○ umění – druhy a funkce, kýč, krása, móda ○ mentální anorexie a bulimie ○ judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus ○ monoteismus, polyteismus ○ animismus, fetišismus, totemismus, mýty ○ pravidla slušného chování ○ kulturní instituce	PT: Mediální výchova TO: Stavba mediálních sdělení
PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ	○ návštěvou kulturních zařízení vhodně využívá svůj volný čas ○ na základě pozorování poznává rozmanitost krajiny ○ hledá důkazy o proměnách přírody a hodnotí je ○ hledá možnosti zlepšení životního prostředí ○ seznamuje se s činností organizací a institucí na ochranu životního prostředí	○ přírodní a kulturní památky ○ architektonické styly ○ organizace a instituce pro ochranu životního prostředí	
MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ	○ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany	○ potřeby, druhy potřeb, statky a služby ○ peníze, funkce peněz, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, úspory, půjčky	

LIDSKÁ PRÁVA	○ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru ○ uvádí významné mezinárodní organizace a společenství a posuzuje význam jejich činnosti ○ rozpozná mimořádnou událost ○ zapamatuje si varovný signál všeobecné výstrahy ○ jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ○ osvojí si zásady komunikace s operačním systémem IZS ○ dokáže vyjmenovat základní dokumenty o lidských právech ○ posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ○ popíše historii lidských práv ○ rozpozná jednání a chování, které nelze tolerovat a které porušuje základní lidská práva	○ lidská práva, Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod ○ diskriminace, rasismus, xenofobie ○ svoboda, autorita ○ morálka, svědomí	
Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
OSOBNOST	○ zachytí nejdůležitější okamžiky svého života ○ popíše zásadní změny ve svém životě ○ uvede příklady biologických, psychických a sociálních změn (puberta, adolescence) ○ vysvětlí pojem osobnost ○ uvede příklady kladných a záporných vlastností ○ vysvětlí pojmy sebepojetí, sebevědomí, vůle ○ uvědomí si odlišnost temperamentů ○ uvede nejdůležitější druhy motivů ○ uvědomí si své přednosti a nedostatky	○ Rozdíl mezi lidmi, změny biologické, psychické a sociální ○ Osobnost, puberta, adolescence, poznání sama sebe ○ Sebeпоjetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, sebeuvědomování, vůle ○ Temperament, temperamentové typy, charakter ○ Motivы, zájmy, potřeby, hodnoty	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sebepoznání a sebepojetí TO: Psychohygiene TO: Hodnoty, postoje, praktická etika
PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY	○ uvědomí si různý pohled na svět (jak poznává a vnímá a jak je důležitá všímavost) ○ vysvětlí pojem myšlení a řeč, jejich spjatost ○ vyjmenuje základní druhy lidské činnosti, jejich podobnosti a odlišnosti ○ uvědomí si, jak se učí a proč	○ Smyslové poznávání skutečnosti- vnímání, vjem, smyslové klamy, sociální vnímání a poznávání, všímavost a představivost ○ Rozumové poznávání skutečnosti- myšlení, řeč, myšlenkové operace, řešení problémů ○ Paměť, zapomínání, pozornost	

	○ uvede příklady fyzické a duševní práce ○ uvede příklady citů ○ pokusí se vyjádřit vlastní pocity	○ Hra, učení, práce, funkce pravé a levé hemisféry ○ City, jejich druhy a vlastnosti	
ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH	○ učí se jednat asertivně, přiměřeně se prosazovat ○ řeší asertivně různé úkoly ○ zamyslí se, jak zvládá a řeší nové životní situace ○ popíše a řeší konflikty s druhými lidmi ○ charakterizuje zdraví tělesné a duševní	○ Asertivní, pasivní a agresivní ○ Ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality ○ práva a povinnosti ○ Stres a jeho příčiny, konflikt, způsoby řešení NŽS ○ Tělesné a duševní zdraví, relaxace	INT: Vých. ke zdraví TO: Rizika ohr. zdraví a jejich prevence PT: Multik. výchova TO: Kulturní diference TO: Lidské vztahy
HOSPODAŘENÍ	○ porovná práci lidí v minulosti a v dnešní době ○ rozliší výrobní a nevýrobní činnosti ○ rozliší pojem ekonomie a ekonomika ○ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz ○ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	○ Dělna práce, specializace, technický rozvoj ○ Výrobní a nevýrobní odvětví, výrobní faktory, sjednávání nákupu statků a služeb-vhodná komunikace ○ Trh, nabídka, poptávka, fungování trhu, cena zboží, ekonomie ○ Tvorba ceny, inflace	
PRÁVNÍ MINIMUM	○ popíše rozdíl mezi právem a morálkou ○ objasní právní odvětví ○ uvědomí si rizika porušování právních norem ○ rozpozná protiprávní jednání, uvede příklady ○ objasní „neznalost zákona neomlouvá“ ○ vysvětlí funkci Ústavního pořádku ČR ○ zamyslí se, v čem spočívá význam ústavy demokratického státu ○ objasní důvody rozdělení státní moci na 3 složky ○ vyloží smysl demokratických voleb ○ uvede příklady činnosti důležitých ministerstev ○ uvede příklady pravomocí prezidenta ČR ○ přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých	○ morální a právní normy, následky porušování norem, korupce ○ právní vztah- jeho účastníci, obsah, předmět, právní způsobilost, právní řád, právní systém, Ústava ČR, její struktura ○ Zákonodárná moc v ČR, volby do Parlamentu ČR, poměrný a většinový systém, mandát, poslanecká imunita, legislativní proces ○ Výkonná moc v ČR, občanskoprávní a trestní řízení ○ Listina základních práv a svobod, ombudsman, prosazování svých práv a respektování práv druhých ○ Politické spektrum v ČR, politické strany,	PT: Výchova demokratického občana TO: Občanská společnost a škola TO: Občan, občanská společnost a stát TO: Formy participace občanů v pol. životě TO: Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování PT: Výchova k myšlení

	○ posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ○ popíše politické spektrum ○ zjednodušeně popíše rozdíly mezi vybranými politickými stranami v ČR ○ vyjmenuje orgány EU a popíše jejich funkce	pravice, levice, pluralita, volební kampaň ○ Orgány EU a jejich funkce	v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět
Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
OBČAN	○ Popíše obec a život občanů v naší obci ○ Vysvětlí význam komunálních voleb ○ Orientuje se v povinnostech a právech občana ○ Objasní, jaká práva a povinnosti mají občané žijící ve státě, který je členem EU	○ Obec a její obyvatelé, život v naší obci ○ Účast spoluobčanů na správě a řízení obce ○ Právo volební a petiční ○ Význam komunálních voleb ○ Právo na informace, povinnosti úředníků ○ Vyřizování záležitostí na úřadu, naše povinnosti a práva, dodržování pravidel slušného chování ○ Státní občanství, občanství ČR, průkazy totožnosti a povinnost prokázat se jimi, obrana státu ○ ovlivňování věcí veřejných v demokratické společnosti ○ postavení cizinců, imigrace ○ ČR jako součást Evropské unie, práva a povinnosti plynoucí z občanství v EU	INT: Vých. ke zdraví TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití PT: Výchova demokr. občana TO: Občanská společnost a škola TO: Občan, občanská společnost a stát TO: Formy participace občanů v pol. životě TO: Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování
OBČAN A PRÁVO	○ Popíše pojem práva ○ Vyjmenuje a popíše odvětví práva v ČR ○ Rozliší fyzickou a právnickou osobnost ○ Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ○ Rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu ○ Popíše obsah Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod ○ Vysvětlí vlastnické a dědické právo ○ Sestaví svůj žebříček hodnot(majetek) ○ Vysvětlí, jak lze ochránit majetek, práva spotřebitele ○ Vyjmenuje občanskoprávní smlouvy(důležité typy smluv)	○ Význam práva, právní řád ČR, zákony, právní předpisy a právní normy, právní vědomí ○ Právní vztahy, fyzická a právnická osoba ○ Způsobnost k právům a povinnostem, způsobilost k právním úkonům ○ Základní občanská práva, Ústava ČR a Listina základních práv a svobod ○ Občanský zákoník, vlastnické právo, zodpovědnost vlastníka, dědění ○ Způsoby nabývání vlastnictví ○ Majetek a bohatství v žebříčku našich hodnot ○ Oprávněné a neoprávněné omezení vlastnického práva, vyvlastnění, základní práva spotřebitele, nárok na reklamaci ○ Uzavírání smluv, smlouva o dílo, smlouva kupní	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Hodnoty, postoje, praktická etika

PRÁVNÍ OCHRANA	○ Zná orgány právní ochrany a jejich úkoly ○ Vysvětlí význam sankcí ○ Popíše průběh správního řízení a občanského soudního řízení ○ Vysvětlí úlohu soudů a jejich soustavu v ČR ○ Popíše průběh trestního řízení ○ Rozliší přestupky a trestní činy ○ Uvede rozdíl mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých ○ Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	○ Zodpovědnost občanů za jimi způsobené škody ○ Orgány právní ochrany a jejich úkoly ○ Správní řízení a jeho průběh, přestupky, povinnosti svědka ○ Správní orgány a vyřizování záležitostí běžného života ○ Úloha soudů a jejich soustava v ČR ○ Trestní řízení, přestupky a trestné činy, význam trestů ○ Trestní odpovědnost ○ Trestná činnost mladistvých, možné příčiny a následky ○ Rozdíl mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých, prevence ○ Korupce	
V PRACOVNÍM POMĚRU	○ Uvědomí si, co je podstatné pro volbu povolání ○ Uvědomí si své předpoklady pro výkon zvoleného povolání ○ Vyjmenuje, co musí každá pracovní smlouva obsahovat (její náležitosti) ○ Objasní, jakými způsoby lze rozvázat pracovní poměr ○ Zná základní práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	○ Volba povolání, studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání ○ Plánování vlastní budoucnosti ○ Profesní a personální poradenství ○ Hledání zaměstnání, získávání potřebných informací ○ Komunikace se zaměstnavatelem, žádost o zaměstnání, životopis ○ Služby úřadu práce ○ Pracovní právo- (pracovní smlouva) povinné náležitosti, výpověď, rozvázání pracovního poměru ○ Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	
RODINA A ZÁKONY	○ Vyjmenuje základní práva a povinnosti manželů ○ Uvědomí si, jak důležitou roli v životě člověka hraje výchova a rodičovská zodpovědnost ○ Objasní náhradní rodinnou výchovu, adopci	○ Rodina z pohledu práva, základní práva a povinnosti manželů ○ Manželství nebo partnerství ○ Formy pomoci státu rodinám ○ Výchova, právní odpovědnost rodičů, mravní a právní důsledky rozvodu ○ Náhradní rodinná péče, mezinárodní adopce	INT: Vých. ke zdraví TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití
HOSPODAŘENÍ	○ Odliší typy ekonomik ○ Popíše fungování trhu	○ Ekonomika, zásahy do ekonomiky- normativní a pozitivní ekonomie, řízená a tržní ekonomika	

	○ Objasní státní rozpočet ○ Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané ○ Vysvětlí, k čemu slouží sociální politika státu ○ Vysvětlí pojmy banka, Česká národní banka ○ Vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ○ Naučí se orientovat ve službách bank ○ Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ○ Objasní, co je účelem podnikání a jaké máme možnosti podnikání v ČR	○ Fungování trhu ○ Státní rozpočet- zdroje příjmů ○ Daně v daňové soustavě ČR ○ Sociální politika státu ○ Peněžní ústavy, Česká národní banka, bankovní služby, úrok, úvěr, aktivní a pasivní operace, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků ○ Možnosti podnikání v ČR ○ Živnostenský list, živnostník ○ Výhody a nevýhody zaměstnání a podnikání	
GLOBALNÍ SVĚT	○ Uvědomí si jak existenci globálních problémů, tak nutnost tyto problémy řešit (podobné problémy region) ○ Vyjádří svůj osobní názor na vybrané globální problémy, popíše jejich důsledky ○ Objasní pojem globalizace ○ Uvede příklady některých projevů globalizace ○ Vysvětlí, co je to ekologie ○ Vyjmenuje ekologické problémy světa, organizace a hnutí	○ Svět kolem nás, odpovědnost člověka za osud planety ○ Globální, lokální a individuální problémy, jejich řešení ○ Ekologie, závažnost a důsledky zásahů lidí do přírody ○ Globalizace ○ Populační exploze, ekologická stopa ○ Války a ozbrojené konflikty, terorismus ○ Mimořádné události, ochrana obyvatel v případě ohrožení	INT: Vých. ke zdraví TO: Rizika ohr. zdraví a jejich prevence PT: Vých. k myšl. v evrop. a glob. souvisl. TO: Evropa a svět nás zajímá PT: Multikul. výchova TO: Kulturní diference TO: Etnický původ TO: Lidské vztahy PT: Envir. výchova TO: Lidské aktivity a problémy život. prostř.
ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY	○ Popíše své životní plány a cíle ○ Zamyslí se nad smyslem života	○ Smysl života, vlastní zdroje energie a dobré nálady, zdravý životní styl	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP ZV. Předmět integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova z RVP ZV. Žák je veden k pochopení dějinných procesů, které ovlivňovaly a ovlivňují vývoj lidské společnosti. Důraz je kladen na rozvoj historického vědomí a historické kultury. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do konce dvacátého století s důrazem na národní dějiny. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů převážně v evropském kontextu, též nacházení paralel k dějinám českého státu. Vyučovací předmět Dějepis chce vytvářet ucelený obraz světa.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Prima:	2 hodiny
Sekunda:	2 hodiny
Tercie:	2 hodiny
Kvarta:	2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Základní výukovou formou výuky je výklad, je kombinován s dalšími metodami. Pravidelnou součástí v každém ročníku jsou exkurze. Žáci se účastní školního kola dějepisné olympiády, výherci postupují do okrskového kola, popř. dále.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitelé realizují následující výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- chápat probírané oblasti v dějepisném kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacího oboru dějepis a dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů objevovat paralely s historií

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na historické dění
- pochopit potřebu vyslechnout jiný názor a zabývat se jím
- osvojit si postupy při používání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení

Vyučovací předmět: Dějepis			
Ročník: prima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU	○ diskutuje o úloze historie pro současnost ○ orientuje se v dějepisné mapě ○ vyjádří na časové přímce časový údaj a orientuje se v hlavních historických periodách ○ uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou informace shromažďovány	○ periodizace dějin ○ prameny historie ○ historický čas	
PRAVĚK	○ rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka ○ popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje ○ objasní příčiny a důsledky přechodu společnosti z kočovného způsobu života k usedlému ○ specifikuje pojem neolitická revoluce ○ podle archeologických nálezů dané doby popíše každodenní život zemědělců ○ vysvětlí příčinu a význam náboženských představ vedoucích ke vzniku náboženství a objasní vznik náboženství ○ najde souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem zemědělství ○ objasní přednost kovů a uvede důsledky jejich užívání	○ doba kamenná ○ doba bronzová ○ doba železná	PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (INT)

STAROVĚK	○ uveďte některá arch.naleziště u nás ○ vysvětlí vznik států a zdůvodní místo vzniku v souvislosti na přírodních podmínkách ○ určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti ○ vysvětlí hierarchizaci společnosti ○ uveďte příklady odkazu starověkých států světa, v oblasti věd a kultury ○ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech ○ vysvětlí podstatu antické demokracie	○ oblasti starověkého východu, jejich kulturní odkaz (Mezopotámie, Egypt, Palestina, Indie, Čína) ○ antické Řecko a Řím	PT: Multikulturní výchova TO: Lidské vztahy (INT) PT: Výchova demokratického občana TO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (INT) TO: Občan, občanská společnost a stát TO: Formy participace občanů v politickém životě PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané PRO Praha
Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
RANÝ STŘEDOVĚK	○ ukáže na mapě oblasti obydlené nově příchozími etniky ○ objasní souvislost mezi příchodem nových etnik a současnou geopolitickou situací ○ objasní přeměnu antického státu v raně středověkou říši ○ popíše podstatnou změnu evropské situace v důsledku příchodu nových etnik ○ uveďte příklady karolinské kultury ○ vysvětlí úlohu křesťanství ve středověku ○ rozliší základní pojmy islámu, doloží příklady arabské kultury v raném středověku ○ objasní a na mapě ukáže rozchod slovanských kmenů a jejich pravlasti ○ objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů	○ stěhování národů ○ Byzantská říše ○ Francká říše ○ arabský svět ○ první státní útvary na našem území – Sámova říše ○ Velká Morava ○ český stát v době knížecí ○ formování prvních státních celků v Evropě ○ křesťanství, papežství, křížové výpravy ○ románská kultura ○ vznik středověké Anglie, Francie úloha germánských Vikingů pro formování státu ○	PT: Multikulturní výchova TO: Lidské vztahy (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských i globálních souvislostech TO: Jsme Evropané (INT)

	pro obranu před kočovnými kmeny ○ vyhledá příklady pro výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise ○ vysvětlí důležitost byzantské mise pro vzdělanost Slovanů ○ uvede příklady legend souvisejících s počátky českého státu ○ sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě ○ popíše organizaci světské i církevní moci ○ vymezí úlohu křesťanství v životě člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ○ uvede znaky románského slohu, příklady stavebních památek		
VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK	○ vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel ○ uvede znaky gotiky, vybere významné památky, rozeznává je v regionu ○ popíše dobu vlády Karla IV. a jeho význam pro český stát ○ pracuje s mapkou a dějepisným atlasem a dokládá rozvoj českého státu ○ posoudí události stoleté války, osobnost Jany z Arku, vyhledává souvislosti s naší historií ○ popíše společnost v období vrcholného středověku, ○ zhodnotí krizi církve ○ shrne význam osobnosti Jana Husa ○ popíše způsob boje husitů, zdůvodní výsledek hnutí a jeho důsledky	○ rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam ○ gotická kultura ○ Český stát za posledních Přemyslovců ○ Lucemburkové na českém trůně ○ husitství v Čechách	PT: Výchova k myšlení v evropských i globálních souvislostech TO: Jsme Evropané (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Lidské vztahy (INT)

POZDNÍ STŘEDOVĚK	○ popíše situaci v českém státě za vlády Jiřího z Poděbrad ○ objasní pojem stavovský stát, uvede příklady kulturního dědictví	○ doba poděbradská a jagellonský stát ○ stoletá válka ○ tatarské a turecké výboje ○	PT: Multikulturní výchova TO: Lidské vztahy (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských i globálních souvislostech TO: Jsme Evropané (INT)
RANÝ NOVOVĚK	○ uvede změny ve výrobě a obchodu, vysvětlí pojem manufaktura vybere nejznámější vynálezy ○ na mapě ukáže cesty mořeplavců, určí důvody hledání nových cest ○ objasní význam a důsledky zámořských plaveb ○ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ○ vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve ○ orientuje se ve jménech hlavních reformátorů, zná jejich požadavky ○ objasní pojem absolutistická monarchie, orientuje se v dějinách některé z nich ○ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a úlohu českého státu v ní ○ objasní význam osobnost J.A.Komenského a jeho díla ○ vyjmenuje charakteristické znaky baroka, rozpozná konkrétní památky daného období	○ objevné cesty ○ změny v hospodaření v 16.století ○ renesance a humanismus ○ náboženská reformace ○ počátky absolutistických monarchií – Francie, Anglie ○ Habsburkové na českém trůně ○ třicetiletá válka ○ třicetiletá válka a české země ○	PT: Multikulturní výchova TO: Etnický původ (INT) ICT portfolio PRO Praha
Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
NOVOVĚK	○ vysvětlí změny ve společnosti, vymezí obsah pojmu absolutismus, osvícenský absolutismus a konstituční monarchie ○ vysvětlí podstatu klasicismu a jeho projevy ○ popíše činnost osvícenců, uvede jejich myšlenky a hlavní představitele, objasní vliv osvícenství na	○ barokní kultura v Evropě i českých zemích ○ anglická revoluce ○ absolutismus ve Francii, Prusku a Rusku ○ klasicismus a osvícenství ○ osvícenský absolutismus v habsburské monarchii – vláda a reformy Marie Terezie a	ICT portfolio PT: Výchova demokratického občana TO: Formy participace občanů v politickém životě (INT)

	hospodářský, kulturní a společenský rozvoj naší země a ostatních států Evropy ○ posoudí osobnost panovníka a jeho reformy ○ charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií ○ popíše boj za nezávislost a význam vzniku USA a americké ústavy ○ popíše průběh revoluce s souvislostí se změnami státního zřízení, zhodnotí vliv velké francouzské revoluce na evropský vývoj ○ objasní úlohu Napoleona v dějinách 19.století ○ určí podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti ○ vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek ○ objasní předpoklady, cíle, úkoly národního obrození, posoudí úlohu buditelů ○ posoudí působení představitelů politických stran a skupin, jmenuje osobnosti politického i kulturního života v českém státě tohoto období ○ interpretuje základní myšlenky rakouských a rakousko-uherských ústav, vysvětlí význam sjednocení pro obě země ○	Josefa II. ○ kolonialismus v 17. a 18. století ○ vznik USA ○ velká francouzská revoluce ○ napoleonské války ○ průmyslová revoluce ○ národní a osvobozené hnutí v Evropě ve 20. a 30. letech ○ české národní obrození ○ revoluce 1848 v Evropě a v Čechách ○ občanská válka v USA ○ vývoj v habsburské monarchii a českých zemích - základní rysy české politiky, vznik Rakousko-Uherska, důsledky dualismu ○ sjednocení Německa a Itálie ○ velmoci na konci 19. století a v předvečer 1. světové války ○ věda, technika a kultura ve 2. polovině 19. století	PT: Výchova k myšlení v evropských i globálních souvislostech TO: Jsme Evropané (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu (INT) PRO Praha
Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)

MODERNÍ DOBA	○ zjistí vztahy velmocí, rozpory, lokální střety, rozliší pojmy záminka a příčina, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky ○ vysvětlí boj o samostatnost českého státu, chápe dějinnou situaci, vyhledá dokumenty z tohoto období; zhodnotí význam ČSR v rámci Evropy ○ posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy ve 20. letech ○ na konkrétní situaci v Itálii, Německu a Sovětském svazu objasní pojmy fašismus, nacismus a komunismus, najde mezi nimi shody a rozdíly ○ na příkladech vysvětlí pojmy rasismus a antisemitismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ○ zhodnotí příčiny a důsledky světové hospodářské krize ○ na mapě ukáže vytváření koalic v předvečer 2. světové války, objasní postoje velmocí ○ rozpozná souvislosti našich a světových dějin, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět ○ uvede sled hlavních událostí 2. světové války, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, konec války v souvislosti s dalším vývojem v Evropě, důsledky války, projevy odporu ○ popíše život obyvatelstva českých zemí za protektorátu, organizování odboje vnitřního i zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků ○ objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech života, objasní důsledky politického převratu	○ první světová válka, ruské revoluce ○ vznik Československa, rozvoj republiky, sociální národnostní problémy ○ mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech ○ vznik fašismu, nacismu a komunismu v Evropě ○ světová hospodářská krize ○ první projevy fašistické agrese ○ Mnichovská dohoda ○ druhá světová válka, holocaust ○ Československo za 2. světové války ○ poválečné Československo, únorový převrat ○ studená válka ○ vývoj Československa v letech 1948-1989 ○ vnitřní situace zemí východního bloku ○ charakteristika západních zemí ○ krize SSSR (perestrojka) ○ obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ ○ rozpad Československa, vznik České republiky ○ věda, technika a kultura ve 2. polovině 20. století ○ evropská integrace, globalizace ○	PT: Výchova demokratického občana TO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (INT) ICT portfolio PRO Praha
	○ objasní pojem studená válka, uvede příklady, určí vřazení do vojenských bloků ○ rozpozná mezníky celého vývoje, dovede posoudit rozdíly jednotlivých období, rozpozná		

	dopad oficiální politiky na život obyvatel ○ zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska roce 1956 a Československa v roce 1968 ○ na příkladě rozliší systém totalitní a demokratický ○ objasní spojitost Čechů a Slováků v historii i důvody rozdělení našeho jednotného státu v roce 1993 ○ sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů i děl daného období ○ prokáže základní orientaci v problémech současného světa		

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, ICT – informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) v RVP ZV. Integruje tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Prima:	2 hodiny
Sekunda:	2 hodiny
Tercie:	2 hodiny
Kvarta:	2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Výuka Zeměpisu probíhá neděleně v učebně zeměpisu, multimediální učebně nebo z organizačních důvodů i v jiných, zejména kmenových učebnách. Součástí výuky jsou např. zeměpisné vycházky, besedy, výukové pořady a zeměpisná exkurze realizované i mimo budovu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

učitel:

- nabízí žákům úlohy, referáty nebo anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů jako např. map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo referátů, ve kterých propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí s důrazem na aktuální domácí i mezinárodní dění

Kompetence k řešení problémů:

učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností předpoklady pro řešení problémových zeměpisných témat zadávaných vyučujícím v podobě úkolů nebo formou projektů
- na zeměpisné vycházce nebo exkurzi předkládá žákům úkoly a otázky, které propojují teoretické poznatky s praxí

Kompetence komunikativní:

učitel:

- vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata, vede nebo moderuje diskuzi s žáky

- umožňuje žákům prezentovat zpracované práce nebo úlohy v elektronické podobě, žáci je mohou posílat e-mailem nebo takto mohou komunikovat v rámci využívání moderních informačních technologií i s učitelem

Kompetence sociální a personální

učitel:

- navrhuje úlohy nebo projekty, které vyžadují spolupráci žáků v různě velkých skupinách

Kompetence občanské

učitel:

- předkládá informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- zapojuje žáky do ekologických soutěží nebo aktivit na půdě školy nebo mimo ni, které podporují uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku
- předkládá informace a seznamuje žáky s formami pomoci, případně organizuje tuto pomoc pro lidi v oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty nebo jinou tíživou situací v takové míře, aby u žáků prohloubil empatii a ochotu pomoci těmto lidem
- v politické geografii a souvisejícím učivu zdůrazňuje principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády

Kompetence pracovní:

učitel:

- předkládá informace z náplně učiva zeměpisu o hospodářství světa i České republiky, které umožní žákům si vytvořit základní představu o dalším vzdělávání, případně profesi
- kontrolou a hodnocením úkolů a dovedností vede žáky k pečlivé a systematické práci

Vyučovací předmět: Zeměpis			
Ročník: prima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT)
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	○ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ○ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	komunikační geografický a kartografický jazyk ○ vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska – uzly ○ hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky ○ statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky ○ základní informační geografická média a zdroje dat	PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (INT) PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, komunikace (INT)

	○ přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině ○ vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	geografická kartografie a topografie ○ glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti ○ měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí PT: Mediální výchova TO: Fungování a vliv médií ve společnosti (INT)
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	○ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy ○ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	○ Země jako vesmírné těleso ○ tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímá
	○ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu ○ porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	krajinná sféra ○ přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry ○ systém přírodní sféry na planetární úrovni ○ geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně ○ systém přírodní sféry na regionální úrovni ○ přírodní oblasti	PT: Environmentální výchova TO: Základní podmínky života (INT) TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)
REGIONY SVĚTA	○ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa ○ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa, polární oblasti ○ určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) TO: Evropa a svět nás zajímá (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Kulturní diference, lidské vztahy

	○ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ○ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	modelové regiony světa ○ vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) TO: Evropa a svět nás zajímá (INT)

Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT)
REGIONY SVĚTA	○ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa ○ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa ○ určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) TO: Evropa a svět nás zajímá (INT) PT: Environmentální výchova TO: Základní podmínky života, přístup k přírodnímu a kulturnímu dědictví
	○ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ○ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	modelové regiony světa ○ vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané (INT) PT: Výchova demokratického občana TO: Etnický původ,

			princip sociálního smíru a solidarity

Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT)
ČESKÁ REPUBLIKA	○ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu ○ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Česká republika ○ zeměpisná poloha, rozloha, členitost, historický vývoj, přírodní poměry a zdroje ○ obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství ○ transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané (INT) PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (INT) PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (INT)
	○ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony České republiky ○ územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (INT)
	○ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy ○ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	místní region ○ zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	PT: Výchova demokratického občana TO: Občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a

			způsobu rozhodování (INT)
Ročník: průběžná výuka			
	○ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ○ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze ○ orientační body, jevy, pomůcky a přístroje ○ stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu ○ jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Osobnostní rozvoj, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace (INT)
	○ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života ○ živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (INT)

Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT)
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	○ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	obyvatelstvo světa ○ základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální rozvoj – poznávání lidí (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Multikulturalita, etnický původ, kulturní diference, princip

			sociálního smíru a solidarity (INT)
	○ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	○ globalizační společenské, politické a hospodářské procesy ○ aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	PT: Environmentální výchova TO: Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (INT)
	○ zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství ○ sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (INT)
	○ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	regionální společenské, politické a hospodářské útvary ○ porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace ○ hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států ○ geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT) PT: Mediální výchova TO: Fungování a vliv médií ve společnosti (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět (INT)
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	○ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny ○ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	krajina ○ přírodní a společenské prostředí, typy krajiny	PT: Environmentální výchova TO: Ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí (INT) PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a

			vnímání mediálních sdělení (INT)
	○ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vztah příroda a společnost ○ trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět se jmenuje Matematika. Patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP ZV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Matematika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Výuka Matematiky rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka Matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zapracovány takto:

- prima: 5 hodin
- sekunda: 4 hodiny
- tercie: 4 hodiny
- kvarta: 4 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá po celé 4 roky. Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně. Během studia škola nabízí následující tradiční aktivity:

- Matematická olympiáda
- Matematický klokan
- Pythagoriáda (pro 1. a 2. ročník NG)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení – učitel:

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- motivuje žáky vhodnými otázkami a problémovými úlohami z každodenního života
- vytváří ve třídě atmosféru podporující soustředěnou práci
- systematicky oceňuje dobrou práci žáků (přesnost, vytrvalost, duševní činnost, koncepční schopnost), netoleruje ledabylost a malou snahu
- vede postupně žáky k samostatné práci s matematickými informacemi
- podporuje nadané žáky v účasti v matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vedle standardních metod vytváří příležitosti k investigativní a aplikační činnosti žáků
- poskytuje žákům pomoc a zpětnou vazbu při hledání formulace problému a jeho řešení

- vytváří příležitost k prezentaci řešení problému
- posiluje odvahu žáků k řešení problémů
- vede žáky k předvídání dalších kroků při řešení problému
- důsledně vyžaduje od žáků perfektní zvládnutí elementárních matematických operací bez využití kalkulatoru
- na vhodných příkladech učí studenty využívat výpočetní techniku a PC v praxi
- diskutuje se žáky o verifikaci řešení problému, o příčinách a důsledcích chyb

Kompetence komunikativní – učitel:

- vyjadřuje se v hodinách kultivovaně, věcně a srozumitelně a totéž vyžaduje od žáků
- postupně vede žáky k užívání symbolického jazyka matematiky a k přesné argumentaci
- vhodně využívá informační technologie
- rozvíjí grafické dovednosti žáků
- moderuje žákovské debaty, rozlišuje argumentaci o řešení problému od hodnocení řešitele

Ročník: PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
DESETINNÁ ČÍSLA	○ provádí početní operace v oboru desetinných čísel ○ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností ○ zobrazí desetinná čísla na číselné ose ○ řeší jednoduché rovnice ○ zná základní fyzikální jednotky a provádí jejich převody	○ rozšíření oboru desetinných čísel, sčítání a odčítání desetinných čísel, násobení a dělení desetinného čísla přirozeným a desetinným číslem, jednotky délky, hmotnosti, obsahu a objemu	PRO PRIMA VÍKEND (PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace TO: kooperace a kompetice) MxF MxCH
ÚHEL	○ chápe pojem úhel ○ určuje velikost úhlu měření ○ provádí početně i graficky sčítání a odčítání úhlů	○ úhel jako část roviny, přenášení úhlu, měření úhlu (stupeň, minuta, vteřina), porovnávání úhlů, sčítání a odčítání úhlů, osa úhlu, dvojice úhlů	MxZ
OSOVÁ SOUMĚRNOST	○ chápe pojem shodnost útvarů ○ načrtne a sestojí obraz geometrického útvaru v osové souměrnosti ○ určí osově souměrné útvary	○ shodné útvary, osová souměrnost, použití pravouhlé soustavy souřadnic, osově souměrné útvary	(PT OSV - TO: seberegulace a seberealizace)
DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	○ modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel ○ řeší slovní úlohy pomocí nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele	○ násobek a dělitel, prvočíslo a číslo složené, znaky dělitelnosti, rozklad čísla na součin prvočinitelů, největší společný dělitel a nejmenší společný násobek, krácení zlomků	

TROJÚHELNÍK	○ načrtne a sestrojí trojúhelník ○ charakterizuje a třídí trojúhelníky ○ rozlišuje základní prvky trojúhelníku, zná jejich vlastnosti ○ využívá potřebnou matematickou symboliku	○ úhly v trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost, třídění trojúhelníků, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku, těžnice a těžiště trojúhelníku, výšky trojúhelníku, střední příčky trojúhelníku, souměrné trojúhelníky	(PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)
TĚLESA	○ načrtne a sestrojí obraz a síť krychle a kvádrů ○ zná vzorce pro výpočet objemu a povrchu krychle a kvádrů, používá je při řešení praktických úloh	○ zobrazení krychle a kvádrů, objem a povrch krychle a kvádrů, stěnová a tělesová úhlopříčka krychle a kvádrů	PRO PRAHA (PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)
Ročník: SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ZLOMKY	○ provádí operace se zlomky ○ znázorní zlomek na číselné ose ○ převádí zlomky na desetinná čísla a opačně ○ seřadí zlomky podle velikosti ○ převede dva zlomky na společného jmenovatele ○ provádí operace se smíšenými čísly ○ upraví složený zlomek na jednoduchý ○ využívá zlomky při řešení praktických úloh	○ rozšiřování a krácení zlomků, rovnost zlomků, vyjádření zlomku desetinným číslem, zobrazení zlomků na číselné ose, porovnávání zlomků, společný jmenovatel zlomků, sčítání a odčítání zlomků, násobení zlomků, převrácená čísla, dělení přirozeného čísla zlomkem, dělení zlomků, smíšená čísla a početní operace s nimi, složené zlomky	(PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace) MxF, MxCH
SHODNOST, KONSTRUKCE TROJÚHELNÍKŮ	○ zná věty o shodnosti trojúhelníků a využívá je při řešení konstrukčních úloh ○ využívá potřebnou matematickou symboliku	○ shodnost geometrických útvarů, věty o shodnosti trojúhelníků, konstrukční úlohy	
CELÁ ČÍSLA	○ rozlišuje kladná čísla, záporná čísla a číslo nula ○ chápe pojmy opačného čísla a absolutní hodnoty čísla ○ zobrazí celá čísla na číselné ose ○ provádí početní operace v oboru celých čísel	○ kladná a záporná čísla, čísla navzájem opačná, absolutní hodnota celého čísla, porovnávání celých čísel, početní operace s celými čísly	MxD
RACIONÁLNÍ ČÍSLA	○ provádí početní operace s racionálními čísly ○ užívá různé způsoby kvantitativního vztahu celek – část ○ znázorní racionální čísla na číselné ose	○ záporná desetinná čísla, záporné zlomky, racionální čísla a početní operace s nimi	(PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)
SHODNÁ	○ načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové	○ středová souměrnost, středově souměrné útvary,	

ZOBRAZENÍ	souměrnosti, posunutí a otáčení ○ určí středově souměrné útvary	posunutí, otáčení	ICT portfolio MxOV
POMĚR	○ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem ○ pracuje s měřítky map a plánů ○ řeší praktické úlohy s využitím přímé a nepřímé úměrnosti	○ určování poměru, zvětšování a zmenšování čísla v daném poměru, měřítko plánu a mapy, dělení celku na části v daném poměru, přímá a nepřímá úměrnost	MxZ MxF, MxCH
ČTYŘÚHELNÍKY	○ načrtne a sestrojí základní typy čtyřúhelníků ○ charakterizuje a třídí čtyřúhelníky ○ využívá potřebnou matematickou symboliku ○ odhadne a vypočítá obsah a obvod rovinného útvaru	○ vnitřní úhly čtyřúhelníku, rovnoběžníky, obsah rovnoběžníku a trojúhelníku, konstrukce rovnoběžníků, lichoběžníky, obsah lichoběžníku, konstrukce lichoběžníků	(PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)
PROCENTA	○ řeší praktické úlohy na procenta ○ přečte údaje z jednoduchých grafů a diagramů ○ používá trojčlenku k řešení úloh	○ procento, procentová část, základ, počet procent, úrok, grafy a diagramy s procenty	ICT Portfolio MxZ, MxF, MxCH
HRANOLY	○ načrtne obrazy a sítě jednoduchých hranolů ○ analyzuje a řeší aplikační stereometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	○ hranoly a jejich sítě, objem a povrch hranolu	PRO PRAHA ICT portfolio
Ročník: TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA	○ užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech ○ odhaduje výsledky ○ pracuje s kalkulačkou	○ druhá mocnina a odmocnina a jejich vlastnosti, určování druhých mocnin a odmocnin pomocí kalkulačky a tabulek	MxCH, MxF
PYTHAGOROVA VĚTA	○ zná Pythagorovu větu a dokáže ji využít při řešení praktických úloh ○ pracuje s kalkulačkou	○ Pythagorova věta, věta k ní obrácená a jejich užití	(PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace) MxF
MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	○ užívá mocniny a odmocniny ve výpočtech ○ používá pravidla pro počítání s mocninami ○ odhaduje výsledky ○ pracuje s kalkulačkou	○ třetí mocnina a odmocnina, určování třetích mocnin a odmocnin pomocí kalkulačky, mocniny s přirozeným mocnitelem, početní operace s mocninami, zápis čísel v desítkové soustavě	MxF, MxCH, MxICT ICT portfolio
KRUH, KRUŽNICE	○ využívá Thaletovu větu při řešení konstrukčních úloh ○ vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice a jejich částí	○ vzájemná poloha přímky a kružnice, vzájemná poloha dvou kružnic, Thaletova věta, délka kružnice, obvod a obsah kruhu, části kružnice a kruhu	(PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)

	○ užívá kalkulačku k výpočtům		
VÝRAZY	○ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ○ určuje hodnotu výrazu, sčítá, odčítá, násobí a dělí mnohočleny ○ provádí úpravy výrazů pomocí vzorců a vytýkání	○ číselné výrazy, výrazy s proměnnými, početní operace s mnohočleny, vzorce pro úpravu výrazů ○	MxF, MxCH
VÁLEC	○ načrtne válec, načrtne a sestrojí jeho síť ○ vypočítá objem a povrch válce ○ užívá kalkulačku k výpočtům	○ válec a jeho síť, objem a povrch válce	ICT portfolio
LINEÁRNÍ ROVNICE	○ řeší lineární rovnice v množině reálných čísel ○ využívá rovnice při řešení praktických slovních úloh ○ vyjádří neznámou z daného vzorce	○ rovnost, rovnice, ekvivalentní úpravy rovnic, rovnice se zlomky, počet řešení rovnice, slovní úlohy, vyjádření neznámé ze vzorce	MxF, MxCH (PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	○ využívá množiny všech bodů daných vlastností k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh ○ využívá dostupnou matematickou symboliku	○ množiny všech bodů dané vlastnosti, jednoduché konstrukce, konstrukční úlohy	ICT portfolio
STATISTIKA	○ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ○ porovnává soubory dat ○ přečte informace z různých typů grafů ○ řeší jednoduché statistické úlohy z praxe	○ základní statistické pojmy, rozdělení četností, grafy, aritmetický průměr, modus, medián	ICT portfolio (PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)
Ročník: KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
LOMENÝ VÝRAZ	○ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ○ krátí a rozšiřuje lomené výrazy ○ sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy ○ upravuje složitější výrazy ○ úpravu výrazu používá jako prostředek pro zjednodušování reálných situací	○ lomený výraz a jeho definiční obor, krácení a rozšiřování lomených výrazů, početní operace s lomenými výrazy, složené lomené výrazy ○	MxF, MxCH (PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)
	○ řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli v množině reálných čísel	○ rovnice s neznámou ve jmenovateli, slovní úlohy o pohybu, slovní úlohy o směsích, slovní úlohy o	MxF, MxCH

ŘEŠENÍ ROVNIC	○ formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic ○ analyzuje a řeší problémy ve slovních úlohách ○ modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru reálných čísel	společné práci	
PODOBNOST, STEJNOLEHLOST	○ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím podobnosti a stejnolehlosti rovinných útvarů ○ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	○ podobné útvary, věty o podobnosti trojúhelníků, stejnolehlost	MxVv, MxF
SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI	○ řeší soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými v množině reálných čísel ○ formuluje a řeší reálné situace pomocí soustav rovnic ○ analyzuje a řeší problémy v praktických slovních úlohách	○ lineární rovnice se dvěma neznámými, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, metoda dosazovací a sčítací, užití soustav rovnic při řešení slovních úloh	MxF, MxCH (PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)
FUNKCE	○ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem ○ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů ○ porovnává početní řešení rovnice a grafické určování kořenů lineární rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých ○ určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti ○ znázorní graf jednoduché kvadratické funkce	○ pojem funkce, graf funkce, rostoucí a klesající funkce, lineární funkce, grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, nepřímá úměrnost, kvadratická funkce	MxF, MxCH
GONIOMETRICKÉ FUNKCE OSTRÉHO ÚHLU	○ definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku ○ načrtne grafy goniometrických funkcí ostrého úhlu ○ využívá goniometrické funkce při řešení slovních úloh z praxe	○ vztahy mezi stranami a úhly pravoúhlého trojúhelníku, goniometrické funkce, grafy goniometrických funkcí ostrého úhlu, užití goniometrických funkcí k výpočtům	MxF
ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY	○ převede částku v Kč na jinou měnu dle daného kurzu a naopak ○ využívá úrokování při řešení praktických úloh, zejména z oblasti rodinného hospodaření	○ převody měn, jednoduché a složené úrokování, slovní úlohy	PRO PRAHA (PT OSV - TO:seberegulace a seberealizace)

POVRCHY A OBJEMY TĚLES	○ načrtne obraz a síť tělesa ○ odhadne a vypočítá objem a povrch tělesa ○ využívá vzorce pro objemy a povrchy těles při řešení praktických úloh	○ pravidelné mnohoúhelníky a pravidelné hranoly, jehlan, kužel, koule, komolý jehlan, komolý kužel	ICT portfolio

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, ICT – informační a komunikační technologie, OSV – osobnostní a sociální výchova

MxF – mezipředmětové vztahy matematika a fyzika

MxCh – mezipředmětové vztahy matematika a chemie

MxVv – mezipředmětové vztahy matematika a výtvarná výchova

MxICT – mezipředmětové vztahy matematika a informační a komunikační technologie

MxD – mezipředmětové vztahy matematika a dějepis

MxZ – mezipředmětové vztahy matematika a zeměpis

MxOv – mezipředmětové vztahy matematika a občanská výchova

Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika v RVP ZV. Integruje průřezové téma Environmentální výchova a část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Cílem výuky vyučovacího předmětu Fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme.

Časové vymezení předmětu:

Fyzika je realizována jako povinný předmět pro žáky primy – kvarty.

Časová dotace:

Prima:	2 hodiny
Sekunda:	2 hodiny
Tercie:	2,33 hodiny
Kvarta:	2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Předmět Fyzika je převážně vyučován v učebně fyziky.

Během studia se mohou žáci každoročně zúčastnit těchto soutěží:
fyzikální olympiáda

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující metody a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních objektů a demonstrační pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis
- zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- ukazuje na souvislost fyziky a ostatních přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu

- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učí žáky rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy lze využitím modelu danou situaci zjednodušit
- využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor
- zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- v praktických cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů
- využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách
- kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku
- zadává referáty a projekty, týkající se aktuálního dění ve světě, ekologie a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- dbá na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžaduje dodržování předepsaných postupů

Vyučovací předmět: Fyzika			
Ročník: prima			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
LÁTKY A TĚLESA	○ rozliší pojem látka a těleso v konkrétních příkladech ○ popíše rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynnou látkou ○ systematicky pozoruje různé fyzikální objekty ○ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se	○ vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek ○ vzájemné působení těles, síla a její měření ○ částicové složení látek ○ molekuly a atomy ○ difuze a Brownův pohyb ○ skupenství látek – uspořádání částic v látkách	

	částice látek neustále a neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí ○ vysvětlí některé vlastnosti látek na základě uspořádání částic ○ rozpozná, zda na dané těleso působí síla ○ popíše stavbu atomu ○ předvede jednoduchými pokusy elektrické a magnetické vlastnosti látek ○ vysvětlí elektrování těles a souvislost se stavbou atomu ○ chápe pojem elektrická síla, elektrické pole ○ předvídá vzájemné chování elektricky nabitých nebo zmagnetovaných těles ○ dokáže popsat využití magnetické síly v praxi	různého skupenství ○ model atomu ○ elektrické vlastnosti látek, elektrování těles, elektrické siločáry ○ magnetické vlastnosti látek, póly magnetu ○ magnetické pole, indukční čáry ○ magnetické pole Země	
MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN	○ změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny ○ používá značky některých fyzikálních veličin a jednotek ○ převádí násobné a dílčí jednotky na stanovenou jednotku ○ předpoví, jak se změní délka či objem tělesa se změnou teploty ○ využívá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem ○ pracuje podle návodu ○ vypracuje jednoduchý protokol	○ fyzikální veličiny a jednotky ○ měření délky, objemu, hmotnosti a času ○ měření teploty a jejích změn ○ hustota látky a její výpočet ○ teplotní roztažnost	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané (INT)
ELEKTRICKÝ OBVOD	○ ovládá základní pravidla při zacházení s elektrickým proudem a první pomoc při úrazu elektrickým proudem ○ sestaví správně podle schématu elektrický obvod ○ rozliší vodič a izolant	○ elektrický proud v kovech ○ elektrický proud a napětí ○ elektrický obvod a jeho sestavení ○ elektrické vodiče a izolanty ○ tepelné elektrické spotřebiče ○ bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	PT: Výchova demokratického občana TO: Občanská společnost a škola TO: Občan, občanská společnost a stát (INT)
MAGNETICKÉ POLE EL. PROUDU	○ vysvětlí, kdy vzniká v okolí vodiče a cívky magnetické pole ○ změří elektrický proud ○ uvede příklady využití elektromagnetu	○ magnetické pole vodiče a cívky s proudem ○ měření proudu ○ elektromagnet a jeho užití	

ROZVĚTVENÝ ELEKTRICKÝ OBVOD	○ odliší jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod ○ dokáže popsat první pomoc při úrazu elektrickým proudem	○ rozvětvený elektrický obvod ○ bezpečné zacházení s elektrickým zařízením ○ první pomoc při úrazu elektrickým proudem	
ELEKTRICKÝ PROUD V TEKUTINÁCH	○ uvede podmínky pro vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech ○ vysvětlí jak vzniká blesk	○ vedení elektrického proudu vodnými roztoky ○ vedení elektrického proudu v plynech ○ blesk a ochrana před ním	PRO - Praha

Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
POHYB TĚLES	○ rozpozná, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k různým vztažným soustavám ○ využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu ○ pomocí grafu zaznamená průběh pohybu ○ vypočítá průměrnou rychlost z daných údajů ○ převádí jednotky rychlosti	○ dráha, trajektorie, vztažná soustava ○ pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný ○ pohyb přímočarý a křivočarý ○ průměrná rychlost, okamžitá rychlost	PT: Výchova demokratického občana TO: Občanská společnost a škola TO: Občan, občanská společnost a stát (INT)
SÍLA	○ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso ○ změří velikost působící síly siloměrem ○ určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil ○ dokáže použít Newtonovy zákony při řešení problémů a úloh ○ vypočítá velikost tíhové síly ○ aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení rovnováhy na páce a kladce ○ určí na čem závisí deformační účinky síly ○ užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na kterou síla působí ○ dokáže použít vztah pro moment síly při řešení problémů a úloh ○ posoudí vliv třecích a odporových sil na pohyb těles ○ navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly	○ druhy sil ○ síla, její znázornění a jednotka síly ○ skaláry a vektory ○ účinky síly ○ vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa ○ skládání sil, rovnováha sil ○ Newtonovy pohybové zákony ○ otáčivé účinky síly, těžiště tělesa ○ moment síly ○ páka, kladka, rovnováha na páce a na kladce ○ tlaková síla, tlak, tlak v praxi ○ třecí síla a její měření ○ valivý odpor ○ význam třecí síly v praxi	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané (INT)
MECHANICKÉ VLASTNOSTI	○ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních praktických	○ vlastnosti tekutin ○ Pascalův zákon, hydraulická zařízení	PT: Environmentální výchova

TEKUTIN	○ problémů ○ vysvětlí vznik atmosférického tlaku ○ objasní chování tělesa v klidné tekutině z analýzy sil působících na těleso	○ hydrostatický tlak ○ atmosférický tlak a jeho měření ○ vztlaková síla působící na těleso v tekutině ○ Archimédův zákon ○ podmínky plování, vznášení a potápění těles ○ hustoměry a jejich použití	TO: Vztah člověka k prostředí
SVĚTELNÉ JEVY	○ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení jednoduchých problémů ○ určí v konkrétních případech, zda se světlo bude lámat ke kolmici nebo od kolmice ○ určí vlastnosti obrazu při zobrazení čočkami ○ objasní pokusně rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy	○ zdroje světla, stín ○ zatmění Slunce a Měsíce ○ rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích ○ zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle ○ zákon lomu ○ zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou ○ optické vlastnosti oka ○ užití čoček v praxi ○ rozklad bílého světla hranolem, spektrum	PRO – Praha PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)

Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
PRÁCE. VÝKON. ENERGIE	○ chápe práci v souvislosti se silovým působením ○ umí uvést hlavní jednotku práce a energie i její díly a násobky ○ dokáže určit velikost energii ○ chápe souvislost mezi konáním práce a změnou polohové nebo kinetické energie ○ v jednoduchých případech určí práci vykonanou silou a z ní změnu energie tělesa ○ využívá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem ○ využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení úloh a konkrétních problémů	○ mechanická práce ○ výkon, účinnost ○ pohybová a polohová energie a jejich vzájemné přeměny	
VNITŘNÍ ENERGIE. TEPLŮ	○ charakterizuje vnitřní energii tělesa ○ vysvětlí souvislost mezi teplotou tělesa a jeho vnitřní energií ○ rozliší pojmy teplo a teplota	○ vnitřní energie tělesa, teplota s její jednotka ○ změna vnitřní energie konáním práce ○ změna vnitřní energie tepelnou výměnou ○ teplo, jednotka tepla	PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	○ určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzané tělesem při tepelné výměně ○ osvojí si vztah pro výpočet množství tepla ○ chápe pojem měrná tepelná kapacita jako materiálovou konstantu	○ měrná tepelná kapacita látky, kalorimetr ○ výpočet množství tepla ○ kalorimetrická rovnice ○ tepelná výměna vedením, prouděním a zářením ○ využití energie slunečního záření ○	prostředí (INT) TO: Ekosystémy (INT)
ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK	○ rozhodne při kterých skupenských přeměnách těleso přijímá skupenské teplo a při kterých jej odevzdává ○ umí využít poznatků při objasňování dějů v přírodě a praktickém životě ○ orientuje se v tabulkách při hledání tepelných konstant	○ skupenství látek ○ tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, anomálie vody ○ vypařování a kapalnění ○ faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	
TEPELNÉ MOTORY	○ podle modelu popíše základní prvky motoru ○ objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem ○ zhodnotí vliv spalovacích motorů na životní prostředí	○ spalovací motory	
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE	○ různými způsoby zelektruje těleso ○ užitím siločar znázorní jednoduché příklady elektrického pole ○ rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností ○ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu ○ změří elektrický proud a elektrické napětí ○ využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických úloh ○ určí výsledný odpor rezistorů spojených v elektrickém obvodu za sebou a vedle sebe ○ řídí se zásadami správného užívání elektrických spotřebičů	○ elektrický náboj, elektroskop ○ elektrické pole ○ vodič a izolant v elektrickém poli ○ elektrický proud ○ zdroje elektrického napětí ○ elektrický odpor ○ závislost elektrického odporu na vlastnostech ○ vodiče ○ elektrická práce, elektrická energie ○ výkon elektrického proudu ○ tepelné elektrické spotřebiče	
ZVUKOVÉ JEVY	○ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku ○ chápe, že prostředí je podmínkou pro šíření zvuku ○ porovná šíření zvuku v různých prostředích ○ zhodnotí rizika nadměrného hluku a posoudí možnosti ochrany před nadměrným hlukem	○ zdroje zvuku ○ šíření a rychlost zvuku, šíření prostředím ○ tón, výška tónu ○ odraz zvuku, ozvěna ○ pohlcování zvuku	PT: Environmentální výchova TO: lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)

		o hlasitost, hluk, ochrana před hlukem, infrazvuk, ultrazvuk	TO: Vztah člověka k prostředí (INT) PRO - Praha

- Laboratorní úlohy:**
1. Určení objemu tělesa užitím Archimédova zákona
 2. Určení průměrné rychlosti nerovnoměrného pohybu tělesa
 3. Kalorimetrická měření
 4. Určení elektrického odporu rezistoru

Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	o využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o porovná vlastnosti elektromagnetu a trvalého magnetu o využívá poznatky o elektromagnetické indukci při řešení problémů a při objasnění funkce alternátoru, elektromotoru a transformátoru	o magnetické pole magnetů a vodičů s proudem o elektromagnet a jeho užití o elektromagnetická indukce o alternátor, elektromotor o tepelné a vodní elektrárny	
STŘÍDAVÝ PROUD	o vysvětlí vznik a měření střídavého proudu a napětí o rozliší stejnosměrný proud od střídavého o sestrojí graf časové závislosti střídavého proudu a napětí o vypočítá efektivní hodnotu střídavého proudu a napětí o popíše činnost transformátoru o popíše rozvodnou síť	o vznik střídavého proudu o měření střídavého napětí a proudu o transformátory o elektrárna, rozvod elektrické energie, dopad na životní prostředí	PT: Environmentální výchova TO: lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)
VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V TEKUTINÁCH	o popíše princip vedení elektrického proudu v kapalinách o rozlišuje pojmy elektroda, elektrolyt o rozumí podstatě galvanického pokovování o dokáže vysvětlit podstatu jiskrového výboje, elektrického oblouku, korony a výboje ve zředěných plynech o chápe princip blesku	o mechanismus vedení elektrického proudu v kapalinách o elektrolýza a její využití o mechanismus vedení elektrického proudu v plynech o elektrický výboj a jeho využití	
VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V	o rozlišuje vodiče a polovodiče o popíše polovodič P, N a přechod PN o nakreslí voltampérovou charakteristiku	o vlastní a příměsové polovodiče o polovodiče typu N a P o polovodičové součástky	

POLOVODIČÍCH	○ polovodičové diody ○ zapojí správně polovodičovou diodu ○ vyjmenuje polovodičové součástky, jejich vlastnosti a použití		
BEZPEČNÉ ZACHÁZENÍ S ELEKTRICKÝMI ZAŘÍZENÍMI	○ poukáže na možnosti úrazu elektrickým proudem v domácnosti ○ popíše první pomoc při úrazu elektrickým proudem	○ elektrické spotřebiče v domácnosti ○ ochrana před úrazem elektrickým proudem ○ první pomoc při úrazu elektrickým proudem	PT: Výchova demokratického občana TO: Občan, občanská společnost a stát (INT)
ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ	○ rozliší elektromagnetické vlny a jejich využití ○ uvede vztah mezi vlnovou délkou a kmitočtem	○ elektromagnetické vlny a záření ○ zdroje záření	
JADERNÁ ENERGIE	○ dokáže popsat stavbu atomu, rozlišuje mezi pojmy nukleon, nuklid, izotop ○ rozliší jednotlivé druhy radioaktivního záření ○ navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření ○ dokáže uvést příklady užití radionuklidů v různých oborech činnosti ○ popíše jak pracuje jaderný reaktor	○ atomová jádra, radioaktivita ○ využití jaderného záření ○ štěpení jader, jaderné reakce ○ jaderný reaktor a jaderná elektrárna ○ ochrana životního prostředí, jaderné zbraně	PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (INT)
ENERGIE	○ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých forem energie z hlediska vlivu na životní prostředí	○ obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ○ alternativní zdroje ○ šetření elektrické energie	PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí
VESMÍR	○ objasní (kvalitativně) pomocí poznatků gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet ○ objasní střídání dne a noci, ročních období, měsíční fáze ○ odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	○ Slunce, sluneční soustava ○ Země jako planeta, ○ hvězdy - jejich složení a vývoj ○ orientace na obloze	PRO – Praha PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímá TO: Objevujeme Evropu a svět (INT)

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, ICT – informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět se jmenuje Chemie a zahrnuje vzdělávací obsah oboru Chemie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV a integruje část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP ZV.

Při studiu na nižším stupni gymnázia vedeme žáky k vytváření základních představ o stavbě látek a jejich přeměnách, výskytu v přírodě a uplatnění v běžném životě. Žáci získávají základní dovednosti v laboratorní technice a jsou vedeni k respektování bezpečnostních pravidel, ochraně zdraví, k pozitivnímu vztahu k přírodě.

Ve vyučovacím předmětu Chemie jsou realizovány tématické okruhy Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí z průřezového tématu Environmentální výchova.

Časové vymezení předmětu:

Sekunda:	2 hodiny
Tercie:	2.33 hodiny
Kvarta:	2 hodiny

0,5 hod. z hodinové dotace v tercii je věnováno tematickému okruhu Práce s laboratorní technikou.

Organizační vymezení předmětu:

Práce s laboratorní technikou je vyučována v chemické laboratoři a žáci jsou děleni na skupiny. Výuka probíhá jako dvouhodinové laboratorní cvičení jednou za šest týdnů.

Výuka je doplňována exkurzemi. Žáci s větším zájmem o chemii se zúčastňují chemické olympiády na úrovni školního, okresního a podle výsledků i krajského kola.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají především při výuce chemie tyto postupy, metody a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- tím, že při výkladu používá správnou odbornou chemickou terminologii a symboliku, vede žáky k přesnému chemickému vyjádření myšlenek ústní i písemnou formou
- zadáváním referátů vede žáky k samostatné práci s odbornou literaturou, internetem a dalšími zdroji informací. Tím vede žáky k prohloubení jejich vědomostí v chemii a prezentací výsledků práce posiluje jejich sebevědomí a touhu k dalšímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- při výuce zadává žákům problémové úlohy, k jejich řešení je učí využívat logických postupů a využívat správné zdroje informací

- při řešení výpočtových úloh vede žáky k využívání svých vědomostí z matematiky a fyziky (úpravy výrazů, rovnic, správné používání fyzikální symboliky a jednotek)
- vede žáky, aby v závěru řešení reálně posoudili výsledek k němuž dospěli, a tím je učí vyvarovat se hrubých omylů, jichž se dopustili svou nepozorností

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k souvislému a správně strukturovanému projevu, používání odborně správné chemické symboliky a terminologie

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu žáka, uplatňuje individuální přístup - věnuje se jak žákům mimořádně nadaným tak i prospěchově slabším

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k odmítavému postoji k drogám a, návykovým látkám
- vede žáky k ekologickému myšlení
- podporuje řízenou diskuzi k učivu, jež je v souvislosti s aktuálními problémy - klady a zápory chemických látek a chemického průmyslu v dopadu na zdraví lidí a životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- upozorňuje a kontroluje žáky při dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce v chemické laboratoři, udržování čistoty a pořádku na pracovním místě
- vede žáky k šetrnému zacházení se svěřenými pomůckami, dodržování laboratorního řádu, k samostatnému zvládnutí práce s laboratorní technikou a dodržování zadaných laboratorních postupů a tím k získání potřebné manuální zručnosti nutné v běžném životě

Vyučovací předmět: Chemie			
Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	○ charakterizuje různé látky pomocí jejich vlastností, vysvětlí význam označení látek větami R-, S-, význam varovných značek ○ posoudí bezpečnost práce s danou látkou, ○ chápe důvody, proč s řadou látek zatím nesmí pracovat ○ dodržuje laboratorní protokol a sám zapíše výsledky svého pozorování a pokusu do závěrů protokolů ○ dodržuje zásady uvedené v laboratorním řádu	○ pojem látka a její fyzikální vlastnosti. Zásady bezpečnosti práce v laboratoři i v běžném životě, laboratorní řád, požární řád, způsob uchovávání látek, popis obalů s látkami, ○ R- a S- věty, piktogramy, zásady první pomoci, bezpečnostní listy.. ○ způsoby zjišťování vlastností látek, pozorování a pokus (kamenná sůl, olej, cukr, písek). ○ zápis laboratorního protokolu, jeho částí a způsoby zápisu	PT: Environmentální výchova TO: Základní podmínky života (INT) TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)

	chemické pracovní a laboratoře, ovládá zásady první pomoci (při práci s žíravinami, hořlavinami) ○ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárií s únikem nebezpečných látek	○ význam laboratorních protokolů. ○ mimořádné události a jejich řešení, havárie a jejich následky ○	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	○ rozliší prvek od sloučeniny z názvu i symbolického zápisu, popíše známé prvky i sloučeniny pomocí symbolů a vlastností, zařadí prvky podle vlastností mezi kovy a nekovy ○ porovnává historický i současný náhled ○ na stavbu atomu, popíše stavbu atomu na jednoduchých modelech (vodík, fluor, sodík, kyslík) ○ orientuje se v periodické tabulce prvků ○ popíše umístění prvku podle periody a skupiny, podle protonového čísla ○ určí počet valenčních elektronů podle umístění v periodické soustavě prvků ○ vysvětlí rozdíl mezi atomem a iontem, mezi kationtem a aniontem ○ popíše vznik molekul na nejjednodušších příkladech (molekuly vodíku, kyslíku, dusíku, fluorovodíku, chloridu sodném, vody) ○ vysvětlí vznik a význam chemické vazby ○	○ chemické prvky a sloučeniny, značky nejznámějších prvků, příklady kovů a nekovů, vzorce nejznámějších sloučenin (voda, oxid uhličitý, kyselina chlorovodíková a sírová, sumárně glukóza apod.) ○ částicové složení látek - atom, jádro atomu, ○ protony a neutrony, protonové číslo, nukleonové číslo, elektronový obal, valenční elektrony ○ charakteristika elementárních částic ○ periodická soustava prvků - Mendělejev – periodický zákon jako příklad základního přírodního zákona ○ umístění prvků v PSP, periody a skupiny ○ ionty, kationty, anionty, jejich odvození z atomu, velikost jejich náboje podle počtu přijatých nebo odevzdaných elektronů ve valenční vrstvě ○ molekuly a jejich vznik z atomů ○ rozdělení chemických vazeb podle násobnosti ○ elektronegativita, polární charakter chemické vazby	
SMĚSI	○ rozliší chemicky čisté látky a směsi, připraví libovolně zvolenou směs, vysvětlí a zdůvodní způsob oddělení libovolné složky od ostatních látek ○ vysvětlí faktory, které ovlivní přípravu směsi, rozpouštění látek, vypočítá složení směsi, určí obsah jednotlivých složek ○ rozliší směsi podle velikosti částic, ○ provádí jednoduché způsoby dělení směsí prakticky (filtrace, destilace, papírová chromatografie)	○ chemicky čistá látka a její označení symbolem (značky a vzorce) ○ rozdělení směsí a jejich příklady, příprava směsí ○ roztoky ○ koncentrace látky v roztoku, hmotnostní zlomek, roztoky koncentrované a zředěné, nasycené a nenasycené ○ rozpouštění látek a vliv teploty na rozpustnost látky (praktický příklad-sůl, voda) ○ způsoby dělení směsí (usazování, krystalizace, filtrace, destilace, sublimace,	PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (INT) TO: Vztah člověka k prostředí (Exkurze - Čistírna odpadních vod)

	○ zhodnotí kvalitu vod a její ovlivnění, význam pitné vody a ochranu zdrojů pitné vody ○ vysvětlí zjednodušeně úpravy pitné vody a způsoby čištění odpadních vod ○ zhodnotí faktory, které mají největší ○ vliv na tvorbu smogu a možnosti jejich snížení nebo jejich odstranění ○ zhodnotí význam jednotlivých složek vzduchu pro člověka (kyslík, dusík, oxid uhličitý, vodní páry)	chromatografie) ○ voda jako chemická sloučenina, čistota vod, ○ dělení vod podle čistoty, význam minerálních vod, zásobárny pitné vody, čistírny odpadních vod ○ vzduch, složení vzduchu, hustota vzduchu, čistota ovzduší, pojem smog, vznik smogu a způsoby bránění vzniku smogu, ozonová vrstva a její význam, skleníkový efekt	
CHEMICKÁ REAKCE - ZÁKLADNÍ POJMY	○ vysvětlí pojem výchozí látka - reaktant a produkt, slovně zapíše chemickou rovnici a vysvětlí podstatu chemického děje na konkrétním příkladu (hoření hořčiku, rozklad vápence-uhličitanu vápenatého – octem - odstranění vodního kamene)	○ chemický děj a jeho podstata, zápis chemickou ○ rovnicí slovně bez úpravy ○ označení výchozí látky a produktu	
ANORGANICKÁ CHEMIE. OXIDY. HALOGENIDY.	○ správně používá chemické názvosloví oxidů s užitím oxidačního čísla, porovnává rozdíly v zápisu binárních sloučenin v souvislosti s umístěním prvků v periodickém systému prvků (halogenidy, oxidy) ○ zhodnotí vlastnosti známých oxidů a halogenidů, především z hlediska bezpečnosti a využití v praxi	○ pojem oxidační číslo a jeho význam pro zápis vzorců binárních a ostatních sloučenin ○ vlastnosti a využití významných binárních sloučenin ○ vznik oxidů hořením (př. oxid hořečnatý, uhličitý) ○ oxid vápenatý a jeho využití ve stavebnictví ○ halogenidy	
CHEMIE A SPOLEČNOST	○ hodnotí hořlaviny podle jejich nebezpečí, zdůvodní význam písku jako základního hasebního materiálu v chemii ○ ovládá požadavky na chování osob v případě požáru ○ vysvětlí nebezpečí, ale také nutnost používání pesticidů a detergentů	○ hořlaviny - označení hořlavin, postup při vzniku a hašení požáru, likvidace následků požáru, příklady hořlavin, hasební prostředky, umístění ve škole a chem. pracovně a laboratoři.	Beseda - Požární sbor
Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
KYSELINY, HYDROXIDY, SOLI.	○ porovnává vlastnosti kyselin a hydroxidů, vyvozuje z nich závěry výskytu v přírodě a využití v praxi ○ posoudí nebezpečné vlastnosti a využívá zásady první pomoci při zásahu žíravinou	○ vlastnosti a využití významných kyselin, hydroxidů (kyseliny fluorovodíková, chlorovodíková, sírová, dusičná, hydroxidy sodný, draselný, vápenatý) a solí ○ měření pH, pH stupnice a její význam, význam	Projektové činnosti - Odpady

	○ vysvětlí nebezpečné příčiny vzniku látek poškozujících životní prostředí-kyselé deště ○ užívá pH papírky, fenolftalein, methyloranž k měření kyselosti ○ zapíše chemickou rovnici přípravu nejznámějších solí ○ zhodnotí význam nepoužívanějších solí v běžném životě	určování pH pro člověka, ostatní živočichy i rostliny ○ nebezpečné vlastnosti látek určené R-a S-větami. ○ významné soli, jejich výskyt v přírodě, vlastnosti a užití v praxi, příprava solí ○ vznik solí: neutralizací, syntézou, reakcí kovů s kyselinou, srážením ○ NaCl jako příklad významné soli a chemické suroviny ○ další významné soli (halogenidy stříbrné, síran měďnatý, uhličitan sodný, dusičnan sodný)	
CHEMICKÁ REAKCE	○ zapíše a přečte chemickou rovnici a vysvětlí děj, který rovnice zapisuje, užívá k tomu značky a vzorce, vysvětlí kvalitativní i kvantitativní význam rovnice s užitím zákona zachování hmotnosti ○ vysvětlí vztah mezi látkovým množstvím a hmotností látek, využívá stechiometrických vztahů z chemických rovnic pro výpočet hmotností látek a objemů plynů ○ klasifikuje chemické děje a vysvětlí vliv různých faktorů na jeho průběh a rychlost reakce ○ zhodnotí význam zdrojů napětí, elektrolýzu, její význam i nebezpečí	○ zákon zachování hmotnosti- Lavoisier a Lomonosov ○ látkové množství, 1 mol, molární hmotnost, vztahy mezi hmotností a látkovým množstvím, Avogadrův zákon pro plyny, vztah mezi objemem plynů za standardních podmínek a látkovým množstvím ○ klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, redoxní reakce, reakce exo- a endotermní ○ rychlost chemické reakce, příklady rychlých a pomalých reakcí v životě (hoření, koroze) ○ faktory, které ovlivní rychlost chem. Reakce (teplota, plošný obsah, koncentrace roztoků, katalyzátory) ○ ionty, elektrolyty a elektrolýza, zdroje napětí	
CHEMIE A SPOLEČNOST	○ vysvětlí význam chemie a chem. průmyslu pro každodenní život, uvede nejznámější průmyslová hnojiva ○ vysvětlí nutnost používání hnojiv v potřebné a pro přírodu únosné míře ○ zhodnotí stavební základní stavební materiály a chemickou podstatu jejich výroby a využití	○ chemický průmysl ČR a srovnání se světem, ○ význam recyklace surovin, význam třídění odpadů ○ Průmyslová hnojiva - jejich význam, výroba a využití v praxi, vliv na životní prostředí ○ tepelně zpracované materiály - vápno, cement ○	
PRÁCE S LABORATORNÍ	○ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání	○ seznámení s vybavením laboratoře, chemickým sklem a nádobím	Člověk a svět práce (INT)

TECHNIKOU	konkrétních pozorování, měření a experimentů ○ zpracuje protokol o průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ○ vyhledává v učebnicích a příručkách informace, jež mu co nejlépe pomohou při dané experimentální práci ○ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ○ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	○ laboratorní řád a zásady první pomoci ○ zápis laboratorního protokolu, nákresy a správná formulace závěru ○ základní metody separační: filtrace, destilace, sublimace, krystalizace ○ technika práce s odměrným sklem ○ průběh chemických reakcí – sledování a zápis chemických změn	ICT portfolio - laboratorní protokoly
Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ORGANICKÁ CHEMIE UHLOVODÍKY	○ vysvětlí vazebné vlastnosti uhlíku a rozliší podle struktury-vazeb nejjednodušší uhlovodíky (methan-dekan, cyklopentan, cyklohexan, ethin, benzen, naftalen) ○ zapíše podle základů chem. názvosloví vzorce a názvy, u nejjednodušších uhlovodíků, viz závorka-zhodnotí vlastnosti včetně bezpečnosti práce s nimi, jejich zdroje a využití ○ zhodnotí význam fosilních zdrojů uhlovodíků především jako chemické suroviny a zhodnotí jejich užití jako základních zdrojů energie	○ vazebné vlastnosti uhlíku jako důvod pro velké množství organických sloučenin ○ uhlovodíky jako základní organické sloučeniny, klasifikace uhlovodíků, základy chem. názvosloví uhlovodíků ○ methan, ethan, propan, butan-základní alkany, jejich vlastnosti především bezpečnost a použití. ○ alkeny-ethen, polymerace na polyetylen, vlastnosti monomeru i polymeru ○ alkiny-ethin, příprava, výroba a vlastnosti ○ využití v praxi ○ areny- benzen, naftalen, jejich vlastnosti. ○ benzen jako základ významných organických sloučenin používaných v praxi ○ zdroje uhlovodíků (zemní plyn, ropa, černé uhlí) a jejich zpracování. Destilace ropy, jednotlivé frakce (benzín, motorová nafta, petrolej, mazut) ○ zpracování černého uhlí a produkty karbonizace (svítíplyn, koks, černouhelný dehet) a jejich využití v praxi	
ORGANICKÁ CHEMIE DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	○ rozlišuje deriváty uhlovodíků a jejich vlastnosti, zhodnotí význam přírodních zdrojů těchto derivátů, ○ jejich použití v praxi	○ deriváty uhlovodíků: alkoholy- methanol, ethanol, glycerol ○ fenol, jeho použití v praxi, nebezpečné vlastnosti. ○ aldehydy a ketony-formaldehyd, aceton, jejich	

		vlastnosti, bezpečnost a využití v praxi ○ karboxylové kyseliny a jejich deriváty- mravenčí, octová, benzoová, mléčná, citronová, estery karboxylových kyselin, výskyt v přírodě	
ORGANICKÁ CHEMIE PŘÍRODNÍ LÁTKY	○ vysvětlí zjednodušeně fotosyntézu jako základní proces vzniku živin ○ zhodnotí energetický význam sacharidů a lipidů a zjednodušeně jejich metabolismus ○ vysvětlí složení bílkovin a zapíše základní produkty metabolismu bílkovin ○ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků a sacharidů ○ uvede nejvýznamnější zdroje vitamínů a podmínky, které je udrží v činnosti nebo naopak je ničí	○ přírodní látky: sacharidy-glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, celulóza- sumární vzorce, výskyt a vlastnosti ○ fotosyntéza a podmínky průběhu fotosyntézy, význam sluneční energie pro fotosyntézu ○ tuky, jejich složení, energetický význam, tuky ve výživě, výroba mýdla, zdroje tuků, tuky ve výživě ○ bílkoviny, jejich složení, biologický význam bílkovin a význam ve výživě, zdroje bílkovin, produkty rozkladu bílkovin ○ vitamíny, rozdělení vitamínů a významní zástupci, zdroje vitamínu, vitamíny ve výživě ○ zdravá výživa	PT: Environmentální výchova TO: Základní podmínky života (INT) TO: Základní podmínky života (PRO Energie)
CHEMIE A SPOLEČNOST	○ vysvětlí přednosti a zápory používání plastů a obhájí nutnost třídění odpadů a jejich recyklaci ○ vysvětlí rozdíl mezi lékem a drogou, odhadne nebezpečí návykových látek pro sebe i své okolí ○ vysvětlí nebezpečí, ale také nutnost používání pesticidů a detergentů	○ plasty a syntetická vlákna - výroba, využití v praxi ○ léčiva a návykové látky - význam léčiv, rozdíl mezi lékem a drogou, definice podle Paracelsa, problém narkomanů, léčba u narkomanů, odvykací zařízení, ekonomické hledisko, největší nebezpečí drog ○ detergenty, pesticidy - význam, výroba a užití v praxi, rozdělení pesticidů a jejich používání, nebezpečí pesticidů vzhledem ke zdraví člověka a k životnímu prostředí	Beseda - Nebezpečí návykových látek

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, ICT – informační a komunikační technologie

Mezipředmětové vztahy chemie:

český jazyk: kultivovaný projev, ústní zkoušení, psaný projev dbát na správný pravopis

zeměpis: výskyt hlavních chemických surovin v ČR a ve světě, chemický průmysl, chem. vlivy vnějších geologických činitelů

základy společenských věd: význam chem. průmyslu v ekonomice státu, vliv chem. objevů na rozvoj myšlení

matematika: úprava výrazů, procenta, trojčlenka, řešení jednoduchých rovnic, práce s grafy

fyzika: soustava SI, převody jednotek, struktura látek, skupenské stavy, chemický a fyzikální děj, energetika chemických dějů, práce s tabulkami, využití fyzikálních vědomostí - teplo, teplota, energie, tlak, objem, látkové množství, potenciál.....

informační a komunikační technologie: využití výpočetní techniky, vypracovávání laboratorních protokolů, samostatné práce, vypracovávání referátů, práce s internetem

biologie: poznatky o struktuře látek využít v mineralogii, krystalografii a naopak, látkové složení živých organismů, jednoduché chemické procesy v živých soustavách

Vyučovací předmět: Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Biologie obsahuje vzdělávací obsah oboru Přírodopis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV a integruje části vzdělávacích oblastí Výchova ke zdraví a Člověk a svět práce. Předmět realizuje také vybrané tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova.

Předmět Biologie směřuje k tomu, aby žáky motivoval k zájmu o přírodu a k dalšímu studiu tohoto oboru v budoucnu. Má žákům poskytnout základní informace o pestrosti, kráse a jedinečnosti přírody, významu organismů v přírodě a pro člověka, má je seznámit se složitostí vzájemných vztahů v přírodě. Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů nebo skupin organismů, na jejich nároky na přírodní prostředí a na jejich rozšíření na Zemi. Taxonomie druhů je redukována. Výklad postupuje od konkrétních, žákům více známých informací o jednotlivých druzích nebo skupinách organismů, k obecným informacím a odborným pojmům z oblasti anatomie, fyziologie a ekologie.

Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace předmětu Biologie je následující:

Prima	2 h teoretická výuka a nepravidelná praktická cvičení (min. rozsah 3 h za rok)
Sekunda	2 h teoretická výuka a nepravidelná praktická cvičení (min. rozsah 3 h za rok)
Tercie	2,33 h teoretická výuka a nepravidelná praktická cvičení (min. rozsah 3 h za rok)
Kvarta	2 h teoretická výuka a nepravidelná praktická cvičení (min. rozsah 3 h za rok)

Organizační vymezení předmětu

Výuka předmětu Biologie probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně biologie, která disponuje videem, videokamerou a zpětným projektoem. Odborná učebna je také plně vybavena pro průběh praktických cvičení. Pro praktická cvičení s dělenou třídou je přednostně využívána laboratoř biologie, v níž jsou k dispozici monokulární mikroskopy, stereoskopické lupy, případně přenosný dataprojektor. Základní formou výuky je výklad s ukázkami přírodnin, doplňovaný diskusí a referáty žáků. Při výkladu je využívána výše uvedená zobrazovací technika, výukové CD programy, nástěnné obrazy, mapy a modely. Schopnost samostatné práce žáků je rozvíjena v laboratorních cvičeních, čímž jsou realizovány výstupy integrované vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Praktické poznávání přírody je vedle laboratorních cvičení podporováno také zařazením několika exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel biologie

- vyžaduje od žáků systematickou přípravu na vyučovací hodiny
- vede žáky k tomu, aby dokázali propojit již dříve získané poznatky s novými, a to nejen v rámci biologie, ale i jiných předmětů
- zadáváním samostatné práce /referáty, písemné samostatné práce, domácí úkoly/ vede žáky k samostatnosti a k aktivnímu přístupu k učení
- doporučuje další studijní zdroje / tisk, televize, rozhlas, internet, literatura/ a učí žáky kritickému přístupu k informacím
- vlastním zaujetím pro studium přírody podporuje zájem žáků o předmět a motivuje je tak k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné k nalezení a řešení problémů
- zadává žákům problémové úkoly a metodicky dohlíží na jejich řešení – využívá k tomu především hodiny laboratorních cvičení
- při řešení problémů umožňuje žákům hledat vlastní přístupy a nová řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- se nebrání otevřené komunikaci se žáky, podporuje diskusi k problémům a uplatnění vlastního názoru žáků
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje od žáků
- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci využívat různé informační zdroje a učí je prezentovat výsledky vlastní práce (mluvený a písemný projev, využití počítače, kamery apod.)
- s ohledem na věk a úroveň znalostí žáků se vyjadřuje vědecky přesně a učí žáky používat odborné termíny

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává žákům skupinovou práci a dohlíží, aby se každý zapojil do řešení
- nepřipouští jakékoliv projevy neúcty a nadřazenosti mezi žáky
- skupinovou diskusi o výsledcích práce žáků rozvíjí jejich schopnost sebehodnocení

Kompetence občanské

Učitel

- je svým vztahem k přírodě a k lidem pro žáky příkladem
- dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků ve škole a na akcích školy

Kompetence pracovní

Učitel

- v rámci laboratorních cvičení umožní žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů
- důsledně kontroluje plnění pracovních povinností a dbá na dodržování zásad bezpečnosti práce
- učí žáky rozvrhnout si práci tak, aby byl zadaný úkol splněn v požadovaném termínu a kvalitě
- systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků, u samostatných prací předem stanoví kritéria hodnocení
- zadává žákům také dlouhodobější úkoly a tak je učí soustavné práci

Vyučovací předmět: Biologie Ročník: Prima			
Téma	Školní výstup – žák	Učivo	Souvislosti (PT, INT, PRO, EX, MV)
OBEČNÁ BIOLOGIE	o rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů o popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel o rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů o třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	o planeta Země – vznik a stavba o vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života o základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné o význam a zásady třídění organismů	PT Environmentální výchova – TO <i>Ekosystémy, TO Základní podmínky života</i> <u>Mezipředmětové vztahy:</u> ZE - vznik a stavba planety Země CJ - pojmenování organismů v češtině, slovenštině, latině, a cizích jazycích (např. angličtině, němčině, francouzštině) MA - velikost organismů a převody jednotek délky
BIOLOGIE VIRŮ A BAKTERIÍ	o uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	o viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	
BIOLOGIE ŘAS, HUB A LIŠEJNÍKŮ	o rozpozná běžné zástupce našich řas, hub a lišejníků o umí porovnávat jedlé a jedovaté houby s plodnicemi podle charakteristických znaků o vysvětlí různé způsoby výživy hub o vysvětlí význam řas, hub a lišejníků v ekosystémech a zařadí je na správné místo v potravních řetězcích o objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	o systém rostlin – poznávání a zařazování běžných zástupců řas o houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami o houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy o lišejníky – stavba, symbioza, výskyt, význam	PT Environmentální výchova – TO <i>Ekosystémy</i>
BIOLOGIE BEZOBRATLÝCH ŽIVOČICHŮ	o porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných bezobratlých živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů o rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny	o vývoj, vývin a systém bezobratlých živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin – prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci	PT Environmentální výchova – TO <i>Ekosystémy</i>

	bezobratlých živočichů, určuje vybrané zástupce, zařazuje je do hlavních taxonomických jednotek, umí popsat způsob jejich života a přizpůsobení danému prostředí ○ zhodnotí význam bezobratlých živočichů v přírodě i pro člověka	○ rozšíření, význam a ochrana bezobratlých živočichů – škůdci a původci onemocnění, užitečné a užitkové druhy ○ význam bezobratlých v ekosystémech a potravních řetězcích ○ projevy chování bezobratlých živočichů	<u>Mezipředmětové vztahy:</u> MA – souměrnost těla živočichů a osová souměrnost
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	○ aplikuje praktické metody poznávání přírody ○ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody	○ praktické metody pozorování přírody – pozorování lupou, mikroskopem, dalekohledem ○ významní biologové a jejich objevy	Zoologická EX: PT Osobnostní a sociální výchova - TO Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, TO Sociální rozvoj - kooperace a kompetice PT Environmentální výchova – TO Ekosystémy, TO Základní podmínky života <u>Mezipředmětové vztahy:</u> ZE – rozšíření živočichů na Zemi a orientace na mapě světa VV – nákresy z pozorování ICT – fotodokumentace exkurze a prezentace získaných výsledků DE – významné objevy v biologii a lékařství a jejich historický kontext
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	○ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými virovými, bakteriálními chorobami a chorobami způsobenými nebo přenášenými bezobratlými parazity ○ svěřil se se zdravotním problémem a v případě	○ ochrana před přenosnými virovými a bakteriálními chorobami ○ zásady tělesné hygieny a prevence onemocnění ○ zásady prevence a léčby onemocnění způsobených nebo přenášených bezobratlými parazity	Výchova ke zdraví (INT)

	potřeby vyhledá lékařskou pomoc ○ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ○ projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví		

Vyučovací předmět: Biologie
 Ročník: Sekunda

Téma	Školní výstup – žák	Učivo	Souvislosti (PT, INT, PRO, EX, MV)
BIOLOGIE STRUNATCŮ, OBRATLOVCŮ	○ porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ○ rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do vybraných taxonomických skupin ○ umí popsat způsob jejich života a přizpůsobení prostředí, ve kterém žijí ○ na základě pozorování a vlastních zkušeností odvodí základní projevy chování živočichů ○ zhodnotí význam živočichů v přírodě, pro člověka a význam domestikovaných živočichů. ○ uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	○ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla, orgánů, adaptace na určitý způsob života v prostředí, ve kterém žijí ○ rozmnožování, vývin, chování ○ vývoj a systém živočichů – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci – významní zástupci ○ rozšíření, význam a ochrana obratlovců ○ hospodářsky významní a domestikovaní zástupci, chov domácích zvířat ○ živočišná společenstva	PT – Environmentální výchova – TO Ekosystémy <u>Mezipředmětové vztahy:</u> ZE – rozšíření živočichů na Zemi a orientace na mapě světa
BIOLOGIE ROSTLIN	○ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ○ porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku ○ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ○ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů ○ odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám	○ anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) ○ fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování ○ systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, plavuní, přesliček, kapradin, nahosemenných a krytosemenných rostlin ○ vývoj rostlin ○ společenstva rostlin ○ hospodářské využití rostlin ○ význam rostlin a jejich ochrana	PT – Environmentální výchova – TO Ekosystémy ICT portfolio – zhotovení fotoherbáře <u>Mezipředmětové vztahy:</u> MA – osová souměrnost a souměrnost květu ZE – rozšíření rostlin na Zemi, tropické plodiny a orientace na mapě světa CH – fotosyntéza

	prostředí		
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	○ zná nebezpečí jedovatých živočichů ○ zná nebezpečí přenosu chorob z živočichů na člověka ○ ví, jak se chovat v případě ohrožení zdraví ○ zná nebezpečí jedovatých rostlin ○ zná významné léčivé rostliny a jejich využití ve farmaceutickém průmyslu a léčitelství	○ významní přenašeči chorob – ryby, ptáci ○ jedovatí zástupci žab, plazů ○ významné druhy léčivých a toxických rostlin	Výchova ke zdraví (INT)

Vyučovací předmět: Biologie Ročník: Tercie			
Téma	Školní výstup – žák	Učivo	Souvislosti (PT, INT, PRO, EX, MV)
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	○ aplikuje praktické metody poznávání přírody ○ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování	○ praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, dalekohledem, určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů ○ jednoduché rozčleňování rostlin	Botanicko- zoologická EX: PT Osobnostní a sociální výchova – TO Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání PT Environmentální výchova –TO Ekosystémy <u>Mezipředmětové vztahy:</u> VV – nákresy z pozorování ICT – fotodokumentace exkurze a prezentace získaných výsledků
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ -SAVCI	○ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ○ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny savců, určuje vybrané druhy savců, zařazuje je do taxonomických skupin ○ odvodí na základě porovnání základní projevy	○ rozmanitost stavby těla savců, přizpůsobení prostředí, vnitřní stavba těla ○ přehled hlavních skupin savců - vejcorodí, vačnatci, placentálové (hmyzožravci, letouni, chudozubí, hlodavci, zajíci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, primáti) ○ významní zástupci hlavních skupin savců	<u>Mezipředmětové vztahy:</u> ZE – rozšíření savců na Zemi a orientace na mapě světa ICT portfolio – zhotovení fotoherbáře

	chování savců v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ○ zhodnotí význam savců v přírodě a pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se savci	○ rozšíření a význam savců – hospodářsky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných druhů ○ projevy chování savců	
BIOLOGIE ČLOVĚKA	○ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ○ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ○ objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří ○ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ○ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ○ rozpozná život ohrožující zranění, aplikuje předlékařskou pomoc ○ ovládá pravidla komunikace s pracovníky tísňových linek ○ osvojuje si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí ○ v modelové situaci vzniku mimořádné události ovládá strategii ochrany zdraví a života sebe i druhých	○ fylogeneze člověka ○ anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla – tkáně, orgány, orgánové soustavy /opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí/ vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti ○ rozmnožování a ontogeneze člověka, rozdíly mezi mužem a ženou, změny v období dospívání ○ partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality ○ nemoci, úrazy, prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy – zásady první pomoci ○ nemoci přenosné a nepřenosné, způsoby přenosu, epidemie ○ ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) ○ životní styl – negativní a pozitivní dopad na zdraví člověka ○ bezpečné chování při trávení volného času, v dopravě, při zacházení s nebezpečnými látkami ○ přivolání pomoci – tísňové linky ○ mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	PT Multikulturní výchova - <i>TO Kulturní diference, TO Etnický původ</i> PRO – Kurz první pomoci Výchova ke zdraví (INT) <u>Mezipředmětové vztahy:</u> DE – fylogenetický vývoj člověka TV – fyziologie dýchání, svalové činnosti a oběhu krve CH – metabolismus, fyziologie trávení, chemické složení lidského těla
VÝCHOVA KE	○ dává do souvislosti složení stravy a způsob	○ zdravý životní styl - denní režim, správná výživa,	Výchova ke zdraví (INT)

ZDRAVÍ	stravování s rozvojem civilizačních nemocí ○ v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování ○ dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ○ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí ○ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ○ chápe zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy v životě a jako důležitou životní hodnotu ○ umí kriticky zhodnotit svůj denní režim, výživové a hygienické návyky a snaží se o zdravý životní styl	výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, poruchy příjmu potravy ○ vliv kvality ovzduší a vody, hluku, osvětlení a teploty na zdraví ○ civilizační choroby, kardiovaskulární a metabolická onemocnění ○ význam pohybu pro zdraví ○ důležitost rovnováhy aktivity a odpočinku pro zdraví ○ sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity, promiskuita ○ auto – destruktivní závislosti – zdravotní rizika zneužívání návykových látek; návykové látky, závislosti	PRO – Kurz první pomoci <u>Mezipředmětové vztahy:</u> TV – výživa sportovce, význam pohybu pro zdraví
GENETIKA	○ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ○ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	○ dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	○ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ○ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ○ vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou	○ základní laboratorní postupy a metody ○ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	Člověk a svět práce (INT) PT Osobnostní a sociální výchova - <i>TO Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</i>

	provést danou experimentální práci ○ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ○ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		
CHOVATELSTVÍ A PĚSTITELSKÉ PRÁCE	○ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ○ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ○ pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ○ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, používá vhodné pracovní pomůcky ○ poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	○ chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty ○ léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, jedovaté rostliny, rostlinné drogy ○ ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování a zpracování ○ okrasné rostliny – pěstování vybraných pokojových rostlin ○ zelenina – podmínky a zásady pěstování	Člověk a svět práce (INT) Výchova ke zdraví (INT)

Vyučovací předmět: Biologie			
Ročník: Kvarta			
Téma	Školní výstup – žák	Učivo	Souvislosti (PT, INT, PRO, EX, MV)
NEŽIVÁ PŘÍRODA	o objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života o rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek o rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody o porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě o rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků o uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	o Země – vznik a stavba Země o nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie o vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky o půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace o vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí o geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty o podnebí a počasí ve vztahu k životu	<u>Mezipředmětové vztahy:</u> ZE - vznik a stavba planety Země, vnitřní a vnější geologičtí činitelé, půdy, geologie ČR, podnebí a počasí CH – chemické vzorce minerálů, chemické vlastnosti minerálů, rudy kovů MA – krystalografie a souměrnosti v prostoru, geometrická tělesa
EKOLOGIE	o uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi o rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému o vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam o uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a uvědomí si ohrožení plynoucí z narušení přírodních procesů o charakterizuje specifické přírodní jevy, při kterých mohou vzniknout mimořádné události, a navrhuje způsoby ochrany života a zdraví v těchto situacích	o organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému o ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území o rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi o význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka o mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní	PT Environmentální výchova – <i>TO Ekosystémy, TO Základní podmínky života, TO Lidské aktivity a problémy životního prostředí, TO Vztah člověka k prostředí</i> EX: Ekologický kurz PT Environmentální výchova <i>TO Vztah člověka k životnímu prostředí</i>

	○ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, EX – exkurze, MV – mezipředmětové vztahy, Z – zeměpis, CJ – český jazyk, MA – matematika, VV – výtvarná výchova, ICT – informační a komunikační technologie, DE – dějepis, CH – chemie, TV - tělesná výchova

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Informační a komunikační technologie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Informační a komunikační technologie ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie v RVP ZV. Předmět integruje část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP ZV. Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie umožňuje žákům získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je při studiu i v běžném životě.

Obsahové vymezení předmětu:

Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC (zvládnutí pokročilých funkcí textového editoru a tabulkového kalkulátoru, grafického editoru), získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací, komunikaci v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – osmileté studium:

Sekunda:	1 hodina
Tercie:	1 hodina
Kvarta:	2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v počítačové učebně, v níž je 16 počítačů napojených do školní sítě. Všechny počítače jsou připojeny k Internetu. K samostatné práci mohou žáci rovněž využívat PC v knihovně, která je napojená on-line na internet.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K utváření a osvojení klíčových kompetencí volí učitel následující strategie, metody a společné postupy:

Kompetence k učení - učitel:

- Vybírá a využívá k vyučování vhodné způsoby, metody a strategie
- Vede studenty k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- podporuje u studentů snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- vede studenty k volbě vhodného způsobu řešení a k ověření správnosti zvoleného postupu

Kompetence komunikativní - učitel:

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od studentů jasné vyjadřování s logickou strukturou
- vede studenty k využívání informační a komunikační technologie jako účinného (ale ne jediného!) prostředku pro komunikaci s okolním světem, nezapomíná na komunikaci živou

Kompetence sociální - učitel:

- vede žáky k zodpovědnému přístupu při řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v učebně, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání se studenty přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské - učitel:

- vede studenty k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní - učitel:

- vyžaduje od studentů dodržování vymezených pravidel, dbá na zásady bezpečnosti a hygieny práce

Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ÚVOD ZÁKLADNÍ POJMY	○ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou	○ základní obsluha počítače ○ základní pojmy – SW ○ digitální technika – počítač a periferní zařízení – základní pojmy - HW	
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	○ propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ○ ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	○ základní použití digitálního fotoaparátu ○ propojení digitálního fotoaparátu a počítače	Člověk a svět práce (INT)
INTERNET	○ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ○ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	○ základní služby Internetu (www, e-mail, IM) ○ netiketa – pravidla pro elektronickou komunikaci ○ bezpečnost při práci s Internetem	
TEXTOVÉ EDITORY - ÚVOD	○ ovládá základní práci s textem ○ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	○ základní úpravy dokumentu ○ grafika v textovém dokumentu ○ použití stylů	ICT x ČJ
TVORBA	○ využívá zdroje informací ke školní práci	○ prezentace informací - prezentační programy	PT: Mediální výchova

PREZENTACÍ - ÚVOD		(MS Powerpoint, OpenOffice.org Impress)	TO: Stavba mediálních sdělení TO: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Člověk a svět práce (INT)
POČÍTAČOVÁ GRAFIKA – ÚVOD	o ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací	o rastrová a vektorová grafika o použití jednoduchých grafických editorů	

Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ÚVOD ZÁKLADNÍ HARDWARE A SOFTWARE	o dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu o ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	o digitální technika – počítač a periferní zařízení o operační systémy a jejich vlastnosti (MS Windows) (Linux)	Člověk a svět práce (INT) PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí
PRÁCE SE SOUBORY	o ukládá data na různá média o vytváří a využívá adresářovou strukturu k systematickému ukládání souborů	o soubor, adresář (složka) o souborové manažery	
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	o propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení o ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	o digitální fotoaparát, videokamera o základy fotografování o scanner – snímání grafické předlohy o tiskárny	Člověk a svět práce (INT) PT: Mediální výchova TO: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality PT: Mediální výchova TO: Vnímání autora mediálních sdělení
POČÍTAČOVÁ GRAFIKA – RASTROVÁ	o ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací	o grafické bitmapové programy (editory) o rozlišení obrázku, barevná hloubka o úpravy obrázků o grafické formáty, EXIF informace	ICT x VV PT: Mediální výchova TO: Stavba mediálních sdělení
TEXTOVÉ	o ovládá práci s textovými editory a využívá	o použití stylů	ICT x ČJ

EDITORY	vhodných aplikací	o tabulky a tabulátory	

Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
TVORBA VLASTNÍ PREZENTACE (PRÁZDNINY)	o pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví o zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	o ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika o prezentace informací o praktické použití prezentačních programů (MS Powerpoint, OpenOffice.org Impress)	PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí PT: Mediální výchova TO: Vnímání autora mediálních sdělení (INT)
TABULKOVÉ KALKULÁTORY	o ovládá práci s tabulkovými kalkulátory a využívá vhodných aplikací	o tabulkový kalkulátor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce o absolutní a relativní adresy o tvorba grafů (MS Excel, OpenOffice.org Calc)	ICT x M
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ, REPREZENTACE DAT V POČÍTAČI	o chápe binární princip uložení dat o pracuje s různými typy paměťových médií (CD, DVD, disketa, paměti FLASH) o dokáže odhadnout velikost různých typů dat	o číselné soustavy, bit, byte o paměti a jejich typy, kapacita o kódování znaků o typy souborů	Člověk a svět práce (INT) PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí ICT x M, F
VEKTOROVÁ GRAFIKA	o uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	o grafické vektorové programy (editory) (Corel Draw, Zoner) o operace s vektorovými objekty o export do různých grafických formátů	ICT x VV
POČÍTAČOVÉ SÍTĚ	o ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	o rozdělení počítačových sítí a jejich typy o vývojové trendy informačních technologií o internet o prezentace informací - webové stránky	ICT x F PT: Mediální výchova TO: Stavba mediálních sdělení PT: Mediální výchova TO: Vnímání autora mediálních sdělení

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, ICT – informační a komunikační technologie, F – fyzika, M – matematika, VV – výtvarná výchova

,

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně – pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu metodou posilování správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Obsahem hudebně – pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

V návaznosti na školní vzdělávací plán se v předmětu Hudební výchova průběžně realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Prima:	2 hodina
Sekunda:	1 hodina
Tercie:	1 hodina
Kvarta:	2 hodina

Nadstavbová část určená pro žáky s hlubším zájmem o aktivní provozování vokálních, instrumentálních i hudebně – pohybových a dramatických činností je realizována v nepovinném předmětu Pěvecký sbor s časovou dotací 1 vyučovací hodiny za týden.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka povinná i nepovinná bude realizována formou vyučovacích hodin ve specializované učebně školy nebo v jiných prostorách vhodných pro hudebně–pohybové aktivity, dále formou projektů a výchovných koncertů, realizovaných v koncertních sálech, divadlech či aule školy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby se seznámili se základní hudební terminologií a dokázali ji prakticky využívat
- snažit se dokázat žákům, že dobrý přehled a znalosti v oboru hudby jim umožní mnohem intenzivnější prožití hudebního díla

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby si dokázali utvořit na hudební dílo, hudební interprety vlastní názor, který by byli schopni obhájit
- vést žáky k tomu, aby svá hodnocení hudebních děl a interpretů podávali s rozvahou, při diskusi nepodléhali přílišným emocím

- pustit studentům dostatečné množství hudebních skladeb, aby prakticky poznali, že na každého působí skladba jinak

Kompetence komunikativní

- vést žáky k využívání možnosti neverbální komunikace např. prostřednictvím „řeči těla“
- ukázat žákům, že mohou své citové prožitky spojit s hudebně-pohybovým vyjádřením

Kompetence pracovní

- vysvětlit žákům, jak hrát správně na Orffovy nástroje a podporovat jejich chuť tyto nástroje používat
- naučit žáky zásady hudebního záznamu
- vést žáky k vlastní domácí tvorbě jednoduchých ozvučných předmětů

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturní dění

Vyučovací předmět: Hudební výchova			
Ročník: prima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	○ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě ○ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ○ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy	○ hlasová hygiena ○ srovnávání hlasového rozsahu ○ a jeho postupné rozšiřování ○ deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí základních rytmů používaných v různých druzích taktů ○ reprodukce tónů a tónových řad ○ při nácviu písní ○ diatonický postup v dur a moll ○ při zpěvu písní ○ jednohlasý zpěv a zpěv kánonů	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	○ vytváří a volí jednoduché doprovody	○ seznámení se s nástroji Orffova instrumentáře ○ seznámení se s technikou hry na nástroje Orffova instrumentáře ○ tvorba jednoduchých doprovodů dle návodu	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	○ rozpozná některé z tanců a předvede jednoduchou pohybovou vazbu	○ polka, valčík, mazurka; pochod ○ paměťové uchování a reprodukce pohybů v rytmu jednoduchých lidových písní	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita

		○ vlastní pohybové ztvárnění hudby ○ pohybová reakce na rytmické ○ a harmonické změny	(INT)
HUDEBNÍ POJMY V TEORII I PRAXI	○ orientuje se v zápise písní, ○ tyto písně na základě individuálních schopností ○ a získaných dovedností svým způsobem realizuje	○ klíče ○ druhy not podle výšky a délky ○ hra a zpěv podle jednoduchého notového zápisu ○ takty ○ pohybové ztvárnění sudého a lichého taktu, ○ jeho identifikace při poslechu ○ vytvoření vlastního notového zápisu v daném taktu ○ dynamická a tempová znaménka, jejich interpretace ○ při zpěvu a hře na nástroje a vnímání poslechem	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)
	○ orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky.	nástroje symfonického orchestru ○ rozpozná poslechem jednotlivé nástroje a pokouší se je postupně identifikovat i ve skupině nástrojů lidský hlas ○ znalost funkce hlasového a dechového aparátu aplikuje při vlastních pěveckých činnostech hudební formy ○ v proudu znějící hudby si ověří základní formální strukturu variace, malé formy písňové, kánonu a fugy	
Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	○ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě ○ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ○ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností ○ a dovedností jednoduché motivy a témata	○ hlasová hygiena ○ srovnávání hlasového rozsahu, ○ jeho upevňování a další rozšiřování ○ deklamace textu jako prostředek k upevnění základních rytmů používaných v různých druzích taktů ○ reprodukce tónů a tónových řad ○ při nácviku písní ○ diatonický postup v dur a moll ○ při zpěvu písní	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	○ vytváří a volí jednoduché doprovody, dle svých individuálních schopností a dovedností se pokouší o jednoduché hudební improvizace	○ jednohlasý zpěv a zpěv kánonů ○ zvládnutí techniky hry na nástroje Orffova instrumentáře ○ tvorba doprovodů dle návodu, ○ pokusy o vlastní improvizované doprovody	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	○ rozpozná některé z tanců, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a předvede jednoduchou pohybovou vazbu	○ furiant, mateník ○ paměťové uchování a reprodukce pohybů v rytmu lidových písní ○ vlastní pohybové ztvárnění hudby ○ pohybová reakce na rytmické ○ a harmonické změny	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNÍ POJMY V TEORII I PRAXI	○ orientuje se v zápise písní, tyto písně na základě individuálních schopností svým způsobem realizuje jako výsledek propojení získaných teoretických vědomostí i získaných praktických dovedností	stupnice a tónina ○ uvědomuje si durový nebo mollový tónorod písně ○ či poslouchané skladby intervally ○ uvědomuje si základní intervaly při zpěvu opěrných písní v rozsahu prima až kvinta ○ a pokouší se o oktávovou transpozici krátkých motivů moll a dur akord ○ s pomocí opěrných písní zaintonuje nebo alespoň provede sluchové rozlišení	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)
○ orientuje se v proudu znějící hudby ○ a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	○ hudební formy při poslechových činnostech vnímá, uvědomuje si a dokáže popsat základní specifika následujících skladeb: ○ koncert ○ sonáta ○ symfonie ○ kantáta ○ oratorium ○ opera ○ opereta ○ muzikál ○ balet ○ melodram		

Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	○ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě ○ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ○ dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého ○ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy, témata i části skladeb	○ hlasová hygiena ○ rozšiřování hlasového rozsahu ○ deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí rozmanitých rytmických figur ○ reprodukce tónů a tónových řad ○ diatonický postup v dur a moll při zpěvu písní i poslechu ○ jednohlasy a vícehlasy zpěv ○ převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	○ vytváří a volí jednoduché doprovody, dle svých individuálních schopností a dovedností se pokouší ○ o hudební improvizace	○ technika hry na melodické nástroje Orffova instrumentáře ○ zdokonalování techniky hry na rytmické nástroje Orffova instrumentáře ○ tvorba doprovodů dle návodu ○ vlastní improvizované doprovody	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	○ rozpozná některé z tanců různých slohových období, ○ zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti ○ předvede jednoduchou pohybovou vazbu ○ na základě individuálních schopností předvede dirigování jednoduchých lidových písní	○ taktovací schémata 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 ○ paměťové uchování a reprodukce pohybů ○ vlastní pohybové ztvárnění hudby ○ pohybová reakce na rytmické a harmonické změny	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNÍ POJMY V TEORII I PRAXI	○ orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	○ durové stupnice ○ umí odvodit a jmenovat tónové řady ○ při interpretaci tónových řad si upevňuje schéma durové stupnice ○ v notovém zápise určí tóninu ○ základní intervaly ○ umí je vytvořit nebo naopak pojmenovat ○ fixuje si základní intervaly při zpěvu opěrných písní v rozsahu prima až oktáva, pokouší se o jednoduchý záznam melodie	
DĚJINY SVĚTOVÉ	○ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou světovou hudbu do	○ Artificiální a nonartificiální hudba ○ Původ hudby, pravěk a starověk	PT: MEGS TO: Jsme Evropané

HUDBY V TEORII I PRAXI	stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ○ orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	○ Středověk ○ Renesance ○ Baroko ○ Klasicismus ○ Romantismus ○ Hudba 20. století ○ USA jako kolébka jazzu ○ Rock and roll a country and western ○ Anglie a rock 60. let ○ Popmusic ○ Současné styly a žánry ve světové hudbě	(INT)
Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	○ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě ○ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ○ dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého ○ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy, témata i části skladeb	○ hlasová hygiena ○ rozšiřování hlasového rozsahu ○ deklamace textu s rytmickými zvláštnostmi a nepravidelnostmi ○ reprodukce tónů a tónových řad při nácviku písní ○ diatonický postup v dur a moll při zpěvu písní i poslechu ○ jednohlasý a vícehlasý zpěv ○ převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INTEGRACE)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	○ vytváří a volí jednoduché doprovody, dle svých individuálních schopností a dovedností se pokouší ○ o hudební improvizace	○ využití klasických hudebních nástrojů ve spojení s nástroji Orfeova instrumentáře ○ tvorba doprovodů dle návodu ○ vlastní improvizované doprovody	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INTEGRACE)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	○ rozpozná některé z tanců různých slohových období, ○ zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků ○ k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vospělosti ○ předvede jednoduchou pohybovou vazbu	○ paměťové uchování a reprodukce pohybů ○ vlastní pohybové ztvárnění hudby ○ pohybová reakce na rytmické a harmonické změny	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INTEGRACE)

HUDEBNÍ POJMY V TEORII I PRAXI	○ orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	○ základní harmonické funkce T, S, D, ○ postaví kvintakordy a ověří si jejich harmonickou funkci při doprovodu jednoduché písně ○ akordové značky ○ dešifruje základní značky v notovém záznamu ○ mollové stupnice ○ umí odvodit a jmenovat tónové řady ○ při interpretaci tónových řad si upevňuje schéma mollové stupnice ○ v notovém zápise určí tóninu	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT) PRO Hudebně-výtvarná akademie
DĚJINY ČESKÉ HUDBY V TEORII I PRAXI	○ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ○ orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	○ počátky hudebních dějin v Čechách ○ česká hudební renesance ○ české hudební baroko ○ český hudební klasicismus ○ český hudební romantismus ○ zakladatelé české národní hudby ○ česká hudba 20. století ○ jazz a swing v české hudbě ○ trampská píseň ○ divadla malých forem (50. a 60. léta) ○ big beat ○ 70. a 80. léta ○ 90. léta	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, MEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP ZV; je povinně zařazen do všech ročníků základního vzdělávání., ve 3. a 4. ročníku osmiletého gymnázia integruje vzdělávací oblast Člověk a svět práce – tematický okruh Design a konstruování

Pojetí výtvarného oboru:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova klade důraz na tvůrčí činnosti – tvorba, vnímání a interpretace. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, fantazii, představivost, intuici a kreativitu. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v nových médiích. Tvůrčími aktivitami (Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků) je žák veden k uplatňování a rozvíjení pocitů a prožitků, uplatňuje vhodné prostředky pro vyjádření těchto vjemů. Vedeme žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vedeme žáka k hledání souvislostí, vytváření osobního postoje k obsahu vizuálně obrazných vyjádření a hledání vhodného způsobu prezentace vlastní tvorby žáka (v prostoru, mediální).

Do vzdělávacího obsahu předmětu Výtvarná výchova jsou integrována Průřezová témata (PT), která jsou realizována v průběhu základního vzdělávání

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Mediální výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Prima: 2 hodiny

Sekunda: 2 hodiny

Tercie: 2 hodiny (hodinová dotace navýšena z 1 na 2 vzhledem k integraci tematického okruhu Design a konstruování)

Kvarta: 2 hodiny (hodinová dotace navýšena z 1 na 2 vzhledem k integraci tematického okruhu Design a konstruování)

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v dělených skupinách, max. počet žáků je 16. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup ke studentům v průběhu vyučovacího procesu

forma realizace výuky: vyučovací hodiny, projekty, exkurze, animační programy galerií a muzeí

místo realizace výuky: specializovaná učebna školy, počítačová učebna, exteriér, galerie, muzea, knihovna

Výchovné a vzdělávací strategie:

Jsou zaměřené na vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení:

- žáka vedeme k samostatné a tvořivé činnosti
- vhodnou motivací probouzíme v žákovi zájem o výtvarnou kulturu, podporujeme jeho fantazii a tvůrčí schopnosti
- vedeme žáka k získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i přímým kontaktem návštěvou galerie či muzea, vytváření databáze informací

Kompetence k řešení problémů:

- vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování
- užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru podporujeme kreativní přístup

Kompetence komunikativní:

- při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka
- dáváme žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při vlastní tvorbě, interakci s vizuálně obrazným vyjádřením dáváme příležitost specifickým způsobem (neverbální-vizuální, obrazová) vyjadřovat své smyslové zkušenosti
- při diskusích nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních učíme žáka hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření

Kompetence sociální a personální:

- v tvůrčím procesu a při vnímání umělecké produkce poskytujeme prostor jak pro samostatnou, tak i pro týmovou práci, podporujeme schopnost společně tvořit
- žáci jsou vedeni k uvědomování si své role ve skupině, je veden k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti

Kompetence občanské:

- v procesu tvorby a interakce s uměleckou produkcí je žák veden k vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, tradic
- žáci jsou vedeni k respektování každého člověka jako individuality, k toleranci, mají možnost kriticky se vyjadřovat k názorům druhých
- vedeme žáka k vytváření vědomí nezbytnosti chránit životní prostředí, kulturní a duchovní hodnoty

Kompetence pracovní:

- při realizaci výtvarného záměru nabízíme širokou škálu aktivit, prostřednictvím kterých žák získává nezbytné pracovní návyky
- při tvůrčích výtvarných činnostech je veden k dodržování daného technologického postupu a zásad bezpečnosti při práci, ochrany vlastního zdraví i druhých

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova			
Ročník: prima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Člověk a jeho svět Umění Prostředí života Věci kolem nás	○ pro vyjádření vlastních představ vybírá vhodné prostředky, kombinuje je, porovnává jejich uplatnění u ostatních i děl umělecké produkce, pojmenovává různé prvky vizuálně obrazných vyjádření (VOV) ○ ovládá základní paletu prostředků ○	○ Rovina vlastní tvorby, vnímání a interpretace ○ Prostředky pro vyjádření: typy vizuálně obrazného vyjádření (VOV) – plošné vyjadřování- kresba, malba, grafické techniky, kombinované techniky; prostorová tvorba- modelování z hlíny, papírové plastiky, kombinované techniky, experimenty s netradičními materiály, nová média	PRO: Prima týden
Harmonie Kontrast Pohyb Rychlost	○ zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše ○ kombinuje, seskupuje a řadí prvky v ploše a prostoru ○ získává znalosti základních pojmů nauky o barvách, uplatňuje výrazové možnosti barev k osobitému výtvarnému vyjádření ○ uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci své představy, prožitky, vjemy a získané zkušenosti a pomocí VOV vyjadřuje a zaznamenává svoje smyslové zkušenosti	○ výrazové možnosti linie, tvar, objem v ploše ○ uspořádání celku v ploše a v prostoru, seskupování, řazení prvků, variace na prvek, rytmus ○ nauka o barvách, barvy základní, podvojně, doplňkové, odstín barev ○ záznamy emocí, prožitků, představ, vjemů, snů a nálad, prožitků z hudby (zvuk) ○ fantazijní vyjadřování, emotivní obsah, expresivní vyjadřování	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
	○ hodnotí, zdůvodňuje vlastní výpověď, zamýšlí se nad představou a jejím ztvárněním, obhajuje záměr nebo dospívá ke změně řešení ○ snaží se chápat, interpretovat a tolerovat tvorbu ostatních, porovnává svoji interpretaci s jinými, všímá si obsahů, způsobu vyjadřování, odlišnosti a rozmanitosti	○ debaty, diskuse nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních, hledání sdělení autora, vytváření osobního postoje ○ rozmlouvání o výt. otázkách, rozmanitosti výt. vyjádření – varianty, hledání výrazu různými technikami, srovnání celku a detailu, rozmanité výt. formy (popisná, náznaková, symbolická, dekorativní)	
	○ seznamuje se a pojmenovává různé typy zobrazení a učí se je vnímat, srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření, ○ hledá vztah ke kulturním hodnotám	○ základy dějin umění I, znalost podstaty tradičních a moderních směrů, práce s uměleckým dílem, osobní zkušenost, interpretace slavných výtvarných děl, návštěvy galerií, muzeí, inspirace VOV ○ výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané (INT)

	○ sleduje, dokumentuje a prezentuje proměny vlastního výtvarného vývoje, ověřuje komunikační účinky VOV a hledá vhodnou formu pro prezentaci, využívá některé prostředky současného umění (nová média: PC, foto, video)	○ různé formy prezentace VOV ○ vytváření osobního portfolia, archiv, prezentace v prostoru, vytváření záznamu a dokumentace akcí ○ ○	
Ročník: sekunda			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Svět kolem nás	○ pro vyjádření vlastních představ vybírá vhodné prostředky, kombinuje je, porovnává jejich uplatnění u ostatních i děl umělecké produkce, pojmenovává různé prvky vizuálně obraz. vyjádření (VOV) ○ ovládá základní paletu prostředků	○ Rovina vlastní tvorby, vnímání a interpretace ○ Prostředky pro vyjádření: typy vizuálně obrazného vyjádření (VOV) – plošné a prostorové vyjadřování; plošná tvorba - kresba, malba, grafické techniky; kombinované techniky; prostorová tvorba- modelování z hlíny, prostorové objekty z papíru, textil, kombinované techniky, experimenty s materiály, nová média	
Umění			
Živá a neživá příroda	○ zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše, kombinuje, seskupuje a řadí prvky v ploše a prostoru, ○ vědomě využívá a interpretuje smyslové zážitky a podmínky: hmat, pohyb, proměna a zachycuje takto získané zkušenosti a vybírá vhodné vizuálně obrazné prostředky ○ vědomě uplatňuje znalosti základních pojmů, uplatňuje výrazové možnosti barev k osobitému výtvarnému vyjádření. Hledá, porovnává a hodnotí účinky již existujících i běžně užívaných VOV	○ výrazové možnosti linie, tvar, objem v ploše, uspořádání celku v ploše, zachycení proměny tvaru, uspořádání, pohybu, stavba tvaru, povrch a struktura, detail ○ linie, tvary a objemy v prostoru, vztahy a uspořádání prvků v prostoru ○ výtvarné vyjádření a interpretace textury, struktury ○ výtvarné vyjádření pocitů, vnímání, prožitků (hmat, pohyb, gesta, mimika, proměna) ○ barva, barevná kvalita, barevná symbolika, barevný kontrast, barevná exprese	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
Tvar			
Prostor			
Čas			
Proměna	○ hodnotí, zdůvodňuje vlastní výpověď, obhajuje záměr nebo dospívá ke změně řešení ○ snaží se chápat, interpretovat a tolerovat tvorbu ostatních, porovnává svoji interpretaci s jinými ○ všímá si obsahů, způsobu vyjadřování, odlišností a rozmanitostí	○ debaty, diskuse nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních, hledání sdělení autora ○ vytváření kritérií a osobního postoje	
	○ pokračuje v poznávání různých typů VOV, pojmenovává je, vnímá, srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření a vychází z historických	○ základy dějin umění II, znalost podstaty tradičních a moderních směrů, práce s uměleckým dílem, osobní zkušenost,	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních

	souvislostí ○ začíná si uvědomovat kulturní hodnoty ○	interpretace slavných výtvarných děl, návštěvy galerií, muzeí, inspirace VOV při vlastní tvorbě, experimenty s reprodukcí, ○ výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví	souvislostech TO: Jsme Evropané (INT)
	○ sleduje, dokumentuje a prezentuje proměny vlastního výtvarného vývoje, ověřuje komunikační účinky VOV a hledá vhodnou formu pro prezentaci, využívá některé prostředky současného umění (nová média: PC, foto, video)	○ různé formy prezentace VOV ○ vytváření osobního portfolia, archiv, prezentace v prostoru, vytváření záznamu a dokumentace akcí ○	
Ročník: tercie			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Člověk a jeho vidění světa Technika Věci kolem nás	○ pro vyjádření vlastních představ vybírá vhodné prostředky, kombinuje je, porovnává jejich uplatnění u ostatních i děl umělecké produkce, pojmenovává různé prvky vizuálně obraz. vyjádření (VOV), hodnotí jejich účinky	○ Rovina vlastní tvorby, vnímání a interpretace ○ Prostředky pro vyjádření: typy vizuálně obrazných vyjádření (VOV): plošné a prostorové vyjadřování; plošné - kresba, malba, grafické techniky, kombinované techniky; prostorová tvorba, keramika, prostorové objekty z papíru, dřeva, kovu, instalace, experimenty s materiály, kombinované techniky, nová média	
Hmota Tvar Struktura	○ zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše, kombinuje, seskupuje a řadí prvky v ploše a prostoru, užívá prostředky pro zachycení proměn, transformace v prostoru a čase. Užívá některé metody současného výtvarného umění	○ linie, tvar, objem v ploše, uspořádání celku v ploše a v prostoru, zachycení proměny tvaru, seskupování, řazení prvků, rytmus, variace na prvek, detail prvku, transformace, nadsázka ○ ○	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
Proměna	○ ověřuje a prakticky využívá kompozičních principů, sleduje jejich proměnu na konkrétních příkladech uměleckých děl ○ užívá perspektivních postupů při osobitěm vyjadřování, sleduje a konfrontuje proměny perspektivního zobrazování v hist. souvislostech ○ vědomě vybírá a používá ve vlastní tvorbě znalosti z oblasti teorie barev, uplatňuje výrazové možnosti barev k osobitému výtvarnému vyjádření, prohlubuje znalosti základních pojmů nauky o barvách	○ kompoziční postupy I (dominanta, zlatý řez, kontrasty, vertikála, horizontála), uspořádání prvků ○ perspektivní zobrazování I, typy ○ ○ barva, barvy základní, podvojně, doplňkové, odstín barev, barevná kvalita, barevná symbolika, barevný kontrast, psych. účinek barev ○	

	○ uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci zkušenosti získané pohybem, hmatem a sluchem. Užívá některé z metod současného výtvarného umění i nových médií (počítačová grafika, foto, video, animace)	○ fantazijní vyjadřování, emotivní obsah, exprese tvarová i barevná, gesta, mimika, záznamy emocí ○	
	○ hodnotí, zdůvodňuje vlastní výpověď a snaží se chápat, interpretovat a tolerovat tvorbu ostatních, porovnává svoji interpretaci s jinými, vychází z osobních zkušeností a prožitků ○	○ debaty, diskuse nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních, hledání sdělení autora, vytváření kritérií a osobního postoje ○ ○	
	○ poznává možnosti designu a jeho místo v životě lidí ○ hledá vztah mezi obsahem, formou a účelem ○ navrhuje tvar a sestavuje jednoduché předměty ○ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	○ design, tvar a funkce předmětů ○ návrh, náčrt, plán schéma jednoduchého předmětu, modelu ○ jednoduché konstruování, skládání prvků ○ práce s materiálem, výrazové možnosti materiálu	INT: Člověk a svět práce TO: Design a konstruování
	○ rozvíjí poznávání různých typů VOV, pojmenovává je, vnímá, srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření a vychází z historických souvislostí. Uvědomuje si kulturní hodnoty. ○	○ základy dějin umění III, znalost podstaty tradičních a moderních směrů s důrazem na umění 19. století, práce s uměleckým dílem, osobní zkušenost, inspirace při vlastní tvorbě, interpretace slavných výtvarných děl, návštěvy galerií, muzeí, experimenty s reprodukcí, besedy ○ výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví ○ ○	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané (INT)
	○ sleduje, dokumentuje a prezentuje proměny vlastního výtvarného vývoje, ověřuje komunikační účinky VOV a hledá vhodnou formu pro prezentaci, využívá některé prostředky současného umění (nová média: PC, foto, video)	○ různé formy prezentace VOV ○ vytváření osobního portfolia, archiv, prezentace v prostoru, vytváření záznamu a dokumentace akcí ○	
Ročník: kvarta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Člověk a jeho sebevyjádření	○ pro vyjádření vlastních představ vybírá vhodné prostředky, kombinuje je, porovnává jejich uplatnění u ostatních i děl umělecké produkce, pojmenovává různé prvky vizuálně obraz.	○ Rovina vlastní tvorby, vnímání a interpretace ○ Prostředky pro vyjádření: typy vizuálně obrazných vyjádření (VOV): plošné a prostorové vyjadřování - kresba, malba, grafické techniky,	

Živá a neživá příroda	vyjádření (VOV), hodnotí jejich účinky ○ ovládá základní paletu prostředků a využívá dalších-hledá výraz pomocí tradičních, soudobých či nezvyklých výtvarných technik	kombinované techniky, modelování, prostorové plastiky z papíru, objekty z tradičních i netradičních materiálů, instalace, experimenty s materiály, nová média	
Technika	○ zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše, kombinuje, vědomě užívá prostředky pro zachycení proměn, transformace v prostoru a čase. Užívá některé metody současného výtvarného umění.	○ linie, tvar, objem v ploše, uspořádání celku v ploše a v prostoru, zachycení proměny tvaru, seskupování, vrstvení, rytmus, variace na prvek, detail prvku, transformace, nadsázka, experimentování s tvarem, deformace	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
Tvar	○ prakticky využívá kompozičních principů ve vlastní tvorbě, sleduje jejich proměnu na konkrétních příkladech uměleckých děl	○ kompoziční postupy II (dominanta, zlatý řez, kontrasty, vertikála, horizontála), uspořádání prvků	
Proměna	○ užívá perspektivních postupů při osobitěm vyjadřování, sleduje a konfrontuje proměny perspektivního zobrazování v hist. souvislostech	○ perspektivní zobrazování II, typy, prostor v ploše, iluze prostoru	
Život	○ vědomě vybírá a používá ve vlastní tvorbě znalosti z oblasti teorie barev, uplatňuje výrazové možnosti barev k osobitému výtvarnému vyjádření. Rozlišuje působení v rovině subjektivní a sociální.	○ barva, barevný kontrast, psych. účinek barev, barevná symbolika	
Světlo	○ uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci zkušenosti získané smyslovým vnímáním, užívá některé z metod současného výtvarného umění (performance, instalace, akční umění, videoart) i nových médií (počítačová grafika, foto, video, animace)	○ fantazijní vyjadřování, emotivní obsah, exprese tvarová i barevná, záznamy v prostoru, čase, vlastní prožívání, interakce s realitou	
Aktivita	○ hodnotí, zdůvodňuje vlastní výpověď a snaží se chápat, interpretovat a tolerovat tvorbu ostatních, porovnává svoji interpretaci s jinými, vychází z osobních zkušeností a prožitků, vytváří si kritéria pro hodnocení, hledisko subjektivní, sociální, historické.	○ debaty, diskuse nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních, hledání sdělení autora, vytváření kritérií a osobního postoje VOV, reflexe při vlastní tvůrčí činnosti	
Symbol	○ poznává možnosti designu a jeho místo v životě lidí ○ porovnává vztah mezi obsahem, formou a účelem na konkrétních příkladech	○ design, tvar a funkce předmětů ○ návrh, náčrt, plán, schéma jednoduchého modelu ○ jednoduché konstrukční prvky, perspektiva	INT: Člověk a svět práce TO: Design a konstruování

	○ navrhuje tvar a sestavuje jednoduché předměty, ověřuje jejich funkčnost, stabilitu ○ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	prostoru, tvar a materiál ○ práce s materiálem, výrazové možnosti materiálu	
	○ pokračuje v poznávání různých typů VOV, pojmenovává je, vnímá, má přehled a srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření a vychází z historických souvislostí, poznává různé zdroje interpretace VOV. Uvědomuje si umělecké a kulturní hodnoty	○ základy dějin umění IV, znalost podstaty tradičních a moderních směrů s důrazem na umění 20. století, práce s uměleckým dílem, osobní zkušenost, inspirace při vlastní tvorbě, interpretace slavných výtvarných děl, návštěvy galerií, muzeí, experimenty s reprodukcí, besedy, rozdílná interpretace v různých historických obdobích, výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané (INT)
	○ sleduje, dokumentuje a prezentuje proměny vlastního výtvarného vývoje, ověřuje komunikační účinky VOV ○ hledá vhodnou formu pro prezentaci, využívá některé prostředky současného umění (nová média: PC, foto, video)	○ různé formy prezentace VOV ○ vytváření osobního portfolia, archiv, prezentace v prostoru, vytváření záznamu a dokumentace akcí, mediální prezentace ○	PRO: hudebně-výtvarná akademie TO: kreativita, práce v realizačním týmu

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je tvořen stejnojmenným oborem „Tělesná výchova“ z RVP ZV. Je realizován jako povinný předmět na nižším stupni osmiletého gymnázia (prima, sekunda, tercie, kvarta).

V předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

Součástí studia jsou tyto kurzy:

Letní sportovní kurz – určen pro žáky sekund

Lyžařský výcvikový kurz – určen pro žáky kvart

Součástí tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZTV), kdy speciální vyrovnávací cvičení jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV pro všechny žáky, nebo jsou tato cvičení zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabením.

Na základě zájmu žáků může být zaveden nepovinný předmět pod názvem sportovní hry (SH) v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Jeho náplní jsou sportovní aktivity dle zájmu přihlášených žáků, navazujících na učivo základní tělesné výchovy a zaměřené na prožitkové vnímání sportovních aktivit.

Součástí tělesné výchovy jsou také jednodenní sportovní aktivity (např. sportovní turnaje, soutěže, závody, sportovní dny aj.).

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Prima: 2 hodiny (1+1),

Sekunda: 2 hodiny (1+1), součástí výuky je sportovní kurz (délka trvání: tři až čtyři dny, formu určí vyučující TV operativně)

Tercie: 2 hodiny (1+1)

Kvarta: 2 hodiny (1+1) součástí výuky je lyžařský kurz (délka trvání: týden, výjezdni pobytová forma)

Organizační vymezení předmětu:

V běžných hodinách tělesné výchovy probíhá výuka odděleně pro dívky a hochy (vyjma sportovních a lyžařských kurzů). Sportovní a lyžařské kurzy jsou určeny pro celou třídu.

Předmět je realizován formou vyučovacích hodin, kurzů, závodů a soutěží, diskuzí a besed, prožitkových lekcí. Místem realizace jsou dvě tělocvičny gymnázia, posilovna, venkovní hřiště s doskočištěm, přírodní prostředí v okolí školy, lokality pro konání kurzů. Škola se nachází v blízkosti sport. areálu Kotlina, kde lze využít i tamní sportoviště (bazén, zimní stadión aj.).

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vyučující zařazuje sportovní a pohybové aktivity od jednoduchých k složitějším, vyučující vysvětluje význam jednotlivých rekondičních a posilovacích cviků
- student je systematicky veden k využití různých kondičních, relaxačních nebo posilovacích cviků

- vyučující využívá v hodinách TV široké spektrum sportovních činností
- student pozná vlastní fyzické a pohybové možnosti v jednotlivých sportech a pohyb. aktivitách na základě zapojení do všech aktivit v rámci TV

- vyučující klade důraz na vysvětlení účinků a dopadu jednotlivých rekondičních cvičení, seznamuje studenty s fyziologickými účinky cvičení a jejich dopadem na psychiku, zdůrazňuje psycho-hygienu při sportovní činnosti
- student chápe tělesnou aktivitu jako prostředek kompenzace psychické zátěže

- vyučující seznamuje studenty s fyziologickými účinky jednotlivých pohyb. aktivit, sportů a cvičení, vyučující klade důraz na systematickost a předává teoretické poznatky základů sport. tréninku a kond. cvičení
- student využívá poznatků fyziologie k sestavení osobního tréninkového programu

- vyučující poukazuje na nebezpečné sportovní situace, diskutuje se studenty o možnostech vzniku těchto situací a jejich následků – případná možná zranění svých nebo ostatních studentů, řeší možnosti předcházení těmto situacím,
- student se naučí zodpovídat za své zdraví

- vyučující se aktivně zapojuje v hodinách TV, ukázky cvičení, cvičí se studenty, zajímá se o sportovní dění aktivně i pasivně (přehled o regionálním sportovním dění, v rámci republiky ...), zapojuje se do sport. aktivit i mimo rámec TV
- student vidí v osobě učitele příklad ve vztahu ke sportovním aktivitám

- vyučující učí studenty vyhledávat a rozpoznávat problémové situace, zadává problémové situace k řešení, vyhodnocuje řešení studentů
- student je nucen stanovit taktiku k řešení problému či herní situace

- vyučující zapojuje studenta aktivně do sport. aktivit v různých úlohách (hráč, divák, rozhodčí, kapitán), hodnotí studenta v těchto rolích, diskutuje úlohu a emoce při těchto rolích
- student má možnost se aktivně účastnit sportovních akcí jako hráč i jako rozhodčí, student je nucen podle přidělené role (hráč, rozhodčí) zvládat svoje emoce

- vyučující zapojuje studenta aktivně do sport. aktivit v různých úlohách (hráč, divák, rozhodčí, kapitán), vyžaduje zdůvodnění jednotlivých činností, rozhodnutí v těchto rolích (diskutuje sporné otázky)
- student je nucen podle přidělené role (hráč, rozhodčí) vyjádřit svůj názor

- vyučující organizuje za pomoci studentů školní kola sport. soutěží, během TV vyučující používá správnou sportovní terminologii a názvosloví tělesných cvičení, opravuje studenty při špatném používání sport. terminologie
- student se vyjadřuje pomocí odborně správného názvosloví je veden společnými aktivitami (turnaje, kurzy) vytvářet mezi učiteli a žáky dobré vztahy

- vyučující zadává úkoly a problémové situace k řešení ve skupinách (skup. vyuč.), při kolektivních sportech – (především míč. hrách apod.) – plní studenti úlohy jednotlivých hráčů (libero, pivot, ...)

- student spolupracuje ve skupině, týmu
- vyučující zdůrazní pasáže škol. řádu (týkající se především bezpečnosti, omlouvání absence a další ...), klade důraz na dodržování škol. řádu
- student dodržuje školní řád a zásady bezpečnosti
- vyučující vysvětlí úlohu záchranu a dopomoci (obecně i při jednotlivých cvičení), s důrazem na odpovědnost za zdraví své i druhých
- student je schopen poskytnout spolužákovi dopomoc a záchranu
- vyučující seznámí studenty s pravidly jednotl. sportů a učí studenty tyto pravidla dodržovat, učí studenty chování a vzájemné úctě mezi sportovci i soupeři, vysvětlí důležitost pravidel ve sportovních odvětvích
- student jedná vždy „fair play“
- vyučující zdůrazňuje během výuky zásady bezpečnosti (záchrana, dopomoc, ...) a učí studenty předvídat a vyhodnocovat nebezpečné situace vznikající při sportovních činnostech a pohyb. aktivitách
- student je zodpovědný za své zdraví
- vyučující dává možnost studentům zapojení do reprezentace školy, možnost účasti v jednorázových sportovních akcích školy
- student je v případě zájmu zapojen do soutěží nad rámec ŠVP
- vyučující vysvětluje a klade důraz na rozdělení kompetencí a úkolů při kolektivních i individuálních sportech, úloha rozhodčích, úloha coache, kapitánů teamů, leaderů ...
- student je veden k úctě k mluvenému i psanému slovu
- vyučující používá metodu „problémového vyučování“, dává žákům možnost konzultací problémových otázek a prostor pro vyjádření vlastního názoru, vytváření prostoru pro vlastní dialog a řešení problémů
- student má možnost obhájit vlastní názor

Vyučovací předmět: Tělesná výchova				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	Ročník:	(PT, TO, INT, PRO)
Význam pohybu pro zdraví, preventivní a korekční cvičení	• Vysvětlí význam pohybu • Vysvětlí význam pravidelných sportovních aktivit • Dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí učitele • Podle svých schopností	• Význam pohybu pro zdraví • Rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců (rozdíly) • Správné polohy při cvičení • Cvičení kondiční, koordinační, rychlostně silová a vytrvalostní	1. 2.- 4.	Učivo prolíná všemi ročníky s gradující tendencí a je zařazováno průběžně s ohledem na potřeby žáků, jejich schopnosti a dovednosti, případně jejich zdravotní oslabení. Realizace: diskuze, konzultace, aj., přímé vedení učitele, postupně učitel kontrolní činnost nad výběrem vykonávaných cvičení PT: Osobnostní a sociální výchova,

	a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého pohybového režimu pro podporu zdraví • Vybere za podpory učitele vhodné pohyby pro regeneraci • Vysvětlí pojem zdravý životní styl a naplňuje význam tohoto pojmu • Vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • Samostatně vybere vhodné pohybové činnosti k regeneraci organismu a přizpůsobí daným podmínkám • Samostatně využívá osvojená relaxační a kompenzační cvičení k regeneraci organismu, překonání únavy a k předcházení stresovým situacím • Podílí se na akcích na podporu zdraví v rámci školy • Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých • Soustředí se na cvičení a uvědomuje si jeho význam jako součást	• Kompenzační cvičení v různých polohách, dechová a vyrovnávací cvičení (dle úrovně oslabení) • Pohyb činnosti v režimu dne • Význam cvičení pro zdravý životní styl • Tělesné, duševní a sociální zdraví, tělesná a duševní hygiena, otužování • Asertivita, kooperace	4.	TO:osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace (INT) (prolíná všemi tématy TV)

Zdravotně orientovaná zdatnost, hygiena a bezpečnost, prevence a korekční cvičení	zdravého životního stylu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Zahřeje se, protáhne před cvičením, uvolní se a protáhne po cvičení nejprve ve spolupráci s učitelem, postupně samostatně • Dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoliv prostředí a předchází úrazu a onemocnění • Umí říci „ne“ drogám • Dokáže upravit pohybovou aktivitu dle aktuálních klimatických podmínek • Volí vhodný pohybově rozvojový program	• Rozvoj tělesné zdatnosti • Pohybové hry, strečink, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační a relaxační cvičení) • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různých podmínkách • Drogy ve sportu a v životě – informace z médií • Orientace v informacích z médií • Kondiční programy • Rozvoj ZOZ, manipulace se zatížením	1. – 4. 2. 3. 4.	Realizace: průběžné zařazování cviků na počátku a na konci cvičební jednotky, diskuze a referáty „Drogy a sport“
Atletika	• Podle svých předpokladů zlepšuje výkony a techniku v testových disciplínách, zná pravidla atletických disciplín • Snaží se dosažení osobních cílů • Používá startovní povely, nejprve za pomoci učitele, postupně samostatně změří, a zaznamenává sportovní výkony, postupně je dokáže vyhodnotit a	• Testy všeobecné fyzické zdatnosti a schopnosti, testy motorických dovedností, rozdělení a pravidla atletických disciplín Běh • Technika, průpravná cvičení, atletická abeceda, startovní povely, běžecké disciplíny (krátké, střední a dlouhé tratě) • Běh v terénu, taktika v závodech Skok • Odrazová cvičení, rozběh, skok do dálky z rozběhu	1. - 4. 1. – 4. 2. – 3. 1. – 4. 4.	Realizace: testy podzimní jako vstupní, na jaře jako výstupní. Tělesně oslabení žáci a podílejí na organizaci a zpracování výsledků

	prezentovat • Dokáže upravit jednotlivé sektory • Zná běžeckou abecedu • Je zdravě sebevědomý, dovede se ovládat, řešit problémy a rozhodovat se	(závěs) • Skok do výšky Hod • Držení míčku, rozběh, hod z místa postupně z rozběhu • Hod míčkem z rozběhu (D), hod granátem (H) Vrh • Držení koule, koulařská abeceda, vrh koulí z místa (D-3kg; H-5kg)	1. 3. – 4. 4.	
Sportovní hry	• Jedná při hře v duchu fair play • Zvládne, v souladu s individuálními předpoklady, osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, postupně při rekreačních činnostech a v soutěžích • Zná a dodržuje základní pravidla • Zvládne základní údržbu náčiní, hřiště, dokáže upravit hřiště před a po utkání • Respektuje výroky rozhodčího • Dodrží kolektivní domluvu a zvládá stresové situace • Reaguje na vzniklé herní situace a řeší je • Dokáže přijímat rozdílné role při herních činnostech • Srovnává své výkony	Průpravné hry • Přihrávaná, vybíjená, přehazovaná aj. Fotbal (pouze hoši) • Utkání • Herní činnosti jednotlivce ve hře (postupně zdokonalování) • Herní kombinace (postupně zdokonalování) • Herní systém (postupný útok a územní obrana, postupně rychlý protiútok) Basketbal • Utkání • Herní činnosti jednotlivce útočné i obranné • Herní kombinace útočné i obranné • Herní systémy (od nejjednodušších po složitější) Volejbal • Průpravná utkání, utkání na zmenšeném hřišti • Fusvolejbal • Herní činnosti jednotlivce	1. – 4. 1. – 4. 3. - 4. 1. – 4. 3. – 4.	Realizace: venkovní hřiště, tělocvična – forma turnajů, průpravné hry Rozšiřující učivo: průpravné hry pro jednotlivé sportovní hry PT: osobnostní a sociální výchova TO: Sociální rozvoj – kooperace a kompetice (INT) TO: Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (INT) (prolíná celým, studiem TV)

	v rámci vymezené skupiny • Postupně ovládá rozhodování při hře a podílí se na organizování turnajů	• Herní kombinace (od jednodušších ke složitějším) • Herní systém (studie jednotlivých systémů a jejich nácvik)		
Gymnastika	• Podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti • Cvičí podle slovních pokynů • Z osvojených cviků je schopen vytvořit sestavy a zacvičit je (nejprve za pomoci učitele, později samostatně) • Užívá osvojované názvosloví a je schopen zacvičit podle grafického návodu • Je schopen bezpečné dopomoci a záchrany při osvojovaných cvicích, kontrola cviků dle zrcadla	Testy • Testy všeobecné fyzické zdatnosti a schopnosti, testy motorických dovedností Akrobacie • Jednotlivá cvičení, silová, švihová, rovnovážná, skoky – následně jednoduché volné sestavy Skoky • Nácvik jednotlivých typů skoků z můstku, nácvik skoků odrazem z trampolíny • Postupně nácvik a provedení roznožky a skrčky Hrazda (po ramena) • Náskoky do vzporu, odkmihy, sešiny • Příprava na zvládnutí a postupně zvládnutí výmyku, přešvih, toče jízdmo Kladina (převážně D) • Jednotlivá cvičení rovnovážná, chůze, skoky, obraty (v různých modifikacích) • Postupně sestavy Šplh • Na tyči, na laně	1.- 4. 1. – 4. 1. – 4. 2. – 4. 1. – 4. 3. – 4. 1. – 4. 3. – 4. 2. – 4.	Realizace Velká a malá tělocvična, postupná tvorba volných sestav, soutěže Rozšiřující učivo Různé skoky na trampolínce jako průpravná cvičení Cvičení na kruzích v různých polohách Cvičení na bradlech Šplh bez přírazu
Pohybové hry a	• Zorganizuje a řídí	• Základní principy pro řízení a	1. – 4.	Realizace

netradiční pohybové činnosti	pohybovou hru za pomoci učitele, postupně ve spolupráci se spolužáky, samostatně • Použije získané dovednosti v organizaci svého volného času	rozhodování pohybových her – laktos, softbal, petanque, badminton, stolní tenis, ringo, florbal, softtenis a další • HČJ v jednotlivých hrách, HK, HS a průpravná cvičení		Výběr hry podle materiálních podmínek a podle schopností a dovedností studentů
Zdravotní tělesná výchova	• Vyhýbá se činnostem kontraindikovaných jeho oslabení • Uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele • Cvičení zařazuje pravidelně do svého denního režimu	• Kontraindikované činnosti pro určitý druh oslabení • Cvičení pro korekci oslabení • Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností, možnosti prezentace	1. – 4.	Realizace Individuální přístup k žákům dle jejich oslabení, preventivní zařazování cviků
Osobnostní a sociální rozvoj	• Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a pozitivní komunikací kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	• Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace • Morální rozvoj • Morálně volní vlastnosti	1. - 4.	PT: osobnostní a sociální výchova TO: osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepečení (INT) TO: osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (INT) (prolínají všemi tématy TV – zvláště tématem VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ)
Kondiční formy cvičení s hudbou	• Uvědomuje si význam jednotlivých forem cvičení pro spol. kontakt, správné držení těla a oživni odpočinek • Vytvoří a předvede sestavu s vybraným náčiním	• Technika cvičení s náčiním • Cvičení na gymbalech, aerobik, step aerobik (D) • Tance – polka, valčík • Kondiční kulturistika odpovídající věkovým zvláštnostem žáků	3. – 4.	Realizace Velká a malá tělocvična – využití formu soutěží Tvorba pohybové skladby, výběr hudby, předvedení
Historie a současnost sportu	• Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky • Zná naše významné sportovce	• Olympionismus, paralympiáda • Historie a současnost sportu • Významné soutěže a sportovci	3.	Realizace Formou referátu . prezentace v rámci ICT portfólia
Sledování a	• Sleduje určené prvky	• Všechny sportovní disciplíny	4.	Realizace

vyhodnocování pohyb. činnosti	pohyb. činnosti a výkony, eviduje je, vyhodnotí a prezentuje			Využití výp. Techniky, možnost prezentace v rámci ICT portfolia PT: Osobnostní a sociální výchova
Letní sportovní kurz (LSK)	• Aktivně se podílí na přípravě turistické akce • Orientuje se v terénu podle mapy • Zajistí základní první pomoc • Zvládá základy turistiky a dodržuje zásady bezpečnosti, zásady správného chování v přírodě • Zná respektuje základní pravidla silničního provozu a přesunu ve skupině • Podílí se na organizaci turnajů • Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • Potlačuje soc.-patologické jevy (povýšenost aj.) • Dokáže si utřídit hodnoty postoje pro rozhodování • Zvládá stresové situace a efektivně komunikuje • Zvládá delší soustavné sportovní zatížení a efektivní relaxaci po zátěži	• Příprava turistické akce: plánování trasy, vyhledávání spojů a informací o zajímavostech v místě pobytu, příprava programu • Turistika v přiměřeném terénu • Příprava výstroje a výzbroje • Ochrana přírody při sportovních akcích • Orientace v terénu podle mapy • Mezilidské vztahy – komunikace, kooperace • První pomoc, přesun zraněného • Morální rozvoj • Drobné míčové hry – soutěžní formou • Seznámení se s netradičními sportovními aktivitami (petanque, softbal, stol. Tenis, florbal, rafting aj. – výběr dle možností)	2.	Realizace Sportovní kurz (formu a náplň vybere vyučující TV – v místě, kombinovaná, pobytová) PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (INT) PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Osobnostní rozvoj – psychohygienu (INT) TO: Sociální rozvoj – mezilidské vztahy (INT) TO: Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika (INT)

	• Dodrží kolektivní domluvu a jedná při hře v duchu fair play			
Lyžařský výcvikový kurz (LVK)	• Má přehled o moderní výstroji a výzbroji, umí si připravit lyže (snowboard) • Zná základní pravidla lyžařských (snowboardových) disciplín • Řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny HS • Dokáže si utřídit hodnoty postoje pro rozhodování • Zvládá stresové situace a efektivně komunikuje • Zvládá delší soustavné sportovní zatížení a efektivní relaxaci po zátěži • Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • Potlačuje soc.-patologické jevy (povýšenost aj.) • Zabezpečí místo kolize a ošetří zraněného • Zvládá základní dovednosti a bezpečný pohyb na lyžích	• Výstroj a výzbroj – její příprava, udržování • Základní pravidla lyžařských disciplín (snowboardových) a zásady bezpečnosti • Pomoc při kolizi, ošetření poranění v improviz. podmínkách, zajištění přesunu Sjezdový výcvik • lyže - nošení lyží, připínání, odepínání, základní postoj, odšlapování (lyže), výstupy přímo a šikmo svahem (lyže), cvičení rovnováhy, jízda šikmo svahem, přejíždění terénních nerovností, zastavení smykem, základní snožný oblouk (střední a dlouhý), carvingové lyžování, jízda v brankách, jízda na vleku Snowboard • nošení boardu, připínání a odepínání, zastavení, sesouvání čelem k (od) svahu, padající list, přenos váhy na front (back) side, oblouk přes spádnicí, oblouk smýkaný, oblouk řezaný • způsob ochrany krajiny při zimních sportech Běžecký výcvik • chůze, prodloužení skluzu,	4.	Realizace: lyžařský (snowboardový) týdenní kurz (pobytová forma) Kombinaci sjezdového, snowboardového a běžeckého lyž. výcviku určí vedoucí kurzu. Rozšiřující učivo: dle dovedností žáků jízda v různých typech terénů, řezané oblouky, oblouky s přeskokem aj. PT: Osobnostní a sociální výchova TO: osobnostní rozvoj – psychohygiena (INT) TO: sociální rozvoj - mezilidské vztahy (INT) TO: Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika (INT) PT: Environment. výchova TO: Vztah člověka k prostředí (INT)

	(snowboardu) • Respektuje význam a způsob ochrany krajiny při zimních sportech, dodržuje zákaz jízdy mimo sjezdové tratě	bruslení do mírného protisvahu, zastavování smykem, skluzy na jedné lyži, běh střídavý jednodobý, jízda ve středně náročném terénu		

Vysvětlivky:

PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, HČJ – herní činnosti jednotlivce, HK – herní kombinace, HS – herní systémy, ICT – informační a komunikační technologie, TV – tělesná výchova

Zpracováno podle RVP G

VYŠŠÍ GYMNÁZIUM

8. Průřezová témata

8.1. Začlenění průřezových témat do ŠVP

Začlenění průřezových témat do ŠVP				
Tematické okruhy průřezových témat	Kvinta 1.	Sexta 2.	Septima 3.	Oktáva 4.
<i>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</i>				
(1) Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	MA, TV, FY	MA, TV, DCJ, AJ, FY, ZSV, RJ	MA, DG, TV, FY	MA, DG, TV
(2) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	MA, ZE, RJ	BI, MA, FY, CH, ZE, ZSV, TV, RJ	MA, FY, DG, CH, ZE, RJ	MA, DG
(3) Sociální komunikace	TV, ZE	TV, ZE, ZSV, RJ	AJ, DCJ, TV, ZE	TV, RJ
(4) Morálka všedního dne	ZLVK	AJ, RJ	DCJ, LSK	ZSV, RJ
(5) Spolupráce a soutěž	MA, TV, ZE	MA, FY, TV, ZE, ZSV, ICT	MA, FY, DG, TV, ZE	MA, DG, TV
<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)</i>				
(1) Globalizační a rozvojové procesy		ZSV	AJ, ZE, ZSV	DCJ
(2) Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	ZE	ZSV	AJ, DCJ, ZE, ZSV, RJ	RJ
(3) Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		ZE, ZSV	ZE, ZSV, DE	
(4) Žijeme v Evropě	AJ, DCJ, RJ	AJ, DCJ, ZSV, RJ	MA, ZE, AJ, ZSV	MA, DCJ
(5) Vzdělávání v Evropě a ve světě		ZE, ZSV	DCJ, ZE, ZSV	AJ
<i>Multikulturní výchova (MUV)</i>				
(1) Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZSV	AJ, DCJ, ZE, RJ	ZE, RJ	
(2) Psychosociální aspekty interkulturality	ZSV			
(3) Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	ZSV, AJ, DCJ, RJ	RJ	RJ	DCJ, RJ
<i>Environmentální výchova (ENV)</i>				
(1) Problematika vztahů organismů a prostředí	ZE		BI	
(2) Člověk a životní prostředí	AJ, CH, ZE, RJ	FY, DCJ, CH, ZE, RJ	BI, CH, FY, RJ	RJ
(3) Životní prostředí regionu a České republiky	CH	DCJ, CH	BI, CH, FY, AJ, ZE	
<i>Mediální výchova (MEV)</i>				
(1) Média a mediální produkce	ZSV, ICT, RJ	AJ, ICT, RJ		ČJ
(2) Mediální produkty a jejich významy	ZSV, DCJ, RJ	AJ, RJ		ČJ
(3) Uživatelé	ZSV			ČJ
(4) Účinky mediální produkce a vliv médií	ZSV, ICT		DCJ, AJ, RJ	ČJ
(5) Role médií v moderních dějinách	ZSV		DE	ČJ

Vysvětlivky a použité zkratky:

Všechny tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do daných předmětů (realizace v rámci předmětů probíhá například formou exkurzí, projektů, kurzů, integrací do běžných vyučovacích hodin apod.).

AJ – anglický jazyk
BI – biologie
ČJ – český jazyk a literatura
D – dějepis
DCJ – další cizí jazyk
DG – deskriptivní geometrie
FY – fyzika
CH – chemie

ICT – informační a komunikační technologie
LSK – letní sportovní kurz
MA – matematika
RJ – ruský jazyk
TV – tělesná výchova
ZE – zeměpis
ZLVK – zimní lyžařský výcvikový kurz
ZSV – základy společenských věd

9. Školní učební plán

Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřletý studijní cyklus, v souladu s RVP G

Vyučovací předměty ↓	Ročníky →	1., Kvinta	2., Sexta	3., Septima	4., Oktáva	dotace za 4 roky
Český jazyk a literatura		4	4	4	4	16
Cizí jazyk (AJ)		3/3	3/3	3/3	4/4	13/13
Další cizí jazyk (FJ, NJ, RJ)		4/4	3/3	3/3	4/4	14/14
Cvičení z cizího jazyka ¹ (AJ, NJ, FJ, RJ)		-	-	-	1/1	1/1
Matematika		4	4	4	4	16
Fyzika		2,5	3/0,5	2,5/0,5	-	8/1
Chemie		2,5	3/0,5	2,5/0,5	-	8/1
<i>Z toho INT Výchova ke zdraví do Chemie</i>		<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>		<i>0,3</i>
Biologie		2	3/1	3	-	8/1
<i>Z toho INT Geologie do Biologie</i>		<i>0,1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,1</i>
<i>Z toho INT Výchova ke zdraví do Biologie</i>		<i>0,1</i>	<i>-</i>	<i>0,1</i>	<i>-</i>	<i>0,2</i>
Zeměpis		2	2	1	-	5
<i>Z toho INT Geologie do Zeměpisu</i>		<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1</i>
Základy společenských věd		2	1	2	3	8
<i>Z toho INT Člověk a svět práce do Základů společenských věd</i>		<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1</i>
<i>Z toho INT Výchova ke zdraví do Základů společenských věd</i>		<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,4</i>
Dějepis		2	2	3	-	7
Informační a komunikační technologie		2/2	2/2	-	-	4/4
Hudební výchova		2/-	2/-	-	-	4/4
Výtvarná výchova		-/2	-/2	-	-	4/4
Tělesná výchova		2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
<i>Z toho INT Výchova ke zdraví do Tělesné výchovy</i>		<i>-</i>	<i>0,1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,1</i>
Profilační předmět ²	- <i>Latina</i> - <i>Deskriptivní geometrie</i>	-	-	-	2/- -/2	2/2
Volitelný předmět ³ 1		-	-	2	-	2
Volitelný předmět ³ 2		-	-	2	-	2
Volitelný předmět ³ 3		-	-	-	2	2
Volitelný předmět ³ 4		-	-	-	2	2
Volitelný předmět ³ 5		-	-	-	2	2
Celkem předepsaných hodin		34	34	34	30	132

Poznámky k učebnímu plánu:

¹⁾ Cvičení z cizího jazyka: žák si volí cizí jazyk, z něhož bude maturovat

²⁾ Latina a Deskriptivní geometrie: žák volí buď Latinu nebo Deskriptivní geometrii

³⁾ Volitelné předměty 1-5: seznam povinně volitelných předmětů je obsahem přílohy Školního vzdělávacího programu

Způsob integrace oboru „Výchova ke zdraví“ ze vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“ – viz. tabulka.

Tématické okruhy	Učivo - témata	Předmět	Způsob zařazení
Zdravý způsob života a péče o zdraví	Vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci	ZSV	INT
	Zdravá výživa	BI	INT
	Hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství	BI	INT
	První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	TV	INT
	psychohygiena	ZSV	INT
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem	ZSV	INT
	Partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče	ZSV	INT
	Rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině	ZSV	INT
	Rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi	ZSV	INT
	Modely sociálního chování v intimních vztazích	ZSV	INT
Změny v životě člověka a jejich reflexe	Změny v období adolescence	ZSV	INT
	Způsoby sebereflexe a kontroly emocí	ZSV	INT
	Péče o reprodukční zdraví	BI + CH	INT
	Metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty	BI	INT
	Modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života	ZSV	INT
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy	BI	INT
	zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví	ZSV	INT
	Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství	BI	INT
	Sexuálně motivovaná kriminalita	ZSV	INT
	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání	ZSV	INT
	Autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy	ZSV	INT
	Výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě	ZSV	INT
	Sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích	ZSV	INT
Ochrana člověka za mimořádných událostí	Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události	TV	INT
	Živelní pohromy	TV	INT
	Únik nebezpečných látek do životního prostředí	CH	INT
	Jiné mimořádné události	TV	INT
	První pomoc	TV	INT
	Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	ZSV	INT

Vysvětlivky:

INT – integrováno, BI – biologie, CH – chemie, TV – tělesná výchova, ZSV – základy společenských věd

9.1. Volitelné předměty

Pokud je v názvu předmětu:

- **seminář** – naplní jsou z větší části témata, která nebyla obsahem předešlé výuky daného předmětu a jsou součástí učiva k maturitě. Zbývající část náplně předmětu může (a nemusí) být věnovaná opakování a procvičování již probraného učiva.
- **cvičení** – naplní je z větší části opakování a procvičování učiva, které bylo obsahem předešlé výuky daného předmětu. Zbývající část náplně předmětu může (a nemusí) být věnovaná novým tématům, která nemusí být součástí učiva k maturitě.

9.1.1. Volitelné předměty pro 3. ročník a septimu

Nabídka pro 3. ročník a septimu
 (Volitelný předmět 1, Volitelný předmět 2)

Předměty v nabídce pro 3. ročník mají dotaci 2 vyučovací hodiny týdně, studenti si vybírají dva předměty.

	název	poznámka k náplni
CJ	Seminář z literatury	úvod do interpretace textů
cizí jazyk	Seminář z AJ	
	Seminář z FJ	
	Seminář z NJ	
MA	Seminář a cvičení z matematiky	
FY	Seminář a cvičení z fyziky	rozšiřující učivo, příprava k maturitě
CH	Seminář a cvičení z chemie	chemické výpočty, názvosloví, rovnice
BI	Seminář z genetiky	rozšíření a procvičení učiva genetiky, příprava k maturitě
	Seminář z geologie	mineralogie, petrologie, geologie
ZE	Seminář ze zeměpisu	konfliktní oblasti ve světě - historie, vývoj a současnost, GIS – geografické informační systémy, ČR v EU, Regiony světa
ZSV	Seminář ze základů společenských věd	prohloubení a rozšíření učiva
DE	Seminář z dějepisu	nejnovější dějiny
ICT	Seminář z informatiky	příprava k profilové maturitě z informatiky
	Seminář z ICT	příprava k maturitě z informatiky (volitelný předmět společné části maturitní zkoušky)
HV, VV	Seminář z výtvarného umění a hudby	vnímání a interpretace výtvarného umění a hudby, 1 hod hudba a 1 hod výtvarné umění
LA	Základy latiny	pro ty, kteří zvolili profilační DG

Seminář z literatury

Cílová skupina studentů: seminář je určen studentům septim a třetího ročníku čtyřletého studia. Seminář je určen uchazečům o vysoké školy humanitního zaměření.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: zvýšení kompetencí k analýze a interpretaci literárního textu a audiovizuálního kódu

Vzdělávací obsah:

Text

Základy interpretace textu

Interpretace, nadinterpretace, desinterpretace

Intertextualita

Literární narace a její formy

Literární žánry, žánrová teorie

Život ve fikčním světě – fikční svět a realita

Kritické čtení

Čtení a interpretace poesie

Intermedialita - literatura x divadlo x film

Metody a formy výuky: výuka je složena ze vstupních teoretických přednášek, které následuje seminární forma výuky (čtení, analýza a hodnocení literárního textu, filmového narativu, jazyka médií)

Hodnocení: bude provedeno na základě kvality hlavní samostatné analytické práce a dílčích, týdenních úkolů

Seminář z AJ

Cílová skupina: studenti septim a 3. ročníku čtyřletého studia, doporučeno především zájemcům o zdokonalení se v anglické konverzaci na běžná témata týkající se každodenního života a světa kolem nás

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl: rozšířit jazykové kompetence, důraz na upevnění ústního projevu, rozvíjení dovednosti adekvátní reakce na mluvené slovo, rozšíření slovní zásoby, zlepšení dovednosti rychlého čtení cizojazyčného textu a orientace v něm

Vzdělávací obsah: tematické okruhy týkající se především běžného života /osobní charakteristika, domov a bydlení, vzdělávání, volný čas a zábava, cestování a doprava, stravování, zdraví a hygiena... /

Metody a formy výuky: frontální rozhovor, samostatný ústní i písemný projev, poslech, čtení s porozuměním, příprava prezentací, skupinová práce, řečnická cvičení

Hodnocení: na základě průběžného zkoušení, ústních prezentací i úrovně mluvních cvičení /hodnotí se obsah, projev, lexikální, gramatická i fonologická kompetence/

Seminář z FJ

Cílová skupina studentů: studenti 3. a 4. ročníku a septim a oktáv, doporučeno budoucím studentům jazyků, ekonomických oborů zaměřených na mezinárodní vztahy, studentům politologie, diplomacie apod.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl: schopnost dorozumět se na úrovni B1-2 SERRJ, získání konverzační pohotovosti, orientace v oblasti civilizace frankofonních zemí

Vzdělávací obsah: rozšíření slovní zásoby k tematickým okruhům předepsaným v rámci SERRJ, vybrané kapitoly z literatury, vybrané kapitoly z dějin a kultury Francie, vybrané kapitoly z jazykovědy (morfologie, fonologie, syntax), prohloubení poznatků o frankofonních zemích, seznámení s mezinárodními organizacemi, průběžné prohlubování znalostí fr. gramatiky

Metody a formy výuky: řízená konverzace, "table ronde", práce s autentickými materiály, práce s nejnovějšími franc. metodami na výuku jazyka, prezentace z oblasti historie, geografie, umění apod., samostatné výstupy na zadané téma, tvorba drobných prezentací (historie města, památky, přírodní krásy ap.)

Hodnocení: průběžné, každé pololetí pak žák prezentuje rozsáhlejší práci na vybrané téma (prezentace, seminární práce, přednáška)

Seminář z NJ - Práce s originálními německými texty

Cílová skupina: studenti septim osmiletého studia a 3. ročníku čtyřletého studia, doporučeno zájemcům o zdokonalení se v práci s německým textem

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl: rozšíření slovní zásoby k tematickým celkům, které nejsou součástí učiva v běžných hodinách, získání a rozvíjení dovednosti pracovat s originálním německým textem, využívat různé druhy čtení, zlepšit techniku hlasitého čtení (jistota, plynulost, tempo, důraz, výslovnost, intonace), zdokonalit se ve formulování hlavních tezí textu, tvoření otázek k danému tématu, správném členění textu, získání a rozvíjení dovednosti přemýšlet v cizím jazyce s důrazem na vyjadřování vlastního názoru, prohloubení znalostí reálií o německy mluvících zemích včetně hudební, výtvarné, sportovní a literární oblasti, zlepšení dovednosti pracovat s různými typy slovníků

Vzdělávací obsah: Tematické okruhy týkající se osobního a společenského života, každodenního života i světa kolem nás. Práce s originálními německými texty.

Témata:

Literatura německy mluvících zemí v průřezu od nejstarších dob po současnost v souvislosti s filmovým zpracováním některých děl, písňové texty

Cestování

Země EU, Evropská unie

Osobnosti vědeckého, sportovního a kulturního světa

Ekologie

Služby

Stravování a kulinářské speciality

Povolání

Společnost a média

Přísluví a frazeologická spojení

Metody a formy výuky: poslech, tiché a hlasité čtení, samostatný písemný projev, frontální rozhovor, skupinová práce, práce ve dvojicích (rozhovor), přednesení referátu, prezentace, řečnická cvičení

Seminář a cvičení z matematiky

Cílová skupina studentů: studenti předposledního a posledního ročníku osmiletého i čtyřletého studia; doporučeno zejména pro maturanty z matematiky a zájemce o studium na vysokých školách technického, ekonomického a přírodovědného zaměření

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: prohloubení, procvičení a upevnění poznatků ze základních partií středoškolské matematiky; probrání rozšiřujícího učiva, které není součástí vyučovacího předmětu Matematika, ale je potřebné pro úspěšný přechod na VŠ výše uvedených zaměření; zavedení nových pojmů potřebných k pochopení základů vysokoškolské matematiky

Vzdělávací obsah:

výrazy

rovnice, nerovnice a jejich soustavy

matice a determinanty

komplexní čísla

geometrie

funkce

diferenciální počet

integrální počet

Metody a formy výuky: teoretická část (výklad, řízený rozhovor, ukázky různých postupů řešení úloh), praktická část (samostatné řešení úloh, práce s učebnicí a informačními zdroji)

Hodnocení: na základě zkoušení a písemných testů

Seminář a cvičení z fyziky

Cílová skupina studentů: Studenti septim osmiletého studia a třetích ročníků čtyřletého studia. Seminář je určen zájemcům o studium na vysokých školách, na kterých budou potřebovat fyziku (technické obory, medicína, zemědělské fakulty apod.) a pro studenty, kteří se o fyziku zajímají. Absolvování semináře je důležité pro úspěšné složení maturitní zkoušky z fyziky. Na tento seminář bude obsahově navazovat Seminář z fyziky v následujícím ročníku.

Týdenní hodinová dotace: 2 hodiny

Vzdělávací cíl předmětu:

získat odpovídající abstraktní myšlení a uvažování ve fyzice

umět aplikovat odpovídající matematické a grafické prostředky

získané vědomosti a dovednosti využívat při řešení úloh a problémových situací

poskytnout studentům poznatky rozšiřující povinné učivo

Vzdělávací obsah:

program studia je zaměřen na ty oblasti fyziky, které se v základní povinné výuce probírají v důsledku redukce učiva omezeně nebo vůbec,

příprava k maturitě z fyziky

obsah semináře lze přizpůsobit zaměření studentů

Metody a formy výuky:

řízená diskuze

klasická výuka

referáty a prezentace

vyhledávání informací a jejich využití při řešení fyzikálních úloh

praktická měření základních fyzikálních veličin

Hodnocení: Hodnocení bude provedeno na základě písemného testu s přihlédnutím k aktivitě studentů

Seminář a cvičení z chemie

Cílová skupina studentů: studenti 3. Ročníků a septim, doporučeno pro maturanty z chemie a pro studenty konající přijímací zkoušky z chemie.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: příprava studentů k maturitní zkoušce a k přijímacím zkouškám na VŠ (VŠCHT, lékařské fakulty, farmacie, přírodovědecké fakulty, zemědělské VŠ, učitelství CH, Bi, ...).

Vzdělávací obsah:

chemické výpočty (složení látek, koncentrace, výpočty z chemických vzorců, příprava roztoků, krystalizace, stechiometrické výpočty, bilance látek v soustavách s chemickými reakcemi, termochemie, chemické rovnováhy), prohloubení učiva z obecné a anorganické chemie (stavba atomu, prostorové tvary molekul, termochemie, reakční kinetika, chemické rovnováhy, elektrochemie)

Metody a formy práce: přednáška, řízený rozhovor, samostatná práce studentů

Hodnocení: písemné testy

Seminář z genetiky

Cílová skupina studentů: studenti 3. ročníků a septimy, doporučeno pro maturanty z biologie a uchazeče o studium na lékařských fakultách, biologie a genetiky na přírodovědeckých fakultách, zemědělských VŠ a veterinární medicíny, učitelství BI

Týdenní hodinová dotace: 2 hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: příprava studentů k maturitní zkoušce z biologie a zvláště k přijímacím zkouškám na VŠ přírodovědného zaměření, genetiky a medicíny

Vzdělávací obsah: molekulární a buněčná genetiky, typy dědičnosti u mnohobuněčných organismů, dědičnost u člověka, mutace, genetiky populací, genové inženýrství, genová terapie

Metody a formy výuky: výklad, referáty žáků, procvičování jednotlivých úrovní genetiky na příkladech, počítačové programy a prezentace

Hodnocení: bude provedeno na základě písemných testů, řešení příkladů z genetiky. Na závěr bude proveden výstupní test

Seminář z geologie

Cílová skupina studentů: studenti 3. ročníků a septim, doporučeno pro maturanty z biologie a zeměpisu, doporučeno pro žáky konající přijímací zkoušky na ekologické, přírodovědné a geografické obory a stavební fakulty

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: prezentace rozšiřujícího učiva geologie pro studenty biologie a zeměpisu, příprava studentů k přijímacímu řízení na přírodovědecké, geografické a ekologické obory

Vzdělávací obsah: : mineralogie a petrografie (vznik nerostů a hornin, krystalové soustavy, fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin, základní rozdělení, výskyt, využití), vznik a stavba Země, zemská kůra, pohyby kontinentů, vnitřní a vnější geologické děje, základy pedologie, historická geologie a paleontologie - vznik a vývoj života v jednotlivých geologických érách, poznávání zkamenělin, regionální geologie (Český masív a Karpatská soustava)

Metody a formy výuky: přednášky, video, PC prezentace, praktické poznávání přírodnin, exkurze na blízké geologické lokality

Hodnocení: bude provedeno na základě průběžných testů a praktického poznávání přírodnin

Seminář ze zeměpisu

Cílová skupina studentů: studenti třetích ročníků a septim, doporučeno pro budoucí maturanty ze zeměpisu a studenty s hlubším zájmem o geografii, studenty konající přijímací zkoušky formou testů studijních předpokladů (TSP), studenty, konající přijímací zkoušku, jejíž částí jsou obecné studijní předpoklady (OSP)

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: doplnění a rozšíření učiva potřebného k úspěšnému vykonání maturitní zkoušky a k přípravě na VŠ

Vzdělávací obsah: konfliktní oblasti ve světě – historie, vývoj, současnost, GIS – geografické informační systémy, Evropská unie(EU), Česká republika v EU, Regiony světa

Metody a formy, výstupy a hodnocení: výklad nových pojmů, praktická část – práce s GIS (v počítačové učebně), samostatná práce studentů při zpracování zadaného projektu, skupinová práce při zpracování zadaného projektu, písemné a ústní ověřování znalostí

Poznámky k předmětu: součástí absolvování předmětu je odevzdání seminární práce v rozsahu 15 normostran textu formátu A4(požadavek dodržování zásad pro psaní odborného textu, důraz na dodržování citační normy), téma seminární práce bude určeno po konzultaci s vyučujícím tohoto předmětu

Seminář ze základů společenských věd

Cílová skupina studentů: studenti septim víceletých a třetího ročníku čtyřletých gymnázií

Týdenní hodinová dotace: 2 hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: seminář vede žáky k získání zásadních občanských dovedností a hodnot a k poznání sebe sama. Studenti mají také získat základní orientaci ve společenskovědních disciplínách tak, aby jim tato orientace umožnila další odbornou specializaci ve vyšším ročníku.

Vzdělávací obsah: Učitelé společně se žáky procházejí všemi klíčovými oblastmi společenských věd: seznamují je se základními společenskovědními pojmy. Jelikož jde o rozsáhlou oblast vědy, konkrétní podoba semináře do značné míry vychází z dohody vyučujícího se studenty, viz metody a formy výuky.

Metody a formy výuky: Vycházíme z představy, že volitelné semináře by se svým charakterem měly co nejvíce blížit vysokoškolskému způsobu studia. Studenti by tudíž měly obsah semináře spoluvytvářet tak, že by se s vyučujícím dohodli, na která z uvedených odvětví se při výuce zaměří. Studentům nabídneme v rámci vyučovaných disciplín sadu cca třiceti témat, jejich konkrétní výběr, sladění k sobě a časová souslednost závisí na odborném zaměření vyučujícího a jeho dohodě se studenty. Seminář nebude realizován výhradně tradiční středoškolskou formou frontálního vyučování; vedle výkladu jsou rovnocennými metodami výuky: interpretace vědeckých textů a diskuse nad nimi, vlastní práce studentů zahrnující odborné eseje, seminární práce a referáty, práce s odbornou literaturou – prameny i literaturou sekundární při vytváření vlastních odborných textů a v neposlední řadě umění sebeprezentace.

Hodnocení: z výše naznačeného plyne, že důležitou součástí bude sebereflexe a sebehodnocení samými studenty, na ně pak naváže hodnocení učitelské, jež bude využívat jak klasické známkování, tak hodnocení ústní.

Seminář z dějepisu

Cílová skupina studentů: studenti septim a 3. ročníku gymnasií, doporučeno pro zájemce o budoucí studium na fakultách humanistického, skutečně vědeckého zaměření

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: získání erudice v historických vědách, vlastní práce, zaměření na nejnovější dějiny

Vzdělávací obsah: práce na vědeckém díle a jeho interpretaci, prohlubování znalostí z nejnovějších dějin

Metody a formy výuky: teoretická část (přednášky, konzultace, presentace obrazového materiálu), praktická část (práce na vědeckém díle a jeho presentace)

Hodnocení: bude provedeno na základě písemných textů a vědecké práce

Seminář z informatiky

Cílová skupina studentů: studenti třetích ročníků a septim, doporučeno pro profilovou maturitu z informatiky, pro přijímací zkoušky na VŠ z informatiky a pro budoucí studenty různých informatických oborů.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: příprava studentů k profilové maturitní zkoušce z ICT a přijímacím zkouškám na informatické obory VŠ

Vzdělávací obsah: algoritmizace úloh, datové typy, zápis řešení v programovacím jazyku, základy vybraného programovacího jazyka (nebo jazyků), běžné programovací techniky (matematické algoritmy, vyhledávání, třídění, ...)

Metody a formy výuky: výklad pojmů, řešení ukázkových úloh, samostatná práce studentů, vlastní zpracování programů na konkrétní téma

Hodnocení: průběžné prověřování znalostí a dovedností, zejména formou praktických cvičení a testů

Seminář z ICT

Cílová skupina studentů: studenti třetích ročníků a septim, doporučeno pro zájemce o maturitu z ITZ (informačně technologický základ - volitelný předmět společně části maturitní zkoušky), pro přijímací zkoušky na VŠ z informatiky a pro budoucí studenty různých informatických oborů.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: příprava studentů k maturitě z ITZ (volitelný předmět společně části maturitní zkoušky) a přijímacím zkouškám na informatické obory VŠ

Vzdělávací obsah: přizpůsoben požadavkům znalostí k maturitě z ITZ

Metody a formy výuky: výklad pojmů, společné řešení ukázkových úloh, samostatná práce studentů, vlastní zpracování programů na konkrétní téma

Hodnocení: průběžné prověřování znalostí a dovedností, zejména formou praktických cvičení a testů

Seminář z výtvarného umění a hudby

Cílová skupina studentů: studenti 3. ročníku a septimy, doporučeno pro zájemce o budoucí studium na vysokých školách humanitního zaměření (dějiny umění, výtvarné umění, žurnalistika, český jazyk, společenské vědy).

Týdenní hodinová dotace: 1 hodina hudba a 1 hodina výtvarné umění

Vzdělávací cíl předmětu: získání orientace ve výtvarném umění a hudbě, s důrazem na historické souvislosti a vzájemnou inspiraci obou druhů umění, interpretace, reflexe a vnímání hudby a výtvarného umění, propojení obrazu a hudby (multimédia, videoart,...)

Vzdělávací obsah:

Druhy umění, charakteristika, vývoj, souvislosti

Vnímání uměleckého díla (námet, obsah, forma, krása, výraz, síla),

Pravěk a starověk – hudba a výtvarné umění (síla magie, rituálů),

Chorál v katedrále (propojení středověké architektury a hudby, mystika, křesťanské motivy),

Tančící Venuše - významné motivy renesance (např. Poslední soud – Palestina a Michelangelo),

Svět velkých krás-barokní propojení (např. A.Vivaldi a barokní krajinomalba),

Čistá krása – klasicismus, hudba a výtvarné umění (linie čistoty a řádu od antiky ke klasicismu),

Vášeň vedoucí lid - romantické variace – hudba a malířství (proudy v umění 19. století),

Abstrakce a jazz - umění moderny počátku 20. století a jazz,

Postmoderní svět - současné výtvarné umění a hudba (videoart, videoklip, multimédia,...)

Metody a formy výuky: teoretická část (přednášky, prezentace audio a video nahrávek), praktická část (videoklip- propojení obrazu a hudby)

Hodnocení: bude provedeno na základě poznávacího audiovizuálního testu a zpracovaného videoklipu

Základy latiny

Cílová skupina studentů: studenti 3. ročníku čtyřletého studia a septim osmiletého studia, kteří si jako profilační předmět zvolili deskriptivní geometrii

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: získání základního gramatického přehledu latinského jazyka, seznámení s vývojem jazyka a výslovností, získání povědomí o nejčastěji užívaných slovech latinského původu, citátech a „živých“ rčeních

Vzdělávací obsah:

Vývoj a výslovnost latinského jazyka

Latinské mluvnické názvosloví

Podstatná jména – 1.-5. deklinace

Slovesa – 1.-4. konjugace – indikativ - prezens, imperfektum, futurum; imperativ; aktivum – pasivum

Přídavná jména – 1-2. dekl., 3. dekl.

Zájmena – osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací

Číslovky – základní, řadové

Příslovce

Latinské citáty, rčení, živá slova

Metody a formy výuky: teoretická část /výklad učiva/, praktická část /cvičení, úvahy nad citáty, referáty/

Hodnocení: bude provedeno na základě písemných testů, ústního zkoušení a úvahy o významu studia latiny v dnešní době a o přínosu antické civilizace pro evropskou kulturu

9.1.2. Volitelné předměty pro 4. ročník a oktávu

Nabídka pro 4. ročník a oktávu

(Volitelný předmět 3, Volitelný předmět 4, Volitelný předmět 5)

Předměty v nabídce pro 4. ročník mají dotaci 2 vyučovací hodiny týdně, studenti si vybírají tři předměty.

		poznámka k náplni
CJ	Seminář z literatury	úvod do literární historie
cizí jazyk	Seminář z AJ	
	Seminář z FJ	
	Seminář z NJ	
MA	Seminář a cvičení z matematiky	
	Cvičení z matematiky	
FY	Seminář a cvičení z fyziky	rozšiřující učivo, příprava k maturitě
	Cvičení z fyziky	opakování, příprava k přijímacím zkouškám na VŠ
CH	Seminář a cvičení z chemie	doplnění učiva z chemie obecné, organické a biochemie, příprava k

		maturitě
	Laboratorní cvičení z chemie	
BI	Seminář z ekologie a evoluční biologie	ekologie, evoluční biologie, příprava k maturitě
	Seminář z biologie člověka	prohloubení učiva z biologie člověka, příprava k maturitě
	Laboratorní cvičení z biologie	
ZE	Seminář ze zeměpisu	aktuální geopolitická situace, fyzický a regionální zeměpis
ZSV	Seminář ze společenských věd	prohloubení a rozšíření učiva
DE	Seminář z dějepisu	nejnovější dějiny
ICT	Seminář z informatiky	příprava k profilové maturitě z informatiky
	Seminář z ICT	příprava k maturitě z informatiky (volitelný předmět společné části maturitní zkoušky)
	Cvičení z informatiky	novinky v oblasti aplikačního SW, opakování
VV	Seminář z dějin výtvarného umění	přehled dějin výtvarného umění, interpretace
HV, VV, ZSV	Všeobecný kulturní přehled	filozofie, literatura, hudby, výtvarné umění

Seminář z literatury

Cílová skupina studentů: seminář je určen studentům oktáv a čtvrtého ročníku čtyřletého studia. Seminář je určen uchazečům o vysoké školy humanitního zaměření.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: zvýšení kompetencí k analýze a interpretaci literárního textu a audiovizuálního kódu

Vzdělávací obsah:

Text

Základy interpretace textu

Interpretace, nadinterpretace, desinterpretace

Intertextualita

Literární narace a její formy

Literární žánry, žánrová teorie

Život ve fikčním světě – fikční svět a realita

Kritické čtení

Čtení a interpretace poesie

Intermedialita - literatura x divadlo x film

Metody a formy výuky: výuka je složena ze vstupních teoretických přednášek, které následuje seminární forma výuky (čtení, analýza a hodnocení literárního textu, filmového narativu, jazyka médií)

Hodnocení: bude provedeno na základě kvality hlavní samostatné analytické práce a dílčích, týdenních úkolů

Seminář z AJ

Cílová skupina: studenti oktáv osmiletého studia a 4. ročníku čtyřletého studia, doporučeno maturantům /především profilová zkouška/, zájemcům o zdokonalení se v AJ evtl. zájemcům o přípravu na certifikát z AJ

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl: rozšíření jazykových kompetencí, uplatnění komunikativních strategií v praxi, získání dovednosti pohotově reagovat na mluvené slovo, zlepšení dovednosti rychlého čtení cizojazyčného textu a orientace v něm, reprodukce textu /čteného i poslechového/, prohloubení znalostí reálií anglicky mluvících zemí včetně literární oblasti, zlepšení dovednosti pracovat s různými typy slovníků

Vzdělávací obsah: tematické okruhy týkající se každodenního života, reálie, literatura, mezilidské vztahy, zdraví, hygiena, příroda, práce a povolání, ekonomika, hospodářství, země EU

Metody a formy výuky:poslech, čtení, samostatný písemný a ústní projev, frontální i skupinová práce, práce ve dvojicích, vyhledávání informací v médiích, přednesení referátu, prezentace na základě samostudia, řečnická cvičení

Hodnocení: na základě průběžných testů, ústní prezentace, úrovně mluvních cvičení /hodnotí se obsah, projev, lexikální kompetence, gramatická a fonologická kompetence/

Seminář z FJ

Cílová skupina studentů: studenti 3. a 4. ročníku a septim a oktáv, doporučeno budoucím studentům jazyků, ekonomických oborů zaměřených na mezinárodní vztahy, studentům politologie, diplomacie apod.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl: schopnost dorozumět se na úrovni B1-2 SERRJ, získání konverzační pohotovosti, orientace v oblasti civilizace frankofonních zemí

Vzdělávací obsah: rozšíření slovní zásoby k tematickým okruhům předepsaným v rámci SERRJ, vybrané kapitoly z literatury, vybrané kapitoly z dějin a kultury Francie, vybrané kapitoly z jazykovědy (morfologie, fonologie, syntax), prohloubení poznatků o frankofonních zemích, seznámení s mezinárodními organizacemi, průběžné prohlubování znalostí fr. gramatiky

Metody a formy výuky: řízená konverzace, "table ronde", práce s autentickými materiály, práce s nejnovějšími franc. metodami na výuku jazyka, prezentace z oblasti historie, geografie, umění apod., samostatné výstupy na zadané téma, tvorba drobných prezentací (historie města, památky, přírodní krásy ap.)

Hodnocení:průběžné, každé pololetí pak žák prezentuje rozsáhlejší práci na vybrané téma (prezentace, seminární práce, přednáška)

Seminář z NJ

Cílová skupina: studenti oktáv osmiletého studia a 4. ročníku čtyřletého studia, doporučeno maturantům (profilová zkouška), zájemcům o zdokonalení se v NJ a zájemcům o přípravu na certifikát z NJ

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl: rozšíření slovní zásoby, uplatnění komunikativních strategií v praxi, získání a rozvíjení dovednosti pohotově a adekvátně reagovat na mluvené slovo, audio a video nahrávky, získání a rozvíjení dovednosti přemýšlet v cizím jazyce s důrazem na vyjadřování vlastního názoru na běžná i složitější témata, hodnocení dané situacemi a nacházení vhodného řešení, zlepšení dovednosti rychlého čtení cizojazyčného textu a orientace v něm, prohloubení znalostí reálií o německy mluvících zemích včetně hudební, výtvarné a literární oblasti, zlepšení dovednosti pracovat s různými typy slovníků a základními gramatickými příručkami včetně řady DUDEN.

Vzdělávací obsah: Tematické okruhy týkající se osobního a společenského života, každodenního života i světa kolem nás.

Témata:Osobní charakteristika, rodina, domov a bydlení, každodenní život, vzdělávání, volný čas a zábava, mezilidské vztahy, cestování a doprava, zdraví a hygiena, stravování, nakupování, práce a povolání, služby, společnost, zeměpis a příroda, ekonomika a hospodářství, země EU, EU, současná němčina.

Metody a formy výuky: poslech, čtení, samostatný písemný projev, frontální rozhovor, skupinová práce, práce ve dvojicích (rozhovor), vyhledávání informací v médiích, přednesení referátu, prezentace na základě samostudia, zpracování krátké seminární práce, řečnická cvičení

Hodnocení: na základě průběžných i souhrnných písemných testů a průběžného ústního zkoušení, jímž se posuzuje kvalita ústního projevu (obsah, projev, lexikální kompetence, gramatická a fonologická kompetence).

Seminář a cvičení z matematiky

Cílová skupina studentů: studenti předposledního a posledního ročníku osmiletého i čtyřletého studia; doporučeno zejména pro maturanty z matematiky a zájemce o studium na vysokých školách technického, ekonomického a přírodovědného zaměření

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: prohloubení, procvičení a upevnění poznatků ze základních partií středoškolské matematiky; probrání rozšiřujícího učiva, které není součástí vyučovacího předmětu Matematika, ale je potřebné pro úspěšný přechod na VŠ výše uvedených zaměření; zavedení nových pojmů potřebných k pochopení základů vysokoškolské matematiky

Vzdělávací obsah:

- výrazy
- rovnice, nerovnice a jejich soustavy
- matice a determinanty
- komplexní čísla
- geometrie
- funkce
- diferenciální počet
- integrální počet

Metody a formy výuky: teoretická část (výklad, řízený rozhovor, ukázky různých postupů řešení úloh), praktická část (samostatné řešení úloh, práce s učebnicí a informačními zdroji)

Hodnocení: na základě zkoušení a písemných testů

Cvičení z matematiky

Cílová skupina studentů: studenti posledního ročníku osmiletého i čtyřletého studia; doporučeno zejména pro maturanty z matematiky a zájemce o studium na vysokých školách technického, ekonomického a přírodovědného zaměření

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: prohloubení, procvičení a upevnění poznatků ze základních partií středoškolské matematiky; příprava k maturitní zkoušce a přijímacím zkouškám na VŠ

Vzdělávací obsah:

- matematická logika
- množiny
- výrazy
- rovnice, nerovnice a jejich soustavy
- funkce
- goniometrie

planimetrie
stereometrie
analytická geometrie
posloupnosti
kombinatorika
komplexní čísla

obsah a rozsah učiva bude vždy upřesněn na základě aktuálních potřeb a poptávky studentů (požadavky k maturitní zkoušce, rozsah a obsah učiva požadovaného k úspěšnému přijetí na VŠ,...)

Metody a formy výuky: teoretická část (výklad, řízený rozhovor, ukázky různých postupů řešení úloh), praktická část (samostatné řešení úloh, práce s učebnicí a informačními zdroji)

Hodnocení: na základě zkoušení a písemných testů

Seminář a cvičení z fyziky

Cílová skupina studentů: Studenti oktáv osmiletého studia a čtvrtých ročníků čtyřletého studia. Seminář je určen zájemcům o studium na vysokých školách, na kterých budou potřebovat fyziku (technické obory, medicína, zemědělské fakulty apod.) a pro studenty, kteří se o fyziku zajímají. Absolvování semináře je důležité pro úspěšné složení maturitní zkoušky z fyziky. Tento seminář obsahově navazuje na Seminář z fyziky v předchozím ročníku.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu:

získat odpovídající abstraktní myšlení a uvažování ve fyzice
umět aplikovat odpovídající matematické a grafické prostředky
získané vědomosti a dovednosti využívat při řešení úloh a problémových situací
poskytnout studentům poznatky rozšiřující povinné učivo

Vzdělávací obsah:

program studia je zaměřen na ty oblasti fyziky, které se v základní povinné výuce probírají v důsledku redukce učiva omezeně nebo vůbec (např. kvantová fyzika, dualismus vlna–částice, zákony zachování ve fyzice, speciální teorie relativity)
příprava k maturitě z fyziky
obsah semináře lze přizpůsobit zaměření studentů

Metody a formy výuky:

řízená diskuze
klasická výuka
referáty a prezentace
vyhledávání informací a jejich využití při řešení fyzikálních úloh
praktická měření základních fyzikálních veličin

Hodnocení: Hodnocení bude provedeno na základě písemného testu s přihlédnutím k aktivitě studentů

Cvičení z fyziky

Cílová skupina studentů: Studenti oktáv osmiletého studia a čtvrtých ročníků čtyřletého studia. Cvičení je určeno zájemcům o studium na vysokých školách, na kterých budou potřebovat fyziku (technické obory, medicína, zemědělské fakulty apod.) a pro studenty, kteří se o fyziku zajímají. Absolvování semináře z fyziky nebo cvičení z fyziky je důležité pro úspěšné složení maturitní zkoušky z fyziky.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu:

- získat odpovídající abstraktní myšlení a uvažování ve fyzice
- umět aplikovat odpovídající matematické a grafické prostředky
- získané vědomosti a dovednosti využívat při řešení úloh a problémových situací
- poskytnout studentům poznatky rozšiřující povinné učivo
- systemizace, procvičování a prohloubení vědomostí a dovedností potřebných k úspěšnému vykonání maturitní zkoušky a k přípravě na vysokoškolské studium

Vzdělávací obsah:

- seznámení s testy přijímacích zkoušek na různé typy vysokých škol
- příprava k maturitě z fyziky
- práce s grafy
- řešení praktických fyzikálních úloh
- obsah semináře lze přizpůsobit zaměření studentů

Metody a formy výuky:

- řízená diskuze
- klasická výuka
- referáty a prezentace
- vyhledávání informací a jejich využití při řešení fyzikálních úloh
- praktická měření základních fyzikálních veličin
- seznamování se základními měřicími metodami a přístroji

Hodnocení: Hodnocení bude provedeno na základě písemného testu s přihlédnutím k aktivitě studentů.

Seminář a cvičení z chemie

Cílová skupina studentů: studenti 4. ročníků a oktáv, doporučeno pro maturanty z chemie a pro studenty konající přijímací zkoušky z chemie.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: příprava studentů k maturitní zkoušce a k přijímacím zkouškám na VŠ (VŠCHT, lékařské fakulty, farmacie, přírodovědecké fakulty, zemědělské VŠ, učitelství CH, Bi, ...).

Vzdělávací obsah:

- organické chemie a biochemie (mechanismy organických reakcí, metabolismy).
- heterocyklické sloučeniny, izoprenoidy, nukleové kyseliny, syntetické a přírodní makromolekulární látky, biochemické děje a jejich zákonitosti

Metody a formy práce: přednáška, řízený rozhovor, samostatná práce studentů

Hodnocení: písemné testy

Laboratorní cvičení z chemie

Cílová skupina studentů: studenti 4. ročníků a oktáv, doporučeno pro maturanty z chemie a biologie

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: praktická příprava studentů ke studiu na VŠ přírodovědného zaměření

Vzdělávací obsah: laboratorní technika, preparativní úlohy z anorganické a organické chemie, chemická analýza

Metody a formy práce: samostatná práce studentů v chemické laboratoři

Hodnocení: na základě odevzdaných protokolů

Seminář z ekologie a evoluční biologie

Cílová skupina studentů: studenti 4. ročníku a oktávy, doporučeno pro maturanty z biologie a zájemce o studium biologie a ekologie na přírodovědeckých fakultách, na VŠ zemědělských, veterinární medicíny a učitelství biologie

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: rozšíření učiva biologie o poznatky z ekologie a vývojové biologie, příprava studentů k maturitní zkoušce z biologie a k přijímacím zkouškám na VŠ

Vzdělávací obsah: teorie vzniku a vývoje života na Zemi, stručný fylogenetický přehled rostlin a živočichů, evoluce člověka, základy ekologie, základy ochrany a tvorby životního prostředí, ochrana přírody, opakování k maturitě

Metody a formy výuky: výklad, referáty a prezentace studentů, video, výukové programy, exkurze

Hodnocení: na základě průběžných testů s přihlédnutím k případným referátům, prezentacím a seminárním pracím

Seminář z biologie člověka

Cílová skupina studentů: studenti 4. ročníku a oktávy, doporučeno pro maturanty z biologie a pro studenty konající přijímací zkoušky na medicínu, fakulty tělesné výchovy a sportu, farmacie a jiné zdravotnické obory

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: příprava studentů k maturitní zkoušce z biologie a přijímacím zkouškám na VŠ, rozšíření znalostí ze základních hodin biologie člověka

Vzdělávací obsah: prohloubení učiva z biologie člověka, doplnění latinské terminologie, fylogeneze člověka, opakování k maturitě

Metody a formy výuky: výklad, praktická cvičení z biologie člověka, referáty a prezentace žáků, exkurze

Hodnocení: na základě průběžných testů s přihlédnutím k případným referátům, prezentacím a seminárním pracím

Laboratorní cvičení z biologie

Cílová skupina studentů: studenti 4. ročníku a oktávy, doporučeno pro studenty konající přijímací zkoušky z biologie na VŠ

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: příprava studentů k maturitě a přijímacím zkouškám na VŠ

Vzdělávací obsah: rozšiřující laboratorní práce z botaniky, zoologie a biologie člověka

Metody a formy výuky: práce s laboratorní technikou, referáty žáků, laboratorní protokoly

Hodnocení: žáci budou hodnoceni na základě prezentace výsledků své práce formou laboratorních protokolů

Seminář ze zeměpisu

Cílová skupina studentů: studenti 4. ročníků a oktáv, doporučeno pro budoucí maturanty ze zeměpisu a studenty s hlubším zájmem o geografii, studenty konající přijímací zkoušky formou testů studijních předpokladů (TSP), studenty, konající přijímací zkoušku, jejíž součástí jsou obecné studijní předpoklady (OSP)

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: doplnění a rozšíření učiva potřebného k úspěšnému vykonání maturitní zkoušky a k přípravě na VŠ

Vzdělávací obsah: aktuální geopolitická situace, fyzický a regionální zeměpis, opakování učiva podle maturitních témat

Metody a formy, výstupy a hodnocení: výklad nových pojmů, praktická část – prezentace v MS PowerPoint (v počítačové učebně), samostatná práce studentů při zpracování zadaného projektu, písemné a ústní ověřování znalostí

Seminář ze společenských věd

Cílová skupina studentů: studenti oktáv víceletých a čtvrtého ročníku čtyřletých gymnázií

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: seminář vede žáky k získání zásadních občanských dovedností a hodnot a k poznání sebe sama. Studenti mají také získat základní orientaci ve společenskovědních disciplínách tak, aby jim tato orientace umožnila další odbornou specializaci

Vzdělávací obsah: Učitelé společně se žáky procházejí všemi klíčovými oblastmi společenských věd: seznamují je se základními společenskovědními pojmy. Jelikož jde o rozsáhlou oblast vědy, konkrétní podoba semináře do značné míry vychází z dohody vyučujícího se studenty, viz metody a formy výuky.

Metody a formy výuky: Vycházíme z představy, že volitelné semináře by se svým charakterem měly co nejvíce blížit vysokoškolskému způsobu studia. Studenti by tudíž měly obsah semináře spoluvytvářet tak, že by se s vyučujícím dohodli, na která z uvedených odvětví se při výuce zaměří. Studentům nabídneme v rámci vyučovaných disciplín sadu cca třiceti témat, jejich konkrétní výběr, sladění k sobě a časová souslednost závisí na odborném zaměření vyučujícího a jeho dohodě se studenty. Seminář nebude realizován výhradně tradiční středoškolskou formou frontálního vyučování; vedle výkladu jsou rovnocennými metodami výuky: interpretace vědeckých textů a diskuse nad nimi, vlastní práce studentů zahrnující odborné eseje, seminární práce a referáty, práce s odbornou literaturou – prameny i literaturou sekundární při vytváření vlastních odborných textů a v neposlední řadě umění sebe prezentace.

Hodnocení: z výše naznačeného plyne, že důležitou součástí bude sebereflexe a sebehodnocení samými studenty, na ně pak naváže hodnocení učitelské, jež bude využívat jak klasické známkování, tak hodnocení ústní.

Seminář z dějepisu

Cílová skupina studentů: studenti oktáv a 4. ročníku gymnasií, doručeno pro zájemce o budoucí studium na fakultách humanistického, skutečně vědeckého zaměření

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: získání erudice v historických vědách, vlastní práce, zaměření na nejnovější dějiny

Vzdělávací obsah: práce na vědeckém díle a jeho interpretaci, prohlubování znalostí z nejnovějších dějin

Metody a formy výuky: teoretická část (přednášky, konzultace, presentace obrazového materiálu), praktická část (práce na vědeckém díle a jeho presentace)

Hodnocení: bude provedeno na základě písemných textů a vědecké práce

Seminář z informatiky

Cílová skupina studentů: studenti čtvrtých ročníků a oktáv, doporučeno pro profilovou maturitu z informatiky, pro přijímací zkoušky na VŠ z informatiky a pro budoucí studenty různých inženýrských oborů.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: příprava studentů k profilové maturitní zkoušce z ICT a přijímacím zkouškám na inženýrské obory VŠ

Vzdělávací obsah: algoritmizace složitějších úloh, numerické metody, opakování a rozšíření kapitol z informatiky z předchozích let (kancelářské programy, grafika, operační systémy, sítě, databáze, počítačová bezpečnost, ...)

Metody a formy výuky: výklad pojmů, řešení ukázkových úloh, samostatná práce studentů, vlastní zpracování programů na konkrétní téma

Hodnocení: průběžné prověřování znalostí a dovedností, zejména formou praktických cvičení a testů

Seminář z ICT

Cílová skupina studentů: studenti čtvrtých ročníků a oktáv, doporučeno pro zájemce o maturitu z ITZ (informačně technologický základ - volitelný předmět společné části maturitní zkoušky), pro přijímací zkoušky na VŠ z informatiky a pro budoucí studenty různých inženýrských oborů.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: příprava studentů k maturitě z ITZ (volitelný předmět společné části maturitní zkoušky) a přijímacím zkouškám na inženýrské obory VŠ

Vzdělávací obsah: přizpůsoben požadavkům znalostí k maturitě z ITZ

Metody a formy výuky: výklad pojmů, společné řešení ukázkových úloh, samostatná práce studentů, vlastní zpracování programů na konkrétní téma

Hodnocení: průběžné prověřování znalostí a dovedností, zejména formou praktických cvičení a testů

Cvičení z informatiky

Cílová skupina studentů: studenti čtvrtých ročníků a oktáv, kteří mají zájem si zopakovat, procvičit a rozšířit znalosti z informatiky z předchozích ročníků, není určeno pro přípravu k maturitě a pro budoucí studenty různých inženýrských oborů.

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: procvičení, rozšíření a zdokonalení uživatelské práce s počítačem, seznámení s novou technikou a programy

Vzdělávací obsah: kancelářské programy, grafika, operační systémy, sítě, databáze, počítačová bezpečnost

Metody a formy výuky: výklad pojmů, řešení ukázkových úloh, samostatná práce studentů, vlastní zpracování programů na konkrétní téma

Hodnocení: průběžné prověřování znalostí a dovedností, zejména formou praktických cvičení a testů

Seminář z dějin výtvarného umění

Cílová skupina studentů: studenti 4. ročníku, doporučeno pro zájemce o budoucí studium na vysokých školách humanitního zaměření (výtvarně zaměřené školy, dějiny umění, společenské vědy).

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: přehled dějin výtvarného umění, interpretace uměleckých děl, orientace v oborech a technikách výtvarného umění, určování a zařazení ukázek z dějin výtvarného umění

Vzdělávací obsah:

Teorie výtvarného umění - obory a druhy výtvarného umění, stavba obrazu, galerie a muzea, periodika, estetika- přehledně

Kořeny realismu od pravěku po hyperrealismus a postmodernu

Vznik ideálu, kánonu –klasická linie dějinami umění od antiky

Křesťanské umění - geneze, periodizace, přesahy do moderny, postmoderny

Ikonografie - převažující mytologické náměty v dějinách umění

Umění středověku – se zaměřením na gotiku

Renesance- interpretace památek
Baroko- interpretace památek
Umění 19- století - interpretace památek
Moderna
Postmoderna
Vývoj latinky

Metody a formy výuky: teoretická část (přednášky, prezentace v Powerpointu a video nahrávky, konzultace), praktická část (rozbor obrazu, interpretace a reflexe na základě vybraného díla z dějin výtvarného umění)

Hodnocení: bude provedeno na základě vlastního textu (praktické práce) a aktivní účasti na seminářích

Všeobecný kulturní přehled

Cílová skupina studentů: studenti 4. ročníku, doporučeno pro zájemce o budoucí studium na vysokých školách humanitního zaměření (dějiny umění, výtvarné umění, žurnalistika, český jazyk, společenské vědy).

Týdenní hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny

Vzdělávací cíl předmětu: získání všeobecné kulturní gramotnosti, orientace v kulturní historii i současnosti, schopnost spojovat informace z jednotlivých humanitních oborů, zvládnutí testu všeobecného kulturního přehledu při přijímacím řízení na VŠ

Vzdělávací obsah:

Významné české i světové kulturní instituce, jejich zaměření, vliv, Ikonografie, mytologie a jejich proměny v dějinách kultury

Pravěk a starověk – výtvarné umění, hudba, filozofie, literatura

Středověká kultura – výtvarné umění, hudba, filozofie, literatura

Renesance, její kořeny a vliv na vývoj kultury – přehled umění

Baroko- výtvarné umění, hudba, filozofie, literatura

Klasicismus - výtvarné umění, hudba, filozofie, literatura

Umění a kultura 19. století

Moderna a postmoderna - výtvarné umění, hudba, filozofie, literatura

Výrazné tendence v současné kultuře, významné události

Test z probraného učiva

Metody a formy výuky: teoretická část (přednášky, prezentace audio a video nahrávek, konzultace), praktická část (aktuality z kulturního dění, procvičovací a opakovací testy).

Hodnocení: bude provedeno na základě písemného testu

9.2. Nepovinně volitelné předměty

Dějiny umění

Cílovou skupinou studentů jsou všichni zájemci, tedy děvčata a chlapci od primy po oktávu a čtvrtý ročník. Nepovinně volitelný předmět je určen primárně k rozšíření vědomostí z oblasti výtvarné kultury, k přípravě na maturitní zkoušku z výtvarné výchovy a také zájemcům o studium na vysokých školách humanitního zaměření.

Týdenní hodinová dotace: 1 vyučovací hodina

Vzdělávací cíl předmětu: Zvýšení kompetencí k analýze a interpretaci výtvarného díla, rozvoj komunikativních kompetencí při osvojování si odborného jazyka při interakci s vizuálně obrazným vyjádřením.

Vzdělávací obsah: tematické okruhy z dějin výtvarné kultury

Metody a formy výuky: výuka je složena z teoretických přednášek kombinovaných s diskusí a společnou analýzou a hodnocení výtvarného díla

Hodnocení: bude provedeno na základě vyhodnocení testu a průběžných kolokvií

Ruský jazyk

Cílová skupina studentů: nepovinný předmět je určen úplným začátečníkům ze studentů vyššího gymnázia. Předmět je doporučen zejména uchazečům o studium na vysokých školách humanitního či ekonomického zaměření.

Týdenní hodinová dotace: 1 vyučovací hodina

Vzdělávací cíl předmětu: po čtyřletém studiu mít jazykové dovednosti v ruštině na úrovni A2 (SERR) nebo se této úrovni přiblížit.

Vzdělávací obsah:

- osvojení základů praktických dovedností - samostatného ústního projevu, ústní interakce, písemného projevu, poslechu - tak, aby byli studenti schopni porozumět se a reagovat tímto jazykem v jednoduchých životních situacích (témata: osobní charakteristika, domov a bydlení, volný čas a zábava, cestování, stravování ...)

- zprostředkování reálií ruský hovořících zemí (v přiměřené míře dané týdenní hodinovou dotací)

Ruský jazyk se vyučuje ve skupinách čítajících 10 - 25 žáků. Hodiny probíhají ve třídě určené pro výuku cizích jazyků nebo jiné specializované učebně.

Základním studijním materiálem je soubor učebnic a pracovních sešitů Радуга по-новому 1 - 3.

Nepovinný vyučovací předmět Ruský jazyk pro začátečníky vychází přiměřeně ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl adaptací obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP G.

Metody a formy výuky: frontální rozhovor, samostatný ústní a písemný projev, poslech, čtení s porozuměním, skupinové práce (scénky, dialogy).

Hodnocení: na základě průběžného zkoušení (zejména písemných testů a mluvních cvičení), při němž se hodnotí obsah, projev, lexikální, gramatické i fonologické kompetence.

Soudobé dějiny

Nepovinně volitelný předmět Soudobé dějiny se snaží suplovat omezený časový prostor, který se v předmětu dějepis nabízí historii po roce 1945. Předmět je určen především pro zájemce z vyššího gymnázia, neboť vyžaduje minimální znalosti z předchozích historických událostí. Zejména je vhodný k přípravě na maturitní zkoušku či k rozšíření obzorů pro studium vysokých škol humanitního zaměření.

Týdenní hodinová dotace: 1 vyučovací hodina

Vzdělávací cíl předmětu: Zvýšení kompetencí k analýze a interpretaci současných událostí, rozvoj komunikativních kompetencí při osvojování si odborného jazyka při interakci s vizuálním vyjádřením.

Vzdělávací obsah: tematické okruhy z dějin druhé poloviny dvacátého století

Metody a formy výuky: výuka je složena z teoretických přednášek kombinovaných s diskusí a společnou analýzou a hodnocení výtvarného díla

Hodnocení: bude provedeno na základě vyhodnocení testu a průběžných kolokvií

10. Učební osnovy

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu: vyučovací předmět Český jazyk a literatura má studenty vést k umění kultivované komunikace v mateřském jazyce v nejširším slova smyslu. Tato komunikace zahrnuje tvorbu písemných textů, umění mluveného slova a v neposlední řadě též dovednosti naslouchání, porozumění a interpretace.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura v RVP pro gymnázia. Je realizován jako povinný předmět ve čtyřletém oboru gymnázia (1.ročník, 2.ročník, 3.ročník, 4.ročník) a zároveň na vyšším stupni osmiletého oboru gymnázia (kvinta, sexta, septima, oktáva). V předmětu je zařazeno toto průřezová téma: Mediální výchova (všechny tematické okruhy průřezového tématu)

Časové vymezení předmětu:

Český jazyk a literatura je předmět, který je vyučován ve všech ročnících gymnázia.

Komplexní obsah vyučovacího předmětu je na nižším gymnáziu rozdělen do tří složek s následující časovou dotací:

- první, kvinta: 4 hodiny
- druhý, sexta: 4 hodiny
- třetí, septima: 4 hodiny
- čtvrtý, oktáva: 4 hodiny

Celkově tedy mají žáci čtyři hodiny Českého jazyka a literatury týdně.

Organizační vymezení předmětu:

V rámci předmětu se pracuje se všemi dostupnými formami výuky od frontálního výkladu, přes skupinovou a týmovou práci až k samostatnému řešení problémů. Do výuky jsou ve větší míře zařazovány formy kooperativní výuky, zvětšuje se podíl samostatné práce s informacemi. Na předmět navazují volitelné semináře z literatury i gramatiky (pro 3. a 4. ročník). Předmět je realizován v kmenových třídách, případně v multimediálních učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků NG směřují učitelé prostřednictvím realizace následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení

učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování pracovní činnosti a svého učení, zadává z literatury i jazyka úlohy, při jejichž řešení žáci vyhledávají, třídí a hodnotí informace čerpané z odborné literatury i beletrie, z filmů, televize, z denního tisku, internetu.
- učí žáky kritickému přístupu ke zdrojům informací, zadává úkoly, při jejichž řešení musí žáci srovnávat informace získané z různých zdrojů, tvořivě je zpracovávat (např. formou výtahů, referátů, výpisků apod.) a využívat je při svém studiu a v praxi.
- motivuje žáky k prezentaci svých prací, referátů a koreferátů, ve kterých žáci propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí.
- učí žáky přijímat kritiku ze strany druhých, např. formou diskuse, čerpat z vlastních úspěchů i chyb poučení pro další práci.

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede studenty prostřednictvím rétorických výstupů k prezentaci vlastních názorů, k věcné argumentaci, učí je směřovat k podstatě problému, přesnosti, jednoznačnosti
- studenty učí skrze četbu a následnou reflexi učí samostatně interpretovat literární dílo, učí se vystihnout hlavní myšlenky textu, umí zaujmout vlastní stanovisko na základě dosažených znalostí a zkušeností.
- prostřednictvím psaných komunikátů u studentů rozvíjí schopnost kultivovaného projevu v písemné komunikaci tradiční i elektronickou cestou
- prostřednictvím analýzy masmediálních komunikátů seznamuje studenty se zákonitostmi masové komunikace (rozhlas, televize, noviny, časopisy, reklama, internet); učí je kritickému zhodnocení úrovně a obsahu těchto komunikátů

Kompetence občanská

učitel:

- vytváří podmínky pro skupinovou práci žáků – např. zadání úkolů při návštěvě knihovny, výstavy, kulturní památky
- výstupy ze zadaných problémových úkolů rozebírá se žáky formou diskuse → učí žáky respektovat názor druhých a obhájit názor vlastní
- cvičí modelové situace a umění říkat i nepříjemné skutečnosti
- vede žáky k úctě ke kulturnímu dědictví prostřednictvím motivované exkurze, seznamování s regionálními spisovateli
- prostřednictvím analýzy literárních děl vede žáky k úctě ke svobodě a právům jedince vést

Kompetence sociální a personální

učitel:

- nabízí žákům příležitosti účastnit se diskusí s ostatními spolužáky
- připravuje projekty a úkoly, které iniciují u žáků potřebu sociální konformity se skupinou
- se zaměřuje na úkoly, které přispívají k optimalizaci rozvoje žáků

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- vede žáky k vyhledávání, pojmenovávání a opravování stylistických a jazykových nedostatků v zadaných textech a k využívání těchto poznatků při vlastní tvorbě žákovských prací
- nabízí žákům zajímavé texty k interpretaci a společně s žáky vytváří algoritmus k jejich rozboru po stránce tématické, kompoziční a jazykové
- umožňuje žákům vyjadřovat vlastní názory na literární díla a motivuje je k obhajování jejich stanoviska pádnými argumenty

Kompetence k podnikavosti

učitel:

- prací s odbornou literaturou vede studenty k orientaci v nejrůznějších oborech lidské činnosti
- vede žáky k rychlému vyhledávání relevantních informací, jež jsou uplatnitelné ve světě práce a podnikání
- rozvíjí u žáků pracovní návyky např. zadáváním domácích úkolů a referátů

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ÚVOD DO STUDIA JAZYKA A SLOHU	○ Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich používá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací ○ Při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence ○ Má přehled o slovanských jazycích, na základě textu a znalostí ze slavistiky dokáže rozlišit vybrané slovanské jazyky	○ Obecné poučení o jazyku a řeči – jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk, národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovanské jazyky, jazyková kultura, základní vývojové tendence českého jazyka	ve spojitosti s učivem dějepisu
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	○ V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování) ○ Zná základní termíny z fonetiky a fonologie	○ Zásady spisovné výslovnosti slov domácích i přejatých, zvukové prostředky souvislé řeči, systém českých souhlásek a samohlásek, spodoba hlásek, slovní přízvuk	rétorika, kultura projevu
PÍSEMNÁ STRÁNKA JAZYKA	○ V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možností grafického členění textu	○ Základní principy českého pravopisu, psaní i, í/y, ý, souhláskové skupiny, předpony s(e)-/z(e)-, psaní ě, zkratky a značky, slova přejatá	interdisciplinární
KAPITOLY Z DĚJIN SVĚTOVÉ A ČESKÉ LITERATURY			
POČÁTKY PÍSEMNICTVÍ	○ srovnává jednotlivá vybraná díla odlišných kultur	○ Vybraná díla mimoevropských civilizací ○ Bible	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
ANTICKÁ LITERATURA	○ konfrontací znalostí historického a literárního vývoje dokládá sepětí literatury, kultury a historie ○ objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí	○ Homér ○ Řecké drama ○ Římská literatura	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.

STŘEDOVĚKÁ LITERATURA	○ odhalí souvislosti mezi vývojem literatury evropské a literatury české ○ vysvětluje okolnosti vzniku a existence jinojazyčných literárních projevů na našem území, vyjmenuje nejdůležitější z nich a zdůvodní svůj výběr	○ Evropská hrdinská a rytířská epika ○ Dvorská lyrika ○ Staroslověnské písemnictví ○ Latinské písemnictví ○ Počátky literatury v českých zemích	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
HUSITSKÁ LITERATURA	○ odhalí souvislosti mezi vývojem literatury evropské a literatury české ○ vysvětlí specifickou vývoje české literatury daného období	○ Husovi předchůdci ○ Hus ○ Dílo Petra Chelčického	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
RENEŠANČNÍ LITERATURA EVROPSKÁ HUMANISMUS A BAROKO V ČESKÉ LITERATUŘE	○ rozliší umělecký text od neuměleckého, naleznou jevy, které činí text uměleckým ○ objasní důvody dělení literatury na oficiální a exulantskou ○ odvodí vlivy lidové tvorby na literaturu	○ Italská renesance ○ Francouzská renesance ○ Anglická renesance ○ Španělská renesance ○ Latinsky a česky píšící humanisté ○ Dílo Komenského ○ Oficiální a exulantská tvorba ○ Lidová a pololidová tvorba	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
SLOVESNÉ UMĚNÍ	○ určuje základní kompoziční principy, rozlišuje literární druhy a žánry, demonstruje je na konkrétních příkladech z české a světové literatury ○ v textu identifikuje nejpoužívanější tropy a figury ○ rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře ○ při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	○ Základy literární vědy – literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika ○ Literatura a její funkce ○ Literární druhy a žánry ○ Próza a poezie ○ Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy, figury, rytmus, rým, zvukové prostředky poezie, monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč, typy kompozice, motiv, téma	

Zmíněná témata se realizují v rozsahu cca dvou třetin hodinové dotace předmětu (cca 90 hodin).

ANALÝZA PŘEČTENÝCH TEXTŮ	○ aplikuje osvojené znalosti stran literární historie a teorie při rozboru konkrétních uměleckých ○ prohlubuje své čtenářské kompetence	○ Každý student v průběhu školního roku přečte 6 textů v přesně určeném pořadí a v předem daných termínech pak budou seminární formou	

	○ plní samostatně konkrétní úkoly a zpracovává je formou výkladu, prezentace, případně formou esejistickou	analyzovány. Na celistvou analýzu jedné knihy je počítáno šest vyučovacích hodin. ○ Volba textů je zcela v kompetenci předmětové komise ČJ a příslušného pedagoga. Ten je povinen je zveřejnit nejpozději na počátku školního roku včetně podrobného termínového rozpisu.	
STYLISTIKA	○ Orientuje se v jednotlivých funkčních stylech, má přehled o slohových postupech ○ Rozlišuje objektivní a subjektivní slohotvorné činitele ○ V mluveném i psaném projevu vhodně využívá výrazové prostředky češtiny ○ Ovládá vyprávěcí a popisný postup	○ Funkční styly a jejich realizace v textech ○ Slohová charakteristika výrazových prostředků ○ Text a styl, slohotvorní činitele objektivní a subjektivní ○ Vyprávění a popis – každý student napíše v rámci hodin ČJ, případně jako domácí práci, minimálně 6 textů, na nichž prokáže, že je si schopen osvojit základy vyprávěcího a popisného postupu. Vyučující budou při hodnocení i motivaci studentů postupovat v souladu s metodikou vydanou CERMATEM – cílem je připravit studenty k nižší i vyšší úrovni státní maturity.	ve spojitosti se základy společenských věd

Realizováno v rozsahu cca jedné třetiny hodinové dotace předmětu (cca 60 hodin).

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Kapitoly z dějin světové a české literatury II			
KLASICISMUS A OSVÍCENSTVÍ PREROMANTISMUS	○ doloží znaky konkrétního dramatického žánru na vybraném díle	○ Klasicistní tragédie, komedie, satira ○ Encyklopedisté ○ Preromantismus ve Francii a Anglii ○ Německé hnutí Sturm und Drang	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
LITERATURA NÁRODNÍHO	○ vysvětlí specifičnost vývoje české literatury daného období a vyloží její postavení v kontextu	○ Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury – vývoj kontextu české a světové	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin

OBROZENÍ	literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	literatury, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností, vývoj literárních druhů a žánrů ○ Poezie a drama českého národního obrození ○ Dílo Tyla ○ Ohlasová poezie ○ Sběratelská činnost	výtvarného umění a hudby.
ČESKÁ LITERATURA 30. – 50. LET 19. ST.	○ vysvětlí specifičnost vývoje české literatury ○ vyloží souvislost mezi literaturou a obecným a kulturním vývojem společnosti ○ postihne smysl textu a vysvětlí účel vzniku	○ III. fáze národního obrození ○ K. H. Mácha, K. J. Erben, K. Havlíček Borovský, B. Němcová – jejich tvorba a význam	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
REALISMUS A NATURALISMUS VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE	○ vystihne podstatné rysy literárního realismu ○ samostatně interpretuje dramatické příp. filmové zpracování literárních děl	○ Znaky literárního realismu ○ Literární žánry ○ Představitelé národních literatur – Anglie, Francie, severské země, Polsko, Rusko	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
ČESKÁ LITERATURA 50. – 70. LET 19. ST.	○ popíše znaky literární tvorby konkrétních autorů ○ Identifikuje využití jednoho textu v jiném, objasní jeho funkci a účinek na čtenáře ○ postihne smysl textu, vysvětlí možné interpretace, porovná je, vysvětlí možné dezinterpretace ○ vysvětlí postavení české literatury v kontextu literatury světové (inspirace?)	○ Generace májovců – jejich tvorba a význam ○ Generace ruchovců a lumírovců – jejich tvorba a význam	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
REALISMUS A NATURALISMUS V ČESKÉ LITERATUŘE	○ uvede významné představitele literárního realismu, popíše podstatné rysy jejich tvorby ○ samostatně interpretuje konkrétní literární texty, vyloží zpracovávaná témata ○ popíše specifické jazykové prostředky	○ Představitelé kritického realismu ○ Naturalismus ○ Literatura s historickou tematikou ○ Literatura z venkovského prostředí ○ Realistické drama	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
LEXIKOLOGIE A TVOŘENÍ SLOV	○ v mluveném i psaném projevu uplatňuje znalosti slovtvorných principů češtiny ○ v mluveném i psaném projevu volí vhodné výrazové prostředky ○ vysvětlí a odůvodní význam slov v příslušném kontextu ○ posoudí vhodnost užití konkrétních výrazů v psaném i mluveném projevu ○ popíše proces obohacování slovní zásoby	○ Význam pojmenování. Druhy pojmenování podle stylistické platnosti ○ Druhy pojmenování podle významu ○ Přenášení pojmenování ○ Slovní zásoba, sémantika a tvoření slov ○ Jednotky slovní zásoby ○ Významové vztahy mezi slovy ○ rozšiřování slovní zásoby ○ Způsoby tvoření slov	využití ve všech předmětech, zejména ve výuce cizích jazyků

	○ samostatně a účelně pracuje se slovníky	○ Slovníky ○ Slohotvorná a morfémová stavba slov ○ Slohotvorný a morfematický rozbor ○ Slohová charakteristika výrazových prostředků	
GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA	○ dodržuje a uplatňuje zásady pravopisu ○ při řešení složitějších pravopisných problémů účelně využívá jazykové příručky	○ Psaní velkých písmen ○ Interpunkční znaménka ○ Hranice slov v písmu	interdisciplinární
MORFOLOGIE	○ v mluveném i psaném projevu uplatňuje znalosti tvarosloví	○ Slovní druhy – slova ohebná a neohebná ○ Mluvnické kategorie jmen ○ Mluvnické kategorie sloves	

Zmíněná témata se realizují v rozsahu cca dvou třetin hodinové dotace předmětu (cca 90 hodin).

ANALÝZA PŘEČTENÝCH TEXTŮ	○ aplikuje osvojené znalosti stran literární historie a teorie při rozboru konkrétních uměleckých ○ prohlubuje své čtenářské kompetence ○ plní samostatně konkrétní úkoly a zpracovává je formou výkladu, prezentace, případně formou esejistickou	○ Každý student v průběhu školního roku přečte 6 textů v přesně určeném pořadí a v předem daných termínech pak budou seminární formou analyzovány. Na celistvou analýzu jedné knihy je počítáno šest vyučovacích hodin. ○ Volba textů je zcela v kompetenci předmětové komise ČJ a příslušného pedagoga. Ten je povinen je zveřejnit nejpozději na počátku školního roku včetně podrobného termínového rozpisu.	
STYLISTIKA	○ v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny ○ volí adekvátní komunikační strategii ○ rozezná manipulativní komunikaci	○ Publicistický styl – kompozice a jazykové prostředky ○ Útvary publicistického stylu ○ Funkční styly a jejich realizace v textech ○ Každý student napíše v rámci hodin ČJ, případně jako domácí práci, minimálně 6 textů rekrutujících se z různých útvarů publicistického stylu, na nichž prokáže své stylistické schopnosti a dovednosti. Vyučující budou při hodnocení i motivaci studentů postupovat v souladu s metodikou vydanou CERMATEM – cílem je připravit studenty k nižší i vyšší úrovni státní maturity.	

Realizováno v rozsahu cca jedné třetiny hodinové dotace předmětu (cca 60 hodin).

Ročník: třetí, septima			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Kapitoly z dějin české a světové literatury III			
LITERÁRNÍ MODERNA VE SVĚTĚ	○ vyloží podstatné rysy nových literárních směrů ○ uvede významné představitele a vysvětlí jejich přínos ○ objasní rozdíly mezi fikcí a realitou v díle	○ Nové literární směry – parnasismus, impresionismus, symbolismus, dekadence, civilismus, vitalismus ○ Prokletí básníci ○ Drama konce 19. století	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
ČESKÁ LITERATURA 90. LET 19. ST.	○ uvede významné představitele České moderny, porovná jejich tvorbu s díly světové literatury, vysvětlí jejich přínos ○ na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka	○ Manifest České moderny ○ Impresionismus, symbolismus, dekadence v české poezii – představitel	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
ČESKÁ LITERATURA NA PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ	○ získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl ○ vystihuje základní rysy literatury přelomu století ○ získaných prohloubených znalostí využívá k vystižení specifického vývoje české literatury	○ funkce periodizace literatury ○ vývoj kontextu české a světové literatury ○ tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností ○ literární směry a hnutí ○ vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu ○ generace tzv. anarchistických buřičů	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
SVĚTOVÁ POEZIE V PŘEDVÁLEČNÉM, VÁLEČNÉM A MEZIVÁLEČNÉM OBDOBÍ	○ rozlišuje významné umělecké směry a uvádí jejich hlavní představitele	○ moderní básnické směry (futurismus, dadaismus, expresionismus, surrealismus, vitalismus)	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
ČESKÁ POEZIE OD KONCE 1. SVĚTOVÉ VÁLKY DO KONCE 2. SVĚTOVÉ VÁLKY	○ vysvětlí vzájemné ovlivnění světové a české poezie a závěry vhodně aplikuje při analýze uměleckého textu	○ proletářská poezie, poetismus, surrealismus, spirituální a katolický proud, generace za okupace	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.

SVĚTOVÁ PRÓZA A DRAMA V PŘEDVÁLEČNÉM, VÁLEČNÉM A MEZIVÁLEČNÉM OBDOBÍ	○ samostatně interpretuje filmové nebo televizní zpracování literárního díla, vhodnou argumentací zdůvodní svůj názor ○ tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu i médií	○ vitalismus, existencialismus, socialistický realismus, 1. světová válka v literatuře, rozrůznění meziválečné literatury, absurdní drama	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
ČESKÁ PRÓZA, DRAMA A KRITIKA OD KONCE 1. SVĚTOVÉ VÁLKY DO KONCE 2. SVĚTOVÉ VÁLKY	○ analyzuje umělecký text na základě vlastní četby ○ vysvětlí specifickou českou okupační literaturu	○ 1. světová válka v próze ○ demokratický proud ○ avantgardní próza ○ socialisticko-realistická próza ○ psychologická próza ○ katolicky orientovaná próza ○ ruralisté ○ expresionisté ○ avantgardní drama ○ specifika literatury za okupace	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
PRAVOPIS	○ teoretické znalosti syntaxe přenáší do praxe a aplikuje pravidla interpunkce	○ interpunkční znaménka	interdisciplinární

Zmíněná témata se realizují v rozsahu cca dvou třetin hodinové dotace předmětu (cca 90 hodin).

ANALÝZA PŘEČTENÝCH TEXTŮ	○ aplikuje osvojené znalosti stran literární historie a teorie při rozboru konkrétních uměleckých ○ prohlubuje své čtenářské kompetence ○ plní samostatně konkrétní úkoly a zpracovává je formou výkladu, prezentace, případně formou esejistickou	○ Každý student v průběhu školního roku přečte 6 textů v přesně určeném pořadí a v předem daných termínech pak budou seminární formou analyzovány. Na celistvou analýzu jedné knihy je počítáno šest vyučovacích hodin. ○ Volba textů je zcela v kompetenci předmětové komise ČJ a příslušného pedagoga. Ten je povinen je zveřejnit nejpozději na počátku školního roku včetně podrobného termínového rozpisu.	
ODBOBNÝ STYL, ÚVAHOVÝ POSTUP	○ interpretuje a analyzuje základní útvary odborného stylu ○ vhodně aplikuje zásady odborného stylu při formulování odborného textu ○ v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků	○ základní vlastnosti odborného stylu, principy jeho výstavby (koherence textu – navazování, odkazování, tématické posloupnosti; členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky; intertextovost) ○ kompozice a jazykové prostředky útvary	interdisciplinární

	češtiny ○ v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu ○ efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	odborného stylu ○ vybrané útvary odborného stylu (hlavní důraz kladen na úvahový (esejistický) postup. ○ Každý student napíše v rámci hodin ČJ, případně jako domácí práci, minimálně 6 textů rekrutujících se z různých útvarů odborného stylu, na nichž prokáže své stylistické schopnosti a dovednosti. Hlavní důraz bude kladen na zvládnutí úvahového (esejistického) postupu. Vyučující budou při hodnocení i motivaci studentů postupovat v souladu s metodikou vydanou CERMATEM – cílem je připravit studenty k nižší i vyšší úrovni státní maturity.	

Realizováno v rozsahu cca jedné třetiny hodinové dotace předmětu (cca 60 hodin).

Ročník: čtvrtý, oktáva			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
HISTORICKÝ VÝVOJ ČEŠTINY	○ orientuje se ve vývoji spisovné češtiny	○ základní přehled vývojových etap	ve spojitosti s výukou dějepisu
RÉTORIKA	○ využívá základní principy rétoriky ○ volí adekvátní komunikační strategie ○ zohledňuje partnera i publikum ○ rozeznává manipulativní komunikaci ○ v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	○ řečnický projev: teorie a praxe ○ monolog a dialog: výstavba dialogu, narativní postupy ○ rétorika: druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení	formou besedy, přednášky, recitačního představení
RÉTORIKA	○ posoudí a interpretuje komunikační účinky textu	○ řečnický projev: teorie a praxe ○ monolog a dialog	
KAPITOLY Z DĚJIN SVĚTOVÉ A ČESKÉ LITERATURY IV	○	○	
SVĚTOVÁ LITERATURA PO 2.SVĚTOVÉ VÁLCE	○ vysvětlí a plně rozumí dobovému kontextu, orientuje se v základních spektrech poválečných uměleckých směrů. ○ je schopen rozlišit texty spadající do kategorie	○ od existencialismu po postmodernu (a zpět) Francie – ○ nová generace avantgardy – Prévert, ○ Literatura německy píšících zemí –	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.

	tzv. braku od literatury seriózní, svůj názor argumentačně zdůvodní, ale je zároveň konfrontován s postmoderními literárními postupy, u nichž se tyto rozdíly stírají	○ Anglo-americká literatura ○ USA – generační texty J.D.Salingera. ○ Itálie – neorealismus ○ Rusko – literatura přidušená komunistickou zvlášť ○ Magický realismus – Marquéz, Borges. ○ Světoobčan Vladimír Nabokov!!!!	
ČESKÁ LITERATURA ZA 2.SVĚTOVÉ VÁLKY	○ zváží důvody příklonu autorů k žánrové literatuře, pokusí se vysvětlit zrod významných generačních hnutí v české poezii ○ je s to na vhodných příkladech doložit vliv válečné katastrofy na literární dílo a obecněji umění jako takové	○ Poezie – nastupující generace v čele s Jiřím Ortenem. Skupina 42. Meziválečná generace za druhé světové války ○ Próza – únik k žánrové próze, speciálně historické (Vančura, Durych, Schulz, Kratochvíl) a psychologické (Havlíček, Hostovský, Řezáč) ○ Drama – česká divadla za protektorátu.	v návaznosti na učivo dějepisu, ZSV, dějin výtvarného umění a hudby.
ČESKÁ LITERATURA PO 2.SVĚTOVÉ VÁLCE	○ vystihne podstatné rysy základních period vývoje české poválečné literatury, orientuje se v dobovém kontextu, chápe účinky totalitní zvlášť na umění jako takové a doloží na konkrétních příkladech ○ interpretuje vlastní texty a je seznámen se základními metodami interpretace textu, je modelován stran čtenářských kompetencí tak, aby bez problémů zachytil význam a smysl textu ○ samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl ○ samostatně interpretuje vrcholné texty české poválečné literatury ve světovém literárním kontextu ○ tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, je s to je kriticky zhodnotit a třídit ○ zná dobový i současný literární život, periodika a nakladatelské strategie ○ odliší klíčové texty české poválečné prózy z naratologického hlediska, zná základní pojmy moderní naratologie a rozumí jim v konkrétních	○ periodizace ○ stav české poválečné literatury jako odraz bezprostředních politických poměrů – nástin českých poválečných dějin. Jan Zábrana – Celý život ○ 1945 – 1948 – obecná charakteristika období a jeho kulturního klimatu, bezprostřední reflexe války v literatuře, básnické skupiny ○ 1948 – 1956 – oficiální, exilová a samizdatová literatura a kultura. ○ 1956 – 1968 – od blýskání na lepší časy – periodika - Květen, Host do domu – Sjezd spisovatelů 1956 – přes mimořádné období české literatury v šedesátých letech až po fiasko roku 1968 ○ Poezie - Návrat meziválečných klasiků – Seifert, Holan, Hrubín. Osobnosti poválečných generací – Od Mikuláška, Skácela a Šiktance přes Wernische a Diviše až k písničkářům ○ Próza – destrukce prázdnoty schémat budovatelského románu. Válka očima dospívajícího mládí – Škvorecký, Fuks, Lustig,	PT: Mediální výchova (MV) TO: Média a mediální produkce TO: Mediální produkty a jejich významy TO: Uživatelé TO: Účinky mediální produkce a vliv médií TO: Role médií v moderních dějinách

	vazbách ○ v souvislosti s moderními literárně-teoretickými trendy uvažuje o textu, chápe intertextuální povahu některých postmoderních textů, odliší od sebe jednotlivé základní způsoby mezitextové komunikace ○ je seznámen s edičními způsoby, je s to texty komplexně komentovat a recenzovat ○ za rok odevzdá pět strukturovaných esejů na dané téma korespondující s probíranou látkou	Bělohradská. Padesátiletý debutant Bohumil Hrabal. Milan Kundera – zrození velkého vypravěče ○ Drama – znovuzrození Pavla Kohouta. Malá divadla a divadla malých forem. Josef Topol. Václav Havel ○ 1969 – 1989 – opětovný pokus o likvidaci české kultury a literatury, opětovné rozdělení literatury na tři odnože ○ Oficiální literatura - Bezútešný svět normalizace v bezútešném světě ○ Exil, samizdat, underground – tajný život skutečných českých literátů. Poezie v exilu, ineditní autoři starší generace, undergroundová poezie ○ písničkáři ○ samizdatové a exilové edice, osobnosti disentu a exilu ○ 1989 - ?, -současný stav české literatury, její reflexe doma i ve světě. Vrcholy současné české prózy a poezie	

Zmíněná témata se realizují v rozsahu cca dvou třetin hodinové dotace předmětu (cca 90 hodin).

ANALÝZA PŘEČTENÝCH TEXTŮ	○ aplikuje osvojené znalosti stran literární historie a teorie při rozboru konkrétních uměleckých ○ prohlubuje své čtenářské kompetence ○ plní samostatně konkrétní úkoly a zpracovává je formou výkladu, prezentace, případně formou esejistickou	○ Každý student v průběhu školního roku přečte 6 textů v přesně určeném pořadí a v předem daných termínech pak budou seminární formou analyzovány. Na celistvou analýzu jedné knihy je počítáno šest vyučovacích hodin. ○ Volba textů je zcela v kompetenci předmětové komise ČJ a příslušného pedagoga. Ten je povinen je zveřejnit nejpozději na počátku školního roku včetně podrobného termínového rozpisu.	
ADMINISTRATIVNÍ STYL	○ ovládá základní pravidla recepce a psaní textů administrativního stylu	○ obecné poučení ○ psané útvary ○ profesní konverzace	

UMĚLECKÝ STYL	○ ovládá základní pravidla recepce a psaní textů uměleckého stylu	○ kompozice ○ jazykové prostředky ○ slohová charakteristika výrazových prostředků	
FUNKČNÍ STYLY	○ v písemném i mluveném projevu vhodně volí výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru ○ v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	○ přehled funkčních stylů (opakování) ○ funkční styly a jejich realizace v textech ○ kompozice ○ jazykové prostředky ○ slohová charakteristika výrazových prostředků ○ text a styl, slohotvorní činitele objektivní a subjektivní funkce komunikátů: sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt ○ míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace, mluvenost, psanost ○ komunikační strategie: adresnost, volba jazykového útvaru...	
ESEJISTICKÝ STYL	○ ovládá základní pravidla recepce a psaní textů esejistického stylu	○ obecné poučení ○ kompozice a jazykové prostředky	
	○	Každý student napíše v rámci hodin ČJ, případně jako domácí práci, minimálně 6 textů rekrutujících se z různých útvarů administrativního, uměleckého a esejistického stylu, na nichž prokáže své stylistické schopnosti a dovednosti. ○ Vyučující budou při hodnocení i motivaci studentů postupovat v souladu s metodikou vydanou CERMATEM – cílem je připravit studenty k nižší i vyšší úrovni státní maturity.	

Realizováno v rozsahu cca jedné třetiny hodinové dotace předmětu (cca 60 hodin).

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP G. Navazuje na úroveň A2. V případě, že si ho žáci zvolí jako maturitní předmět, bude v maturitním ročníku doplněn seminářem.

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích.

Předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se anglofonního světa a upevňovat vědomí existence rozlišných kultur.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 3/3 hodiny
- druhý, sexta: 3/3 hodiny
- třetí, septima: 3/3 hodiny
- čtvrtý, oktáva: 4/4 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Anglický jazyk se vyučuje ve skupinách čítajících asi 10 – 18 žáků. Hodiny probíhají ve třídě určené pro výuku cizích jazyků a ve třídě kmenové.

Pro žáky učící se anglicky škola organizuje poznávací zájezdy do Velké Británie, zprostředkovává nabídky studia v zahraničí a jazykové kurzy, nabízí možnost objednání časopisů a anglickou literaturu v originále (dostupnou v knihovně), každoročně organizuje olympiády. Aktivně je žáky angličtina využívána také v rámci vztahů s partnerskými školami.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Na čtyřletých gymnáziích a vyšším stupni víceletých gymnázií učitelé usilují o další rozvíjení klíčových kompetencí, kterými jsou kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence k podnikavosti.

Kompetence k učení

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupu ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali (inscenační postup, simulace reálných životních situací, kombinační úkoly).

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby si své učení sami plánovali a organizovali, učitelé zdůrazní nutnost učit se jazyk pravidelně a po menších celcích a tyto v určitém časovém úseku opakovat. Žáci využijí (především v prvním ročníku) vzájemných zkušeností z předchozího studia jazyka.
- Učitelé vedou žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací (získaných např. z internetu, z časopisů či rozhlasových a audiovizuálních nahrávek) a zadávají jim takové úkoly, v jejichž rámci tyto informace samostatně vyhledávají, zpracovávají a využívají při studiu.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem.

Kompetence k řešení problémů

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů. (Učitel využívá metod problémového vyučování a vhodně motivuje žáky praktickým užitím daného jevu.)
- Prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou nuceni domýšlet a hledat souvislosti.
- Ve výuce učitelé simulují modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (žáci komentují názory spolužáků, obhajují svůj názor, písemně zpracovávají různá témata a vedou rozhovory v různých kontextech).
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracovávají informace z cizojazyčných textů a prezentují výsledky před třídou, zpracovávají referáty z literárních děl apod.)

Kompetence komunikativní

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Učitelé rozvíjejí čtení, poslech, mluvení a psaní a porozumění grafickému vyjádření informací různého typu (např. piktogramy, grafy).
- Ke komunikaci s rodilými mluvčími a anglicky mluvícími cizinci vůbec dostávají žáci příležitost v rámci poznávacích zájezdů. V přímém kontaktu si žáci mohou uvědomit význam neverbální komunikace. (Učitel předem zadá žákům konkrétní úkoly související např. s orientací ve městě, drobnými nákupy, informacemi o otvírací době, ceně výrobků či jízdenky na MDH, vstupenky do kulturního zařízení a s informacemi o kulturní akci, kterou v rámci exkurze žák navštíví apod.)
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení (rozhovor, diskuse), stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.
- Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností, a to i v rámci odborného jazyka (např. gramatická terminologie). Žák se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně a přiměřeně tomu, komu, co a jakým způsobem chce sdělit a v jaké situaci (např. úřední či soukromá korespondence, písemné a ústní pozvání na nějakou akci apod.).

Kompetence sociální a personální

- Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat (vzájemná úcta, tolerance a empatie).
- Členění do skupin napříč ročníkem, flexibilita tohoto členění poskytuje žákům možnost setkávání a spolupráce s různými lidmi, ale i rozhodování na základě vlastního úsudku a odolávání tlakům učitele či spolužáků. Toto pomáhá čelit pozdějšímu společenskému i mediálnímu tlaku (např. předmět konverzace v cizím jazyce).
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli. Učitelé vedou žáky k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování těchto cílů.

Kompetence občanské

- V rámci konverzace vede učitel žáky k tomu, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním i k otázkám životního prostředí. Žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností vůči sobě i jiným. Učitel využívá nabídky filmových či divadelních představení v cizím jazyce. Zapojuje podle možností žáky do mezinárodních jazykových i jiných projektů.
- Při pobytech v anglicky mluvících zemích vede učitel žáky k objektivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot. Učitel poukazuje na nutnost tolerance v multikulturní společnosti.

Kompetence k podnikavosti

- Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím studiu a povolání, např. při besedách s bývalými absolventy školy a studenty, kteří strávili část studia na školách v zahraničí. Učitel je vhodně motivuje k zdokonalování jazykových dovedností, doporučuje zahraniční stáže, jazykové kurzy v zahraničí i jiné, např. prázdninové pracovní pobyty. Žáci si uvědomí nutnost aktivní znalosti alespoň dvou cizích jazyků pro lepší uplatnění na trhu práce i v budoucím životě.

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	Poslech: o porozumí hlavním bodům jednoduchého mluveného projevu na běžné téma dle obsahu učiva, přednesenému spisovně buď učitelem, nebo reprodukovatě Čtení: o odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu, čte s porozuměním kratší texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě Ústní a písemný projev o vysvětlí gramaticky správně své názory písemnou i ústní formou, zvládne vyplnit formulář s osobními údaji, napíše jednoduchou žádost, objednávku, pozvánku, pozdrav z prázdnin, poměrně plynule popíše své oblíbené místo a průběh události, pohovoří o své rodině, o rodinných svátcích výhodách a nevýhodách individuální turistiky, průběhu všedního dne a	Mluvnice o přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, <i>state and action verbs</i> (slovesa stavová a dějová); vyjadřování budoucího času – <i>going to, will</i>, přítomný čas; přímé a nepřímé otázky; minulý čas prostý, minulý čas průběhový, <i>used to</i>, časové výrazy; <i>-ed, -ing adjectives</i>, frázová slovesa, stupňování přídavných jmen; vztažná zájmena; počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, <i>quantifiers</i>; vyjadřování pravděpodobnosti; podmínkové věty (typ 1) Slovní zásoba a tematické okruhy o popis osobnosti o cestování, dovolená, volnočasové aktivity o vzdělání, škola, dětství o kultura – hudba, literatura o city a pocity o bydlení, domov o vybavení domu, zahrada o jídlo a pití o životní styl, restaurace	(PT, TO, INT, PRO) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (INT) PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí (INT)

	školního roku, volnočasových aktivitách a o svém bydlišti Interaktivní řečové dovednosti o jednoduše vyjádří svůj názor, popřeje k svátku, vyjádří poděkování a odmítnutí a na podobné podněty přiměřeně reaguje, zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na jednoduché téma (orientace ve městě)	o věda a technologie o ekologie, životní prostředí Písemný a ústní projev o představení se o zvyky a změny v životě o plány do blízké budoucnosti o popis obrázku o popis činnosti o popis minulé události o popis bydliště, domu o život v budoucnosti o neformální dopis / e-mail o formální dopis / e-mail o dotazník	

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	Poslech o rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, různé styly a citová zabarvení promluvy Čtení o pochopí hlavní body či myšlenky jednoduššího autentického textu, odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu, shrne obsahově jednoduché informace, pracuje se slovníkem Ústní a písemný projev o plynule a souvisle promluví na dané téma, komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby, sestaví souvislý text na jednoduché téma, zformuluje inzerát, napíše reklamaci, dopis do novin, popíše známou osobu, napíše osobní a úřední dopis	Mluvnice o gerundium a infinitiv, infinitiv bez <i>to</i> ; předpřítomný čas; frázová slovesa; předpřítomný čas vs. minulý čas prostý; trpný rod; předminulý čas; členy; nepřímá řeč; podmínkové věty (typ 1,2); modální slovesa; tázací dovětky Slovní zásoba a tematické okruhy o zaměstnání a profese o práce a pracovní místa o láska, mezilidské vztahy, rodina o média o noviny, časopisy, rádio, televize, internet o zločin o zločinci a zákon o umění a zábava o sport a fitness o zdraví a nemoci	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (INT) TO: Morálka všedního dne (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů

	Interaktivní řečové dovednosti o vede telefonní rozhovor, vyjádří spokojenost či nespokojenost, posoudí výhody a nevýhody různých profesí	o Evropa, Evropská unie o národ, společnost, vláda o Česká republika Písemný a ústní projev o telefonování o vzkazy a poznámky o žádost o životopis o dopis do časopisu / novin o formální dopis o přání, plány, ambice	(INT) PT: Mediální výchova TO: Média a mediální produkce (INT) TO: Mediální produkty a jejich významy (INT)

Ročník: třetí, septima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	Poslech o porozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu složitějšího obsahu, rozliší názory a stanoviska jednotlivých mluvčích Čtení o rozezná strukturu textu a zformuluje základní teze, rozliší hlavní a doplňující informace, užívá různé techniky čtení podle typu textu, rozumí obsahu složitějších autentických materiálů, pracuje s internetovým slovníkem, zná jeho výhody a nevýhody Ústní a písemný projev o plynule a souvisle promluví na dané téma (viz učivo), používá vhodných výrazů a frazeologických obrátů, sestaví delší ústní a písemné sdělení související s probíranými tematickými celky, reprodukuje písemně i ústně obsah přiměřeně obtížného textu, přednese stručný referát o známé osobnosti, napíše žádost o pracovní místo	Mluvnice o přítomný čas prostý vs. přítomný čas průběhový; zvrtná zájmena, <i>each other</i>; pořadí přídavných jmen; frázová slovesa; předpřítomný čas prostý vs. předpřítomný čas průběhový; minulý čas prostý vs. minulý čas průběhový vs. předminulý čas; <i>used to / would</i>; modální slovesa; vyjadřování budoucnosti; podmínkové věty (typ 0, 1, 2, 3); <i>when vs. if; wish, if only, had better</i> Slovní zásoba a tematické okruhy o kluby, spolky, organizace o oblečení, doplňky o technologie a způsoby komunikace (počítače, mobilní telefony) o zločin, zákon a trest o osobnost o rodinný život, genderové rozdíly o příroda, přírodní katastrofy o zvířata o škola, práce o úspěch	(PT, TO, INT, PRO) PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace (INT) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy (INT) TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT) TO: Žijeme v Evropě (INT) PT: Environmentální výchova TO: Životní prostředí regionu a České republiky (INT)

	Interaktivní řečové dovednosti ○ vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska, vyjádří varování, poskytne radu, doporučí např. určité technologie či způsoby komunikace, přesvědčí o výhodách svého návrhu	○ Velká Británie Písemný a ústní projev ○ popis osoby ○ vyjádření názoru ○ neformální dopis ○ příběh ○ souhlas a nesouhlas ○ pojednání pro a proti ○ žádost	PT: Mediální výchova TO: Účinky mediální produkce a vliv médií (INT)

Ročník: čtvrtý, oktáva			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	Poslech ○ pochopí smysl složitější konverzace a dovede se do ní zapojit, doplní vynechaná slova v poslechovém textu jen s malými nepřesnostmi, zachytí podrobné pokyny a informace Čtení ○ ke čtení a rozboru odborných a literárních textů používá různé druhy slovníků včetně výkladových a odborných, porozumí podrobnostem v návodech, přečte s porozuměním zjednodušenou verzi beletristického textu Ústní a písemný projev ○ logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů, používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, přednese referát o přečtené knize, shrne a ústně i písemně sdělí informace na aktuální téma, užívá složitější spojovací výrazy, osvojí si rozdíly mezi formálním a neformálním stylem, napíše zprávu o průběhu minulé události, popíše místo, osobu, napíše objednávku,	Mluvnice ○ trpný rod; nepřímá řeč a časové výrazy, otázky a rozkazy v nepřímé řeči; modální slovesa, modální slovesa s minulým infinitivem; členy; <i>have something done</i>; nepřímé otázky; quantifiers <i>both, neither, either, all, none, most</i>; přivlastňování; <i>verb patterns</i>, přídavná jména a předložky; participiální vazby Slovní zásoba a tematické okruhy ○ dovolená, cestování ○ škola a zaměstnání ○ vzhled ○ kultura a zábava ○ hry a sporty ○ nakupování a služby ○ jídlo ○ reklama, inzerce ○ USA ○ britská x americká angličtina Písemný a ústní projev ○ popis místa	(PT, TO, INT, PRO) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Vzdělávání v Evropě a ve světě (INT)

	zformuluje anketní otázky na dané téma, reklamní slogan, inzerát Interaktivní řečové dovednosti o adekvátně a gramaticky správně komentuje odlišné názory, komunikuje plynule, zahájí, udržuje a ukončí rozhovor, zjistí a předá potřebné informace, zhodnotí zájezd, exkurzi či umělecké dílo	o popis atmosféry o vyprávění o popis osoby o filmová kritika o stížnost	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází z oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP G. Výuka má žáky dovést k úrovni B1.

Cílem předmětu je osvojování jazykových prostředků, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností dorozumět se v běžných situacích. Předmět chce také zprostředkovat poznání frankofonních zemí a jejich kultury.

K naplnění obsahu učiva jsou využita i průřezová témata:

- Výchova k myšlení v globálních souvislostech
- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 4 hodin
- druhý, sexta: 3 hodin
- třetí, septima: 3 hodin
- čtvrtý, oktáva: 4 hodin

Organizační vymezení předmětu

Francouzský jazyk se vyučuje ve skupinách čítajících 8-17 žáků

Hodiny probíhají v kmenové třídě nebo ve třídě určené pro jazykovou výuku

Výchovné a vzdělávací strategie

Základními kompetencemi, které jsou ve francouzštině rozvíjeny, jsou kompetence komunikativní a kompetence sociální a personální.

- Učitel vede žáky k práci ve dvojicích či skupinách, simuluje situace, do kterých se může žák dostat v běžném životě, při cestování do francouzsky mluvících zemí, při komunikaci s partnerem apod.
- Procvičuje se žáky sdělování informací, zážitků, názorů jak ve formě mluvené, tak i psané (dopis, vzkaz vyprávění).
- prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu a vede žáky k tomu, aby je využívali.
- Učitel vede žáky k vyhledávání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Kde je to možné, tam využije srovnání s jinými jazyky.
- Učitel zadává úkoly, ve kterých musí žák prokázat samostatný přístup a schopnost vyhledat informace v cizojazyčném textu.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem.

Kompetence komunikativní:

- Představuje základní kompetenci. Rozvíjí dovednosti spojené s mluvením, čtením, psaním a poslechem. V rámci konverzace dostávají studenti možnost hovořit s rodilým mluvčím, nebo řeší konkrétní situace během exkurzí.
- Při práci s jazykovým materiálem vede učitel žáky k přesnosti, k identifikaci základních informací a rozvíjení interpretačních schopností

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel poskytuje žáku prostor k samostatnému řešení problémů
- Práci s neznámými texty se učí žáci zacházet s nekompletními informacemi, jsou nuceni domýšlet a hledat souvislosti a smysl.
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru.
- V rámci konverzace je po nich vyžadována argumentace při vyjadřování na obhajování názoru.

Kompetence sociální a personální:

- Žáci rozvíjejí schopnost spolupracovat při řešení párových či skupinových úkolů.
- Členění do skupin napříč ročníkem a exkurze, kterých se účastní studenti z různých tříd, poskytují žákům možnost spolupráce s různými lidmi
- Specifický charakter studia jazyků rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanské:

- V rámci konverzace je žák veden k tomu, aby vyjadřoval svůj názor, aby zaujal stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální téma, učí je argumentovat a obhajovat vlastní názor.
- Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vnímání jiných kulturních a etických hodnot a zároveň si uvědomují národní identitu.
- Učitel zapojuje žáky do multilaterálních projektů s využitím internetu.

Kompetence pracovní:

- Žáci jsou vedeni k zodpovědnému plnění povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků
- Učitel vede žáky k tomu, aby si uvědomili význam a možnosti využití získaných vědomostí a dovedností při studiu v zahraničí či v profesním životě (Erasmus, Socrates)

Ročník: první (On y va 1)			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
L1: ON SE PRESENTE	o umí představit sebe i někoho druhého, zná jednoduché fráze při setkání a loučení	o Prononciation, article, négation, être	PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního
L2: ON S'EXCUSE	o umí jednoduchou omluvu (zapomenutý DŮ, absence)	o Ordre des mots, question, 1-10	
L3: LA FAMILLE	o umí podat základní informace o rodině a umí se zeptat na rodinu přítele	o Adjectifs possessifs, avoir, 11-1000	

REVISION	o umí jednoduchým způsobem představit sebe a svou rodinu		prostředí (INT) PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich významy (INT)
L4: L'ÉCOLE	o umí popsat budovu školy, seznámit s vyučovacími předměty, vysvětlit rozvrh	o IL y a, à+le, de+le, adjectifs démonstratifs	
L5: LE WEEK-END	o umí vyjádřit své pocity, popsat své zájmy	o Verbes irréguliers	
L6: NOEL	o zná vánoční zvyky u nás a ve Francii o umí popřát k Vánocům a k Novému roku	o Adjectifs féminins, la date, l'heure	
REVISION	o umí se zeptat, co dělá kamarád ve volném čase o umí říct, co sám dělá během svého volna		
L7: MA CHAMBRE	o umí popsat byt o umí představit své bydliště	o Futur proche	
L8: MA JOURNEE	o umí popsat své volnočasové aktivity o umí se domluvit s ostatními na způsobu trávení volného času	o Verbes pronominaux	

Ročník: druhý (On y va 1, On y va 2)			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
L8: MA JOURNEE	o rozumí krátkému vypravování o sám je schopen jednoduše popsat svůj den	o Verbes pronominaux (impératif)	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a vlastní rozvoj osobnosti (INT) PT: Vých. k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT) PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí (INT)
L9: LA TELEVISION, LA RADIO	o rozumí hlavním myšlenkám komentářů a článků v novinách o je schopen z kontextu odhadnout význam neznámých slov	o Passé composé avec avoir	
REVISION	o je schopen stručně a jednoduše vyjádřit hlavní myšlenky textu		
L10: LE SPORT	o umí pojmenovat jednotlivé sportovní disciplíny o rozumí alespoň částečně sportovnímu komentáři o zná základní fakta z dějin olympijských her	o Passé composé avec être	
L11: LA SANTE	o umí se objednat k lékaři o umí popsat základní symptomy choroby o rozumí jednoduchým pokynům lékaře	o Objet direct (pronom personnel conjoint)	
L12: PARIS (VIDEO), LA LETTRE	o umí se orientovat v plánu Paříže o pozná nejdůležitější památky a umí je lokalizovat o orientuje se v plánu města a v plánu metra o rozumí jednoduchému osobnímu dopisu o umí napsat blahopřání k svátku/narozeninám	o Objet indirect (pronom personnel conjoint)	
L1: LE SYSTEME	o umí jednoduše porovnat systém školství u nás a	o Pronoms relatifs	

SCOLAIRE	ve Francii o umí charakterizovat svou školu		
L2: L'ORDINATEUR	o rozumí pokynům v počítačových programech o umí napsat jednoduchou e-mailovou zprávu	o Adverbes	
L3: LA FAMILLE	o umí vysvětlit rodinné vztahy o umí popsat svou rodinu	o Imparfait	
L4: MON BUDGET	o umí si vyměnit/rozměnit peníze o zeptá se na cenu a způsob placení	o Conditionnel présent	

Ročník: třetí (On y va 2)			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
L5: LA CULTURE	o napíše pozvánku na kulturní akci o popíše divadelní/filmové představení o stručně převypráví hlavní dějovou zápletku	o Voix passive, avant de+infinitif	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace (INT)
REVISION	o představí kulturní život ve svém městě		
L6: LA CUISINE	o rozumí receptům v kuchařské knize o umí říct recept na své oblíbené jídlo o umí vyjádřit rozdíly mezi českou a francouzskou kuchyní o orientuje se v jídelním lístku	o Article partitif, en, y	TO: Morálka všedního dne (INT) PT: Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech
L7: MON PASSE-TEMPS	o pohovoří o svých nejdůležitějších aktivitách o představí možnosti jak trávit volný čas	o Concordance des temps	
L8: LA MODE	o umí požádat o vybrané zboží o umí si říci o velikost, barvu... o umí popsat oblečení o zná významné módní návrháře/firmy	o Venir de+infinitif	TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT) PT: Multikulturní výchova
REVISION	o	o	
L9: LE VOYAGE	o umí pojmenovat dopravní prostředky o umí požádat o důležité informace týkající se cestování o orientuje se v jízdním řádu (zkratky, značky) o umí si koupit jízdenku na různé dopravní prostředky o umí se zeptat na cestu	o Subjonctif présent	TO: Zákl. problémy sociokulturních rozdílů (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Vztah
L10: LES PAYS FRANCOPHONES	o umí charakterizovat jednotlivé frankofonní země o zná typické znaky těchto zemí a orientuje se v mapě	o Gérondif	

	o umí vysvětlit pojem frankofonie a výrazy s ní spojené		prostředí (INT) PT: Mediální výchova TO: Účinky mediální produkce a vliv médií (INT)

Ročník: čtvrtý (On y va 3)			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
L1: MON PORTRAIT	o umí vyjádřit své pocity (překvapení, radost, zájem) o umí popsat sebe i ostatní o zvládá zásady strukturovaného životopisu	o Pronoms possessifs, subjonctif	PT: Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT)
L2: LA SCOLARITE	o umí charakterizovat svůj vztah k jednotlivým předmětům o umí napsat jednoduchý článek do studentského časopisu o školní problematice	o Présent du subjonctif	
L3: L'APPARTEMENT	o umí sdělit své představy o ideálním bytě o umí diskutovat o bytové problematice (nájem, nedostatek bytů, problematika sídliště) o umí charakterizovat výhody/nevýhody bydlení ve městě/na venkově	o Subjonctif passé (concordance), futur antérieur	PT: Vých. k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT)
L4: DANS LA RUE	o orientuje se v plánu města o umí se zeptat na cestu o umí vysvětlit cestu	o Plus-que-parfait	PT: Multikulturní výchova TO: Vztah
L5: LE REPAS	o umí si objednat jídlo a pítí v restauraci o umí popsat jednotlivá jídla během dne o zná základní pojmy týkající se zdravé výživy	o Conditionnel passé, phrases conditionnelles	k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí (INT)
L6: MA VILLE	o umí představit své město cizinci o je schopen připravit procházku městem	o Passé du subjonctif (les conjonctions)	PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí (INT)
L7: LE MARI IDEAL	o umí popsat ideálního partnera o umí porovnat rodinu kdysi a dnes o umí vyjádřit mezilidské vztahy a povahové rysy	o Passé du subjonctif (les conjonctions)	
L8: PRAGUE	o zvládne podle plánu doprovodit cizince po Praze o pozná nejdůležitější památky	o Passé du subjonctif (les conjonctions)	
L9: PARIS	o orientuje se v plánu Paříže o umí si naplánovat trasu s využitím dopravních	o Passé simple	

	prostředků (metro, autobus) o pozná nejdůležitější památky		
L10: LE MONDE FRANCOPHONE	o zná nejdůležitější frankofonní země ve světě o zná některé osobnosti z frankofonního světa o umí charakterizovat francouzštinu jako světový jazyk o sleduje dění ve frankofonním světě	o Inversion	

Ročník: kvinta (On y va 2)			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
L1: LE SYSTEME SCOLAIRE	Receptivní řečové dovednosti o běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem	o Futur simple o Pronoms relatifs o Vocabulaire: l'école, le métier	PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí (INT) PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich významy (INT)
L2: LA LETTRE, LES MESSAGES	o k osvojovaným tématům o rozumí jednoduché a zřetelné promluvě	o Adverbes o Vocabulaire: les formules de politesse	
L3: LA FAMILLE	o rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky o aktivně využívá dvojjazyčný slovník	o Imparfait o Vocabulaire: les tâches ménagères, une famille d'autrefois x une famille moderne	
REVISION	Produktivní řečové dovednosti: o čte foneticky správně přiměřeně náročný text	o Les dialogues de tous les jours (à la gare, au restaurant...)	
L4: MON BUDGET	o rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory)	o Conditionnel présent o Vocabulaire: L'argent de poche, gagner de l'argent, la bourse	
L5: LA CULTURE	o v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci o vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu o vyhledá známé výrazy a fráze	o Voix passive, avant de+infinitif o Vocabulaire: les musées de Paris, la peinture, aller voir une exposition	
REVISION	o odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu	o Office de tourisme, les conseils	
L6: LA CUISINE	o aktivně využívá dvojjazyčný slovník o čte jednoduchý text v časopise	o Article partitif, en, y o Vocabulaire: faire des courses, une recette, la cuisine française	
L7: MON PASSE-TEMPS	o vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů o aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů o reprodukuje jednoduchý text o účastní se rozhovoru na známé téma	o Concordance des temps o Vocabulaire: Le week-end idéal	

	○ dbá na jazykovou správnost ○ adekvátně reaguje v komunikačních situacích Písemný projev ○ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů ○ napíše krátký dopis ○ napíše krátké vyprávění ○ vytvoří jednoduchý popis (la recette, le programme d'une excursion...)		

Ročník: sexta (On y va 2, On y va 3)			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
L8: LA MODE	Receptivní řečové dovednosti ○ běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům ○ rozumí zřetelné promluvě ○ odvodí význam méně známých slov z kontextu ○ abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy ○ rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky Produktivní řečové dovednosti: ○ čte foneticky správně přiměřeně náročný text ○ rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) ○ přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo ○ v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje ○ seznámí se s různými technikami čtení ○ aktivně využívá dvojjazyčný slovník ○ čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm ○ vytvoří jednoduché sdělení týkající se	○ Venir de+infinitif ○ Vocabulaire: Paris – la capitale de la mode ○ Une promenade dans les rues	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a vlastní rozvoj osobnosti (INT) PT: Vých. k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT) PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí (INT)
REVISION		○ Subjonctif présent ○ Vocabulaire: Les voyages de rêve, le tourisme	
L9: LE VOYAGE		○ Gérondif ○ Vocabulaire: la France, la Belgique	
L10: LES PAYS FRANCOPHONES		○ Pronoms possessifs, subjonctif ○ Vocabulaire: l'apparence, les qualités	
L1: MON PORTRAIT		○ Présent du subjonctif ○ Vocabulaire: les cours, le bulletin	
L2: LA SCOLARITE		○ Subjonctif passé (concordance), futur antérieur ○ Vocabulaire: la chambre, l'appartement de mes rêves	
L3: L'APPARTEMENT		○ La visite guidée	
REVISION			

	probíraných tematických okruhů o aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů o reprodukuje jednoduchý text o účastní se rozhovoru na známé téma o dbá na jazykovou správnost o adekvátně reaguje v komunikačních situacích o vyžádá si jednoduchou informaci o zapojí se do konverzace Písenný projev o sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů o napíše krátký dopis o napíše krátké vyprávění o vytvoří jednoduchý popis		

Ročník: septima (On y va 3)			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
L4: LE TRANSPORT	Receptivní řečové dovednosti o rozumí psanému textu (jídelní lístek, recept, informaci v jízdním řádu..) o rozumí mluvenému textu, pokud je vysloven zřetelně o rozumí informacím na orientační tabuli ve městě) o vyhledá televizní program, který ho zajímá o rozumí sdělení v běžném hovoru, umí požádat o zopakování věty/výrazu v případě, že nerozuměl o rozumí jednodušším zřetelným nahrávkám na temata jeho zájmů o rozumí jednoduchým a standardním úředním a obchodním dopisům Produktivní řečové dovednosti o podá informaci o své rodině, vyjádří názor na o rodinné problémy a každodenní situace o dokáže komunikovat s číšníkem v restauraci o vypravuje o oslavách různých svátků,	o Pronoms possessifs, interrogatifs, relatifs o Vocabulaire: la voiture, l'accident, le code routier o Vyjadřování časových vztahů	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace (INT) TO: Morálka všedního dne (INT) PT: Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Zákl. problémy sociokulturních rozdílů (INT)
L5: ENTRE AMIS, LA VISITE		o Subjonctif – résumé, concordance des temps, passé du subjonctif o Vocabulaire: la vie culturelle, la rencontre o Vyjadřování podmínky	
REVISION		o L'histoire d'un accident	
L6: LA NATURE, LE CLIMAT		o Infinitif passé, futur antérieur o Vocabulaire: l'année dans la nature, l'environnement, les problèmes globaux o Vyjádření barev, účelu, způsobu	
L7: LES RELATIONS, LE PARTENAIRE		o Phrases conditionnelles, conditionnel passé, infinitivní vazby, verbes irréguliers, faillir o Vocabulaire: les relations, les qualités, l'enquête o Připravit referát o Apollinairovi	

	○ srovnává způsob oslav v různých zemích ○ orientuje se v situacích běžných pro cestování, dorozumí se v cestovní kanceláři ○ požádá o informace a poskytne je ○ popíše byt a jeho zařízení ○ umí vyjádřit své pocity a reaguje na pocity druhých ○ umí jednoduše shrnout obsah krátkých písemných textů ○ zopakuje část projevu mluvčího Písemný projev ○ umí vytvořit krátký text o událostech a zážitcích na webové stránce ○ umí napsat fax, e-mail ○ umí odpovědět na inzerát a požádat o bližší informace o produktu		PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí (INT) PT: Mediální výchova TO: Účinky mediální produkce a vliv médií (INT)

Ročník: oktáva (On y va 3)			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
L8: LA VILLE, PARIS, PRAGUE	Receptivní řečové dovednosti: ○ rozumí delším promluvám v běžných situacích ○ je schopen pochopit obsah autentického projevu na aktuální téma, postihne jeho hlavní informace	○ Neurčité výrazy ○ Vocabulaire: les magasins, les édifices dans la ville, la visite guidée ○ Navrhnout plán procházky městem	PT: Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT)
L9: UN PEU D'HISTOIRE FRANÇAISE, LES PERSONNAGES	○ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích ○ rozumí delším hovorům a předvídá, co bude následovat	○ Passé simple ○ Vocabulaire: l'histoire, les événements ○ Uspořádat „kulatý stůl“ o aktuální problematice	PT: Vých. k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT)
L10: LA FRANCOPHONIE, LES PAYS FRANCOPHONES	○ s pomocí slovníku je schopen porozumět složitější a delší informaci, např. v novinách nebo v úryvku literárního textu ○ rozumí hlavním bodům důležitých zpráv ○ umí z kontextu odhadnout význam neznámých slov Produktivní řečové dovednosti: ○ je schopen formulovat svůj názor na častá	○ Inversion, tvoření slov ○ Vocabulaire: la francophonie, la division administrative ○ Představit jednotlivé frankofonní země	PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi

	společenská témata srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule ○ je schopen přetlumočit obsah mluveného nebo psaného textu ○ sestaví svůj životopis ○ popíše osobu či literární, filmovou postavu ○ vyjadřuje vlastní názor, postoj k zásadním problémům doby ○ obhájí svůj názor a řešení problému ○ vypravuje příběh, zápletku filmu Interaktivní řečové dovednosti: ○ je schopen komunikovat foneticky správně na témata i v méně běžných situacích ○ je schopen spontánní reakce Písemný projev ○ píše delší souvislý text na známá témata ○ umí napsat osobní dopis zachycující zážitky a dojmy ○ sestaví delší písemný text na libovolné téma ○ umí napsat strukturovaný životopis		z různého kulturního prostředí (INT) PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí (INT)

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP G. Navazuje na úroveň A1. V případě, že si ho žáci zvolí jako maturitní předmět, bude v maturitním ročníku doplněn seminářem. Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích.

Předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se německy mluvících zemí a regionů (SRN, Rakousko, Švýcarsko) a upevňovat vědomí existence rozlišných kultur.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 4/4 hodiny
- druhý, sexta: 3/3 hodiny
- třetí, septima: 3/3 hodiny
- čtvrtý, oktáva: 4/4 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Německý jazyk se vyučuje ve skupinách čítajících asi 10 – 15 žáků. Hodiny probíhají ve třídě určené pro výuku cizích jazyků a ve třídě kmenové.

V každém roce je pro žáky učící se německy organizován poznávací zájezd do Německa či Rakouska. Aktivně je žáky němčina využívána také v rámci vztahů s partnerskými školami.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Na čtyřletých gymnáziích a vyšším stupni víceletých gymnázií učitelé usilují o další rozvíjení klíčových kompetencí, kterými jsou kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence k podnikavosti.

Kompetence k učení

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupu ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali (inscenační postup, simulace reálných životních situací, kombinační úkoly).
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby si své učení sami plánovali a organizovali, učitelé zdůrazní nutnost učit se jazyk pravidelně a po menších celcích a tyto v určitém časovém úseku opakovat. Žáci využijí (především v prvním ročníku) vzájemných zkušeností z předchozího studia jazyka.
- Učitelé vedou žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací (získaných např. z internetu, z časopisů či rozhlasových a audiovizuálních nahrávek) a zadávají jim takové úkoly, v jejichž rámci tyto informace samostatně vyhledávají, zpracovávají a využívají při studiu.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem. (Využívá internetových cvičení připravených např. Goethe - Institutem apod.)

Kompetence k řešení problémů

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů. (Učitel využívá metod problémového vyučování a vhodně motivuje žáky praktickým užitím daného jevu.)
- Prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou nuceni domýšlet a hledat souvislosti.
- Ve výuce učitelé simulují modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (žáci komentují názory spolužáků, obhajují svůj názor, písemně zpracovávají různá témata a vedou rozhovory v různých kontextech).
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracovávají informace z cizojazyčných textů a prezentují výsledky před třídou, zpracovávají referáty z literárních děl apod.)

Kompetence komunikativní

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Učitelé rozvíjejí čtení, poslech, mluvení a psaní a porozumění grafickému vyjádření informací různého typu (např. piktogramy, grafy).
- Ke komunikaci s rodilými mluvčími a německy mluvícími cizinci vůbec dostávají žáci příležitost v rámci poznávacích zájezdů. V přímém kontaktu si žáci mohou uvědomit význam neverbální komunikace. (Učitel předem zadá žákům konkrétní úkoly související např. s orientací ve městě, drobnými nákupy, informacemi o otvírací době, ceně výrobků či jízdenky na MDH, vstupenky do kulturního zařízení a s informacemi o kulturní akci, kterou v rámci exkurze žák navštíví apod.)
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení (rozhovor, diskuse), stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.
- Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností, a to i v rámci odborného jazyka (např. gramatická terminologie). Žák se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně a přiměřeně tomu, komu, co a jakým způsobem chce sdělit a v jaké situaci (např. úřední či soukromá korespondence, písemné a ústní pozvání na nějakou akci apod.).

Kompetence sociální a personální

- Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat (vzájemná úcta, tolerance a empatie).
- Členění do skupin napříč ročníkem, flexibilita tohoto členění poskytuje žákům možnost setkávání a spolupráce s různými lidmi, ale i rozhodování na základě vlastního úsudku a odolávání tlakům učitele či spolužáků. Toto pomáhá čelit pozdějšímu společenskému i mediálnímu tlaku (např. předmět konverzace v cizím jazyce).

- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli. Učitelé vedou žáky k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování těchto cílů.

Kompetence občanské

- V rámci konverzace vede učitel žáky k tomu, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním i k otázkám životního prostředí. Žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností vůči sobě i jiným. Učitel využívá nabídky filmových či divadelních představení v cizím jazyce. Zapojuje žáky do mezinárodních jazykových i jiných projektů.
- Při pobytech v německy mluvících zemích vede učitel žáky k objektivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot. Učitel poukazuje na nutnost tolerance v multikulturní společnosti.

Kompetence k podnikavosti

- Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím studiu a povolání, např. při besedách s bývalými absolventy školy a studenty, kteří strávili část studia na školách v zahraničí. Učitel je vhodně motivuje k zdokonalování jazykových dovedností, doporučuje zahraniční stáže, jazykové kurzy v zahraničí i jiné, např. prázdninové pracovní pobyty. Žáci si uvědomí nutnost aktivní znalosti alespoň dvou cizích jazyků pro lepší uplatnění na trhu práce i v budoucím životě.

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
RODINA CESTOVÁNÍ BYDLENÍ KAŽDODENNÍ ŽIVOT VOLNÝ ČAS A ZÁBAVA NAKUPOVÁNÍ	Poslech: o porozumí hlavním bodům jednoduchého mluveného projevu na běžné téma dle obsahu učiva, přednesenému spisovně buď učitelem, nebo reprodukovatě Čtení: o odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu, čte s porozuměním kratší texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě, pracuje se slovníkem Ústní a písemný projev o vysvětlí gramaticky správně své názory písemnou i ústní formou, zvládne vyplnit formulář s osobními údaji, napíše pozvánku, inzerát, pozdrav, poměrně plynule popíše své oblíbené místo a průběh události, sestaví program pobytu zahraničních hostů, pohovoří o	Mluvnice o určitý, neurčitý, nulový člen o slabé, silné skloňování podst. jmen, množné číslo o zápor ve větě, předpona un- o časování sloves v přít. čase, modální slovesa, rozkazovací způsob, dvojice sloves typu „stehen – stellen“ o základní číslovky a početní úkony o osobní a přivlastňovací zájmena a jejich skloňování o zájmena „wer, was, dieser, jeder“ o předložky se 3., 4., 3. a 4. pádem o určování času o slovosled v oznamovací, tázací a rozkazovací větě Slovní zásoba a témata o rodina, příbuzenské vztahy, základní informace o	PT: Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí (INT) PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich významy (INT) EX: Vídeň

	své rodině, o svých narozeninách, průběhu všedního dne, volnočasových aktivitách a o svém bydlišti Interaktivní řečové dovednosti o jednoduše vyjádří svůj názor, popřeje k narozeninám, vyjádří poděkování a odmítnutí a na podobné podněty přiměřeně reaguje, zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na jednoduché téma (orientace ve městě)	sobě, cestování, autostop o bydlení, dům, byt, oblíbené místo, předměty denní potřeby, stěhování o společenský život, návštěva, oslava narozenin, svátky o naše město, orientace ve městě, nakupování o průběh všedního dne, víkend, volnočasové aktivity o Písemný projev: základní osobní údaje ve formuláři, pozdrav ze zahraničního pobytu, inzerát, odpověď na inzerát, popis oblíbeného místa, pozvání na oslavu, poděkování a odmítnutí, gratulace o Ústní projev: představení se, popis domu, bytu a místnosti, popis činností všedního dne Komunikační situace o poskytnutí informací, vyměňování názorů, zjišťování informací, vyjádření lítosti, odmítnutí, souhlasu, poděkování, omluva učitelů, základní obraty v obchodě Reálie o Vídeň, informace pro turisty	
Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
CESTOVÁNÍ A DOPRAVA RODINA, DOMOV OSOBNÍ CHARAKTERISTIKA	Poslech o rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, různé styly a citová zabarvení promluvy Čtení o pochopí hlavní body či myšlenky jednoduššího autentického textu, odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu, shrne obsahově jednoduché informace, pracuje se slovníkem rakouské a švýcarské němčiny	Mluvnice o perfektum a préteritum o sloveso „werden“ a jeho užití, budoucí čas, další typy sloves, slovesa s předložkovými vazbami o stupňování přídavných jmen a příslovcí včetně nepravidelných o látková podst. jména, údaje o množství, obyvatelská a zeměpisná jména o vedlejší věty se spojky „wenn, weil, obwohl, als, dass“, nepřímé otázky, účelové věty s „damit“, souřadící spojky, bezespojkové věty,	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a vlastní rozvoj osobnosti (INT) PT: Vých. k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT)

NAKUPOVÁNÍ STRAVOVÁNÍ VOLNÝ ČAS A ZÁBAVA ŠKOLA ZDRAVÍ	Ústní a písemný projev ○ plynule a souvisle promluví na dané téma, komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby, sestaví souvislý text na jednoduché téma, zformuluje stížnost, napíše žádost o místo, reklamaci, objednávku ubytování, sestaví vlastními slovy pracovní postup (např. postup při vaření), popíše známou osobu, napíše osobní a úřední dopis, životopis, a to včetně strukturovaného, pohovoří o průběhu školního roku a o škole, o výhodách a nevýhodách individuální turistiky v porovnání se zájezdem s cestovní kanceláří Interaktivní řečové dovednosti ○ vede rozhovor v restauraci, obchodě, informačním centru a u lékaře, posoudí výhody a nevýhody různých typů gastronom. zařízení, popíše vyučovací hodinu, vyjádří spokojenost či nespokojenost	přímý slovosled v otázce zjišťovací ○ neurčitý podmět „man“ a „es“ ○ zájmenná příslovce, slovesné vazby ○ časové údaje Slovní zásoba a témata ○ rodinné svátky a oslavy (Vánoce, Velikonoce, svatba) ○ stravování během dne, návštěva restaurace, jídelní lístek, spropitné, kuchařské recepty ○ bydlení, zařizování bytu, práce v domácnosti ○ charakteristika, vzhled člověka, oblečení, charakterové vlastnosti (učitele) ○ školní vyučování, rozvrh hodin ○ doprava, dopravní prostředky, nádraží, vliv dopravy na životní prostředí ○ nákupy, druhy obchodů a zboží, nákup v supermarketu ○ Písemný projev: vánoční a velikonoční přání, svatební oznámení, recept na oblíbené jídlo, charakteristika dané osoby, ideální partner, reklamace vadného výrobku, osobní i úřední dopis ○ Ústní projev: popis nádražní budovy, prezentace českých památek zapsaných na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO Komunikační situace ○ objednávka jídla a pití, vyjádření spokojenosti a nespokojenosti, stížnost, reklamace, žádost o místo, hodnocení, klady a zápory, reklamace, rozhovor v obchodě, v informačním centru a u lékaře Reálie ○ Vánoce a Velikonoce v německy mluvících zemích, vánoční trh, typická národní jídla, Česká republika, Švýcarsko, zajímavosti ze	PT: Multikulturní výchova TO: Zákl. problémy sociokulturních rozdílů (INT) PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí (INT) TO: Život. prostř. regionu a ČR (INT) EX: Drážďany

	slovní zásoby rakouské a švýcarské němčiny

Ročník: třetí, septima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ZEMĚPIS A PŘÍRODA EKOLOGIE SPOLEČNOST A MÉDIA ZDRAVÍ A HYGIENA MEZILIDSKÉ VZTAHY VZDĚLÁVÁNÍ PRÁCE A POVOLÁNÍ ŠKOLSTVÍ MÓDA, OBLÉKÁNÍ	Poslech ○ porozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu složitějšího obsahu, rozliší názory a stanoviska jednotlivých mluvčích Čtení ○ rozezná strukturu textu a zformuluje základní teze, rozliší hlavní a doplňující informace, užívá různé techniky čtení podle typu textu, rozumí obsahu složitějších autentických materiálů, pracuje s internetovým slovníkem, zná jeho výhody a nevýhody Ústní a písemný projev ○ plynule a souvisle promluví na dané téma (viz učivo), používá vhodných výrazů a frazeologických obrátů, sestaví delší ústní a písemné sdělení související s probíranými tematickými celky, reprodukuje písemně i ústně obsah přiměřeně obtížného textu, přednese stručný referát o známé osobnosti Interaktivní řečové dovednosti ○ vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska, vyjádří varování, poskytne radu, doporučí např. pobyt v zahraničním letovisku, přesvědčí o výhodách svého návrhu	Mluvnice ○ věty časové a vztahné, podmínkové, způsobové, přirovnávací a účinkové ○ předložky s 2. pádem ○ „es“ jako korelát, vespolné zájmeno „einander“, zájmena typu „irgend-“, tázací a neurčitá zájmena, „einer, keiner, meiner“ ○ konjunktiv préterita, konstrukce „würde + infinitiv“, modální slovesa v perfektu, zpodstatnělý infinitiv, pasívum v přít. čase, préteritu a perfektu, průběhové a stavové pasívum, vyjádření původce děje ○ infinitiv prostý a s „zu“, infinitivní vazby ○ řadové číslovky, datum ○ skloňování adj. v přívlastku Slovní zásoba a témata ○ média, tisk, knihy, televize, rozhlas, počítače a internet, telefon ○ kultura a umění, druhy zábavy ○ příroda, roční období, počasí, ochrana životního prostředí ○ bydlení ve městě a na venkově ○ výhody a nevýhody nákupních center a obchodních domů ○ zdraví a hygiena, základní nemoci, civilizační choroby, úrazy, části lidského těla, vnitřní orgány, léčiva, lázeňská péče, prevence, zdravý způsob života, zdravotnická zařízení ○ mezilidské vztahy, problémy současnosti ○ školský systém v ČR, moje škola, plány do budoucna, povolání	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace (INT) TO: Morálka všedního dne (INT) PT: Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT) TO: Vzdělání ve světě a v Evropě (INT) PT: Mediální výchova TO: Účinky mediální produkce a vliv médií (INT) EX: Pasov

		○ Písemný projev: hodnocení televizního pořadu (filmového či divadelního představení), reklama, cesta za vzděláním ○ Ústní projev: práce s počítačem a internetem, můj podíl na ochraně životního prostředí, životospráva, vztahy v rodině, mezigenerační vztahy, prezentace Prahy, místa bydliště, referát o něm. spisovateli a jeho díle Komunikační situace ○ vyjádření návrhu, preferencí, poskytnutí rady, varování, vyjádření hodnocení s prvky kritiky, doporučení Reálie ○ Rakousko, média a školský systém v německy mluvících zemích, Praha. E. M. Remarque	
Ročník: čtvrtý, oktáva			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ZEMĚPIS A CESTOVÁNÍ KULTURA LITERATURA SLUŽBY SPORT	Poslech ○ pochopí smysl složitější konverzace a dovede se do ní zapojit, doplní vynechaná slova v poslechovém textu jen s malými nepřesnostmi, zachytí podrobné pokyny a informace Čtení ○ ke čtení a rozboru odborných a literárních textů používá různé druhy slovníků včetně výkladových a odborných, porozumí podrobnostem v návodech, přečte s porozuměním zjednodušenou verzi beletristického textu Ústní a písemný projev ○ logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů, používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, přednese referát o přečtené knize,	Mluvnice ○ plusquamperfektum, konjunktiv plusqpf., přítomného času a perfekta, pasívum – budoucí čas, infinitiv trpný, futurum II – vyjádření pochybnosti, opisné formy imperativu (wollen, lassen), slovesa s předponami dílem odlučitelnými, participium přítomné a minulé, participiální konstrukce, další významy modálních sloves, nepřímá řeč, slovesa „haben, sein, brauchen“ + infinitiv s „zu“ ○ příslovce na –stens, směrová příslovce ○ párové spojky („entweder – oder, weder – noch, sowohl – als auch, einerseits – anderseits, nicht nur – sondern auch, mal – mal, je – desto“), částice „ja, doch, denn, mal, wohl“, další souřadící spojky, slova negující německou větu ○ vybraná podst. a příd. jména s odlišnou vazbou ○ zpodstatnělá adj. a číslovky, zlomky, desetinná	PT: Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy (INT) TO: Žijeme v Evropě (INT) PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kult. prostředí (INT) EX: Norimberk

	shrne a ústně i písemně sdělí informace na aktuální téma, užívá složitější spojovací výrazy, osvojí si rozdíly mezi formálním a neformálním stylem, napíše zprávu o průběhu exkurze, popíše přípravu na ni, napíše objednávku, zformuluje anketní otázky na dané téma Interaktivní řečové dovednosti ○ adekvátně a gramaticky správně komentuje odlišné názory, komunikuje plynule, zahájí, udržuje a ukončí rozhovor, zjistí a předá potřebné informace, zhodnotí zájezd či exkurzi	čísla, procenta, tvoření slov pomocí předpon a přípon, složeniny Slovní zásoba a témata ○ cestování, Německo ○ knihovny, literární žánry, významné literární osobnosti a jejich stěžejní díla, vztah k literatuře ○ hudba, výtvarné umění ○ služby, ubytování, pošta, banka ○ sport, olympijské hry ○ Písemný projev: zpráva o průběhu zájezdu či exkurze, popis přípravy na ni ○ Ústní projev: referát, anketa, analýza literárního textu Komunikační situace ○ objednávka zájezdu, zjišťování informací, doporučení, hodnocení, interview Reálie ○ Německo, německý jazyk v Evropě, nářečí, turistické cíle, památky UNESCO, významné osobnosti vědeckého, kulturního a literárního života, svátky, zvyky a tradice, významné dějinné události v německy mluvících zemích	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, EX - exkurze

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP G. Předmět je určen úplným začátečníkům a jeho cílem je, aby žáci po čtyřletém studiu ovládali ruštinu na úrovni B1 (SEERR). Žáci, kteří nastoupí ke studiu již s určitou znalostí jazyka, budou pracovat podle tohoto plánu od okamžiku, kdy bude jeho obsah odpovídat jejich jazykové úrovni. Do té doby se budou podrobněji věnovat konverzačním tématům, práci s neznámými texty (psanými i mluvenými), reáliím a úvodu do dějin ruského umění. Pokud se v jedné třídě vyskytnou žáci s rozdílnými počátečními jazykovými dovednostmi, budou v jejím rámci vytvořena dvě oddělení: začátečníci a pokročilí. V případě, že si žáci zvolí tento jazyk jako maturitní předmět, bude v maturitním ročníku doplněn seminářem.

Účelem předmětu je osvojování praktických dovedností - samostatného ústního projevu, ústní interakce, písemného projevu, poslechu - tak, aby byli žáci schopni dorozumět se a reagovat tímto jazykem v běžných situacích každodenního života.

Předmět chce také zprostředkovat poznání rusky hovořících zemí (zemí, v nichž je ruština úředním jazykem nebo jedním z nich) a jejich kultur.

K naplnění vyučovacího obsahu jsou využita i průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace - čtyřleté studium:

- první ročník: 4 hodiny
- druhý ročník: 3 hodiny
- třetí ročník: 3 hodiny
- čtvrtý ročník: 4 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Ruský jazyk se vyučuje ve skupinách čítajících 8 - 17 žáků. Hodiny probíhají ve třídě určené pro výuku cizích jazyků nebo ve třídě kmenové.

Základním studijním materiálem je soubor učebnic a pracovních sešitů Радуга по-новому 1 - 5.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Na čtyřletém gymnáziu usiluje učitel v ruštině o další rozvíjení klíčových kompetencí (k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní).

Kompetence k učení

Učitel ve výuce prezentuje různé způsoby přístupu ke studiu jazyka a žáky vede k tomu, aby je využívali (inscenační postup, simulace reálných životních situací, kombinační úkoly).

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si své učení sami plánovali a organizovali, učitel zdůrazní nutnost učit se jazyk pravidelně a po menších celcích a tyto v určitém časovém úseku opakovat. Žáci využijí (především v prvním ročníku) zkušeností z předchozího studia jiných jazyků.

Učitel vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací (získaných např. z internetu, z časopisů či rozhlasových a audiovizuálních nahrávek) a zadává jim takové úkoly, v jejichž rámci tyto informace samostatně vyhledávají, zpracovávají a využívají při studiu.

Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem. (Využívá se internetových cvičení připravených např. portálem Littera apod.)

Kompetence k řešení problémů

Učitel poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů. (Učitel využívá metod problémového vyučování a vhodně motivuje žáky praktickým užitím daného jevu.)

Prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou nuceni domýšlet a hledat souvislosti.

Ve výuce učitel simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (žáci komentují názory spolužáků, obhajují svůj názor, písemně zpracovávají různá témata a vedou rozhovory v různých kontextech).

Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracovávají informace z cizojazyčných textů a prezentují výsledky před třídou, zpracovávají referáty k uměleckým dílům apod.).

Kompetence komunikativní

Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Učitel rozvíjí čtení, poslech, mluvení a psaní a porozumění grafickému vyjádření informací různého typu (např. piktogramy, grafy).

Ke komunikaci s rodilými mluvčími a rusky mluvícími cizinci vůbec dostávají žáci příležitost v rámci hodin konverzace, případně během poznávacích zájezdů či exkurzí. V přímém kontaktu s takovými mluvčími si žáci mohou uvědomit i význam neverbální komunikace.

V rámci konverzace učitel kultivuje u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení (rozhovor, diskuse), stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.

Při práci s jazykovým materiálem vede učitel žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností, a to i v rámci odborného jazyka (např. gramatická terminologie). Žák se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně a přiměřeně tomu, komu, co a jakým způsobem chce sdělit a v jaké situaci (např. úřední či soukromá korespondence, písemné a ústní pozvání na nějakou akci apod.).

Kompetence sociální a personální

Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat (vzájemná úcta, tolerance a empatie).

Členění do skupin napříč ročníkem, flexibilita tohoto členění poskytuje žákům možnost setkávání a spolupráce s různými lidmi, ale i rozhodování na základě vlastního úsudku a odolávání tlakům učitele či spolužáků. To pomáhá čelit pozdějšímu společenskému i mediálnímu tlaku (např. předmět konverzace v cizím jazyce).

Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli. Učitel vede žáky k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování těchto cílů.

Kompetence občanské

V rámci konverzace vede učitel žáky k tomu, aby zaujímali stanoviska k problémům společenským, sociálním, kulturním i k otázkám životního prostředí. Žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností vůči sobě i jiným. Učitel využívá nabídky filmových či divadelních představení v cizím jazyce. Zapojuje žáky do mezinárodních jazykových i jiných projektů.

Při případných pobytech v rusky mluvících zemích vede učitel žáky k objektivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot. Učitel poukazuje na nutnost tolerance ve společnosti.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím studiu a povolání, např. při besedách s bývalými absolventy školy a studenty, kteří strávili část studia na školách v zahraničí. Učitel je vhodně motivuje k zdokonalování jazykových dovedností, doporučuje zahraniční stáže, jazykové kurzy v zahraničí i jiné, např. prázdninové pracovní pobyty. Žáci si uvědomí nutnost aktivní znalosti alespoň dvou cizích jazyků pro lepší uplatnění na trhu práce i v budoucím životě.

Ročník: první				
Jazyková dovednost:	Školní výstup - žák:	A1* (SERR)	Učivo:	Poznámky:
Samostatný ústní projev	- učí se odlišnou výslovnost ruských hlásek - učí se přízvuky, pravidla ruské intonace - umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná		Fonetika, pravopis: - typické zvukové rysy ruského jazyka - samohlásky, souhlásky - pohyblivý přízvuk - vázání slov, větná intonace (intonační konstrukce)	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Ústní interakce	- umí se jednoduchým způsobem domluvit, úspěšnost komunikace závisí na pomalé, eventuálně opakované formulaci - umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, mluví-li partner rozhovoru jasně, zřetelně a pomalu - umí pozdravit, omluvit se, poděkovat, poprosit - dovede se přivítat i rozloučit - umí představit sebe i jinou osobu, říct, kdo je kdo - je schopen se zeptat na údaje o osobě (jméno, bydliště ap.) nebo jak se komu daří - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství		- porovnání zvukové a písemné podoby jazyka - azbuka (písemné vyjádření hlásek) Gramatika: (morfologie) - absence vokativu - pád a číslo počítaného předmětu po číslovkách - osobní a přivlastňovací zájmena - skloňování číslovek 1 - 1 000 a jejich skloňování - slovesa I. a II. časování - slovesa уметь, заниматься, учить, изучать ... Syntax: - věty typu "Кто это?", "Это моя мама", "Это не Ян, а Якуб"; vylučovací poměr	PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (INT)
Písemný projev	- ovládá azbuku v psané i tištěné podobě, zná rozdíl, shody a podobnost mezi ní a abecedou - umí napsat jednoduchý text na pohlednici		- "Папа - врач", "У тебя есть брат?" "Папа работает врачом"; vyjadřování českého být, mít, genitiv záporový	

	- umí vyplnit formulář s osobními údaji	Slovní zásoba:	
Poslech	- rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se vlastní osoby a rodiny, pokud jsou prezentovány pomalu a srozumitelně	- osobní data (jméno, národnost, věk, bydliště) - členové rodiny - povolání - zájmy	PT: Mediální výchova TO: média a mediální produkce TO: Mediální produkty a jejich význam
Čtení	- rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám - je schopen přečíst krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou (obraty a sdělení všedního dne)	- tradiční svátky Komunikační situace: - pozdrav - představování - souhlas, nesouhlas - žádost, omluva - pozvání - telefonování	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT), PT: Multikulturní výchova TO: vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (INT), PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí

Ročník: druhý			
Jazyková dovednost:	Školní výstup - žák:	A1⁺ (SERR)	Učivo:
Samostatný ústní projev	- upevňuje si odlišnou výslovnost ruských hlásek - upevňuje si pravidla ruské intonace - umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná - dovede říct, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání		Fonetika, pravopis: - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí Gramatika: (morfolgie) - skloňování podstatných jmen typů магазин, портфель, школа, неделя, фотография, место, здание - skloňování zájmen кто, что, vyjádření vykání - řadové číslovky a jejich skloňování, vyjadřování data, letopočtu - minulý čas - časování sloves ехать, помочь, идти, взять, дать, принять, купить, спросить, хотеть - předložkové vazby odlišné od češtiny (по, после)
Ústní interakce	- umí se jednoduchým způsobem domluvit, komunikace závisí na pomalé, eventuálně opakované formulaci - umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, mluví-li partner rozhovoru jasně, zřetelně a pomalu - umí řešit situace, v nichž je třeba si o něco říct nebo reagovat na žádost druhého - dovede se zeptat na cestu i cestu popsat - umí se zeptat na údaje o osobě (jméno, bydliště,		Syntax: - věty typu Как пройти ? Кому позвонить ? Что
			PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT) PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

	zájmy, apod.) i sdělit tyto údaje sám o sobě - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně	купить ? Где выйти ? Slovní zásoba: - výuka a vzdělávání - ve městě - v obchodě - Moskva, Petrohrad, Praha Komunikační situace: - zákaz, pokyn, rada, omluva - orientace ve škole, městě - nákup v obchodě	
Písemný projev	- ovládá azbuku v psané i tištěné podobě, zná rozdíly, shody a podobnost mezi ní a abecedou - umí napsat stručný vzkaz - umí vyplnit různé formuláře s osobními údaji		
Poslech	- rozumí známým slovům a základním frázím týkajícím se vlastní osoby a rodiny, pokud jsou prezentovány pomalu a srozumitelně		PT: Mediální výchova TO: Média a mediální produkce TO: mediální produkty a jejich význam
Čtení	- rozumí známým jménům, slovům a jednoduchým větám - je schopen přečíst kratší, nekomplikované texty se známou slovní zásobou (obraty a sdělení všedního dne)		PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (INT), PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (INT), PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí

Ročník: třetí			
Jazyková dovednost:	Školní výstup - žák:	A2⁺ (SERR)	Učivo:
Samostatný ústní projev	- umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, vzdělání a povolání		Fonetika, pravopis: - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí Gramatika: (morfologie) - skloňování přídavných jmen новый, летний - stupňování přídavných jmen - neurčitá zájmena - číslovky миллион, миллиард
Ústní interakce	- umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech - zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci dokázal sám udržet		PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT) PT: Osobnostní a sociální

		- slovesa есть, пить, одеть, снять - slovesné vazby odlišné od češtiny	výchova TO: Sociální komunikace TO: Morálka všedního dne
Písemný projev	- umí napsat krátké, jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb - umí napsat jednoduchý osobní dopis	- vyjádření příčiny, vzájemnosti, nutnosti, možnosti, podmínky	
Poslech	- rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají - dokáže pochopit smysl krátkých jasných zpráv	Syntax - setkání - vzhled člověka, oblékání - povaha člověka Slovní zásoba: - roční období, počasí - ochrana životního prostředí - letiště, nádraží, hotel, restaurace	PT: Mediální výchova TO: Účinky mediální produkce a vliv médií
Čtení	- umí číst krátké jednoduché texty - umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech	Komunikační situace: - jak se komu daří - pokyny příkazy	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT), PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (INT), PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí

Ročník: čtvrtý				
Jazyková dovednost:	Školní výstup - žák:	B1 (SERR)	Učivo:	
Samostatný ústní projev	- umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal události a své zážitky, sny a cíle - umí stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory - umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah filmu, knihy		Fonetika, pravopis: - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí Gramatika: (morfologie)	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Ústní interakce	- umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví - dokáže se zapojit bez přípravy do hovoru o tématech, která jsou mu známá, dokáže udržet a obohacovat konverzaci		- zvláštnosti skloňování některých podstatných jmen - přídavná jména slovesná - skloňování přivlastňovacích a záporných zájmen - slovesa понимать - понять, сдавать – сдать, являться - rozkazovací způsob	PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí, PT: Osobnostní a sociální

		- slovesné a předložkové vazby odlišné od češtiny Syntax - věty a polovětné infinitivní vazby se spojkou чтобы Slovní zásoba: - studium ruského jazyka - rodinné vztahy, sňatek	výchova TO: Sociální komunikace TO: Morálka všedního dne
Písemný projev	- umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která zná - umí psát dopisy popisující zážitky a dojmy	- sport, olympiáda - péče o zdraví - mezinárodní kontakty firem, základy obchodního jednání - podniková terminologie Komunikační situace:	
Poslech	- rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi osobního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně	- vyjádření potřebnosti, nutnosti, nezbytnosti - přijímací pohovor - podniková porada	PT: Mediální výchova TO: Mediální produkce a vliv médií
Čtení	- rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě - rozumí popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech		PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT), PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (INT), PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí

Vysvětlivky k této části ŠVP (Vyučovací předmět: Ruský jazyk): SERR - Společný evropský referenční rámec, PT - průřezové téma, TO – tematický okruh, INT - integrace, PRO - projekt, EX - exkurze,

Vyučovací předmět: Latina

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Latina je profilovým předmětem. Cílem předmětu je osvojování gramatických principů jazyka, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti porozumění slovům odvozeným z latiny, která se používají v češtině a jiných živých jazycích.

Předmět chce také seznámit studenty s nejpoužívanějšími latinskými citáty, rčeními a „živými slovy“.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Osobnostní a sociální výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

první, kvinta:0 hodin

druhý, sexta:0 hodin

třetí, septima:0 hodin

čtvrtý, oktáva:2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Latina se vyučuje ve skupině, v níž je počet žáků dán jejich volbou mezi latinou a deskriptivní geometrií.

Hodiny probíhají v jazykových učebnách nebo v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- Učitel prezentuje ve výuce různé přístupy ke studiu jazyka a žáci jsou vedeni k tomu, aby je využívali. V rámci vyučovacích hodin jsou žáci také vedeni k hledání souvislostí mezi latinou a dalšími jazyky především v oblasti slovní zásoby. Vstřebávání gramatického systému latiny posiluje schopnost logického myšlení žáků.
- Součástí hodin je také práce se slovníkem, při níž žáci pochopí, jak ve slovníku hledat nejen slovíčka, ale i celé fráze z originálních latinských textů
- Žáci pracují s úkoly, které je vedou k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací z cizojazyčného textu.

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů. Při práci se slovní zásobou, s citáty a rčeními jsou žáci vedeni ke schopnosti odvozování významu sdělení podle již známých obrátů z mateřského jazyka a jiných jazyků.
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu, např. práce se souvislým latinským textem a prezentace získaných informací před ostatními.

Kompetence komunikativní:

- Latina jako mrtvý jazyk neumožňuje používat metody typické pro výuku živých jazyků /poslech, konverzace/. Přesto jsou žáci vedeni k tomu, aby dokázali vyjádřit v jazyce jednoduché základní informace o sobě a svých blízkých.

Kompetence sociální a personální:

- Ve vyučování učitel aplikuje párové i skupinové řešení cvičení, při němž dochází k posilování schopností spolupráce /naslouchání názoru druhého, schopnost argumentovat a obhájit vlastní názor/.

Kompetence občanské:

- Učitel vede žáky k tomu, aby prostřednictvím bližšího poznávání antické civilizace srovnávali tehdejší názory na život se současnými postoji k problémům společenským, sociálním i kulturním. Myšlenky antických filozofů, státníků a spisovatelů přispívají ke komplexnějšímu pohledu na evropské myšlení.

Kompetence k podnikavosti:

- Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti dokázali využít ve svém budoucím studiu a povolání.

Ročník: čtvrtý, oktáva			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	○ chápe význam výuky latiny, uvědomuje si využití latiny v různých vědních oborech, při studiu románských jazyků, v odvozených slovech používajících se v mateřském jazyce, v latinských citátech a rčeních ○ umí jednoduše popsat vývoj latiny a její používání v průběhu dějin, uvědomuje si význam antické kultury pro evropskou civilizaci ○ plynule dokáže přečíst jednoduchý latinský text, je si vědom rozdílů v latinské a české abecedě ○ rozumí významu latinského mluvnického názvosloví při výkladu gramatických problémů ○ dokáže porozumět jednoduchým latinským slovním spojením a větám, kde je používána probraná gramatika /viz učivo/ ○ umí uvést základní informace o sobě a své rodině /jméno, věk, bydliště, koníčky, vzhled/	Úvod do studia: ○ vznik latiny a její šíření, význam výuky latiny v dnešní době ○ spisovná a lidová latina, středověká latina ○ latinská a česká abeceda ○ výslovnost – samohlásky, dvojhásky, souhláskové skupiny ○ názvosloví jednotlivých mluvnických pojmů a kategorií Gramatika a slovní zásoba: ○ 1. a 2. deklinace ○ 1. a 2. konjugace – indikativ přítomného, imperfekta, futura aktiva, imperativ ○ předložky ○ osobní a přivlastňovací zájmena ○ adjektiva 1. a 2. deklinace ○ číslovky řadové 1-10 ○ adverbia od adjektiv 1. a 2. deklinace ○ sloveso „esse“	(PT, TO, INT, PRO) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě /vývoj latiny a její vztah k dalším jazykům/ /INT/ PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace /INT/

	○ dovede porozumět slovními spojeními, větám a textům, kde se používá probraná gramatika /viz učivo/ ○ dokáže vysvětlit slova používající se v češtině, která jsou odvozena od probrané slovní zásoby ○ rozumí latinským rčením a živým slovům používaným v češtině ○ dokáže propojit znalosti antických reálií se znalostmi z historie, dějin umění, filozofie, literatury apod.	Gramatika a slovní zásoba: ○ 3., 4. a 5. deklinace ○ 3. a 4. konjugace – indikativ přítomného, imperfekta, futura aktiva, imperativ ○ používání pasiva ○ adjektiva 3. deklinace ○ číslovky základní 1-100 ○ zájmena ukazovací, záporná, tázací	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě /srovnávání latiny a dalších jazyků/ /INT/ PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace /INT/

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Základy společenských věd vede žáky k získání zásadních občanských dovedností a hodnot a k poznání sebe sama. Učitelé společně se žáky procházejí všemi klíčovými oblastmi společenských věd; začínají tématem „člověk ve společnosti“, pokračují pohledem na člověka jako jedince, zabývají se vztahem jedince a státu, zajímají se o vztah občana k právu, občana k mezinárodním a hospodářským záležitostem a vpsledku řeší nejobecnější záhady lidského života.

Základy společenských věd vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost vzdělávacího oboru Občanský s společenskovědní základ v RVP ZV. Je realizován jako povinný předmět ve čtyřletém oboru gymnázia (1.ročník, 2.ročník, 3.ročník, 4.ročník) a zároveň na vyšším stupni osmiletého oboru gymnázia (kvinta, sexta, septima, oktáva).

Předmět do svého obsahu integruje vzdělávací oblasti výchova ke zdraví a člověk a svět práce (podrobněji viz tabulku). V předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 2 hodiny
- druhý, sexta: 1 hodina
- třetí, septima: 2 hodiny
- čtvrtý, oktáva: 3 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

V rámci předmětu se pracuje se všemi dostupnými formami výuky od frontálního výkladu, přes skupinovou a týmovou práci až k samostatnému řešení problémů. Do výuky jsou ve větší míře zařazovány formy kooperativní výuky, zvětšuje se podíl samostatné práce s informacemi. Na předmět navazuje volitelný Společenskovědní seminář (pro 3. a 4. ročník).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- řešením problémových úloh a týmovou prací učitel vede studenty k volbě účinných metod a způsobů učení společenským vědám.
- smysluplně vyhodnocovat a interpretovat informace získané během vyučování se studenti učí prostřednictvím interpretace nejrůznějších typů textů a následnou diskuzí nad těmito texty; studenti využívají diskuze jak v rámci menších skupin, tak panelové, celotřídní debaty

Kompetence k řešení problémů

- studenti vedení učiteli pravidelně sledují masmédiá, učí se interpretovat obsahy jejich sdělení, a tak se učí i recipovat problémové situace ve společnosti, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, hledají možná řešení těchto problémů;
- studenti sami hledají problémy, do nichž mohou aktivně zasáhnout (zejména oblast humanitární pomoci, životního prostředí), a pokoušejí se o to

Kompetence komunikativní

- studenti dokážou jasně a srozumitelně vyjádřit svůj názor k nejrůznějším společenským jevům jak prostřednictvím debat (viz výše), tak prostřednictvím samostatných (mluvených i psaných) vystoupení, úvah, esejů apod.
- díky pravidelným debatám a skupinové práci dokážou studenti naslouchat partnerům v komunikaci, porozumět jim a vhodně reagovat

Kompetence sociální a personální

- tím, že studenti pravidelně pracují ve skupinách, vedou diskuse i samostatně vystupují, učí se spolupracovat v týmu, znát a používat základní pravidla a zásady týmové kooperace
- skrze adresně mířené sociální aktivity zaměřené na rozvoj sociální interakce dokážou studenti dobře odhadnout své místo ve skupině, poznat svůj přínos a vnést jej do skupinové práce

Kompetence občanská

- díky neustálým diskuzím a skupinové práci studenti rozumí tomu, že řešení problémů společnosti se hledá v diskusi a dialogu a uvědomují si, že žádné řešení není dokonalé, nýbrž, že se hledá řešení nejméně špatné
- prostřednictvím výkladů, filmových projekcí apod. se studenti seznamují s kulturním dědictvím českým i evropským; osvojené znalosti si pak prohlubují skupinovou prací, debatami, prostřednictvím projektů.

Kompetence k podnikavosti

- prostřednictvím výkladů a následných projektů se studenti učí orientovat v nabídce dalšího vzdělávání
- formou exkurzí, samostatných i kolektivních písemných projektech se studenti seznamují s profesemi, jež aplikují poznatky společenských věd (okresní soud, speciální škola, dobrovolnická sociální centra, psychiatrie...), a tak si vytváří přesnější obraz o pracovních příležitostech
- studenti se výkladem seznamují s hlavními makroekonomickými jako vědy a díky tomu dokážou interpretovat aktuální makroekonomickou situaci v ČR i ve světě
- výkladem i samostudiem se studenti seznamují s právním rámcem podnikání, dokážou tak dobře odhodnotit své vlastní možnosti na tomto poli

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ČLOVĚK JAKO JEDINEC (PSYCHOLGIE)	o objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka	o psychologie jako věda o metody psychologie o místo psychologie v systému věd o psychologické poradenství	
PODSTATA PSYCHIKY	o vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat	o vědomí, procesy, stavy a vlastnosti	PT: Osobnostní a sociální výchova: TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
UČENÍ	o porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na	o význam učení pro život o druhy učení	PT: Osobnostní a sociální výchova:

	vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení	○ vnímání a myšlení v učení ○ paměť a její fungování ○ efektivní učení	TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
OSOBNOST ČLOVĚKA	○ využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace	○ psychologické přístupy k osobnosti ○ temperament a charakter ○ inteligence ○ emoce a emoční inteligence ○ motivace: potřeby, zájmy, hodnoty, nadání, talent ○ náročné situace: stres, frustrace, deprivace, konflikt ○ duševní hygiena, sebevýchova ○ životní styl	INT: Výchova ke zdraví: TO: psychohygiena TO: vliv životního stylu na zdraví TO: způsoby sebereflexe a kontroly emocí TO: zátěžové situace TO: autodestruktivní závislosti
VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE	○ porovná osobnost v jednotlivých fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví	○ sociální a biologická determinace ○ vývojová období	INT: Výchova ke zdraví: TO: změny v období adolescence
KOMUNIKACE A INTERPERSONÁLNÍ VZTAHY	○ uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými řeší konstruktivním způsobem	○ interakce, percepce, komunikace ○ specifika a chyby sociální percepce ○ efektivní komunikace ○ neverbální komunikace	INT: Výchova ke zdraví: TO: rozvoj sociálních dovedností TO: Modely sociálního chování v int, vztazích PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI: SOCIOLOGIE JAKO VĚDA	○ objasní podstatu sociologie jako vědy a základních sociologických teorií ○ posoudí účinnost a funkčnost sociologických metod	○ vznik a vývoj ○ metody	
PŘÍRODA, KULTURA,	○ respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin	○ příroda a kultura, antropogeneze ○ národ, etnické vztahy	PT: Multikulturní výchova:

SPOLEČNOST	○ rozumí nebezpečí rasismu	○ rasismus a modernita	TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů TO: Psychosociální aspekty interkulturality TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
SOCIÁLNÍ KONTROLA A DEVIACE	○ objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích ○ objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	○ sociální patologie a kriminalita ○ biologizující a psychologizující přístupy ○ funkcionalism, chicagská škola, etiketizace ○ delikventní kariéra, prevence a tresty	INT: Výchova ke zdraví: TO: sexuálně motivovaná kriminalita TO: šikana, týrání...
PRÁCE A ORGANIZACE	○ posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace ○ posuzuje nabídku na trhu práce vzhledem ke své kariéře ○ vhodně prezentuje vlastní osobu a práci	○ vzdělání, kariéry, nezaměstnanost ○ sociální exkluze ○ principy, řízení a nebezpečí byrokracie	INT: Člověk a svět práce TO: profesní volba
RODINA	○ posoudí úlohu rodiny v současné společnosti ○ objasní význam fází životního cyklu	○ funkce rodiny ○ krize rodiny	INT: Výchova ke zdraví: TO: vztahy v rodině TO: partnerské vztahy TO: krizové situace v rodině TO: volba partnera
SPOLEČENSKÉ PROCESY	○ posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	○ adaptace, asimilace ○ revoluce, evoluce, pokrok (společ. změna)	
MASMÉDIA	○ rozlišuje druhy masových médií, posoudí jejich fungování a vliv ve společnosti ○ dokáže posoudit relevantnost masmediálních obsahů	○ masová kultura ○ masmédia a komunikace	PT: Mediální výchova (MV) TO: Média a mediální produkce TO: Mediální produkty a jejich významy TO: Uživatelé TO: Účinky mediální

			produkce a vliv médií TO: Role médií v moderních dějinách

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
RELIGIONISTIKA	○ rozlišuje náboženské systémy ○ identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti ○ rozezná projevy sektářského myšlení	○ víra a náboženství ○ monoteistické systémy ○ další systémy ○ církve a náboženství ○ sekty ○ idolatrie	
OBČAN VE STÁTĚ TEORIE STÁTU	○ rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) ○ uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu	○ stát, historické a současné typy ○ stát jako mocenská organizace společnosti ○ občan a obyvatel státu ○ formy státu ○ unie, federace, konfederace ○ centralizovaný a decentralizovaný stát	
ÚSTAVA A SAMOSPRÁVA	○ vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje ○ vymezí, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR ○ objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií ○ vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích ○ obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování	○ funkce ústavy ○ dělba moci ○ volby a volební systémy ○ lidská práva ○ Ústava ČR ○ státní správa a samospráva	
ČLOVĚK A PRÁVO:	○ objasní, v čem spočívá odlišnost mezi	○ právo a etika	

ÚVOD	morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy ○ uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují ○ rozlišuje právnickou a fyzickou osobu, uvede jejich příklady ○ rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení	○ právní věda ○ systém práva ○ právní skutečnosti ○ subjekty právních vztahů ○ právnické profese ○ struktura soudů v ČR	
OBČANSKÉ PRÁVO A RODINNÉ PRÁVO	○ vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů ○ na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejich všeobecných podmínek	○ práva věcná ○ právo závazkové a smlouvy ○ nárok na reklamaci ○ občanské soudní řízení ○ manželství a rodina ○ rozvod ○ náhradní výchova	
PRACOVNÍ A TRESTNÍ PRÁVO	○ rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti ○ rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, se nimiž se na ně mohou občané obracet ○ ve svém jednání respektuje platné právní normy	○ pracovní poměr ○ pracovní smlouva ○ trestní odpovědnost ○ trestný čin a přestupek ○ trestní řízení	INT: Člověk a svět práce TO: pracovní právo

Ročník: třetí, septima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
POLITOLOGIE, POLITICKÉ IDEOLOGIE	○ vyloží podstatu demokracie, odliší ji od jiných nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním světě	○ politologie jako věda ○ přímá a nepřímá demokracie ○ demokracie, totalita, diktatury ○ systém politických stran ○ politické doktríny a ideologie	
ČLOVĚK V MEZINÁRODNÍM PROSTŘEDÍ	○ objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy ○ rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti ○ posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie	○ evropská integrace ve 20. století ○ český příspěvek ○ orgány EU ○ ČR a EU ○ evropské právo a právo EU	INT: Člověk a svět práce TO: mezinárodní trh práce PT: Výchova

	na každodenní život občanů, uveďte příklady, jak mohou právnické a fyzické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva ○ uveďte příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR ○ uveďte příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí ○ posoudí projevy globalizace, uveďte příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	○ OSN ○ NATO ○ další mezinárodní organizace ○ globální problémy	k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky TO: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce TO: Žijeme v Evropě TO: Vzdělávání v Evropě a ve světě
ČLOVĚK A HOSPODÁŘSTVÍ EKONOMIE JAKO VĚDA	○ vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu	○ vymezení pojmu ○ základní ek. subjekty ○ ekonomické školy ○ trh	INT: Člověk a svět práce TO: základní ek. pojmy TO: ek. subjekty
MIKROEKONOMIE	○ stanoví cenu jakou součet nákladů, zisků a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky ○ rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky ○ analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	○ náklady obětované příležitosti ○ komparativní výhoda ○ poptávka a nabídka ○ marketing ○ klamavá reklama, cenové triky	INT: Člověk a svět práce TO: marketing
PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNÁNÍ	○ rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější ○ posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním ○ uveďte, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění	○ náklady, výnosy, zisk ○ formy podnikání, živnosti ○ obchodní společnosti ○ podnikatel a zaměstnanec ○ druhy mzdy ○ nezaměstnanost a ztráta zaměstnání	INT: Člověk a svět práce TO: osobní management

PENÍZE A BANKOVNÍ SOUSTAVA	○ používá nejbezpečnější platební nástroje, směnění peníze za použití kurzovního lístku ○ uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů ○ na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu ○ navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč ○ vybere nejvhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení ○ vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN ○ objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank ○ využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	○ formy funkce peněz ○ bankovní soustava ○ půjčky, úvěry, leasing ○ investice a jejich rizika ○ cenné papíry ○ pojištění	INT: Člověk a svět práce TO: peníze TO: hosp. domácnosti TO: finanční produkty TO: bankovní soustava
NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A MAKROEKONOMIE	○ objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu ○ rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje ○ rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti ○ uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění ○ na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických	○ makroekonomické ukazatele ○ možnosti makroekonomické politiky státu ○ státní rozpočet ○ daňová soustava ○ sociální dávky	INT: Člověk a svět práce TO: fiskální politika TO: monetární politika ČNB TO: sociální politika

	ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů ○ vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit ○ uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok ○ objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií		

Ročník: čtvrtý, oktáva			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ÚVOD DO FILOSOFIE A ETIKY	○ eticky y věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi ○ uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí ○ rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci ○ zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život a možná rizika zneužití	○ podstata filosofie ○ mýtus a filosofie ○ filosofie a věda ○ filosofie a náboženství ○ náboženství a víra ○ filosofie, náboženství a umění	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Morálka všedního dne
DĚJINY FILOSOFIE	○ rozliší hlavní filosofické směry ○ uvede klíčové představitele směrů ○ porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje evropského myšlení ○ posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce ○ objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	○ presokratici ○ řecká filosofie klasického období ○ filosofie helénistická ○ římská kultura a filosofie ○ střední platonismus, judaismus a křesťanství ○ pozdní antická filosofie ○ středověká filosofie ○ filosofie období humanismu a renesance ○ raně novověká filosofie ○ osvícenství ○ německá klasická filosofie	

		○ filosofie 19. století ○ filosofie 20. století	
ONTOLOGIE	○ rozliší základní ontologické pojmy ○ vymezí hranice lidského poznání	○ ontologická diference ○ jsoucno a bytí v tradici evropského myšlení	
GNOSEOLOGIE	○ vymezí hranice lidského poznání ○ rozliší základní gnoseologické pojmy	○ doxa a epistémé skepticismus, relativismus, subjektivismus ○ agnosticismus, dogmatismus, racionalismus, empirismus... ○ pravda; pravda a vědeckost, krize vědy ○ argumentace	
ETIKA ANTROPOLOGIE	○ vztáhne všechna filosofická témata k vlastnímu životnímu příběhu ○ orientuje se v základních pojmech filosofické antropologie	○ člověk jako téma ○ morálka, mravnost a etika ○ hodnoty a normy ○ svědomí ○ svoboda a odpovědnost ○ vina a odpouštění	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G. Je realizován jako povinný předmět ve čtyřletém oboru gymnázia (1.ročník, 2.ročník, 3.ročník, 4.ročník) a zároveň na vyšším stupni osmiletého oboru gymnázia (kvinta, sexta, septima, oktáva).

Do předmětu jsou začleněné tématické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova (Podrobněji viz tabulku).

Soustředí se na klíčová období světových dějin, v jejich kontextu je věnována pozornost dějinám národním. Důraz je kladen především na dějiny 20. století a jejich přesahy do současnosti. Žákům je ilustrován vznik dějinného procesu, jeho příčiny a důsledky. Pozornost je taktéž věnována dějinám regionu a to ve smyslu dopadu konkrétních dějinných událostí.

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek
- chápal historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase
- objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství.

Vyučovací předmět Dějepis je úzce spjat s dalšími předměty : Zeměpis – orientace na mapě, územní rozsah států, společenské vědy – právní vztahy a jejich vývoj, stát a člověk, filozofické systémy, etické hodnoty a jejich vývoj, apod. český jazyk a literatura a ostatní jazyky – písemné památky, kulturní hnutí atd., výtvarná výchova – vývoj stavebních a uměleckých slohů, významní umělci aj., matematika a přírodní vědy – vývoj vědy od jejich vzniku po současnost, rozvoj techniky.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 2 hodiny
- druhý, sexta: 2 hodiny
- třetí, septima: 3 hodiny
- čtvrtý, oktáva: 0 hodin

Organizační vymezení předmětu:

V rámci předmětu se pracuje se všemi dostupnými formami výuky od frontálního výkladu, přes skupinovou a týmovou práci až k samostatnému řešení problémů. Do výuky jsou ve větší míře zařazovány formy kooperativní výuky, zvětšuje se podíl samostatné práce s informacemi.

Na předmět navazuje volitelný Dějepisný seminář (pro 3. a 4. ročník). Předmět je realizován v kmenových třídách, případně v multimediálních učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitelé realizují následující výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel vede žáka k využívání různých informačních zdrojů (encyklopedie, muzeum, archív, internet, odborné publikace a časopisy)
- učitel pobízí žáka k účasti na různých formách poznávání, např. besedy, přednášky, návštěvy odborných pořadů
- učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod. vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou
- učitel zadává žákům referáty na dané téma
- učitel podněcuje žáky ke sledování nových výzkumů a současných trendů

Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá individuální schopnosti jednotlivých žáků a vede je k originálnímu řešení problémů
- učitel vede žáky k hledání mezipředmětových vztahů
- učitel vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů a k vytvoření vlastních závěrů ve formě závěrečné či seminární práce
- učitel vede žáky k vlastní prezentaci svých prací

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k vlastní prezentaci svých prací
- učitel vede žáky k užívání odborného pojmosloví při prezentaci vlastní práce i při prezentaci svých znalostí
- učitel připravuje podmínky pro práci ve skupinách

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k návštěvě kulturních i odborných pořadů

Kompetence sociální a personální

- učitel začleňuje žáky do skupin, v nichž podporuje komunikaci a kooperaci
- učitel vede žáky k odpovědnosti za svoji práci ve skupině
- učitel vede žáky hodnocení vlastní práce i práce ostatních

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Úvod do dějepisu	○ charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého ○ definuje jednotlivé historické disciplíny ○ rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace ○ vysvětlí pojem pramen a přiřadí jejich typologii ○ určí hlavní mezníky dějin, objasní periodizaci dějin	○ historické disciplíny ○ periodizace dějin ○ prameny historie ○ historický čas	Seznámení s konkrétními příklady historické práce

Pravěk	○ objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku ○ charakterizuje pojem archeologická kultura ○ vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti ○ zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku ○	○ doba kamenná ○ doba bronzová ○ doba železná	Návštěva archeologického muzea
Starověk	○ zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace ○ objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy ○ popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	○ Mezopotámie, Egypt, Palestina, Indie, Čína (kultura, náboženství, společnost, mentalita) ○ antické Řecko a Řím (kultura, náboženství, společnost, mentalita)	Četba ukázek starověkých textů
Středověk raný	○ objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě ○ ilustruje vliv církve a její vzájemný vztah se světskou mocí ○ definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–11. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích ○ vymezí specifika islámské oblasti ○ vysvětlí počátky formování českého státu od příchodu Slovanů ○ zná základní prvky stavebních slohů, vzdělanosti a kultury	○ stěhování národů ○ charakter raně středověké společnosti (feudalismus, křesťanská církev) ○ Franská říše ○ Byzantská říše ○ arabský svět ○ první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velká Morava) ○ Kyjevská Rus a další slovanské státy ○ Vikingové, vznik Francie a Anglie ○ svatá říše římská ○ počátky českého státu ○ románská kultura	
Středověk vrcholný	○ vymezí základní znaky vzniku středověkých měst z hlediska regionálního, národního a evropského ○ definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 11.–15. stol. a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích	○ středověká kolonizace (život na vesnici a ve městě) ○ společnost ve vrcholném středověku ○ křížové výpravy ○ gotická kultura	Seznámení s přehledem kanonického práva

	○ zařadí národní dějiny do evropských událostí ○ zná hlavní rysy gotického období, vyjmenuje hlavní osobnosti umění ○ s použitím předchozích znalostí objasní význam tatarských a tureckých nájezdů pro vývoj Evropy	○ zápas Francie s Anglií a stoletá válka ○ český stát ve vrcholném středověku ○ mongolské a turecké výboje	

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Středověk pozdní a počátek novověku	○ vysvětlí krizi feudalismu a nástup husitského hnutí z regionálního hlediska i v kontextu evropském ○ vysvětlí nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.-17.stol., zhodnotí jejich praktický dopad ○ vysvětlí příčiny, průběh i následky zámořských objevů a změny v Evropě i v Americe ○ popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další vývoj ○ posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry ○ vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů ○ vybere typické znaky pro barokní sloh	○ Lucemburkové na českém trůně ○ Jan Hus a husitská revoluce ○ vláda Jiřího z Poděbrad ○ český stavovský stát za vlády Jagellonců ○ renesance a humanismus v Itálii ○ zámořské objevy ○ reformace v Evropě ○ Anglie za Tudorovců ○ náboženské války ve Francii ○ Španělsko a nizozemská revoluce ○ české země v předbělohorském období ○ třicetiletá válka ○ barokní kultura ○ anglická revoluce a návrat Stuartovců ○ absolutismus ve Francii, Prusku a Rusku ○ habsburská monarchie po třicetileté válce, baroko v Čechách	Rozbor čtyř Pražských artikulů
Osvícenství, revoluce a idea svobody.	○ vysvětlí hlavní myšlenky osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století. ○ na příkladech ilustruje změny v životě lidí, zná významné představitele vědy a techniky ○ vysvětlí expanzní záměry velmocí ○ zná příčiny, průběh a výsledky buržoazních revolucí ○ uvede průběh napoleonských válek a jejich vliv na Evropu včetně českých zemí ○ ilustruje rozvíjení národního uvědomění, znaky, osobnosti	○ absolutismus ve Francii, Prusku a Rusku ○ klasicismus a osvícenství ○ osvícenský absolutismus v habsburské monarchii – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. ○ kolonialismus v 17. a 18. století ○ vznik USA ○ Velká francouzská revoluce ○ napoleonské války ○ průmyslová revoluce ○ národní a osvobozenécké hnutí v Evropě ve 20. a 30. letech	Rozbor Deklarace lidských a občanských práv Rozbor americké ústavy

	○ na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení ○ posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů	○ české národní obrození ○ revoluce 1848 v Evropě a v Čechách	

Ročník: třetí, septima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Modernizace společnosti. Liberalismus a nové myšlenkové proudy, které z něj vycházejí.	○ vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů ○ objasní tendence vývoje české společnosti ve 2. pol. 19. stol ○ vysvětlí expanzivní záměry velmocí v krajových částech Evropy a mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období ○ charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky	○ občanská válka v USA ○ vývoj v habsburské monarchii a českých zemích - základní rysy české politiky, vznik Rakousko-Uherska, důsledky dualismu ○ sjednocení Německa a Itálie ○ velmoci na konci 19. století a v předvečer 1. světové války ○ věda, technika a kultura ve 2. polovině 19. století	Politické programy českých stran
Moderní doba a soudobé dějiny	○ charakterizuje příčiny, průběh světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky ○ vysvětlí vznik demokratických i nedemokratických ideologií ○ popíše odboj Čechů a vznik republiky i její další vývoj ○ vymezí základní znaky totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie ○ vysvětlí nástup fašismu, důsledky mnichovské konference pro ČSR ○ vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů ○ pojmenuje příčiny, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky	○ první světová válka, ruská revoluce ○ vznik ČSR, rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy ○ mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech ○ vznik fašismu, nacismu a komunismu v Evropě ○ světová hospodářská krize ○ první projevy fašistické agrese ○ Mnichovská dohoda ○ druhá světová válka, holocaust ○ Československo za 2. světové války ○ poválečné Československo, únorový převrat ○ studená válka ○ vývoj Československa v letech 1948-1989 ○ vnitřní situace zemí východního bloku	PT: Mediální výchova (MEV) TO: Role médií v moderních dějinách PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS) TO: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

	○ vysvětlí pojem holocaust, zhodnotí protifašistický odboj v ČSR ○ zná osobnosti, přiřadí důležité válečné události, zná bojiště 2. světové války ○ vysvětlí příčiny vzniku dvou mocenských bloků ○ určí důležité mezníky vývoje ○ srovná vývoj v demokratických a totalitních zemích ○ posoudí vývoj v Československu v letech 1968 a 1989 ○ zná současné vývojové trendy světa a Evropy	○ charakteristika západních zemí ○ dekolonizace ○ krize SSSR (perestrojka) ○ obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ ○ rozpad ČSR, vznik ČR ○ věda, technika a kultura ve 2. polovině 20. století ○ evropská integrace, globalizace	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, MEV – mediální výchova

Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Zeměpis je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost z RVP G. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Geografie a integruje obsah vzdělávacího oboru Geologie a i části vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie. Rovněž integruje tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech z RVP G.

Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaných na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 2 hodin
- druhý, sexta: 2 hodin
- třetí, septima: 1 hodin
- čtvrtý, oktáva:0 hodin

Organizační vymezení předmětu:

Výuka Zeměpisu probíhá neděleně v učebně zeměpisu, multimediální učebně nebo z organizačních důvodů i v jiných, zejména kmenových učebnách. Ve 3. a 4. ročníku je podle zájmu zařazen povinně volitelný předmět s dotací 2. hodiny týdně. Součástí bude i Geograficko-geologická exkurze, garantovaná vyučujícími Zeměpisu a Biologie.

Součástí výuky Zeměpisu jsou např. zeměpisné vycházky, besedy, výukové pořady a zeměpisná exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučující zeměpisu používají ve výuce postupy, metody a formy výuky, které vedou k utváření klíčových kompetencí žáků.

- kompetence k učení:
učitel vhodnou kombinací transmisivního a konstruktivistického přístupu vede žáky k osvojení základních geografických pojmů a vztahů. Dbá na správné a tematicky vhodné používání základních geografických pojmů. Učitel vybírá vhodné problémové úkoly, referáty, anotace a nabízí žákům jejich řešení a tvorbu. Učitel vede žáky ke kritickému zhodnocení pramenů a verifikaci informací. Žáci při zpracování vyhledávají, analyzují a hodnotí informace z širších informačních zdrojů, využívají odbornou literaturu i populárně naučné encyklopedie, geografické časopisy, www stránky geografických kateder VŠ, statistické zdroje v českém a anglickém jazyce ve formě tabelární i grafické, turistické průvodce.
- kompetence k řešení problémů:

učitel podněcuje žáky k nalézání odpovědí na aktuální geografické otázky a situace prezentované médií v různé formě a kvalitě. Učitel formou geografického terénního cvičení, geografického projektu, geografické vycházky zapojuje žáky do analýzy konkrétního prostorového problému s důrazem na Českou republiku a místní region.

- kompetence komunikativní
učitel poskytuje žákům prostor pro rozvoj a využívání prostředků komunikace formou individuální prezentace žákovské práce, skupinové práce, dialogu s učitelem, spolužáky, odborníky, účasti na cestovatelských besedách, workshopech.
- kompetence sociální a personální
učitel spoluvytváří situace, ve kterých žáci využívají získaných geografických poznatků a dovedností k porozumění politickému a ekonomickému dění v globálních souvislostech, s respektováním lokálních a regionálních vazeb. Učitel nabízí žákům účast v geografických soutěžích rozvíjejících individualitu i kooperaci.
- kompetence občanské
učitel vede žáky k zodpovědnosti za rozhodnutí mající vliv na životní prostředí. Předkládá žákům informace v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje. Učitel vede výuku s respektem ke kulturní, sociální a religiózní diferenciaci populace, odmítá xenofobní a rasistické názory a vede k toleranci, zvláště rasové a náboženské, zdůrazňuje demokratické principy. Učitel předkládá žákům problémové úkoly a situace z běžného života, při jejichž řešení žáci využívají služeb veřejných i soukromých institucí.
- kompetence k podnikavosti
učitel zadává úkoly, při jejichž řešení je u žáků požadována syntéza dosud získaných znalostí a dovedností. Učitel termínuje zadanou práci a kontrolou úkolů upevňuje u žáků systematickosti a vytrvalost. Žáci se spolupodílejí na přípravě geografických exkurzí, cvičení. Žáci zpracovávají aktuální dění v konfliktních oblastech světa formou prezentace nebo projektu, využívají k tomu znalosti DPZ, GPS a GIS. Žáci se účastní a zapojují se do organizace veřejně prospěšných humanitárních akcí.

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ	o porovnává postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatnímu tělesy sluneční soustavy	Země jako vesmírné těleso o tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
GEOGRAFICKÉ	o používá dostupné kartografické produkty a další	Geografická kartografie a topografie	

INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ	geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů ○ orientuje se s pomocí map v krajině ○ používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ○ vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území ○ čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	○ praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk ○ obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii Geografické informační a navigační systémy ○ GIS, DPZ a jejich praktické využití, GPS Terénní geografická výuka, praxe a aplikace ○ Geografické exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování	
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ	○ Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	Fyzickogeografická sféra (FGS) ○ Vzájemné vazby a souvislosti složek FGS, základní zákonitosti stavu a vývoje složek FGS, důsledky pro přírodní prostředí Systém FGS na planetární a regionální úrovni ○ Objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy	
SLOŽENÍ, STRUKTURA A VÝVOJ ZEMĚ	○ Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy	Zemské sféry ○ Chemické, mineralogické a petrologické složení Země	INT: Geologie TO: Složení, struktura a vývoj Země
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ	○ Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky – její princip) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí	Geologická historie Země ○ Vznik a změny polohy kontinentů, vývoj stavby pevnin a oceánů, mechanismus deskové tektoniky ○ Zemětřesení a vulkanismus Litosféra ○ Litosférické desky, pevniny a oceány, zemské kůra ○ georeliéf, vnitřní a vnější geomorfologické síly, tvary zemského povrchu	INT: Geologie TO: Složení, struktura a vývoj Země TO: Geologické procesy v litosféře
ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA	○ posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí ○ posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a	Interakce mezi přírodou a společností ○ dopady těžby na životní prostředí ○ rekultivace a revitalizace krajiny	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální

	○ zpracovatelských technologií v daném regionu ○ využívá vybrané metody identifikace minerálů ○ vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu	○ přístupy environmentální geologie Práce v terénu ○ minerály – jejich vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů	komunikace INT: Geologie TO: Složení, struktura a vývoj Země TO: Člověk a anorganická příroda
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ	○ objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických páسů ○ objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině ○ hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti	Atmosféra ○ složení, počasí, podnebí, podnebné pásy, VCA, vlivy člověka na atmosféru Hydrosféra ○ oběh vody na Zemi, rozložení vody na Zemi, složky hydrosféry a jejich charakteristiky	
VODA	○ zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu	Povrchové vody Podzemní vody ○ ochrana podzemních vod	INT: Geologie TO: Voda
GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉRE	○ určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin ○ určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu	Pedosféra ○ složení půd, význam a vznik půd, rozmístění, půdní typy a druhy Zvětrávání a sedimentační proces ○ mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace ○ vznik a vývoj půd	INT: Geologie TO: Geologické procesy v litosféře
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ	○ rozliší hlavní biomy světa	Biosféra ○ organismy na Zemi a jejich rozmíst'ování, základní ekologické pojmy, geobiomy, vliv člověka na biosféru	
SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ	○ zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa ○ rozliší typy zemědělské výroby a lokalizuje hlavní produkční oblasti významných plodin a hospodářských zvířat ○ zhodnotí bilanci světových surovinových a	Světové hospodářství ○ lokalizační faktory a struktura, vývoj, jádrové a periferní oblasti Socioekonomická sféra (SES) ○ sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace Zemědělství ○ typy zemědělské výroby, rostlinná a živočišná výroba, vliv zemědělství na životní prostředí	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	energetických zdrojů ○ rozlišuje průmyslová odvětví a jejich prostorovou lokalizaci ○ zhodnotí světový dopravní systém, vliv jednotlivých druhů dopravy na životní prostředí ○ vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál ○ orientuje se v základních pojmech mezinárodního obchodu ○ zhodnotí pozitivní a negativní aspekty globalizace	Průmysl ○ odvětvová struktura, nerostné suroviny, energetika, průmyslová odvětví a jejich lokalizace Doprava ○ význam a typy dopravy Cestovní ruch a služby ○ typy a hlavní světové oblasti cestovního ruchu Obchod, mezinárodní hospodářské organizace, globalizace	TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	○ zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi ○ analyzuje na konkrétních případech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny ○ zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Krajina ○ její vývoj, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál Interakce příroda - společnost ○ trvale udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahů organismů a prostředí TO: Člověk a životní prostředí
REGIONY	○ lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Makroregiony světa ○ jádra, periferie, modelový region – modelové problémy Regiony světa ○ regionalizace v rámci kontinentů	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Vzdělávání v Evropě a ve světě PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ	○ zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ○ analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa ○ identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení ○ rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti ○ lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji	Obyvatelstvo ○ základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky Kulturní a politické prostředí ○ struktura obyvatelstva – rasy, jazyky, národy, náboženství, pohyb Sídla a osídlení ○ sídelní struktura Kulturní a politické prostředí ○ státní zřízení, geopolitické procesy, politické a vojenské organizace, hlavní světová ohniska napětí	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Sociální komunikace PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky TO: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů
REGIONY	○ lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Makroregiony světa ○ jádra, periferie, modelový region – modelové problémy Regiony světa ○ regionalizace v rámci kontinentů	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Vzdělávání v Evropě a ve světě PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní

		prostředí

Ročník: třetí, septima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
REGIONY	○ zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky ○ lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky ○ rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi ○ vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	Česká republika ○ hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, stručný historický vývoj, přírodní prostředí, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony Místní region ○ možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky TO: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce TO: Žijeme v Evropě TO: Vzdělávání v Evropě a ve světě PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů PT: Environmentální výchova TO: Životní prostředí regionu a České republiky

TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ	○ orientuje se s pomocí map v krajině	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace ○ geografické exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	
ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE	○ vyhledává informace a využívá je pro potřeby vlastního vzdělávání ○ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií k vyhledávání geografických informací ○ využívá nabídku výukových programů ○ posuzuje věrohodnost a aktuálnost informací	○ internet – služby na internetu ○ informace – data a informace, informační zdroje, věrohodnost informací ○ sdílení odborných informací – diskusní skupiny	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět se jmenuje Matematika. Patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Matematika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Výuka Matematiky napomáhá rozvoji abstraktního, analytického a logického myšlení, precizního způsobu vyjadřování. Rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, podporuje logické usuzování i systematický přístup k práci. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu s důrazem na schopnost pracovat s informacemi, na dovednost formulovat myšlenky a hledat optimální a efektivní řešení problémů. Výuka Matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky a práce se zdroji informací.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 4 hodiny
- druhý, sexta: 4 hodiny
- třetí, septima:4 hodiny
- čtvrtý, oktáva:4 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá po celé 4 roky. Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně.

Během studia škola nabízí následující tradiční aktivity:

- Matematická olympiáda
- Matematický klokan
- Korespondenční seminář z matematiky

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva
- dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- zadává samostatné i skupinové práce, rozvíjí smysl pro kolektivní spolupráci i zdravou soutěživost
- při řešení příkladů vyžaduje zápis pomocí vhodné matematické symboliky, dbá na patřičnou grafickou úroveň projevu žáků
- vyžaduje, aby geometrické úlohy žáci zakreslovali ve volném rovnoběžném promítání a pomocí náčrtů a aby je dokázali slovně popsat, vyžaduje propojení syntetického a analytického způsobu řešení úloh

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vedle standardních metod vytváří příležitosti pro investigativní a aplikační činnost studentů
- diskutuje se studenty o verifikaci problému, o příčinách a důsledcích chyb
- vytváří příležitosti k prezentaci problémů a jejich řešení
- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žáci sami mohli některé matematické věty vyvodit a zformulovat, dbá na jejich logické zdůvodnění použitím metody a postupu řešení úlohy
- pomocí vhodných úloh, přiměřených věku žáků, vyžaduje důkladnou matematickou analýzu problémové situace
- požaduje odhad a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám při řešení vhodných příkladů
- kladením problémových otázek žáci nalézají různé způsoby řešení příkladů, vede je k obhájení zvoleného postupu, na vhodných příkladech dokumentuje užití matematiky v praxi
- učí studenty efektivně využívat dostupné pomůcky, kalkulačky a výpočetní techniku

Žák:

- své učení si sám organizuje a plánuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- učí se ovládat dostupnou techniku pro řešení problémů
- uplatňuje při řešení problémů dříve získané dovednosti a návyky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení příkladů a slovních úloh vyžaduje přesnou formulaci, užívání vhodné terminologie a matematické symboliky
- při řešení příkladu vyžaduje, aby žáci dokázali daný problém slovně přeformulovat do matematické terminologie, aby se naučili číst slovní úlohy s porozuměním a dokázali slovně interpretovat matematický výsledek
- dbá na správnou interpretaci grafů
- vede žáky k užívání symbolického jazyka matematiky a k přesné argumentaci
- vyjadřuje se v hodinách kultivovaně, věcně a srozumitelně a totéž vyžaduje od studentů
- moderuje debaty studentů, dbá na slušnost a objektivitu při posuzování různých názorů na řešení problémů

Žák:

- je otevřený k využití různých postupů k řešení úloh
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje jejich správnost a platnost
- učí se správně argumentovat, jasně a srozumitelně vyjadřovat
- nahlíží na problém z různých stran
- zvažuje možné klady i zápory jednotlivých variant řešení problémů, učí se slušným a pádným způsobem argumentovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska
- oceňuje projevy úcty k práci druhých, k zodpovědnosti studentů za jejich činy

Žák:

- aktivně spolupracuje při stanovení společných cílů
- učí se toleranci i kritickému přístupu k interpretaci výsledků práce
- učí se ocenit práci druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- podporuje zodpovědný vztah k plnění povinností
- vyžaduje plnění domácích úkolů
- dbá na systematickou a zodpovědnou práci žáků
- vede žáky k toleranci i zdravé kritice

Žák:

- přistupuje zodpovědně a tvořivě ke studiu
- učí se systematicky pracovat
- zvažuje reálně a zodpovědně informace z různých zdrojů, vyvozuje kompetentní závěry
- učí se být tolerantní, kritický i zdravě sebekritický

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z MATEMATIKY	○ užívá matematickou symboliku ○ operuje s množinami a intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty ○ rozliší definici a větu ○ rozliší správný a nesprávný úsudek ○ užívá znaky dělitelnosti přirozených čísel ○ provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy ○ odhaduje výsledky numerických výpočtů, využívá kalkulátor ○ upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu	○ číselné obory ○ množiny, intervaly ○ výroky, důkazy ○ elementární teorie čísel ○ mocniny, odmocniny ○ mnohočleny, lomené výrazy ○ vyjádření neznámé ze vzorce	PT OSV - TO: poznávání a rozvoj osobnosti
	○ rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním	○ lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy	PT OSV - TO:

ROVNICE A NEROVNICE	a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic ○ řeší rovnice, nerovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost a počet řešení ○ rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy ○ graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav ○ analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	○ kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy ○ další typy rovnic, nerovnic a jejich soustav ○ rovnice a nerovnice s parametry ○ slovní úlohy	seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, spolupráce a soutěž

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
FUNKCE	○ načrtne grafy funkcí zadaných jednoduchým funkčním předpisem a určí jejich vlastnosti ○ formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí ○ využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic ○ aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí ○ modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí ○ řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	○ funkce a její graf, definiční obor a obor hodnot funkce ○ vlastnosti funkcí ○ inverzní funkce ○ lineární funkce ○ kvadratická funkce ○ nepřímá úměrnost a lineární lomená funkce ○ mocninné funkce, n-tá odmocnina ○ funkce s absolutními hodnotami ○ exponenciální funkce ○ logaritmická funkce, počítání s logaritmy ○ exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice	PT OSV - TO: poznávání a rozvoj osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů, spolupráce a soutěž
GONIOMETRIE	○ převádí velikosti úhlů ze stupňové na obloukovou míru a naopak ○ načrtne grafy goniometrických funkcí a určí jejich vlastnosti ○ užívá grafy goniometrických funkcí, jednotkovou kružnici a goniometrické vzorce při řešení goniometrických rovnic a nerovnic ○ řeší aplikační úlohy s využitím goniometrických funkcí ostrého úhlu,	○ goniometrické funkce ostrého úhlu ○ velikost úhlu v stupňové a obloukové míře ○ definice goniometrických funkcí pomocí jednotkové kružnice ○ grafy a vlastnosti goniometrických funkcí ○ goniometrické vzorce ○ goniometrické rovnice a nerovnice ○ sinová a kosinová věta a jejich užití	PT OSV - TO: poznávání a rozvoj osobnosti, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů

	sinové a kosinové věty		
PLANIMETRIE	○ používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary ○ využívá náčrt při řešení úloh ○ v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly ○ řeší polohové a metrické konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu ○ řeší planimetrické úlohy motivované praxí	○ přímka a její části, dvojice přímek ○ polorovina, úhel, dvojice úhlů ○ trojúhelníky, Euklidovy věty a Pythagorova věta ○ další mnohoúhelníky ○ kružnice a kruh, úhly v kružnicích ○ konstrukční úlohy ○ shodná zobrazení ○ podobnost, stejnolehlost	PT OSV - TO: poznávání a rozvoj osobnosti, efektivní řešení problémů

Ročník: třetí, septima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
STEREOMETRIE	○ používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, využívá náčrt ○ na základě vlastností třídí geometrické útvary v prostoru ○ zobrazí ve volné rovnoběžné projekci základní tělesa a rovinné řezy těchto těles ○ řeší polohové a metrické úlohy v prostoru ○ v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, pracuje s proměnnými ○ řeší stereometrické úlohy motivované praxí	○ vzájemná poloha bodů, přímek a rovin ○ polohové konstrukční úlohy ○ odchylky přímek a rovin ○ vzdálenosti bodů, přímek a rovin ○ geometrická zobrazení v prostoru ○ objemy a povrchy těles	PT OSV – TO: poznávání a rozvoj osobnosti, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů, spolupráce a soutěž
ANALYTICKÁ GEOMETRIE	○ chápe pojem vektor, provádí základní operace s vektory ○ užívá vhodně různé způsoby analytického vyjádření přímky a roviny, chápe geometrický význam koeficientů jednotlivých typů rovnic ○ řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině a v prostoru ○ srovnává analytický a planimetrický způsob	○ souřadnice v rovině a prostoru ○ orientovaná úsečka a vektor, velikost vektoru ○ operace s vektory ○ lineární závislost vektorů ○ skalární a vektorový součin vektorů ○ parametrické rovnice přímky, obecná a směrnicová rovnice přímky ○ parametrické rovnice roviny, obecná rovnice roviny	PT OSV - TO: poznávání a rozvoj osobnosti, efektivní řešení problémů, spolupráce a soutěž

	řešení úloh	○ polovina a poloprostor ○ polohové a metrické úlohy o bodech, přímkách a rovinách	
POSLOUPNOSTI	○ formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností, načrtne jejich grafy ○ na základě znalosti vlastností funkcí řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech ○ aplikuje geometrickou posloupnost ve finanční matematice, interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování	○ definice posloupnosti, zápis a graf posloupnosti ○ rekurentní vyjádření posloupnosti ○ vlastnosti posloupností ○ aritmetická a geometrická posloupnost a jejich užití ○ limita posloupnosti ○ nekonečná geometrická řada	PT OSV - TO: poznávání a rozvoj osobnosti, efektivní řešení problémů, spolupráce a soutěž PT MEGS – TO: Žijeme v Evropě

Ročník: čtvrtý, oktáva			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
KUŽELOSEČKY	○ definuje kuželosečku jako množinu bodů dané vlastnosti ○ vyjádří kuželosečku rovnicí ○ načrtne kuželosečku na základě znalosti její rovnice ○ určí, zda daná rovnice je či není rovnicí kuželosečky ○ určí algebraicky vzájemnou polohu kuželosečky a přímky ○ určí rovnici tečny kuželosečky v daném bodě	○ kružnice, elipsa, hyperbola, parabola - vlastnosti a grafické znázornění kuželoseček ○ rovnice kuželoseček ○ vzájemná poloha přímky a kuželosečky ○ rovnice tečny kuželosečky	PT OSV - TO: poznávání a rozvoj osobnosti, efektivní řešení problémů, spolupráce a soutěž
KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST, STATISTIKA	○ definuje permutace, variace a kombinace ○ pomocí vzorců nalezne počet permutací, variací a kombinací dané množiny ○ upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly, využívá vlastnosti faktoriálů a kombinačních čísel ○ zná binomickou větu a aplikuje ji při řešení úloh ○ počítá pravděpodobnost jevu ○ při řešení úloh uplatňuje znalost sčítání a násobení pravděpodobností, správně používá pojmy jako nezávislé jevy a	○ permutace, variace, kombinace ○ počítání s faktoriály a kombinačními čísly ○ binomická věta ○ pravděpodobnost, sčítání a násobení pravděpodobností ○ statistický soubor, jednotka a znak, četnost znaku, grafické znázornění rozdělení četností ○ charakteristiky polohy a variability	PT OSV - TO: poznávání a rozvoj osobnosti, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů, spolupráce a soutěž PT MEGS – TO: Žijeme v Evropě

	navzájem se vylučující jevy ○ správně používá pojmy statistický soubor, jednotka a znak ○ definuje a vysvětlí četnost a relativní četnost, dokáže znázornit rozdělení četností diagramem ○ chápe význam charakteristik polohy a variability znaku, vypočítá některé charakteristiky znaku a variability v konkrétních příkladech		

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, PT OSV – osobnostní a sociální výchova, PT MEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Poznámka: Partie KOMPLEXNÍ ČÍSLA, NÁROČNĚJŠÍ ROVNICE A NEROVNICE, MATICE A DETERMINANTY, INFINITEZIMÁLNÍ POČET a PRAKTICKĚ APLIKACE MATEMATIKY jsou zařazeny v matematickém semináři.

Vyučovací předmět: Deskriptivní geometrie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Výuka deskriptivní geometrie rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování a prostorovou představivost, posiluje mezipředmětové vztahy (matematika, fyzika).

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 0 hodin
- druhý, sexta: 0 hodin
- třetí, septima: 0 hodina
- čtvrtý, oktáva: 2 hodina

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v posledním ročníku pouze pro žáky, kteří si deskriptivní geometrii zvolí jako profilační předmět. Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení – učitel:

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- motivuje žáky vhodnými otázkami a problémovými úlohami
- vytváří ve třídě atmosféru podporující soustředěnou práci
- systematicky oceňuje dobrou práci žáků (přesnost, pečlivost, vytrvalost, duševní činorodost, koncepční schopnost), netoleruje ledabylost a malou snahu
- vede postupně žáky k samostatné práci

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vedle standardních metod vytváří příležitosti k investigativní a aplikační činnosti žáků
- poskytuje žákům pomoc a zpětnou vazbu při hledání formulace problému a jeho řešení
- vytváří příležitost k prezentaci řešení problému
- posiluje odvahu žáků k řešení problémů
- vede žáky k předvídání dalších kroků při řešení problému
- diskutuje se žáky o verifikaci řešení problému, o příčinách a důsledcích chyb
- vede žáky k uplatnění poznatků z matematiky

Kompetence komunikativní – učitel:

- vyjadřuje se v hodinách kultivovaně, věcně a srozumitelně a totéž vyžaduje od žáků
- postupně vede žáky k přesné argumentaci
- rozvíjí grafické dovednosti žáků

Ročník: čtvrtý, oktáva			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ZÁKLADY ROVNOBĚŽNÉHO PROMÍTÁNÍ	○ chápe pojem rovnoběžné promítání, rozlišuje jeho základní typy - pravouhlé a kosoúhlé promítání ○ načrtne a sestrojí obrazy jednoduchých těles v kosoúhlém promítání ○ rozvíjí prostorovou představivost a abstraktní myšlení ○ využívá poznatků z matematiky při řešení úloh	○ základní typy rovnoběžného promítání, zobrazení bodů, přímek a rovin v rovnoběžném promítání ○ zobrazení jednoduchých těles v kosoúhlém promítání	PT OSV – TO: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; spolupráce a soutěž
MONGEOVO PROMÍTÁNÍ	○ načrtne a sestrojí sdružené průměty základních geometrických útvarů v prostoru ○ řeší jednoduché i složitější polohové a metrické úlohy v prostoru ○ zná hlavní a spádové přímky rovina a dokáže je vhodně využít při řešení úloh ○ aplikuje získané poznatky při řešení různých konstrukčních úloh ○ rozvíjí prostorovou představivost a abstraktní myšlení ○ využívá poznatků z matematiky při řešení úloh ○ řeší jednoduché i složitější polohové a metrické úlohy v prostoru ○ zobrazí průnik dvou rovinných obrazců v prostoru ○ sestrojí skutečnou velikost útvaru ležícího v obecné rovině otočením do průmětny ○ aplikuje získané poznatky při řešení různých konstrukčních úloh ○ rozvíjí prostorovou představivost a abstraktní myšlení ○ využívá poznatků z matematiky při řešení úloh	○ zobrazení bodu a přímky ○ polohové vztahy bodů a přímek ○ zobrazení roviny, bod a přímka v rovině, hlavní a spádové přímky roviny ○ polohové vztahy přímek a rovin ○ vzájemná poloha dvou rovin ○ průniky rovinných obrazců ○ útvar v obecné rovině	PT OSV – TO: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; spolupráce a soutěž

KUŽELOSEČKY	○ definuje, načrtne a sestrojí jednotlivé kuželosečky, popíše jejich vlastnosti ○ rozlišuje různé případy vzájemné polohy přímky a kuželosečky ○ sestrojí tečnu kuželosečky v daném bodě ○ aplikuje získané poznatky při řešení různých konstrukčních úloh ○ rozvíjí abstraktní myšlení ○ využívá poznatků z matematiky při řešení úloh	○ elipsa, hyperbola, parabola - vlastnosti a konstrukce kuželoseček ○ přímka a kuželosečka, tečna kuželosečky ○ konstrukční úlohy	PT OSV – TO: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; spolupráce a soutěž

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, PT OSV – osobnostní a sociální výchova,

Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika v RVP G. Integruje průřezové téma Environmentální výchova.

Cílem výuky vyučovacího předmětu Fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 2,5 hodiny
- druhý, sexta: 3 hodiny (z toho 0,5 hodiny Cvičení z fyziky)
- třetí, septima: 2,5 hodiny (z toho 0,5 hodiny Cvičení z fyziky)
- čtvrtý, oktáva: 0 hodin

Organizační vymezení předmětu:

Fyzika je realizována jako povinný předmět pro žáky 1. – 3. ročníku (kvinty – septimy)

Předmět Fyzika je vyučován v učebně fyziky a v laboratoři fyziky. Pro žáky s větším zájmem o fyziku, především pro ty, kteří chtějí z fyziky složit maturitní zkoušku, je určen v třetím ročníku (septimě) tříhodinový volitelný předmět Seminář z fyziky 1 (pokračuje ve čtvrtém ročníku a oktávě) a ve čtvrtém ročníku (oktávě) tříhodinový volitelný předmět Seminář z fyziky 2 a tříhodinové Cvičení z fyziky. K úspěšnému složení maturitní zkoušky z fyziky je důležitá volba volitelného předmětu Seminář z fyziky nebo Cvičení z fyziky.

Během studia se mohou žáci každoročně zúčastnit těchto soutěží:

- fyzikální olympiáda
- odborné soutěže

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující metody a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních objektů a demonstrační pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis
- zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- ukazuje na souvislost fyziky a ostatních přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učí žáky rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy lze využitím modelu danou situaci zjednodušit
- využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor
- zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- v praktických cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů
- využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách
- kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku
- zadává referáty a projekty, týkající se aktuálního dění ve světě, ekologie a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- dbá na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžaduje dodržování předepsaných postupů

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ	○ užívá fyzikální veličiny, jejich jednotky a značky ○ měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami	○ fyzikální veličiny a jejich jednotky ○ soustavy fyzikálních veličin a jednotek ○ měření vybraných fyzikálních veličin	PT OSV-TO: Poznávání a rozvoj osobnosti.

	○ rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	○ skalární a vektorové fyzikální veličiny	
KINEMATIKA	○ využívá vztahnou soustavu k určení polohy tělesa ○ rozpozná jednotlivé druhy pohybu tělesa ○ užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených / zpomalených ○ čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy	○ vztážná soustava ○ poloha a změna polohy tělesa ○ rychlost a zrychlení tělesa	
DYNAMIKA	○ určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso ○ určí výslednici sil ○ využívá Newtonovy pohybové zákony při řešení úloh o pohybu a k předvídání pohybu těles ○ využívá zákony zachování hybnosti a hmotnosti při řešení problémů a úloh ○ posoudí vliv třecích sil na pohyb tělesa	○ síla jako fyzikální veličina, druhy sil ○ Newtonovy pohybové zákony ○ inerciální vztážná soustava ○ hybnost a její změna ○ zákony zachování hybnosti a hmotnosti ○ třecí síla	
MECHANICKÁ PRÁCE A MECHANICKÁ ENERGIE	○ určí v konkrétních případech mechanickou práci a sní související změnu energie tělesa ○ využívá zákon zachování mechanické energie při řešení problémů a úloh ○ určí v konkrétních případech výkon a účinnost	○ mechanická práce ○ kinetická a potenciální energie ○ souvislost změny mechanické energie s prací ○ zákon zachování energie ○ výkon a účinnost	
GRAVITAČNÍ POLE	○ objasní konkrétní příklady gravitačního působení těles ○ objasní pohyby v gravitačním poli Země ○ odliší gravitační a tíhovou sílu	○ Newtonův gravitační zákon ○ gravitační pole ○ gravitační a tíhová síla	
MECHANIKA TUHÉHO TĚLESA	○ rozliší posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa ○ určí v konkrétních situacích momenty sil působících na těleso a vypočítá výsledný moment síly ○ určí experimentálně těžiště některých těles	○ pohyb tuhého tělesa ○ moment síly vzhledem k ose otáčení ○ skládání a rozkládání sil ○ těžiště tuhého tělesa ○ rovnovážná poloha tuhého tělesa	
MECHANIKA TEKUTIN	○ porovná vlastnosti kapalin a plynů ○ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v tekutinách v klidu při řešení praktických úloh ○ objasní různé chování těles v tekutinách v klidu na základě analýzy sil působících na těleso	○ vlastnosti kapalin a plynů ○ tlak v tekutinách ○ vztlačková síla v tekutinách	
ZÁKLADNÍ	○ objasní souvislost mezi vlastnostmi látek	○ kinetická teorie látek	

POZNATKY MOLEKULOVÉ FYZIKY A TERMODYNAMIKY	různých skupenství a jejich vnitřní strukturou ○ užívá Celsiovu i termodynamickou teplotní stupnici	○ vzájemné působení částic ○ modely struktury látek různých skupenství ○ teplota a její měření	
VNITŘNÍ ENERGIE, PRÁCE A TEPLA	○ objasní konkrétní příklady změny vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou ○ aplikuje poznatky o měrné tepelné kapacitě, kalorimetrické rovnici a prvním termodynamickém zákoně při řešení konkrétních fyzikálních úloh	○ vnitřní energie tělesa a její změna, teplo ○ měrná tepelná kapacita ○ kalorimetrická rovnice ○ první termodynamický zákon ○ přenos vnitřní energie	

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
STRUKTURA A VLASTNOSTI PLYNŮ	○ používá vztah mezi tlakem, objemem a teplotou ideálního plynu při řešení příkladů ○ charakterizuje jednoduché děje s ideálním plynem pomocí vztahu mezi jeho tlakem, objemem a teplotou, určí práci vykonanou plynem pomocí p-V diagramu ○ popíše jednotlivé fáze kruhového děje, k popisu využívá pracovní diagram ○ formuluje druhý termodynamický zákon ○ popíše funkci tepelných motorů	○ ideální plyn ○ stavová rovnice ideálního plynu stálé hmotnosti ○ jednoduché děje s ideálním plynem stálé hmotnosti ○ práce plynu ○ kruhový děj s ideálním plynem ○ druhý termodynamický zákon ○ tepelné motory	PT ENV-TO: Člověk a životní prostředí. (<i>Spalovací motory.</i>)
STRUKTURA A VLASTNOSTI PEVNÝCH LÁTEK	○ popíše rozdíl mezi krystalickými a amorfními látkami, uvede jejich příklady ○ rozliší elastickou a plastickou deformaci, definuje normálové napětí, formuluje Hookův zákon, popíše křivku deformace ○ matematicky vyjádří závislost délky a objemu pevného tělesa na změně jeho teploty	○ krystalické a amorfní látky ○ deformace pevného tělesa ○ normálové napětí ○ Hookův zákon ○ teplotní roztažnost pevných těles	
STRUKTURA A VLASTNOSTI KAPALIN	○ vysvětlí chování povrchové vrstvy kapaliny a vznik povrchové síly, definuje povrchové napětí ○ rozliší různé případy, které nastávají při styku kapaliny se stěnou nádoby, uvede příklady kapilárních jevů, matematicky vyjádří přibližnou závislost objemu kapaliny objemu kapaliny na změně její teploty	○ povrchová vrstva kapaliny ○ povrchová síla ○ povrchové napětí ○ jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny ○ kapilární jevy ○ teplotní objemová roztažnost kapalin	

ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK	○ popíše a pojmenuje změny skupenství látek, objasní pojmy teplota tání a teplota varu, definuje skupenská tepla fázových přeměn a používá je k řešení příkladů, pracuje s fázovým diagramem ○ popíše funkci chladicího stroje a tepelného čerpadla	○ tání, tuhnutí ○ sublimace, desublimace ○ vypařování kapalnění ○ sytá pára, fázový diagram ○ chladicí stroj a tepelné čerpadlo	
KMITÁNÍ MECHANICKÉHO OSCILÁTORU	○ sestaví rovnici harmonického kmitavého pohybu jak pro výchylku, tak pro rychlost a zrychlení, využívá ji k řešení úloh, skládá harmonické kmity graficky i početně ○ sestaví pohybovou rovnici pro harmonické kmitání a řeší ji pro konkrétní případy (pružina, kyvadlo) ○ odvodí celkovou mechanickou energii oscilátoru, řeší úlohy na energii oscilátoru ○ popíše mechanismus nuceného kmitání, objasní pojem rezonance a umí uvést příklady z praxe	○ kinematika kmitavého pohybu ○ rychlost, zrychlení a fáze kmitavého pohybu ○ složené kmitání ○ dynamika kmitavého pohybu ○ kyvadlo ○ přeměny energie v mechanickém oscilátoru ○ nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance	
MECHANICKÉ VLNĚNÍ	○ popíše vznik mechanického vlnění a rozlišuje jeho jednotlivé druhy ○ užívá rovnici postupného vlnění k řešení úloh, zná vztah mezi fázovým a dráhovým rozdílem a umí ho použít při řešení úloh o interferenci ○ popíše princip stojatého vlnění a odliší ho od vlnění postupného, řeší úlohy na chvění soustav ○ zná Huygensův princip a užívá ho k odvození zákona odrazu a lomu vlnění ○ chápe zvuk jako mechanické vlnění, popíše vlastnosti zvuku pomocí veličin popisujících mechanické vlnění	○ vznik a druhy vlnění ○ rovnice postupného vlnění ○ interference vlnění ○ stojaté vlnění ○ vlnění v izotropním prostředí ○ odraz a lom vlnění ○ zdroje zvuku ○ šíření zvuku ○ vlastnosti zvuku ○ ultrazvuk a infrazvuk	PT ENV-T0: Člověk a životní prostředí. (Ochrana před nadměrným hlukem.)
ELEKTRICKÉ POLE	○ popíše vlastnosti el. náboje, užívá Coulombův zákon k řešení úloh, počítá intenzitu pole bodových nábojů, vypočítá práci vykonanou při přenosu náboje v el. poli, definuje el. napětí a el. potenciál ○ odliší vlastnosti vodiče a izolantu v el. poli ○ definuje kapacitu vodiče, dokáže vypočítat kapacitu kondenzátoru a soustavy kondenzátorů	○ elektrický náboj ○ Coulombův zákon ○ intenzita el. pole ○ práce v el. poli, el. napětí ○ potenciální energie v el. poli, el. potenciál ○ vodič a izolant v el. poli ○ kapacita vodiče, kondenzátor	

ELEKTRICKÝ PROUD V LÁTKÁCH	○ definuje el. proud jako jev i jako veličinu ○ popíše mechanismus vedení el. proudu v kovech ○ zná Ohmův zákon pro část obvodu a pro uzavřený obvod a umí ho užít při řešení el. obvodů, dokáže vypočítat odpor soustavy rezistorů, el. práci a výkon v obvodu stejnosměrného proudu ○ rozezná typy polovodičů, popíše mechanismus vedení el. proudu v polovodičích, uvede příklady polovodičových součástek a vysvětlí jejich funkci ○ popíše mechanismus vedení el. proudu v kapalinách, uvede příklady využití elektrolýzy v praxi ○ popíše mechanismus vedení proudu v plynech, rozliší různé typy výboje, vysvětlí vznik katodového a kanálového záření, objasní princip obrazovky	○ el. proud jako děj a jako veličina, el. zdroj ○ el. proud v kovech ○ el. odpor, Ohmův zákon pro část obvodu ○ spojování rezistorů ○ Ohmův zákon pro uzavřený obvod ○ el. práce a výkon v obvodu stejnosměrného proudu ○ el. proud v polovodičích ○ vlastní a příměsové polovodiče ○ základní polovodičové součástky ○ el. proud v kapalinách ○ elektrolýza, galvanické články ○ el. proud v plynech a ve vakuu ○ nesamostatný a samostatný výboj v plynu ○ katodové a kanálové záření, obrazovka	
CVIČENÍ Z FYZIKY	○ je schopen poskytnout první pomoc ○ dokáže samostatně řešit fyzikální úlohy a vhodně využívá matematický aparát ○ dokáže nalézt a využít potřebné informace v tabulkách, knižních publikacích a na internetu ○ zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	○ bezpečnost práce, laboratorní řád a požární směrnice ○ metody měření vybraných fyzikálních veličin, zpracování a vyhodnocení výsledků měření ○ chyby měření ○ řešení teoretických úloh a problémů ○ experimentální úlohy podle vybavení školy	PT OSV-TO: Poznávání a rozvoj osobnosti. PT OSV-TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. PT OSV-TO: Spolupráce a soutěž.

Ročník: třetí, septima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
STACIONÁRNÍ MAGNETICKÉ POLE	○ uvádí základní vlastnosti magnetického pole pomocí nich řeší úlohy ○ znázorní magnetické pole magnetů ○ posoudí vliv magnetického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití	○ základní pojmy ○ magnetické pole vodiče s proudem, Ampérovo pravidlo pravé ruky ○ magnetická síla ○ magnetická indukce, Flemingovo pravidlo levé ruky	Zeměpis, biologie – magnetické pole Země, význam jeho existence

	○ vysvětluje funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálů	○ magnetické pole rovnoběžných vodičů s proudem ○ magnetické pole cívky, intenzita magnetického proudu ○ částice s nábojem v magnetickém poli, praktické aplikace ○ magnetické vlastnosti látek ○ magnetické materiály v technické praxi	
NESTACIONÁRNÍ MAGNETICKÉ POLE	○ objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí fyzikálních zákonů a některých analogií s gravitačním a elektrickým polem ○ dokáže vysvětlit princip vybraných technických zařízení	○ magnetický indukční tok ○ elektromagnetická indukce ○ Faradayův zákon elektromagnetické indukce ○ Lenzův zákon ○ vlastní indukce ○ přechodové jevy	
STŘÍDAVÝ PROUD	○ objasní vznik střídavého napětí a střídavého proudu, popíše jeho základní charakteristiky ○ využívá a aplikuje své znalosti o mechanickém kmitání ○ vysvětlí vlastnosti jednoduchých střídavých obvodu a porovná je a obvody stejnosměrnými ○ rozliší okamžité, maximální a efektivní hodnoty proudu a napětí ○ vysvětlí princip a funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru ○ vysvětlí zásady a problematiku přenosu elektrické energie ○ uvede hlavní zásady bezpečného používání elektrických spotřebičů ○ popíše postup při úrazech elektrickým proudem	○ vznik střídavého napětí a proudu ○ rovnice harmonického střídavého napětí a proudu, časové diagramy, fázory ○ výkon střídavého proudu ○ jednoduché obvody střídavého proudu ○ alternátor, elektromotor, transformátor ○ elektrárny a ekologická hlediska ○ přenosová soustava ○ zásady bezpečné práce s elektrickými spotřebiči, první pomoc při úrazech elektrickým proudem	PT ENV-TO: Člověk a životní prostředí. (<i>Druhy elektráren, jejich vliv na životní prostředí</i>)
ELEKTROMAGNETICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ	○ vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání a vlnění ○ uvede a pochopí rozdíly a analogie mezi mechanickým kmitáním a vlněním a elektromagnetickým kmitáním a vlněním	○ elektromagnetický oscilátor ○ rovnice postupné elektromagnetické vlny ○ elektromagnetický dipól ○ vlastnosti elektromagnetického vlnění	

OPTIKA	○ chápe světlo jako elektromagnetické vlnění se všemi důsledky vlnové povahy světla ○ využívá a aplikuje znalosti o mechanickém vlnění ○ chápe a využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů ○ vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů ○ uvede a vysvětlí využití jednotlivých druhů záření ve vědě a technice ○ aplikuje získané poznatky do technické praxe	○ světlo jako elektromagnetické vlnění ○ odraz a lom světla ○ rozklad světla ○ zrcadla a čočky ○ optické přístroje a jejich využití v praxi ○ oko jako optická soustava ○ základy vlnové optiky (interference a polarizace světla) ○ přehled elektromagnetického záření ○ infračervené, ultrafialové a rentgenové záření ○ spektra látek	Biologie – fyziologie vidění a jeho poruchy, negativní účinky záření na organismus
FYZIKA MIKROSVĚTA	○ chápe rozdíly mezi makrosvětlem a mikrosvětlem ○ chápe stavbu atomu ○ chápe a dovede vysvětlit základy a důsledky kvantové hypotézy ○ popíše a vysvětlí podstatu a využití vnějšího fotoelektrického jevu ○ chápe duální podstatu částic	○ stavba atomu a pokusy vedoucí k jeho hlubšímu poznání ○ fotoelektrický jev ○ vlnové vlastnosti částic ○ dualismus vlna-částice	
ATOMOVÁ FYZIKA	○ chápe spektra jako důsledek kvantování energie atomů ○ popíše podstatu a význam spektrální analýzy ○ popíše a vysvětlí model atomu vodíku ○ vysvětlí princip laseru a jeho využití v praxi	○ základní poznatky o atomu ○ spektra ○ stavba atomu vodíku ○ laser a jeho využití v praxi	Chemie – spektrální analýza
JADERNÁ FYZIKA	○ chápe atomové jádro jako objekt mikrosvěta ○ chápe stabilitu jader jako důsledek vazebné energie ○ rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu a chápe podstatu jednotlivých radioaktivních přeměn ○ chápe zákony radioaktivních přeměn ○ uvede příklady využití radionuklidů v praxi ○ využívá zákony zachování při jaderných přeměnách ○ dokáže posoudit přednosti a nedostatky jaderné energetiky ○ nechápe jadernou energetiku jako hrozbu pro lidstvo ○ zná způsoby ochrany před nebezpečnými druhy	○ modely atomového jádra ○ jaderné síly ○ hmotnostní úbytek a vazebná energie ○ radioaktivita ○ zákony radioaktivních přeměn ○ jaderné reakce ○ štěpení a syntéza jader ○ jaderný reaktor a jaderná elektrárna ○ jaderná bezpečnost ○ porovnání předností a nedostatků jednotlivých druhů elektráren ○ využití radionuklidů	PT ENV-TO: Člověk a životní prostředí. (<i>Druhy elektráren, jejich vliv na životní prostředí</i>) PT ENV-TO: Životní prostředí regionu a České republiky. (<i>Druhy elektráren, jejich vliv na životní prostředí</i>)

	záření ○ umí posoudit přednosti a nedostatky různých způsobů výroby elektrické energie		
CVIČENÍ Z FYZIKY	○ je schopen poskytnout první pomoc ○ dokáže samostatně řešit fyzikální úlohy a vhodně využívá matematický aparát ○ dokáže nalézt a využít potřebné informace v tabulkách, knižních publikacích a na internetu	○ bezpečnost práce, laboratorní řád a požární směrnice ○ řešení teoretických úloh a problémů ○ experimentální úlohy podle vybavení školy	PT OSV-TO: Poznávání a rozvoj osobnosti. PT OSV-TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. PT OSV-TO: Spolupráce a soutěž.

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, PT OSV – osobnostní a sociální výchova, PT ENV – environmentální výchova

Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda vzdělávacího oboru Chemie. Je určen žákům prvního až třetího ročníku čtyřletého gymnázia a kvinty až septimy osmiletého gymnázia.

Tento předmět vede žáky k poznání struktury a vlastností látek, k objasnění zákonitostí chemických dějů v přírodě. Tyto vědomosti žáci uplatní nejen při dalším studiu na vysokých školách (chemicko-technologické fakulty, medicína, farmacie, zemědělské a stavební fakulty...), ale i v každodenním životě, neboť výrobky chemického průmyslu tvoří nedílnou součást našeho života.

Do vyučovacího předmětu Chemie jsou začleněna **průřezová témata**:

- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a ČR
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.

Součástí je též **integrované téma z oboru „Výchova ke zdraví“**:

- Výchova ke zdraví - Únik nebezpečných látek do životního prostředí

Studenti mající větší zájem o učivo chemie mají možnost v septimě a oktávě nebo ve třetím a čtvrtém ročníku prohloubit si své znalosti v rámci volitelných předmětů. Učivo volitelných předmětů je součástí požadavků k maturitní zkoušce.

Nadaní žáci mohou uplatnit svůj talent při řešení chemické olympiády.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta 2,5 hodiny
- druhý, sexta: 3 (z toho 0,5 hodiny Laboratorní cvičení)
- třetí, septima: 2,5 (z toho 0,5 hodiny Laboratorní cvičení)
- čtvrtý, oktáva: 0 hodin

Organizační vymezení předmětu:

Výuka je rozdělena do teoretických hodin a praktického cvičení, při kterém se třída dělí na poloviny. V druhém a třetím ročníku (sextě a septimě) jsou laboratorní cvičení pravidelná, v prvním ročníku (kvintě) nepravidelná.

Teoretická výuka probíhá v kmenových třídách (v budoucnosti v odborné učebně chemie - možnost frontálních pokusů), laboratorní cvičení v chemické laboratoři.

V rámci možností bude uskutečněna výběrová chemická exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- názornými příklady praktického využití chemie v každodenním životě probouzí v žácích zájem o chemii
- ve výuce poukazuje na příklady výskytu chemických látek v přírodě, chemické složení živých soustav a chemickou podstatu přírodních dějů – čímž pomáhá žákům lépe vstřebat teoretické poznatky
- zadáváním referátů vede žáky k samostatné práci s odbornou literaturou, internetem a dalšími zdroji informací. Tím vede žáky k prohloubení jejich vědomostí v chemii a prezentací výsledků práce posiluje jejich sebevědomí a touhu k dalšímu vzdělávání
- tím, že při výkladu používá správnou odbornou chemickou terminologii a symboliku, vede žáky k přesnému chemickému vyjádření myšlenek ústní i písemnou formou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- při výuce zadává žákům problémové úlohy, k jejich řešení je učí využívat logických postupů a využívat správné zdroje informací
- využívá úlohy přiměřené náročnosti
- při řešení výpočtových úloh vede žáky k využívání vědomostí z matematiky a fyziky (úpravy výrazů, rovnic, správné používání fyzikální symboliky a jednotek)
- vede žáky, aby v závěru řešení reálně posoudili výsledek k němuž dospěli, a tím je učí vyvarovat se hrubých omylů, jichž se dopustili svou nepozorností

Kompetence komunikativní

Učitel

- použitím vhodných forem výuky otevírá možnosti aktivnímu projevu žáků
- vede žáky k souvislému a správně strukturovanému projevu, používání odborně správné chemické symboliky a terminologie

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- učí žáky řešit „chemické problémy“ vyskytující se v každodenním životě
- respektuje individualitu žáka, uplatňuje individuální přístup - věnuje se jak žákům mimořádně nadaným tak i prospěchově slabším

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám
- vede žáky k ekologickému myšlení
- podporuje řízenou diskuzi k učivu, jež je v souvislosti s aktuálními problémy - klady a zápory chemických látek a chemického průmyslu v dopadu na zdraví lidí a životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- upozorňuje a kontroluje žáky při dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce v chemické laboratoři, udržování čistoty a pořádku na pracovním místě

- vede žáky k šetrnému zacházení se svěřenými pomůckami, dodržování laboratorního řádu, k samostatnému zvládnutí práce s laboratorní technikou a dodržování zadaných laboratorních postupů a tím k získání potřebné manuální zručnosti nutné v běžném životě

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
OBECNÁ CHEMIE	o vysvětlí rozdíl mezi chem. čistou látkou a směsí, charakterizuje směs homogenní, heterogenní, koloidní a uvede příklady o zná základní metody dělení směsí (krystalizace, filtrace, destilace, sublimace, extrakce), uvede příklady jejich praktického uplatnění o vypočítá složení roztoku (procentualita, molární koncentrace), připraví roztok daného složení	LÁTKY A SOUSTAVY LÁTEK o chemicky čistá látka o směs, dělení směsí	
	o zná typy vzorců o zná principy tvorby českého názvosloví o zvládá koncovky oxidačních čísel – napíše vzorec sloučeniny, vytvoří název sloučeniny	NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÝCH SLOUČENIN o typy vzorců o oxidační číslo o dvouprvkové sloučeniny, kyseliny, soli, hydroxidy...	
	o umí základní veličiny a jejich jednotky, vzorce pro výpočty a správně je užívá při řešení příkladů	DŮLEŽITÉ VELIČINY A ZÁKLADNÍ VÝPOČTY o látkové množství, M_r, A_r, V_m	
	o charakterizuje jednotlivé modely atomu o popíše stavbu atomového jádra, charakterizuje nukleony, ví, co znamená protonové a nukleonové číslo, vysvětlí pojmy nuklid, izotop, prvek o vysvětlí podstatu radioaktivity (alfa, beta a gama záření), uvede využití radioaktivity v praxi o zná podstatu termojaderné fúze a její význam o popíše elektron, jeho dualistický charakter	STAVBA ATOMU o atomové jádro, radioaktivita o stavba atomového obalu	

	○ chápe pojem orbital, charakterizuje jednotlivá kvantová čísla, zná pravidla pro zaplňování orbitalů, zapíše elektronové konfigurace atomů prvků v základním i excitovaném stavu, iontů		
	○ vysvětlí vztah elektronové konfigurace prvku a jeho postavení v PSP, rozdělí prvky na nepřechodné, přechodné a vnitřně přechodné ○ orientuje se PSP - rozumí periodickému zákonu a na základě postavení prvku v PSP odhadne jeho vlastnosti, vysvětlí význam skupin a period	PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ ○ periodický zákon a PSP	
ANORGANICKÁ CHEMIE	○ objasní vznik chemické vazby na molekule vodíku ○ charakterizuje kovalentní vazbu – délku, násobnost, polaritu, pevnost ○ zná pojmy vazebná a disociační energie, elektronegativita prvku ○ charakterizuje iontovou vazbu, ○ koordinačně kovalentní vazbu a kovovou vazbu ○ u základních sloučenin určí typy vazeb a předvídá jejich vlastnosti ○ určí vaznost atomů v molekulách ○ zná jednotlivé typy slabších vazebných interakcí a uvědomuje si jejich vliv na vlastnosti látek ○ při určování prostorového tvaru molekul uplatňuje teorie VSEPR a hybridizace	STRUKTURA A VLASTNOSTI PRVKŮ A SLOUČENIN ○ chemická vazba ○ slabší vazebné interakce ○ prostorové tvary molekul ○ krystalové struktury	
	○ vysvětlí, co je chem. děj, napíše chem. rovnici a vyčíslí stechiometrické koeficienty, rozeznává různé typy chem. reakcí a jejich principy ○ zná podstatu srážkové teorie a teorie aktivovaného komplexu ○ popíše rychlost chem. reakce kinetickou	CHEMICKÝ DĚJ A JEHO ZÁKONITOSTI ○ chemická reakce ○ termochemie ○ reakční kinetika	

	rovnicí ○ vysvětlí vliv faktorů na průběh ch. reakce (koncentrace, teplota, katalyzátory) ○ vysvětlí základní termochemické pojmy a zákony, tyto poznatky aplikuje při výpočtu reakčního tepla reakce, rozliší endotermickou a exotermickou reakci		
	○ zná podstatu chemické rovnováhy, zapíše vztah pro rovnovážnou konstantu reakce, vysvětlí vliv faktorů na její ustavení a uvede jejich využití v praxi ○ chápe pojmy kyselina a zásada podle Brønstedovy teorie, zná sytnost základních kyselin ○ zapíše vztah pro disociační konstantu kyselin a zásad, určí sílu kyseliny ○ odvodí iontový součin vody, chápe pojem kyselost a zásaditost roztoku, vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad ○ určí hydrolýzu solí ○ vysvětlí, co je oxidace a redukce, vyčíslí složitější redoxní reakce ○ zná princip galvanického článku a jeho využití v praxi ○ na základě znalosti elektrochemické řady napětí odvodí reakce látek (s vodou, kyselinami, solemi ...) ○ popíše elektrolýzu a uvede její využití v chem. výrobě ○ zapíše vztah pro součin rozpustnosti ○ vypočítá příklady s využitím K_s ○ ví, co je komplexní sloučenina, vytvoří název a vzorec komplexní sl.	CHEMICKÁ ROVNOVÁHA ○ chemická rovnováha ○ protolytické reakce ○ redoxní reakce ○ srážecí reakce ○ komplexotvorné reakce	

Ročník: druhý, sexta

Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ANORGANICKÁ CHEMIE	○ při popisu sloučenin využívá anorganické názvosloví ○ odvozuje vlastnosti sloučenin a jejich chemické chování na základě poznatků obecné chemie (stavba atomu, ch. vazba ...) ○ zapíše ch. rovnicemi přípravu a výrobu vodíku a kyslíku ○ vlastnosti prvků doloží jejich ch. reakcemi ○ charakterizuje vodu z hlediska stavby její molekuly, zhodnotí význam vody v přírodě a její využití člověkem (tvrdost vody), uvede příklady znečištění vody a popíše její čištění ○ vysvětlí hoření a oxidaci látek ○ charakterizuje stavbu a vlastnosti vzácných plynů, uvede jejich využití ○ zná složení vzduchu, ví, jaký je význam vzduchu pro život na Zemi, uvede příklady průmyslového využití vzduchu ○ zná problematiku znečištění ovzduší (emise, imise, smog, inverze, kyselé deště, skleníkový efekt)	VODÍK, KYSLÍK ○ vodík, vlastnosti, sloučeniny ○ kyslík, vlastnosti, sloučeniny ○ voda, peroxid vodíku ○ vzduch, vzácné plyny	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí
	○ vyjmenuje halogeny, umí odvodit jejich vlastnosti z postavení v PSP, ○ jejich vlastnosti popíše ch. rovnicemi ○ popíše vlastnosti jejich sloučenin, uvede jejich využití v praxi, zná jejich vliv na životní prostředí)	HALOGENY ○ charakteristika skupiny ○ výskyt, vlastnosti, příprava, výroba ○ sloučeniny a jejich význam	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí
	○ charakterizuje prvky VI.A skupiny, na základě el. konfigurace odvodí chem. vlastnosti síry, popíše její sloučeniny (sulfan, sulfidy, oxidy síry, kyseliny síry a sírany), zapíše ch. rovnice jejich přípravy a výroby, jejich typické	CHALKOGENY ○ charakteristika skupiny ○ výskyt, vlastnosti, příprava, výroba ○ sloučeniny a jejich význam	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí

	reakce, zná příklady praktického využití síry a jejich sloučenin ○ zhodnotí vliv oxidů síry na životní prostředí		
	○ charakterizuje prvky V.A skupiny, na základě el. konfigurace odvodí chem. vlastnosti dusíku a fosforu, popíše jejich sloučeniny (amoniak, oxidy, kyseliny a jejich soli), zapíše ch. rovnice jejich přípravy a výroby, jejich typické reakce, zná příklady praktického využití těchto látek ○ zhodnotí vliv oxidů dusíku na životní prostředí	PRVKY SKUPINY DUSÍKU ○ charakteristika skupiny ○ výskyt, vlastnosti, příprava, výroba ○ sloučeniny a jejich význam	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí
	○ charakterizuje prvky IV.A skupiny, na základě el. konfigurace odvodí chem. vlastnosti uhlíku a křemíku, cínu a olova, popíše jejich sloučeniny (anorganické slouč. uhlíku - oxidy, kyselinu a její soli, sirouhlík, kyanovodík ; křemičitany, silikony) zapíše ch. rovnice jejich typických reakcí, zná příklady praktického využití těchto látek ○ vysvětlí a zapíše ch. rovnicemi krasové jevy ○ popíše princip výroby skla keramiky ○ zhodnotí vliv oxidů uhlíku na životní prostředí	PRVKY SKUPINY UHLÍKU ○ charakteristika skupiny ○ výskyt, vlastnosti, příprava, výroba ○ sloučeniny a jejich význam	
	○ charakterizuje prvky III.A skupiny, na základě el. konfigurace odvodí chem. vlastnosti boru a hliníku, vysvětlí elektrolytickou výrobu hliníku, popíše jejich sloučeniny, zapíše ch. rovnice jejich typických reakcí, rovnicemi doloží amfoterní charakter hliníku, zná příklady praktického využití těchto	PRVKY SKUPINY BORU ○ charakteristika skupiny ○ výskyt, vlastnosti, příprava, výroba ○ sloučeniny a jejich význam	

	látek ○ zná podstatu aluminotermické výroby kovů ○ popíše princip výroby keramiky a porcelánu		
	○ charakterizuje prvky I. a II.A skupiny, na základě el. konfigurace a z řady napětí kovů odvodí chem. vlastnosti těchto prvků, popíše jejich sloučeniny, zapíše ch. rovnice jejich typických reakcí, zná příklady praktického využití těchto látek ○ vysvětlí problematiku tvrdosti vody ○ vysvětlí elektrolýzu NaCl ○ uvede výrobu sody, sádry, páleného a hašeného vápna	CHEMIE s-PRVKŮ ○ charakteristika skupin ○ výskyt, vlastnosti, příprava, výroba ○ sloučeniny a jejich význam	
	○ na základě kovové vazby odvodí typické vlastnosti kovů ○ porovná vlastnosti jednotlivých kovů (řada napětí, postavení v PSP), popíše základní principy výroby kovů, zejména Fe a oceli, vysvětlí pojmy litina a slitina – uvede příklady, zná příklady praktického využití těchto látek, napíše vzorce koordinačních slouč. ○ vyjmenuje nejdůležitější f prvky, vysvětlí pojem transurany, zná využití radioaktivních prvků	CHEMIE d-A f-PRVKŮ ○ charakteristika skupiny ○ výskyt, vlastnosti, příprava, výroba ○ sloučeniny a jejich význam	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí
LABORATORNÍ CVIČENÍ		LABORATORNÍ TECHNIKA, PREPARATIVNÍ ÚLOHY, ZÁKLADY ANALYTICKÉ CHEMIE	PT: Environmentální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Ročník: třetí, septima

Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ORGANICKÁ	○ ovládá zásady strukturní teorie, zná	ÚVOD DO ORGANICKÉ CHEMIE	

CHEMIE	○ charakteristické vaznosti prvků tvořících organické sloučeniny ○ zhodnotí typy vazeb, odvodí možné hybridní stavy atomu uhlíku ○ vysvětlí působení substituentu na sousední vazby a význam konjugovaných systémů ○ charakterizuje různé typy vzorců a izomerií v org. chemii	○ základní struktura molekul organických sloučenin ○ hybridizace atomu uhlíku ○ konjugované systémy ○ polarita vazby, indukční a mezomerní efekt ○ typy vzorců organických sloučenin ○ izomerie	
	○ klasifikuje organické reakce podle způsobu zániku a vzniku chemické vazby a podle změny struktury reaktantů	KLASIFIKACE ORGANICKÝCH REAKCÍ A REAKČNÍ MECHANISMY ○ štěpení vazby ○ rozdělení organických reakcí	
	○ ovládá základy chemického názvosloví organických sloučenin	ZÁKLADY NÁZVOSLOVÍ ORGANICKÝCH SLOUČENIN ○ druhy názvů ○ strukturní složky ○ jazykové složky ○ názvoslovné operace	
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví při pojmenování alkanů a cykloalkanů ○ na základě charakteristiky vazeb odvodí fyzikální vlastnosti a reaktivitu ○ vysvětlí podstatu a mechanismus radikálové substituce a eliminace ○ chemickými rovnicemi zapíše halogenaci, nitraci, sulfonaci, oxidaci a dehydrogenaci alkanů	NASYCENÉ UHLOVODÍKY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví při pojmenování alkenů a cykloalkenů ○ analyzuje strukturu alkenů, rozliší geometrické izomery alkenů ○ vysvětlí podstatu elektrofilní a radikálové adice na dvojnou vazbu, dokáže aplikovat Markovnikovo	UHLOVODÍKY S DVOJNÝMI VAZBAMI ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR

	pravidlo a Kharashův efekt ○ zapíše chemickými rovnicemi základní reakce adiční, oxidační a polymerační		
	○ analyzuje strukturu alkyků ○ vysvětlí a zapíše podstatu adičních, cyklizačních a substitučních reakcí, aplikuje Erlenmayerovo pravidlo ○ charakterizuje využití acetyleny v praxi	UHLOVODÍKY S TROJNÝMI VAZBAMI ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	
	○ vysvětlí aromatický charakter ○ popíše vlastnosti arenů a jejich praktické využití ○ na základě analogie vysvětlí a zapíše rovnicemi reakce probíhající na bočním řetězci ○ aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na reakce probíhající na aromatickém jádře ○ vysvětlí vliv substituentu na průběh S_E na aromatickém jádře	ARENY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a dvousložkové názvosloví ○ zapíše reakce přípravy a výroby těchto sloučenin a reakce vyjadřující jejich vlastnosti ○ vysvětlí mechanismus S_N, eliminačních reakcí, aplikuje Zajcevovo pravidlo	HALOGENERIVÁTY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a	ORGANOKOVOVÉ SLOUČENINY ○ názvosloví	

	dvousložkové názvosloví ○ uvede základní typy organokovových sloučenin a jejich využití v praxi ○ charakterizuje organocholečnaté sloučeniny, jejich přípravu reakce a využití	○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a dvousložkové názvosloví ○ zapíše reakce přípravy a výroby těchto sloučenin a reakce vyjadřující jejich vlastnosti ○ popíše využití v praxi	NITROSLOUČENINY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a dvousložkové názvosloví ○ zapíše reakce přípravy a výroby těchto sloučenin a reakce vyjadřující jejich vlastnosti ○ vysvětlí Hofmannovo pravidlo ○ popíše průběh diazotace a kopulace a význam těchto reakcí pro praxi	AMINY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a dvousložkové názvosloví ○ zapíše reakce přípravy a výroby těchto sloučenin a reakce vyjadřující jejich vlastnosti ○ dokáže porovnat substituční a eliminační reakce s obdobnými reakcemi halogenderivátů	HYDROXYDERIVÁTY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a dvousložkové názvosloví ○ zapíše reakce přípravy a výroby těchto sloučenin a reakce vyjadřující jejich vlastnosti	ETHERY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	

	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a dvousložkové názvosloví ○ zapíše reakce přípravy a výroby těchto sloučenin a reakce vyjadřující jejich vlastnosti ○ charakterizuje základní zástupce ○ popíše využití v praxi	ALDEHYDY A KETONY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a dvousložkové názvosloví ○ zapíše reakce přípravy a výroby těchto sloučenin a reakce vyjadřující jejich vlastnosti ○ zhodnotí jejich využití v praxi	KARBOXYLOVÉ KYSELINY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava a výroba ○ význam a použití	
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a dvousložkové názvosloví ○ zapíše reakce přípravy a výroby těchto sloučenin a reakce vyjadřující jejich vlastnosti ○ zhodnotí jejich využití v praxi	SUBSTITUČNÍ DERIVÁTY KARBOXYLOVÝCH KYSELIN (halogenkyseliny, hydroxykyseliny, aminokyseliny) ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava, význam a použití	
	○ aplikuje pravidla systematického názvosloví, dokáže využít i triviální a dvousložkové názvosloví ○ zapíše reakce přípravy a výroby těchto sloučenin a reakce vyjadřující jejich vlastnosti ○ zhodnotí jejich využití v praxi	FUNKČNÍ DERIVÁTY KARBOXYLOVÝCH KYSELIN (halogenidy, estery, anhydridy, amidy, nitrily) ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava, význam a použití	
	○ charakterizuje základní zástupce, jejich přípravu, vlastnosti a význam	DERIVÁTY KYSELINY UHLÍČITÉ	INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí
	○ vysvětlí princip polymerace, polykondenzace a polyadice ○ zapíše vznik vybraných druhů plastů	VYBRANÉ ORGANICKÉ LÁTKY V PROSTŘEDÍ KOLEM NÁS ○ makromolekulární - látky	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR

	z monomerních jednotek ○ zhodnotí jejich využití v praxi	○ léčiva ○ pesticidy ○ barviva a detergenty ○ alkaloidy	INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí INT: Výchova ke zdraví - únik nebezpečných látek do životního prostředí
BIOCHEMIE	○ definuje obor biochemie, umí charakterizovat živé soustavy a uvést jejich vlastnosti ○ popíše prvkové a látkové složení živých soustav ○ objasní funkci chemických sloučenin pro důležité chemické procesy probíhající v živém organismu	PŘEDMĚT BIOCHEMIE, VLASTNOSTI A SLOŽENÍ ŽIVÝCH SOUSTAV	
	○ uvede chemické složení, rozdělení a využití lipidů ○ vysvětlí kyselou a zásaditou hydrolýzu tuků, proces zmydlnění a prací účinky mýdla ○ uvede příklady vosků a složitých tuků a zhodnotí jejich význam	LIPIDY ○ charakteristika ○ biologický význam ○ rozdělení ○ složení, vlastnosti	
	○ objasní strukturu a funkci sacharidů ○ rozliší základní monosacharidy, disacharidy a polysacharidy ○ vysvětlí pojmy: optická izomerie, optická aktivita, chirální uhlík, poloacetalová vazba, poloacetalový hydroxyl, glykosidická vazba ○ charakterizuje redukující a neredukující sacharid ○ používá acyklické i cyklické vzorce pro vyjádření struktury sacharidu	SACHARIDY ○ názvosloví ○ fyzikální vlastnosti ○ reaktivita ○ příprava, význam a použití	
	○ charakterizuje AK, nepolární, polární, kyselé a zásadité, AK esenciální a neesenciální ○ objasní izoelektrický bod ○ vysvětlí vznik peptidické vazby ○ popíše strukturu a funkci bílkovin ○ vysvětlí podstatu denaturace	PROTEINY ○ charakteristika ○ biologický význam ○ rozdělení ○ složení, vlastnosti	

LABORATORNÍ CVIČENÍ		ÚLOHY Z ORGANICKÉ CHEMIE A BIOCHEMIE	PT: Environmentální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení

Předmět biologie zahrnuje kompletní vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie /RVP G, vzdělávací oblast Člověk a příroda/, průřezové téma Environmentální výchova a integruje v sobě i tematické okruhy Zdravý způsob života a péče o zdraví a Rizika ohrožující zdraví a Změny v životě člověka a jejich reflexe vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Dále zahrnuje tematický okruh Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a integruje tematický okruh Zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země ze vzdělávacího oboru Geologie, který je realizován formou exkurze.

Biologie je koncipována jako předmět, který má žákům poskytnout ucelený přehled znalostí a vědomostí o přírodě a živých organismech v ní. Upřednostňována jsou především témata fyziologická, obecně biologická a ekologická. Naopak témata taxonomická jsou redukována do rozsahu, který podmiňuje úspěšné pochopení složitosti přírody a komplexnosti vztahů v ní. K prohloubení znalostí z některých biologických oborů slouží volitelné předměty. Maturantům a zájemcům o vysokoškolské studium přírodovědných oborů, zejména biologie a lékařství by měl tento předmět vytvořit solidní výchozí pozici pro úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky a přijímacích zkoušek. Ostatním by pak měl poskytnout motivaci k dalšímu samostudiu přírody.

Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 2 hodiny
- druhý, sexta: 3 hodiny z toho 1 Laboratorní cvičení
- třetí, septima: 3 hodiny
- čtvrtý, oktáva: 0 hodin

Organizační vymezení

Část hodin biologie probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků, část ve specializované učebně biologie, která je vybavena videem, dataprojektorem a počítačem s přístupem na internet.

Součástí předmětu biologie jsou laboratorní práce bez samostatné klasifikace.

Laboratorní cvičení probíhají v samostatné biologické laboratoři, ve které mají žáci k dispozici monokulární mikroskopy a stereomikroskopy.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami / přírodniny, video, zpětný projektor, CD/, který je doplňován tematickými diskusemi, referáty žáků a příležitostnými exkurzemi a přednáškami odborníků.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel biologie:

- zadává samostatnou práci např. referáty, problémové úlohy, doporučuje další studijní zdroje / populárně naučnou literaturu, časopisy, internet apod./, zadává samostudium a tím nutí žáky k samostatnosti a aktivitě při učení
- kriticky hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů / televize, internet, časopisy/
- systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků
- osobním přístupem motivuje žáky k učení

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- svojí prací v hodinách biologie poskytne žákům vědomosti, dovednosti a znalosti, které potřebují k poznání problému a jeho řešení
- zadává žákům, zejména během volitelných předmětů a laboratorních cvičení, problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení
- při řešení problémů umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení

Kompetence komunikativní – učitel

- otevřeně komunikuje se žáky
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně a totéž vyžaduje od žáků
- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie / tisk, televize, internet/

Kompetence sociální a personální-učitel

- zadává práci ve skupinách a žáci jsou tak vedeni ke spolupráci, spoluzodpovědnosti,
- vzájemnému respektování

Kompetence občanské - učitel

- vede žáky k zaujímání stanovisek k environmentálním a ekologickým problémům, aby chápali nutnost ochrany životního prostředí a přírody jako svou občanskou povinnost
- vede žáky k uvědomění si spoluzodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, žáci nacvičují poskytnutí první pomoci
- vede žáky k pochopení biologické různorodosti lidské populace a odmítání rasistických názorů

Kompetence pracovní - učitel

- dbá, aby žáci si osvojili určité postupy práce, vede je k soustavnosti, cílevědomosti, vzájemné spolupráci a ke kontrole dosažených pracovních výsledků
- podporuje žáky, aby stanovili vlastní postup práce
- učí žáky prezentovat výsledky své práce
- seznamuje žáky se světem práce – exkurze, besedy

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
OBEČNÁ BIOLOGIE	○ odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností ○ porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi ○ vysvětlí význam diferenciacce a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	○ obecné vlastnosti živých soustav ○ porovnání živé a neživé přírody ○ uspořádání živých soustav vznik a vývoj živých soustav, evoluce ○ geologická historie Země	INT Geologie TO: Složení, struktura a vývoj Země TO: Geologické procesy v litosféře

	○ odvodí hierarchii recentních organismů se znalostí jejich evoluce ○ uvede chemické složení živých soustav ○ objasní strukturu a funkci organel prokaryotních a eukaryotních buněk ○ popíše buněčný cyklus ○ objasní fáze mitózy a meiózy ○ porovná mitózu a meiózu ○ popíše základní metabolické děje v buňce ○ vysvětlí princip přirozeného systému organismů ○ uvede hlavní taxony přirozeného systému organismů	○ minerály – jejich vznik a ložiska, krystaly a jejich vnitřní stavba, fyzikální a chemické vlastnosti minerálů ○ magmatický, zvětrávací a sedimentační proces, metamorfní procesy – horniny ○ minerály, horniny - exkurze ○ endosymbiotická teorie, vznik mnohobuněčnosti ○ buňka – obecné vlastnosti buňky ○ chemické složení buněk ○ struktura buňky prokaryotické ○ struktura buňky eukaryotické, funkce organel ○ rozmnožování buněk – buněčný cyklus, mitóza a meióza ○ buněčný metabolismus – enzymy, buněčné dýchání a kvašení, ATP, replikace DNA, proteosyntéza ○ domény organismů ○ přehled hlavních taxonů	
BIOLOGIE VIRŮ	○ popíše stavbu virionu, typy životních cyklů viru ○ některé způsoby přenosu virů ○ vyjmenuje některá virová onemocnění	○ stavba virionu ○ životní cyklus virů ○ virová onemocnění, formy virové infekce ○ choroby přenosné pohlavním stykem HIV/AIDS, hepatitidy	INT Výchova ke zdraví TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
BIOLOGIE BAKTERIÍ	○ určí, které organismy patří k prokaryotním ○ popíše stavbu bakteriální buňky ○ zdůvodní všudypřítomnost bakterií ○ vysvětlí význam půdních bakterií pro koloběh látek v přírodě ○ uvede příklady choroboplodných bakterií a onemocnění, která vyvolávají ○ objasní význam bakterií v genovém inženýrství ○ porovná buňku sinic s buňkou bakteriální ○ vysvětlí význam sinic pro vznik kyslíkaté atmosféry	○ prokaryotní organismy ○ charakteristika bakteriální buňky ○ metabolismus bakterií ○ půdní a choroboplodné bakterie ○ bakteriální onemocnění ○ choroby přenosné pohlavním stykem ○ bakterie a genové inženýrství ○ sinice	INT Výchova ke zdraví TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
BIOLOGIE ROSTLIN	○ vymezí rostliny jako skupinu eukaryotních organismů ○ popíše základní rozdíly mezi rostlinnou buňkou	○ rostlinná buňka ○ tělo vyšších a nižších rostlin ○ <u>anatomie a morfologie rostlin</u> – rostlinná	

	a ostatními typy buněk o porovná stavbu těla nižších a vyšších rostlin o vyjmenuje a popíše typy rostlinných pletiv o popíše stavbu a funkci o vysvětlí význam fotosyntézy pro život na Zemi o porovná fotosyntézu a dýchání o vysvětlí rozdíly mezi růstem a vývojem o uvede a popíše fáze ontogeneze krytosemenné rostliny o vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním o uvede a popíše způsoby nepohlavního rozmnožování u rostlin	pletiva, rostlinné orgány- kořen, stonk, list o plod a květ o <u>fyzologie rostlin</u> o fotosyntéza a dýchání rostlin o růst a ontogeneze rostlin o rozmnožování rostlin	

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
BIOLOGIE ROSTLIN	o popíše základní znaky výtrusných rostlin o objasní rodozměnu u mechorostů a kaprad'orostů o pozná a pojmenuje u nás běžné zástupce mechorostů a kaprad'orostů o vysvětlí vznik semene jako rozmnožovací částice z hlediska vývojového o vyjmenuje základní skupiny nahosemenných rostlin o pozná a pojmenuje zástupce jehličnanů o popíše základní znaky krytosemenných rostlin o charakterizuje rozmnožování krytosemenných rostlin o porovná znaky dvouděložných a jednoděložných rostlin o pozná a pojmenuje významné druhy dvouděložných a jednoděložných rostlin o posoudí vliv a biotických faktorů prostředí na stavbu a funkci rostlin o zhodnotí problematiku ohrožených druhů rostlin a možnosti jejich ochrany	o <u>systém a evoluce rostlin</u> o nižší rostliny – řasy červené, hnědé, zelené o vyšší rostliny – výtrusné a semenné o mechorosty, kaprad'orosty o rostliny nahosemenné o rostliny krytosemenné – základní čeledi dvouděložných a jednoděložných rostlin o <u>rostliny a prostředí</u> o abiotické a biotické faktory prostředí o postavení rostlin v ekosystémech o ohrožené rostliny a jejich ochrana	PT Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

BIOLOGIE HUB	○ charakterizuje základní znaky hub, vyjmenuje společné znaky a odlišnosti s živočichy a rostlinami ○ popíše stavbu těla, způsob výživy a rozmnožování hub ○ popíše stavbu těla lišejníků ○ rozpozná významné zástupce hub a lišejníků podle obrázků, posoudí jejich význam ekologický, zdravotnický a hospodářský	○ obecná charakteristika říše houby ○ <u>stavba a funkce hub</u> ○ stavba těla houby ○ výživa hub, význam v přírodě ○ významní zástupci taxonů Zygomyceta, Ascomyceta, Basidiomyceta ○ <u>stavba a funkce lišejníků</u> ○ typy stélek lišejníků, vnitřní stavba lišejníkové stélky ○ význam lišejníků v přírodě ○ domácí druhy lišejníků	
BIOLOGIE PROTIST	○ popíše stavbu buňky prvoků, uvede příklady specializovaných organel a vysvětlí jejich funkci a význam ○ charakterizuje základní kmene prvoků, uvede příklady významných parazitických a symbiotických zástupců	○ <u>Prvoci</u> ○ stavba buňky, specializované organely ○ Bičíkovci, Kořenonožci, Obrvení, Výtrusovci ○ význam prvoků – parazitických a symbiotických prvoci	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	○ popíše jednotlivá stádia vývoje oplozeného vajíčka ○ vysvětlí způsob tvorby tkání a základních typů tělních dutin mnohobuněčných organismů ○ vyjmenuje základní typy tkání – popíše jejich stavbu, funkci a zastoupení v organismu ○ popíše základní stavbu těla živočišných hub, způsoby rozmnožování, význam a taxonomické rozdělení kmene ○ popíše základní stavbu životních stádií žahavců, stupeň rozvoje zárodečných listů, orgánové soustavy ○ rozpozná vybrané zástupce jednotlivých tříd žahavců, vysvětlí jejich rozmnožování a ekologický význam ○ popíše základní stavbu ploštěnců a hlístů, stupeň rozvoje zárodečných listů, orgánové soustavy ○ objasní význam, způsob života a rozmnožování parazitických zástupců ploštěnců a hlístů ○ na příkladu žízaly obecné charakterizuje stavbu	○ <u>mnohobuněční živočichové</u> ○ teorie vzniku mnohobuněčnosti ○ zárodečný vývin ○ základy stavby těla mnohobuněčných ○ zárodečné listy, vznik tkání, typy tělních dutin ○ <u>tkáně</u> ○ krycí tkáň – stavba, rozdělení, žlázy ○ pojivová tkáň – stavba, rozdělení ○ svalová tkáň – stavba, rozdělení, fyziologie ○ nervová tkáň – stavba, fyziologie ○ zoologie bezobratlých ○ <u>Živočišné houby</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci ○ <u>Žahavci a Žebernatky</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci ○ Polypovci ○ Medúzovci ○ Korálnatci	

	těla kroužkoců, stupeň rozvoje orgánových a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ○ rozpozná vybrané zástupce kroužkoců, vysvětlí jejich rozmnožování a ekologický význam ○ popíše stavbu těla měkkýšů, stupeň rozvoje orgánových a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ○ rozpozná vybrané zástupce jednotlivých tříd měkkýšů, vysvětlí jejich rozmnožování a ekologický význam ○ popíše stavbu těla členovců, stupeň rozvoje orgánových soustav a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ○ rozpozná vybrané zástupce jednotlivých podkmenů členovců, popíše jejich adaptace, rozmnožování a ekologický význam ○ popíše stavbu těla ostnokožců, stupeň rozvoje orgánových soustav a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, rozpozná vybrané zástupce ○ popíše ontogenezi strunatců ○ popíše stavbu těla strunatců, stupeň rozvoje orgánových soustav a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ○ dokáže popsat základní znaky podkmenů pláštěnců, bezlebečných a obratlovců	○ <u>Ploštěnci</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci ○ Ploštěnky ○ parazitické skupiny Ploštěnců ○ <u>Pásnice a hlísti</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci ○ parazitické skupiny Hlístů ○ <u>Kroužkovci</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci ○ Máloštětinatci ○ Mnohoštětinatci ○ <u>Měkkýši</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci ○ Plži ○ Mlži ○ Hlavonožci ○ <u>Členovci</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci ○ Žabernatí ○ Klepítkatci ○ Vzdušnicovci ○ <u>Ostnokožci</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci ○ Ježovky, Sumýši, Hvězdice, Hadice ○ zoologie strunatců ○ <u>Strunatci</u> ○ znaky strunatců, stavba těla, základní charakteristika podkmenů ○ Pláštěnci ○ Bezlebeční ○ Obratlovci	

Ročník: třetí, septima			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	○ objasní stavbu těla jednotlivých tříd bezblanných obratlovců, porovná stupeň rozvoje orgánových soustav ○ určí vybrané zástupce jednotlivých tříd bezblanných obratlovců s důrazem na zástupce fauny ČR, popíše jejich adaptace, rozmnožování a ekologický význam ○ objasní stavbu těla jednotlivých tříd blanatých obratlovců, porovná stupeň rozvoje orgánových soustav ○ dovede poznat vybrané zástupce jednotlivých tříd blanatých obratlovců s důrazem na zástupce fauny ČR, popíše jejich adaptace, rozmnožování a ekologický význam	○ <u>bezblanní obratlovcí</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci uvedených tříd ○ Kruhoústí ○ Paryby ○ Ryby ○ Obojživelníci ○ <u>blanatí obratlovcí</u> ○ stavba těla, rozmnožování, význam a významní zástupci uvedených tříd ○ Plazi ○ Ptáci ○ Savci ○ <u>živočichové a prostředí</u> ○ postavení živočichů v ekosystémech ○ ohrožení živočichové a jejich ochrana	
BIOLOGIE ČLOVĚKA	○ uvede názory na původ člověka na Zemi ○ zhodnotí úroveň vyspělosti živočišných předchůdců člověka ○ vysvětlí proces sapientace a hominizace ○ využije znalostí o lidských plemelech k jednoznačnému odmítnutí rasismu v jakékoliv podobě ○ vysvětlí význam homeostázy ○ popíše stavbu, vznik, růst a spojení kostí na kostře ○ pojmenuje a popíše jednotlivé kosti kostry ○ vysvětlí rozdíly mezi svalovinou hladkou, příčně pruhovanou a srdeční	○ <u>evoluce člověka</u> ○ živočišní předchůdci člověka ○ hominizace a sapientace ○ lidská plemena ○ opěrná a pohybová soustava ○ <u>soustavy látkové přeměny</u> ○ oběhová soustava, tělní tekutiny ○ dýchací soustava ○ trávicí soustava, přeměna živin ○ zdravá výživa ○ vylučovací soustava, kůže ○ civilizační choroby, poruchy příjmu potravy ○ <u>soustavy regulační</u>	INT Výchova ke zdraví TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence TO: Zdravý způsob života a péče o zdraví TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe

	○ popíše stavbu a činnost kosterního svalu ○ pojmenuje základní kosterní svaly člověka ○ vyjmenuje jednotlivé složky krve a vysvětlí jejich stavbu a funkci ○ popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci ○ popíše stavbu a činnost srdce ○ zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy ○ popíše orgány dýchací soustavy ○ vysvětlí princip dýchání ○ vysvětlí negativní vliv kouření na činnost dýchací soustavy a celkový zdravotní stav ○ popíše orgány trávicí soustavy ○ vysvětlí proces trávení ○ vysvětlí přímé souvislosti mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami ○ uplatňuje zásady zdravé výživy, je si vědom následků poruch v příjmu potravy ○ popíše orgány vylučovací soustavy ○ vysvětlí funkci ledvin ○ zdůvodní význam pitného režimu ○ popíše stavbu a funkci kůže a kožních derivátů ○ vysvětlí rizika nadměrného slunění v souvislosti se vznikem rakoviny kůže ○ porovná nervové a hormonální řízení ○ popíše hormonální systém, vysvětlí funkci jednotlivých hormonů ○ popíše stavbu nervové soustavy ○ vysvětlí funkci centrální nervové soustavy a obvodového nervstva ○ uvede rizikové faktory pro činnost nervové soustavy ○ popíše a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů ○ popíše a vysvětlí funkci rozmnožovací soustavy ○ chová se odpovědně v sexuálním životě ○ rozlišuje dostupné metody antikoncepce a	○ nervová a hormonální regulace ○ hormonální soustava ○ nervová soustava ○ smyslová soustava ○ <u>soustavy rozmnožovací</u> ○ hygiena pohlavního styku, hygiena těhotenství ○ péče o reprodukční zdraví ○ metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty ○ choroby přenosné pohlavním stykem ○ ontogeneze člověka	

	o orientuje se v jejich vhodnosti a spolehlivosti o uvede rizika spojená s pohlavně přenosnými chorobami o <u>popíše jednotlivé etapy ontogeneze člověka</u>		
GENETIKA	o vysvětlí molekulární podstatu dědičnosti o orientuje se v základní genetické terminologii o popíše chromozomální výbavu tělní a pohlavní buňky o objasní význam miózy pro dědičnost znaků a genetickou variabilitu o odvodí základní štěpné poměry v 1. a 2. filiální generaci o porovná typy mutací o uvede metody používané při studiu dědičnosti u člověka o objasní typy dědičnosti některých chorob člověka o analyzuje faktory ovlivňující četnost alel v populaci a zhodnotí jejich evoluční význam o analyzuje možnosti využití znalostí z genetiky v běžném životě	o <u>molekulární základy dědičnosti</u> o struktura DNA, replikace, genetický kód o transkripce, translace o <u>buněčné základy dědičnosti</u> o chromozomová výbava buňky, karyotyp o meióza, crossing-ove o <u>dědičnost a proměnlivost</u> o Mendelovy zákony, mutace o genetika člověka o genetika populací	
EKOLOGIE	o definuje hlavní ekologické termíny o vysvětlí vliv abiotických faktorů na život organismů o popíše základní typy vztahů mezi organismy o vysvětlí pojem ekosystém o popíše vývoj ekosystému o uvede základní typy potravních řetězců o uvede příklady pozitivní a negativních vlivů člověka na přírodu	o základní ekologické pojmy o podmínky života – abiotická a biotické faktory o biosféra a její členění – populace, společenstva, ekosystémy, biomy o biosféra a její členění o vlivy člověka na životní prostředí o význam rostlin a živočichů pro člověka o problémy životního prostředí v ČR a regionu o ochrana přírody a krajiny v ČR o legislativní opatření v oblasti životního prostředí	PT Environmentální výchova: TO: Problematika vztahů organismů a prostředí TO: Člověk a životní prostředí TO: Životní prostředí regionu a České republiky

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Informační a komunikační technologie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Informatika a informační a komunikační technologie v RVP G. Vyučovací předmět umožňuje žákům získat pokročilé dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií a vede žáky k tvořivému využití těchto technologií při studiu i v běžném životě.

Obsah předmětu je zaměřen na prohloubení znalostí práce s PC a s dalšími prostředky ICT. Velký důraz je kladen na komunikaci, získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací s ohledem na respektování informační etiky a platné legislativy. V předmětu je obsaženo také učivo z oblasti teoretické informatiky (údržba a ochrana dat, operační systémy, počítačové sítě, databáze, algoritmizace).

Ve výuce předmětu jsou zahrnuta průřezová témata Mediální výchova (TO: Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií) a Osobnostní a sociální výchova (TO: Spolupráce a soutěž).

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 2 hodiny
- druhý, sexta: 2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v počítačové učebně, v níž je 16 počítačů napojených do školní sítě. Všechny počítače jsou připojeny k Internetu. V učebně je využíván dataprojektor a další prostředky ICT.

K samostatné práci mohou žáci rovněž využívat PC v knihovně, které také umožňují přístup na Internet.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K utváření a osvojení klíčových kompetencí volí učitel následující strategie, metody a společné postupy:

Kompetence k učení - učitel:

- vybírá a využívá k vyučování vhodné způsoby, metody a strategie
- vede studenty ke kritickému přístupu ke zdrojům informací a k tvořivému zpracování a využití informací při svém studiu
- Kompetence k řešení problémů - učitel:
- podporuje u studentů snahu o samostatné nalezení různých variant řešení problémů, včetně kritického posouzení kladů a záporů jednotlivých variant a k ověření správnosti zvoleného postupu
- vede studenty k efektivnímu využívání dříve získaných vědomostí a dovedností

Kompetence komunikativní - učitel:

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od studentů jasné vyjadřování s logickou strukturou, při kterém s porozuměním využívají odborný jazyk
- podporuje u studentů dovednost symbolicky a graficky vyjádřit informace různého typu

- vede studenty k využívání informační a komunikační technologie jako účinného (ale ne jediného!) prostředku pro komunikaci s okolním světem, nezapomíná na komunikaci živou

Kompetence sociální a personální - učitel:

- vede studenty k zodpovědnému přístupu při řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám
- vyžaduje aktivní spolupráci studentů při stanovování a dosahování cílů při práci v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v učebně, při budování mezilidských vztahů ve třídě uplatňuje toleranci, úctu a empatii a vede k ní i své studenty

Kompetence občanské - učitel:

- vede studenty k pochopení souvislosti mezi právy, povinnostmi a zodpovědností
- podporuje u studentů respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí

Kompetence k podnikavosti - učitel:

- vyžaduje od studentů dodržování vymezených pravidel, dbá na zásady bezpečnosti a hygieny práce
- podporuje u studentů využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit
- vede studenty k dosahování stanovených cílů a k průběžnému a kritickému hodnocení dosahovaných výsledků

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
ÚVOD, SOFTWARE	○ orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	○ informatika ○ základní pravidla práce s výpočetní technikou, ergonomie ○ operační systém a jeho základní funkce ○ kategorizace aplikačního software	
TEXTOVÝ EDITOR	○ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru	○ základní funkce, formátování textu ○ publikování, základní typografická pravidla ○ grafické objekty v textu ○ styl odstavce, šablona ○ objekty dalších aplikací (editor rovnic, ...) ○ práce s rozsáhlým dokumentem	PT: Mediální výchova TO: Média a mediální produkce
HARDWARE	○ ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT	○ počítač – základní struktura a funkce ○ princip funkce základních periferních zařízení ○ paměťová média ○ data, informace, kódování informací ○ využití digitálních technologií v praxi	
POČÍTAČOVÁ GRAFIKA –	○ využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru	○ grafické bitmapové programy (editory) ○ rozlišení obrázku, barevná hloubka	

RASTROVÁ	k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh	○ úpravy obrázků ○ grafické formáty, EXIF informace ○ použití vrstev	
SPRÁVA SOUBORŮ	○ organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití	○ soubor, adresář (složka), adresářová struktura ○ souborové manažery ○ filtrování, hledání souborů ○ údržba, komprese a zálohování dat	
INTERNET	○ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů ○ posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací	○ základní služby Internetu, historie Internetu ○ bezpečnost při práci s Internetem ○ informace a jejich zdroje ○ netiketa, informační etika ○ vyhledávání	PT: Mediální výchova TO: Média a mediální produkce TO: Účinky mediální produkce a vliv médií
TVORBA WWW STRÁNEK	○ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	○ principy WWW stránek (hypertext) ○ základy jazyka HTML (strukturování, formátování textu, odkazy, obrázky, tabulky) ○ základy formátování pomocí CSS ○ rozsáhlejší aplikace, publikace na Internetu	
PREZENTACE	○ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	○ prezentace informací ○ prezentační programy	

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
PREZENTACE	○ využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci	○ estetické zásady tvorby prezentací ○ využití hypertextových odkazů ○ multimedia v prezentaci ○ vlastní tematická prezentace	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž
TABULKOVÝ KALKULÁTOR	○ aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	○ pokročilejší funkce, textové funkce ○ filtrování, souhrny ○ zpracování tabulky s více listy ○ tvorba a úprava grafů	
POČÍTAČOVÁ BEZPEČNOST, OCHRANA DAT	○ organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití ○ využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	○ počítačové viry a jiné škodlivé kódy, vlastnosti, rozdělení ○ další související hrozby (hoax, phishing aj.) ○ zálohování a ochrana dat ○ elektronický podpis, šifrování	

		o počítačové pirátství a kriminalita	
POČÍTAČOVÁ GRAFIKA VEKTOROVÁ, ANIMACE, 3D GRAFIKA	o využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh	o operace s vektorovými objekty, tvarování a transformace o práce se souřadnicemi, zarovnávání objektů o práce s textem v grafickém editoru o vytvoření jednoduché animace o 3D grafika a modelování	
OPERAČNÍ SYSTÉMY, POČÍTAČOVÉ SÍTĚ	o využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací a ke komunikaci o	o operační systémy, přehled, historie o uživatelské účty a hesla v různých OS o rozdělení a funkce počítačových sítí o nastavení sdílení prostředků sítě, praktické použití o vzdálené připojení a ovládání systému	
DATABÁZE	o aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	o základní pojmy z teorie databází o vztahy mezi entitami, E-R schéma o dotazovací jazyky QBE a SQL	
MULTIMEDIA ZPRACOVÁNÍ ZVUKU, OBRAZU	o zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	o základní operace se zvukovým záznamem o převody zvukových formátů o střih videa – základní operace o převody formátů videa o vytvoření vlastního CD, DVD	PT: Mediální výchova TO: Média a mediální produkce

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP G. Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevit a pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby.

Reflexe obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů.

V návaznosti na školní vzdělávací plán se v předmětu Hudební výchova průběžně realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 2 hodiny
- druhý, sexta: 2 hodiny
- třetí, septima: 0 hodin
- čtvrtý, oktáva: 0 hodin

Nadstavbová část určená pro žáky s hlubším zájmem o aktivní provozování vokálních a instrumentálních činností je realizována v nepovinném předmětu Pěvecký sbor s časovou dotací 1 vyučovací hodiny za týden.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka povinná i nepovinná bude realizována formou vyučovacích hodin ve specializované učebně školy nebo v jiných prostorách vhodných pro hudebně – pohybové aktivity, dále formou projektů a výchovných koncertů realizovaných v koncertních sálech či divadlech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi.

Kompetence k řešení problémů

- žák uplatňuje při řešení problému vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice.

Kompetence komunikativní

- žák používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- žák efektivně využívá moderní informační technologie
- žák prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.

Kompetence sociální a personální

- žák přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- žák projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých,

Kompetence občanská

- žák respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- žák rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- žák posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

- žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Ročník: první, kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	o vede svůj hlas zněle a přirozeně o správně artikuluje o uplatňuje zásady hlasové hygieny o zpívá dle svých schopností	o kultivace pěveckého a hlasového projevu o sólový a sborový zpěv o intonační a rytmický výcvik	zpívání písní sborově i sólově
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	o využívá jednoduchých rytmických nástrojů k instrumentálním doprovodům	o hra a tvorba instrumentálních doprovodů o tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (rondo)	Orffovými rytmickými nástroji vytvoří doprovod k lidové písni
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	o reaguje na hudbu pohybem	o pohyb hudby a gesto	propojení s TV – nácvik pochodu při zpěvu Kmochových písní
VZNIK A VÝVOJ HUDBY	o orientuje se ve vývoji hudby o rozlišuje hudební slohy podle charakteristických znaků	o periodizace hudebního vývoje o charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů, průniky, syntézy, hledání nových cest	propojení HV, VV, D, ČJ- diskuse o dějinách umění referáty o určeném hudebním slohu

HUDEBNÍ SKLADATEL A INTERPRET	○ popíše a na vybraných hudebních ukázkách ukáže důležité znaky tvorby a interpretace ○ vysvětlí přínos jednotlivých skladatelů a odlišnosti provedení světových interpretů	○ hudební skladatelé ○ světoví a čeští hudební interpreti	návštěva výchovného koncertu – hodnotící beseda
HUDBA JAKO ORGANIZOVANÝ ZVUK	○ rozpozná hudebně výrazové prostředky použité ve skladbě ○ uvědomuje si hudební formu díla	○ hudební dílo – hudební objekt ○ hudebně výrazové prostředky ○ hudební formy ○ hudební znaky	poslechem poznávají typ skladby
HUDEBNÍ STYL A ŽÁNRY, FUNKCE HUDBY	○ rozpozná, který typ hudby je vhodný v určitých konkrétních situacích ○ rozezná hudbu nabádající k nesnášenlivosti	○ hudba a její využití v běžném životě ○ estetická a umělecká hodnota hudebního díla ○ možnosti zneužití hudby	návštěva operního představení

Ročník: druhý, sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	○ využívá svůj pěvecký potenciál při zpěvu ○ uplatňuje zásady hlasové hygieny	○ kultivace pěveckého a hlasového projevu ○ sólový a sborový zpěv	cvičení správného pěveckého dýchání
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	○ vytváří jednoduché doprovody na rytmické nástroje ○ orientuje se v notovém zápise	○ notový zápis ○ partitura a part ○ tvorba a hra instrumentálních doprovodů	podle vzoru vytvoří jednoduchý notový part
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	○ využívá pohyb ve spojení s hudbou k vyjádření svých vlastních pocitů a představ	○ základní dirigentská gesta ○ taneční hudba ○ lidové a společenské tance	při zpěvu dirigují jednoduché lidové písně
HUDBA JAKO ORGANIZOVANÝ ZVUK	○ chápe hudební skladbu jako svébytné umělecké dílo	○ struktura hudebního díla ○ hudební formy	poslechem skladeb určují hudební sloh
HUDEBNÍ STYL A ŽÁNRY, FUNKCE HUDBY	○ rozlišuje jednotlivé funkce hudby, ○ vytváří si názory o estetické hodnotě děl ○ odliší hudbu podle jejího stylového zařazení	○ estetická a zábavná funkce hudby ○ hudba artificiální vs. nonartificiální ○ žánry nonartificiální hudby	Seminární práce o oblíbeném zpěvákovi, kapele
VZNIK A VÝVOJ HUDBY	○ orientuje se ve vývoji hudebního umění ○ rozlišuje hudbu jednotlivých stylových období ○ popíše základní znaky konkrétních uměleckých stylů	○ periodizace hudebního vývoje ○ charakteristiky jednotlivých stylových období ○ významná hudební díla ○ národní školy, inspirační zdroje	Návštěva operního nebo baletního představení (dle nabídky repertoáru), zahrnující předchozí přípravu. Následná práce pak bude

			prakticky realizovat spojení tří předmětů – HV, VV, Čj a bude odrážet v souvislosti s prací na projektu získané faktické vědomosti a dojmy z představení.
HUDEBNÍ NÁSTROJE, ZÁZNAM HUDBY, HUDEBNÍ KOMUNIKACE	○ orientuje se ve vývoji notace ○ rozlišuje hudbu komorní a symfonickou ○ uvědomuje si nástrojové obsazení hudebních děl ○ chápe hudební dílo jako vyjádření myšlenkového poselství	○ historické a současné hudební nástroje ○ vývoj notace ○ absolutní a programní hudba ○ hudební dílo jako sdělení	návštěva výchovného koncertu
HUDBA JAKO ZPŮSOB IDENTIFIKACE	○ uvědomuje si rozdílnost přístupů lidí k hudbě a hudební tvorbě ○ rozpozná vhodnost užití hudby v konkrétních situacích ○ uvědomuje si okolnosti vzniku hudebních děl	○ hudební preference ○ společenská zpěvnost ○ význam lidové písně ○ folk a písničkářská tvorba ○ nové žánry nonartificiální hudby ○ současná artificiální hudba ○ duchovní hudba	Spojení s literaturou a divadlem – poslech skladeb ovlivněných lidovou tvorbou např. Vodník
INTERPRETACE V HUDBĚ, UMĚLECKÝ PROVOZ	○ orientuje se v současném hudebním dění ○ vytváří vlastní soudy a hudební preference ○ zařadí hudební dílo do historického a sociálního kontextu	○ současný hudební život ○ soudobí interpreti artificiální a nonartificiální hudby ○ průniky mezi jednotlivými hudebními žánry ○ využití a zneužití artificiální hudby	propojení s literaturou – zneužití hudby totalitními režimy (diskuse)

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět výtvarná výchova vede žáky k individuálnímu výtvarnému projevu na základě uvědomělého poznávání a užívání vizuálně obrazných prostředků a k poznání sebe sama. Vyučovací předmět Výtvarná výchova obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa - rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti a uplatňování subjektivity jedince. Ve výtvarné výchově žáci získávají praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření. Získávají představu o výtvarném umění, včetně umění užitého, lidového a o architektuře. Systematicky se pak pozornost začíná věnovat hledání vhodných způsobů prezentace výstupů i jednotlivých fází tvůrčího procesu, aby se průběžně vytvářela příležitost pro zpětnou vazbu diváků a pro jejich interpretace. K ověřování komunikačních účinků jsou nabízeny metody a postupy vycházející ze současného vizuálního umění (např. změna role diváka - divák se stává v interakci s uměleckým dílem jeho součástí).

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – čtyřleté a osmileté studium:

- první, kvinta: 2 hodiny
- druhý, sexta: 2 hodiny
- třetí, septima: 0 hodin
- čtvrtý, oktáva: 0 hodin

Organizační vymezení předmětu:

V rámci předmětu se pracuje se všemi dostupnými formami výuky od frontálního výkladu, přes skupinovou a týmovou práci, projektovou výuku, kurz, exkurzi až k samostatnému řešení tvůrčích problémů. Na vyšším stupni gymnázia se realizuje vzdělávací obsah Výtvarného oboru v povinném vyučovacím předmětu s názvem Výtvarný obor. Hodinová dotace pro první, druhý ročník i kvintu a sextu je 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v dělených skupinách s maximálním počtem šestnácti žáků. Žáci si v kvartě volí mezi hudebním a výtvarným oborem a v konečném rozdělení na dvě skupiny je přihlédnuto k přístupům a výsledkům jejich tvůrčí práce na nižším stupni gymnázia a k výsledku testu konaném v kvartě. Žáci prvního ročníku si také volí mezi výtvarným a hudebním oborem. Místem realizace výuky je specializovaná učebna školy s názvem ateliér výtvarné výchovy a přilehlá venkovní terasa, počítačová učebna, exteriér, galerie, muzea, knihovna, hrad Lipnice, zámek Žirovnice.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Jsou zaměřené na vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení:

- žáka vedeme k samostatné a tvořivé činnosti
- vhodnou motivací probouzíme v žákovi zájem o výtvarnou kulturu, podporujeme jeho fantazii a tvůrčí schopnosti
- vedeme žáka k získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i přímým kontaktem návštěvou galerie či muzea, vytváření databáze informací

Kompetence k řešení problémů:

- vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování
- užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru podporujeme kreativní přístup

Kompetence komunikativní:

- při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka
- dáváme žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při vlastní tvorbě, interakci s vizuálně obrazným vyjádřením dáváme příležitost specifickým způsobem (neverbální-vizuální, obrazová) vyjadřovat své smyslové zkušenosti

při diskusích nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních učíme žáka hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření

Kompetence sociální a personální:

- v tvůrčím procesu a při vnímání umělecké produkce poskytujeme prostor jak pro samostatnou, tak i pro týmovou práci, podporujeme schopnost společně tvořit
- žáci jsou vedeni k uvědomování si své role ve skupině, je veden k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti

Kompetence občanské:

- v procesu tvorby a interakce s uměleckou produkcí je žák veden k vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, tradic
- žáci jsou vedeni k respektování každého člověka jako individuality, k toleranci, mají možnost kriticky se vyjadřovat k názorům druhých
- vedeme žáka k vytváření vědomí nezbytnosti chránit životní prostředí, kulturní a duchovní hodnoty

Kompetence k podnikavosti:

- při realizaci výtvarného záměru nabízíme širokou škálu aktivit, prostřednictvím kterých žák získává nezbytný proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost
- při tvůrčích výtvarných činnostech je veden k dosažení stanovených cílů, k jejich průběžné revizi a kritickému přehodnocování

Ročník: kvinta			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
KOMUNIKACE	○ objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu ○ vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ ○ vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti ○ dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn v přístupu k uměleckému procesu	○ obrazové znakové systémy: vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace ○ Projektová výuka- teoretická a praktická část ○ možnost osobní volby adekvátní techniky (grafika, malba, kombinované techniky, postupu práce a osobního přístupu k tématu, vizuálně obrazné vyjádření v co nejširší míře vyjadřuje vlastní prožitek, myšlenky i dosavadní	Mezipředmětový vztah s výukou dějepisu, úvod do dějepisu- informace a komunikace (zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace)

UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE	○ dokáže na příkladech uvést vliv těchto proměn na komunikaci v uměleckém procesu	zkušenosti; uplatňování individuálních schopností, ○ úloha komunikace v uměleckém procesu: ○ umělecká a mimoumělecká znakovost; umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; ○ role umělce v societě; publikum a jeho účast v uměleckém procesu; sociální a technologické ○ proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu; subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané ○ osobním přispěním ovlivňovat průběh realizace ○ podněty pro vytváření osobní dokumentace, fotodokumentace, videodokumentace, která mapuje tvůrčí proces od prvních rozvah až po finální výsledek ○ programové využívání učebnic vv, encyklopedií, autobiografií, odborné literatury, práce s odbornou literaturou, struktura teoretické práce ○ obhajoba své praktické a teoretické práce s využitím fotodokumentace, počítačové prezentace ○ schopnost sdělovat v procesu komunikace účinky vizuálně obrazného vyjádření v pozici tvůrce a interpreta	mezipředmětový vztah s výukou ZSV s tématem: Komunikace a interpersonální vztahy Projekce ukázek moderního umění, určují vybraná umělecká díla
LIDÉ A ZNAKY	○ porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění ○ rozpoznává specifičnost různých vizuálně	○ obrazové znakové systémy: interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta ○ Prostředky pro vyjádření- typy vizuálně	Spojení s literaturou a divadlem, hudební výchovou- vytvoří autentickou

	obrazných znakových systémů o charakterizuje obsahové souvislosti vlastních VOV a konkrétních uměleckých děl	obrazných vyjádření (VOV): plakát, autorská kniha, technika akrylu, sprej, stylizace, kompozice, psychologie barev, práce s tvarem a jeho účinkem, řeč graffiti, kaligrafie o sémantika, média, reklama, znaková řeč o Znakové systémy výtvarného umění: Vztah slova a obrazu, lettrismus, vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění)	autorskou knihu (vizuální-audiovizuální), vycházející z četby- čj
CESTA KOLEM SVĚTA : ETNIKA, MINORITY	o své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci o na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	o obrazové znakové systémy: Prostředky pro vyjádření- typy vizuálně obrazných vyjádření (VOV): uplatnění smyslového subjektivního vyjádření, zážitky z cest, výběr etnika-kultury, inspirace etnickou hudbou, ornament a dekor, šperk, malba na látku, batika, savování o Znakové systémy výtvarného umění: vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal-art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění), umění minorit (postmoderna)	Mezipředmětový vztah s čj téma-Mimoevropská literatura Seminární práce o umění vybraného etnika

Ročník: sexta			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
PROMĚNY UMĚLECKÁ	o dokáže z přehledu uměleckých vizuálně obrazných vyjádření, podle samostatně zvolených kritérií, vybírat a uplatnit odpovídající prostředky pro uskutečňování své tvorby o objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu	o obrazové znakové systémy: uplatnění vizuálně obrazového vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační o Prostředky pro vyjádření: přípravná studijní kresba u stojanu, malba- techniky malby, olejomalba, akryl na plátně, rezerváž, strukturální malba, kombinované techniky, vliv postmoderní malby- citace a metaznak o Umělecký proces a jeho vývoj: o Historické proměny pojetí uměleckého procesu	Mezipředmětový vztah s čj-Postmoderna

TVORBA A KOMUNIKACE	k uměleckému procesu	○ Znakové systémy výtvarného umění: postmoderna, konceptuální umění ○ požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií) ○ Zpracování teorie - formou mediální prezentace ○ Filmová výchova	
VYMEZENÍ ŘEČ ZEMĚ VOLÁNÍ PŘÍRODY	○ využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy ○ nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých realizací, projektů a akcí	○ obrazové znakové systémy: ○ uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační ○ Minimal art, empaketaž, akce v prostoru ○ Land-art, využití intenzity vnímání přírody a přírodní zkušenosti, práce s jednoduchými formami, akcentování krajiny a práce s přírodními materiály, environmentální výchova ○ Znakové systémy výtvarného umění: tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performace), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině	Mezipředmětový vztah s biologií, ekologie
MOJE MÝTY	○ při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření ○ na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl	○ obrazové znakové systémy: ○ Prostředky pro vyjádření- typy vizuálně obrazných vyjádření (VOV):sebeuvědomování- osobní mytologie, moje totemové zvíře, moje bytost , plastika, objekt, totem, kašírování, vyústění v doprovodná akce-performance, psychologie barev, tvaru ○ magický a mytický přístup k uměleckému procesu, inspirace mýty, fantasy ○ Znakové systémy výtvarného umění: ○ Světonázorové, náboženské, filozofické, a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského okruhu	Projekce ukázek moderního umění, určují vybraná umělecká díla

		○ Znakové systémy výtvarného umění: zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby (akční tvorba, bodyart), účast v sociálním prostoru (performance)	
HUDBA : MŮJ KLIP	○ rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	○ obrazové znakové systémy: ○ Prostředky pro vyjádření- typy vizuálně obrazných vyjádření (VOV): návrh videoklipu, kresba, média, kombinované techniky, kompozice, barevná teorie ○ Filmová výchova: filmové žánry, videoklip ○ Znakové systémy výtvarného umění: vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu (antická mimezis, fotografie, film), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média)	Filmová výchova

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je tvořen stejnojmenným oborem „Tělesná výchova“ z RVP-G. Je realizován jako povinný předmět ve čtyřletém oboru gymnázia (1.ročník, 2.ročník, 3.ročník, 4.ročník) a zároveň na vyšším stupni osmiletého oboru gymnázia (kvinta, sexta, septima, oktáva).

V předmětu je zařazeno toto průřezová téma:

Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy průřezového tématu)

Součástí studia jsou tyto kurzy:

Letní sportovní kurz – určen pro žáky prvních ročníků a kvint

Lyžařský výcvikový kurz – určen pro žáky třetích ročníků a septim

Další integrace:

- Obor „výchova ke zdraví“, tematický okruh „zdravý způsob života a péče o zdraví“ – integrováno do oboru „tělesná výchova“

Součástí tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZTV), kdy speciální vyrovnávací cvičení jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV pro všechny žáky, nebo jsou tato cvičení zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabením.

Na základě zájmu žáků může být zaveden nepovinný předmět pod názvem sportovní hry (SH) v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Jeho náplní jsou sportovní aktivity dle zájmu přihlášených žáků, navazujících na učivo základní tělesné výchovy a zaměřené na prožitkově kladné vnímání sportovních aktivit.

Součástí tělesné výchovy jsou také jednodenní sportovní aktivity (např. sportovní turnaje, soutěže, závody, sportovní dny aj.).

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

1.ročník, kvinta: 2 hodiny (1+1), součástí výuky je lyžařský kurz (délka trvání: týden, výjezdni pobytová forma)

2.ročník, sexta: 2 hodiny (1+1),

3.ročník, septima: 2 hodiny (1+1), součástí výuky je sportovní kurz (délka trvání: pět dní, výjezdni pobytová forma),

4.ročník, oktáva: 2 hodiny (1+1),

Organizační vymezení předmětu:

V běžných hodinách tělesné výchovy probíhá výuka odděleně pro dívky a hochy (vyjma sportovních a lyžařských kurzů). Sportovní a lyžařské kurzy jsou určeny pro celou třídu.

Předmět je realizován formou vyučovacích hodin, kurzů, závodů a soutěží, diskuzí a besed, prožitkových lekcí. Místem realizace jsou dvě tělocvičny gymnázia, posilovna, venkovní hřiště s doskočištěm, přírodní prostředí v okolí školy, lokality pro konání kurzů. Škola se nachází v blízkosti sport. areálu Kotlina, kde lze využít i tamní sportoviště (bazén, zimní stadión aj.).

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Učitel vede žáky k osvojení pohybových dovedností od jednodušších ke složitějším, přičemž umožňuje žákům vytvářet vlastní pohybové vzorce, vysvětluje žákům fyziologické aspekty cvičení.
- Student získává celkový přehled o systematičnosti v rozvíjení a výuce sportovních a pohybových dovednostech.

- Učitel hodnotí pohybové schopnosti a dovednosti žáků, motivuje žáky stanovením vhodných cílů při sportovních činnostech, učí žáky objektivnímu sebehodnocení (možnosti, výsledky, pokrok, cíle, srovnání apod.).
- Student je schopen objektivně ohodnotit své výkony ve sportovních činnostech, dokáže si stanovit reálné cíle ve sportovní oblasti, sleduje vývoj a směřování k danému cíli.
- Učitel předkládá různé modelové a problémové situace.
- Student hledá nejjednodušší nebo nejlepší řešení, učí se adekvátnímu jednání, vyjadřuje své názory, hájí své stanovisko.
- Učitel používá správné názvosloví, gestikulace rozhodčích, učí signálům v týmu.
- Student je veden k přesnému, jednoznačnému, srozumitelnému vyjadřování a zároveň k porozumění sportovní komunikace.
- Učitel seznamuje žáky se skladbou cvičební jednotky nebo tréninku, fyziologickým významem cvičení.
- Student je veden k sestavení vlastní cvičební jednotky, uvědomuje si význam jednotlivých částí tréninkové jednotky (rozcvičení, strečink, hlavní tréninková část, relaxace apod.).
- Učitel staví žáka do různých personálních rolí (hráč, kapitán, rozhodčí, divák, coach apod.).
- Student je veden k týmové spolupráci, učí se vedení skupiny a zvládání situací, které z jeho postavení plynou.
- Učitel zdůrazňuje zásady bezpečnosti, dbá na dodržování pravidel, poukazuje na nebezpečné situace a učí žáky tyto situace předvídat.
- Student je veden k úctě, k chování fair-play, učí se chránit zdraví své i ostatních.
- Učitel zařazuje prvky ze zdravotní tělesné výchovy (ZTV).
- Student si osvojí speciální cvičení, která vedou ke kompenzaci jeho „oslabení“, zařazuje tato cvičení místo cviků kontraindikovaným jeho „oslabením“.
- Učitel využívá prožitkových aspektů tělesné výchovy k vytvoření kladného postoje studentů ke sportovním aktivitám.
- Student si vytváří kladný vztah k tělesné výchově a sportu, zařazuje sportovní aktivity do svého denního programu, je schopen plánovat sportovní aktivity, které mu přinášejí kladný prožitek ze sportovního výkonu.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	Ročník:	(PT, TO, INT, PRO)
Činnosti ovlivňující zdraví	• usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	• zdravotně orientovaná zdatnost • testy • nevhodná cvičení • druhy zdrav.cvičení a jejich význam (kompenzační cvičení, dechová cvičení, aj.) • svalová nerovnováha a zdravotně zaměřená cvičení • příčiny svalové disbalance • způsoby zatěžování • prevence a korekce oslabení, svalové • bodystyling • zdravotně zaměřená cvičení • protahovací cvičení, uvolňovací cvičení, vyrovnávací cvičení, posilovací cvičení, kompenzační a korekční cvičení, dechová cvičení, relaxační a regenerační cvičení • správné držení těla • organismus a pohybová zátěž	1. - 4. (5. – 8.)	Učivo prolíná všemi ročníky s gradující tendencí a je zařazováno průběžně s ohledem na potřeby žáků, jejich schopnosti a dovednosti, případně jejich zdravotní oslabení. PT: Osobnostní a sociální výchova, TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (INT)

	• uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí	• regenerace, relaxace, tělesná a duševní hygiena, tělesné zdraví, • zdravotní účinky cvičení • negativní účinky cvičení při nesprávném zatěžování • individuální pohybový režim • tělesná výchova a sport u dívek a chlapců • věkové zvláštnosti zohledněné při sportu • rekreační sport, výkonnostní sport		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	• provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování • posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	• pohybové dovednosti a pohybový výkon • cvičení pořadová • způsoby kontroly a vyhodnocování účinnosti cvičení • pohybové odlišnosti a handicap • odlišnosti věkové, pohlavní a výkonnostní • odlišnosti zdravotní • drobné pohybové hry • rozvoj koordinace, rychlosti, síly a vytrvalosti • další formy cvičení • s hudbou (D) • kondiční • estetická (D) • tvořivá • cílená cvičení (bodystyling, bodybuilding, powerjóga, jóga, kalanetika, pilates, cvičení na „overballech“, strečink aj.) • úpoly • přetahy, přetlaky • pádová technika, seky, kopy, údery • pravidla sebeobrany • zásady použití sebeobrany • atletika • atletická průpravná cvičení (odrazy, běžecká ABC, aj.) • běhy (krátké, dlouhé, střední) • skoky (skok do výšky, skok do dálky) • vrhy (vrh koulí – průprava) • gymnastika • skoky na trampolínce • akrobacie ○ kotoulová řada	1. - 4. (5. - 8.) 1. - 2. (5. - 6.) 1. - 3. (5. - 7.) 1. - 3. (5. - 7.)	Hloubka a náplň učiva tematického celku se odvíjí od toho, zda se jedná o skupinu hochů či dívek, v závislosti na schopnostech, dovednostech a celkové kondici skupiny i jednotlivců, vše s důrazem na bezpečnost při pohybových činnostech v návaznosti na materiální, prostorové a povětrnostní podmínky. Skoky na trampolínce jsou považovány za učivo rozšiřující.

		○ rovnovážné stoje ○ obraty ○ přemety (stranou, vpřed) ○ vazby cviků • kladina ○ náskoky, seskoky ○ rovnovážné cviky ○ chůze a poskoky ○ obraty • hrazda ○ výmyk, sešín, přešvihy ○ podmet, zákmihem seskok ○ toč jízdmo, toč vzad • kruhy ○ visy, svisy, doskočné, dosažné, v hupu • bradla ○ průpravná cvičení, ručkování, komíhání • přeskok • šplh ○ na tyči ○ na laně • sportovní hry • pravidla • HČJ, herní kombinace, herní systémy ○ nácvik a metodická řada jednotlivých her ○ modifikace jednotl. sportovních her (HČJ, kombinací, systémů) • hra ○ volejbal ○ košíková ○ kopaná (H) ○ florbal • turistika a pobyt v přírodě • zásady táboření • odhady vzdálenosti • orientace v terénu • azimut a určování světových stran • drobné hry v přírodě	1. - 4. (5. – 8.) 3. (7.)	Kruhy jsou považovány za učivo rozšiřující HČJ-herní činnosti jednotlivce PT: Osobnostní a sociální výchova, TO: Spolupráce a soutěž (INT) Letní sportovní kurz – doplněno o další sportovní a zážitkové aktivity. PT: Osobnostní a sociální výchova, TO: Morálka všedního dne (INT) – integrováno do LSK

		• plavání • plavecké styly • prověření plavecké zdatnosti • zásady koupání na otevřených vodních plochách • lyžování • lyžování • snowboarding • bezpečnost při pobytu na horách a zimních sportech • výstroj a výzbroj na lyžování a snowboarding • historie lyžování a snowboardingu • ostatní sportovní a pohybové činnosti • nohejbal, softbal, střelba ze vzduchovky • ringo – HČJ, herní kombinace a systémy, hra • freesbie, stolní tenis, tenis, badminton, pétanque • lanové aktivity	3. (7.) 1. 1. - 4. (5. – 8.)	Zařazeno dle podmínek na letním sportovním kurzu. Lyžařský výcvikový kurz – žák si volí výuku lyžování nebo snowboardingu, případně jejich kombinaci. PT: Osobnostní a sociální výchova, TO: Morálka všedního dne (INT) – integrováno do ZLVK Realizováno v běžných vyuč.hodinách a v rámci letního sportovního kurzu.
Činnosti podporující pohybové učení	• užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží • volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje • připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje, spolurozhoduje utkání soutěže • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	• komunikace a spolupráce a spolupráce při pohybových činnostech • názvosloví • grafická schémata • gestikulace a signály • slang.názvy a slova • sportovní role, týmová spolupráce • přijmutí a ztotožnění s rolí • sehrání role • respektování rolí ostatních účastníků • sportovní výzbroj a výstroj • bezpečnost • účelnost • funkčnost • kvalita • dostupnost • údržba • pohybové a sportovní akce • příprava a organizace • propagace • vedení	1. - 4. (5. – 8.)	Učivo prolíná všemi ročníky a je zařazováno v logických souvislostech do činností ovlivňujících pohybové dovednosti. PT: Osobnostní a sociální výchova, TO: Sociální komunikace (INT)

		• dokumentace • pravidla pohybových činností • základní pravidla pohybových a sportovních činností • psaná a nepsaná pravidla (morální kodex, fair-play) • hodnotitelné a měřitelné údaje v TV a sportu • způsoby provádění hodnocení ve sportovních disciplínách • způsoby měření údajů • měřitelné a hodnotitelné údaje v různých sportovních odvětvích • vyhodnocení měřitelných údajů • olympismus, fair-play • historie OH • současnost OH • vývojové trendy OH • doping • pomoc soupeřům • pomoc handicapovaným • úspěchy našeho sportu • významní sportovci • významné sportovní soutěže	1. - 3. (5. – 7.)	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	• žák zasahuje při závažných poraněních a život ohrožujících stavech v závislosti na konkrétní situaci	• první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	2. (6.)	Obor „výchova ke zdraví“ tematický okruh „zdravý způsob života a péče o zdraví“ – integrováno do oboru „tělesná výchova“ PT: Osobnostní a sociální výchova, TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (INT)
Ochrana člověka za mimořádných událostí	• žák rozhoduje, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • žák si osvojil dostatek znalostí a prakticky ovládá dovednosti s přípravou na mimořádné události	• první pomoc při hromadném zasažení obyvatel • vyhlášení hrozby vzniku mimořádných událostí • živelné pohromy • další mimořádné události (typy, specifika)	2. (6.)	Obor „výchova ke zdraví“ tematický okruh „ochrana člověka za mimořádných událostí“ – integrováno do oboru „tělesná výchova“ PT: Osobnostní a sociální výchova, TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (INT)

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy, INT – integrace, PRO – projekt, ZLVK – zimní lyžařský výcvikový kurz,

LSK – letní sportovní kurz,
ročníky osmiletého cyklu jsou v tabulce osnov uvedeny v závorce

Učební osnovy jsou stejné pro čtyřletý studijní cyklus i vyšší stupeň osmiletého studijního cyklu (označení ročníků viz. následující tabulka).

<i>Čtyřletý studijní cyklus</i>	<i>Osmiletý studijní cyklus</i>
1.ročník	5.ročník (kvinta)
2.ročník	6.ročník (sexta)
3.ročník	7.ročník (septima)
4.ročník	8.ročník (oktáva)

Zpracováno podle RVP ZV a RVP G

SPOLEČNÁ ČÁST

11. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a autoevaluace školy

11.1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

11.1.1. Způsoby hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáků vychází ze stanovených cílů, jimiž lze činnost měřit, kritéria jejich dosažení musejí být učiteli v průběhu výchovně-vzdělávací činnosti sdělována rovněž samotným žákům, aby byli schopni provádět i efektivní sebehodnocení. Usilujeme o co nejčastější zpětnou vazbu, přičemž hodnocení i sebehodnocení žáků postihuje jak očekávané výstupy v jednotlivých vzdělávacích oborech (vyučovacích předmětech), tak i úspěšnost při utváření klíčových kompetencí.

Hodnocení žáka v rámci zvládnutí očekávaných výstupů bude tradičně prováděno klasifikací, přičemž chování je hodnoceno odděleně od vyučovacích předmětů. Klasifikace je žákovi a jeho zákonným zástupcům sdělována ve čtvrtletních cyklech, jinak též průběžně (možnost využití konzultačních hodin). Jakožto nadstavbu jednotného hodnocení mohou některé vzdělávací obory využít i „žakovské portfolio.“ Žák je hodnocen a zároveň motivován k další aktivitě tím, že jsou shromažďovány různé podklady (materiály) podchycující jeho dovednosti a vědomosti. Z prací v portfolio je pak zřejmá míra zvládnutí tématu či úkolu, žáci navíc mohou portfolio obohacovat i o osobní poznatky, případně o úspěšnou mimoškolní činnost. Zvláště významné je vytváření tohoto portfolio u těch žáků, jimž chybí vnitřní motivace k učení.

Hodnocení žáka v oblasti klíčových kompetencí a zajištění zpětné vazby na školní vzdělávací program bude prováděno formou, kterou si zvolí pro svůj vyučovací předmět každý jednotlivý pedagog. Způsob a forma hodnocení bude ověřovat vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty důležité pro osobní rozvoj žáka a jeho uplatnění ve společnosti. Na nižším i vyšším stupni gymnázia bude hodnocení žáka v oblasti klíčových kompetencí prováděno v souladu s aktuálními potřebami učitelů na ověřování vzájemné vazby mezi vyučovacím procesem a ŠVP.

11.1.2. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou samostatným dokumentem, který podléhá schválení školské rady. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí Školního řádu GHB. Aktuální znění Školního řádu GHB je dostupné na <http://www.ghb.cz>, dále je dostupný v kanceláři školy a ve sborovně.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení

(1) Hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech je prováděno klasifikací ve stupních prospěchu:

1 – výborný

Žák uceleně a jasně zvládá soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro jeho osobní rozvoj, aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění.

2 – chvalitebný

Žák v podstatě uceleně, přesně a úplně ovládá kompetence důležité pro osobní rozvoj a budoucí uplatnění ve společnosti. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

3 – dobrý

Žák má ve svých kompetencích nedostatky, které dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, obvykle není tvořivé.

4 – dostatečný

Žák má závažné mezery ve svých vědomostech, dovednostech, schopnostech a postojích. Je málo pohotový, má velké potíže při samostatném studiu.

5 – nedostatečný

Žák si požadované kompetence neosvojil. Nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty vyučujícího. Neprojevuje samostatnost v myšlení. Nedovede samostatně studovat.

(2) Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "nehodnocen(a)".

(3) Pokud je žák z nějakého předmětu zcela uvolněn, není z něj hodnocen (na vysvědčení u daného předmětu je uvedeno „uvolněn“). Jedná-li se o částečné uvolnění, žák hodnocen je.

(4) chování žáka se hodnotí stupni:

1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla občanského soužití a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly občanského soužití a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustil závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 – neuspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly občanského soužití a s ustanoveními školního řádu. Žák se opakovaně dopustil závažného přestupku proti pravidlům občanského soužití nebo školního řádu nebo se dopustil mimořádně závažného přestupku a nebo se opakovaně dopouští závažných přestupků. Vědomě ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

(5) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl s vyznamenáním,

není-li v žádném povinném předmětu horší stupeň než 2, průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je velmi dobré,

- prospěl,

není-li v povinném předmětu klasifikován stupněm 5,

- neprospěl,

je-li klasifikován v povinném předmětu stupněm 5 nebo není-li hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí

- nehodnocen,

pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu

(6) Hodnocení vzdělávání je prováděno průběžně v prvním a třetím čtvrtletí školního roku.

(7) Každé pololetí se vydává žákům vysvědčení (za první pololetí lze vydat tzv. výpis z vysvědčení).

Zásady klasifikace

(1) Stupeň prospěchu za dané klasifikační období určí vyučující, který vyučuje příslušnému předmětu.

(2) V případě, že předmětu vyučují dva učitelé, určí stupeň prospěchu po vzájemné dohodě.

(3) Žáci jsou vyučujícími jednotlivých předmětů na začátku klasifikačního období prokazatelně seznámeni s pravidly a podmínkami klasifikace.

(4) Při stanovení stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí celkový přístup žáka k práci v daném předmětu během celého klasifikačního období. Získávání dílčích klasifikačních podkladů v jednotlivých předmětech je rovnoměrně rozloženo do celého klasifikačního období. Stupeň prospěchu musí vycházet z dílčích klasifikačních podkladů a musí být v souladu s pravidly a podmínkami klasifikace, které vyučující stanovil na počátku klasifikačního období a žákům prokazatelně sdělil. Při celkové klasifikaci je přihlíženo k individuálním zvláštnostem a specifickým potřebám žáka.

(5) Žák má právo na podrobné seznámení s tím, jak byl stupeň prospěchu, kterým je hodnocen, stanoven.

(6) Mezi podklady pro hodnocení a závěrečnou klasifikaci patří zejména různé formy dílčí klasifikace (písemné práce, domácí úkoly, ústní zkoušení, projekty, týmová práce atd.), které postihují rovnoměrně znalostní i dovednostní složku edukace, a míru aktivního přístupu žáka k výuce během celého klasifikačního období.

(7) O termínu kontrolních písemných prací (čtvrtletních, pololetních apod.) musí být žáci informováni nejméně s týdenním předstihem. O této skutečnosti je proveden záznam formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku tohoto druhu.

(8) Formy dílčí klasifikace, které nelze uchovat v čase (tzn. ústní zkoušení, praktické zkoušky, sportovní výkony v tělesné výchově, určité druhy týmové práce apod.) musí být realizovány zásadně před kolektivem třídy. Žák má právo na okamžité sdělení výsledku klasifikace a jeho zdůvodnění.

- (9) Výsledky hodnocení prací, které lze uchovat v čase (tzn. písemné práce, grafické práce, projekty, ...) jsou žákovi sděleny nejpozději do 14 dnů nebo v předem stanoveném termínu. V tomto termínu má žák právo opravené práce vidět a požadovat zdůvodnění klasifikace a vysvětlení případných nedostatků.
- (10) Čtvrtletní a pololetní písemné práce, grafické práce, projekty a seminární práce jsou archivovány vyučujícím po celé klasifikační období včetně doby, po kterou se může žák či zákonní zástupci nezletilého žáka odvolat proti hodnocení.
- (11) V případě nepřítomnosti žáka ve škole v době, kdy jsou ověřovány znalosti, schopnosti a dovednosti, je plně na rozhodnutí učitele, zda mu poskytne náhradní termín.
- (12) Žák má právo na přiměřený počet dílčích klasifikačních podkladů v závislosti na týdenní hodinové dotaci příslušného předmětu. V případě menšího počtu známek než 2 za čtvrtletí a 4 za pololetí v daném předmětu (předmět s týdenní dotací 2 a více hodin) je učitel povinen odpovědně zvážit, bude-li žáka klasifikovat v řádném termínu. Přihlíží přitom k výpovědní hodnotě jednotlivých známek a případně vytvoří žákovi podmínky pro získání známek doplňujících.
- (13) V případě absence dosahující 25 % a více v daném předmětu je učitel povinen odpovědně zvážit, bude-li žáka klasifikovat v řádném termínu. Přihlíží přitom k výši absence, k jejímu období, k žákově nepřítomnosti při psaní písemných prací apod. Pokud učitel nemá dostatek podkladů pro klasifikaci z důvodu žákovy absence, může být žák neklasifikován i v případě absence nedosahující 25%.
- (14) Pokud žák neodevzdá zadanou práci v určeném termínu, nebo se prokáže, že odevzdaná práce nebo její část je plagiátem, je hodnocena nedostatečně.
- (15) Žák má právo, aby při dílčí klasifikaci i celkovém hodnocení byla zohledněna doporučení a omezení stanovená pedagogicko-psychologickou poradnou, odborným lékařem či specializovaným odborným pracovištěm. Tuto skutečnost musí doložit bezprostředně po jejím vzniku v písemné podobě třídnímu učiteli, případně dalším vyučujícím. Pokud není v písemném doporučení nebo omezení stanovena doba jeho trvání, považuje se za platné nejdéle 1 kalendářní rok.

Neklasifikování žáka

- (1) Nelze-li žáka hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí (na vysvědčení u daného předmětu bude uvedeno „nehodnocen“). V tomto případě pak bude zvládnutí učiva 1. pololetí žákem součástí hodnocení za 2. pololetí.
- (2) Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku (do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník). Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Pochybnosti o správnosti hodnocení

- (1) Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka.
- (2) Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka.
- (3) Konání komisionálního přezkoušení v případě pochybnosti o správnosti hodnocení nezbavuje žáka práva na případné konání opravné zkoušky z daného předmětu a opačně.

Komisionální zkoušky

- (1) Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:
- a) koná-li opravnou zkoušku,
 - b) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení,
 - c) zjistí-li ředitel školy, že vyučující porušil pravidla hodnocení.
- (2) V případech b), c) může být žák v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně zkoušen pouze jednou.
- (3) Komisionální zkoušku může žák v jednom dni konat nejvýše jednu.
- (4) Předsedou komise je ředitel školy (v případě, že je zkoušejícím, jmenuje předsedu OŠMS KÚ Vysočina) nebo jím pověřený učitel. Komise je nejméně tříčlenná, členy jmenuje ředitel školy.

Opravné zkoušky

- (1) Žák, který na konci 2. pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou komisionální zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku (31. 08.) v termínu stanoveném ředitelem školy.
- (2) V jednom dni lze konat pouze jednu opravnou zkoušku.
- (3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Opakování ročníku

- (1) Žák, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí byl hodnocen nedostatečně z více než dvou povinných předmětů nebo nemohl být hodnocen nebo neprospěl, může podat písemnou žádost o opakování ročníku. Součástí žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka je souhlas žáka.
- (2) Žák, který plní povinnou školní docházku (na nižším stupni osmiletého gymnázia), v těchto případech opakuje ročník vždy, pokud není převeden do odpovídajícího ročníku ZŠ se souhlasem ředitele této školy (viz. § 39 zákona č. 561/2004 Sb.)

Individuální vzdělávací plán

- (1) Ředitel školy může na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost zákonného zástupce (u zletilého žáka na vlastní žádost) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, v němž při zachování obsahu a rozsahu stanoveného ŠVP je určena zvláštní organizace výuky.
- (2) Žákům vyššího stupně osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia lze na základě posouzení žádosti ředitelem školy povolit tento plán i z jiných závažných důvodů.
- (3) Ředitel školy seznámí žáka a zákonné zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, včetně termínů přezkoušení a získávání podkladů pro klasifikaci v jednotlivých předmětech.
- (4) U žáka se speciálními zdravotními potřebami, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním se při jeho hodnocení a klasifikaci přihledne k charakteru speciálních vzdělávacích potřeb.
- (5) Každé pololetí je žáku vzdělávanému podle individuálního vzdělávacího plánu vydáno vysvědčení.

Ukončování středního vzdělávání

Vzdělávání se ukončuje maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

11.2. Autoevaluace školy (vlastní hodnocení školy)

Vlastní hodnocení školy je sebereflexí školy podle vytvořených kritérií a stanovených oblastí. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů vzhledem k cílům předem stanoveným. Výstupem celého procesu je každý druhý rok sebehodnotící zpráva analytického charakteru. Ta hodnotí nejen úspěchy, ale poukazuje i na ty cíle, kterých dosaženo nebylo. Je příležitostí pro konstruktivní analýzu nedostatků a formuluje strategie. Umožňuje nastavit proces spolupráce a porozumění všech zainteresovaných skupin s možností zpětného ovlivňování obsahu tohoto školního vzdělávacího programu, neboť ten je svou povahou otevřeným dokumentem. S využitím kritické sebereflexe pak má naše škola možnost zvyšovat kvalitu školního vzdělávacího programu „*Dignitatis memores ad optima intenti*“ a tím i kvalitu poskytované výchovy a vzdělávání.

11.2.1. Pravidla autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy je zpracováno za období dvou školních roků, závěry jsou zveřejňovány vždy do 31. října příslušného roku. Zpráva, která se stane součástí dokumentace školy, pak bude k dispozici partnerům školy, především pak rodičům a žákům. Na přípravě a realizaci vlastního hodnocení školy se podílí vedení školy.

11.2.2. Metody autoevaluace

Hodnocení žáků bude prováděno pomocí těchto nástrojů:

- formou externího a interního testování žáků
- Škola využívá externí testy z nabídek firem, které se zabývají tvorbou profesionálních testových baterií,
- od roku 2005 např. projekt Vektor společnosti Scio
- CERMAT. V interním testování mohou být zadávány úzce zaměřené kontrolní (srovnávací) testy.
- formou analýz prospěchu žáků čtyřikrát ročně dle klasifikačních období
- hodnocení dosažených výsledků v soutěžích a olympiádách
- hodnocení výkonu žáků v jiných než vědomostních oblastech (např. testy profesní orientace)
- analýza *hodnocení* a *výstupních hodnocení* (úroveň osvojování klíčových kompetencí)
- v případě potřeby dotazníkové šetření v rámci úzce vymezené oblasti

Hodnocení učitelů a vedení školy bude prováděno pomocí těchto nástrojů:

- hospitační činnost ředitele školy, zástupců ředitele školy a vedoucích předmětových komisí
- sebehodnocení ředitele školy a zástupců ředitele školy... (v souladu s vnitřním kontrolním systémem)
- pracovní rozhovory
- hromadná grafická zpětná vazba pedagogické rady
- analýza podnětů ze schránky důvěry

11.2.3. Oblasti autoevaluace

Průběh vzdělávání - vlastní výuka (metody, náročnost, rozvíjení klíčových kompetencí)

Podmínky ke vzdělávání - materiální, technické, prostorové, hygienické a ekonomické

Výsledky vzdělávání - umístění absolventů aj., výstupy z testování, klasifikace

Řízení školy - kvalita personální práce, koncepčnost a využitelnost dalšího vzdělávání učitelů

Ekonomické zabezpečení školy

Spolupráce - s rodiči, školskou radou, veřejností, klima školy (učitelé – žáci, žáci – žáci, učitelé - učitelé)

11.2.4. Cíle a indikátory autoevaluace

Cíle a indikátory autoevaluace jsou školou zveřejňovány v aktuálním dokumentu *Vlastní hodnocení školy*. Škola si stanovila na nejbližší období tyto dílčí cíle:

- zaměřit se na změnu způsobu výuky (aby výuka odpovídala vzdělávacím potřebám žáků, aby byla dostatečně stimulující, aby se dostatečně rozvíjely oborové dovednosti a klíčové kompetence, aby byla využívána pestrá škála metod a způsobů výuky včetně dostupných pomůcek a techniky)
- zlepšit materiální, technické, prostorové, hygienické a ekonomické podmínky školy
- podporovat další vzdělávání učitelů v oblasti metodiky práce
- podporovat vznik tzv. spolupracujících skupin učitelů, kteří si navzájem poskytují zpětnou vazbu, konzultují, hospitují)
- zvýšit zájem rodičů o chod školy zvýšením jejich účasti a zapojením i do školních akcí

Indikátory kvality školy:

- vysoké procento žáků pokračujících ve studiu
- uplatnění absolventů na trhu práce v ČR i v zemích EU
- přátelské a zároveň pracovní klima školy
- možnosti dalšího vzdělávání učitelů

- spokojenost rodičů, žáků a veřejnosti

11.2.5. Oblasti autoevaluace dle okruhů, kritérií a termínů

Průběh vzdělávání:

okruh	evaluační metody	termíny	kritéria
Organizační členění tříd a skupin	- Hodnocení organizačního průběhu školního roku	1x ročně - září	Organizace je efektivní, studijní skupiny jsou vytvořeny na základě zájmu a schopností žáků.
Týmová práce a projektová výuka	- Výstupy z kurzů, projektů a exkurzí - Hodnocení hospitační činnosti	1x ročně - červenec	Výstupy z kurzů a projektů jsou vždy výsledkem týmové práce. Výstupy jsou vždy prezentovány minimálně v rámci školy.
Vyučovací metody	- Hodnocení výsledků hospitační činnosti - Rozbor zápisů předmětových komisí	1x za 2 roky - květen	Většina učitelů používá aktivizační vyučovací metody. Studenti reflektují kladně vyučovací metody svých učitelů.
Individuální přístupy	- Hodnocení výsledků hospitační činnosti - Analýza činnosti výchovného poradce	1x za 2 roky - září	Existuje systém nabídek individuálních činností s žáky. Žáci pravidelně využívají nabídek a služeb výchovného poradce.

Podmínky ke vzdělávání:

okruh	evaluační metody	termíny	kritéria
Uchazeči o studium	- Analýza přihlášek uchazečů a srovnání s výsledky přijímacího řízení - Rozbor statistických údajů o žácích základních škol v kraji	1x ročně - září	Výsledky přijímacího řízení korespondují s hodnocením přihlášených žáků v předchozím vzdělávání.
Ekonomické podmínky	- ROZBOR VÝROČNÍ ZPRÁVY O HOSPODAŘENÍ - Dlouhodobý záměr kraje (porovnání) - Podklady od správců sbírek	1x za 2 roky – únor	Škola vykazuje vyrovnané hospodaření nebo kladný hospodářský výsledek.
Vybavenost školy	- HROMADNÁ GRAFICKÁ ZPĚTNÁ VAZBA, UČITELÉ - VÝSTUPY Z PŘEDMĚTOVÝCH KOMISÍ - Analýza inventarizace školy	1x za dva roky – červen	Vybavenost školy je vesměs kladně hodnocena učiteli i žáky. Je plněn ICT plán školy v materiální oblasti

Výsledky vzdělávání:

okruh	evaluační metody	termíny	kritéria
Variabilita studia, nabídka předmětů	- Statistické rozbor rozložení volitelných předmětů a maturitních předmětů - Rozbor výsledků maturitních zkoušek	1x ročně – červen	Nabídka volitelných předmětů koresponduje s požadavky žáků. Výsledky maturitních zkoušek z profilových předmětů odpovídají výsledkům klasifikace daných předmětů
Klima školy	- Podklady z internetové diskuse - Podklady ze schránky důvěry	1x za dva roky - květen	Všechny skupiny hodnotí školní klima více jak z 50% kladně.
Projekty	- Analýza výstupů projektů	1x ročně – červen	Předmětové komise vykazují výsledky žákovských projektů

			v prokazatelné formě.
Kurzy, exkurze	- Rozbor výstupů z kurzů - Zpětné vazby žáků	1x ročně – červen	Výstup z kurzu/exkurze prokazatelně dokáže hlavní cíl kurzu/exkurze. Výstupy identifikují požadované zařazení průřezových témat.
Studentský parlament	- Výstupy ze zasedání Studentského parlamentu	3x za rok	Studentský parlament vykazuje samostatnou činnost bez vlivu vedení školy. Studentský parlament předloží vlastní hodnocení své činnosti. Žáci převážně kladně hodnotí činnost Studentského parlamentu.
Vztahy s rodiči	- Výstupy ze zasedání školské rady - Rozbory podnětů z třídních schůzek	1x ročně – září	Vedení školy reaguje na všechny připomínky rodičů z třídních schůzek.
Vědomostní oblasti	- Externí testy podle ročního plánu školy	1x ročně	Výsledky externích testů jsou nad krajským a republikovým průměrem.
Plnění klíčových kompetencí (KK)	- Hodnocení - Výstupní hodnocení	1x za 2 roky – leden-únor	Všichni žáci dosáhnou předepsaných KK. Více než polovina žáků je hodnocena v dosažení KK v lepší polovině případné hodnotící škály.

Řízení školy

okruh	evaluační metody	termíny	kritéria
Účinnost řídicího systému	- Hromadná grafická zpětná vazba pedagogické rady - Výstupy z pedagogických rad a předmětových komisí	1x za 2 roky – říjen	Fungování vedení školy a předmětových komisí s pravidelnými a transparentními výstupy.
Vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), profesní hodnocení pedagogických pracovníků	- Rozbor DVPP - Rozbor výsledků hospitací - Statistika předmětových komisí	1x ročně - červenec	Existuje systém interního vzdělávání všech PP. Všichni PP absolvují sebezvzdělávání a využijí nabídek externího vzdělávání.

Ekonomické zabezpečení školy

okruh	evaluační metody	termíny	kritéria
Kapacita školy	- Rozbor zahajovacího výkazu školy a výsledků přijímacích zkoušek.	1x ročně - říjen	Cílová kapacita je v naplněna z více než 90% .
Plnění rozpočtu	- Výroční zprávy o hospodaření školy - Analýza žádostí a hodnocení rozvojových projektů, grantů a jiných programů.	1x ročně- říjen	Výsledek hospodaření je vyrovnaný nebo kladný. Škola pravidelně dosáhne na mimorozpočtové zdroje financování.
Plnění	- Rozbor plnění plánu investiční činnosti,	1x za dva	Škola předkládá každý rok

<i>investičních záměrů</i>	<i>odpisového plánu a žádostí o investiční dotace.</i>	roky - říjen	zřizovateli investiční záměr na reprodukcí investičních prostředků.

12. Přehled jednotlivých vydání ŠVP GHB

1. Vydání ŠVP GHB, vydáno 1. 9. 2007 (pro nižší stupeň gymnázia, prima až kvarta)
2. Vydání ŠVP GHB, vydáno 1. 9. 2009 (pro nižší a vyšší stupeň gymnázia, prima až kvarta, kvinta až oktáva je totožné jako první až čtvrtý ročník), číslo jednací GHB 249/09
3. Vydání ŠVP GHB, vydáno 1. 9. 2010 (pro nižší a vyšší stupeň gymnázia, prima až kvarta, kvinta až oktáva je totožné jako první až čtvrtý ročník), číslo jednací GHB 196/2010
4. Vydání ŠVP GHB, vydáno 1. 9. 2011 (pro nižší a vyšší stupeň gymnázia, prima až kvarta, kvinta až oktáva je totožné jako první až čtvrtý ročník), číslo jednací GHB 386/2011
5. Vydání ŠVP GHB, vydáno 1. 9. 2012 (pro nižší a vyšší stupeň gymnázia, prima až kvarta, kvinta až oktáva je totožné jako první až čtvrtý ročník), číslo jednací GHB 413/2012
6. Vydání ŠVP GHB, vydáno 1. 9. 2013 (pro nižší a vyšší stupeň gymnázia, prima až kvarta, kvinta až oktáva je totožné jako první až čtvrtý ročník), číslo jednací GHB 346/2013, příloha ŠVP GHB s číslem jednacím GHB 347/2013

Šesté vydání ŠVP GHB bylo Školskou radou projednáno a vzato na vědomí dne 20.6.2013.

13. Autorský kolektiv

Ředitel školy:

PhDr. Hynek Bouchal, PhD.

Užší projektový tým:

PhDr. Hynek Bouchal, PhD., Mgr. Bohumír Kotlík, Mgr. Marie Novotná, Mgr. Martin Richter, Mgr. Zuzana Šimůnková, RNDr. Marie Vlková, Mgr. Zdeněk Vošický

Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu:

Mgr. Danuše Vejrová

Vedoucí autorských týmů pro tvorbu jednotlivých osnov:

Mgr. Aleš Říman, Mgr. Svatava Kadlecová, Mgr. Eva Sobotková, Mgr. Hana Justová, Mgr. Eva Kašíková, Mgr. Radka Pořízová, PhDr. Jan Bechyně, Mgr. Hana Kvášová, Mgr. Zdeněk Vošický, Jaroslav Šorčík, Mgr. Vladimír Lank, Mgr. Václav Vydělák, Mgr. Bohumír Kotlík, Mgr. Pavla Kotnová, RNDr. Jaroslav Kocman, Mgr. Alena Konrádová, Mgr. Daniel Koráb, Mgr. Martin Richter

Pozn.: Vedoucí autorských týmů při tvorbě jednotlivých osnov navázali na práci vedoucích předmětových komisí jednotlivých předmětů ve šk. roce 2006/2007.

Editace dokumentu:

Mgr. Jiří Rojka

Koordinátor školního vzdělávacího programu:

Mgr. Martin Richter (od 1. 9. 2009)